ו' טבת תש"ם, 26.12.1979 מיספר 2208 המחיר: 35.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.)

הדה

השדכנית שהיתה מוקד להאשמות הטלוויזיה טוענת:

שימעון פרס הציע לי מקום בכנסת

הלנה עם-רם

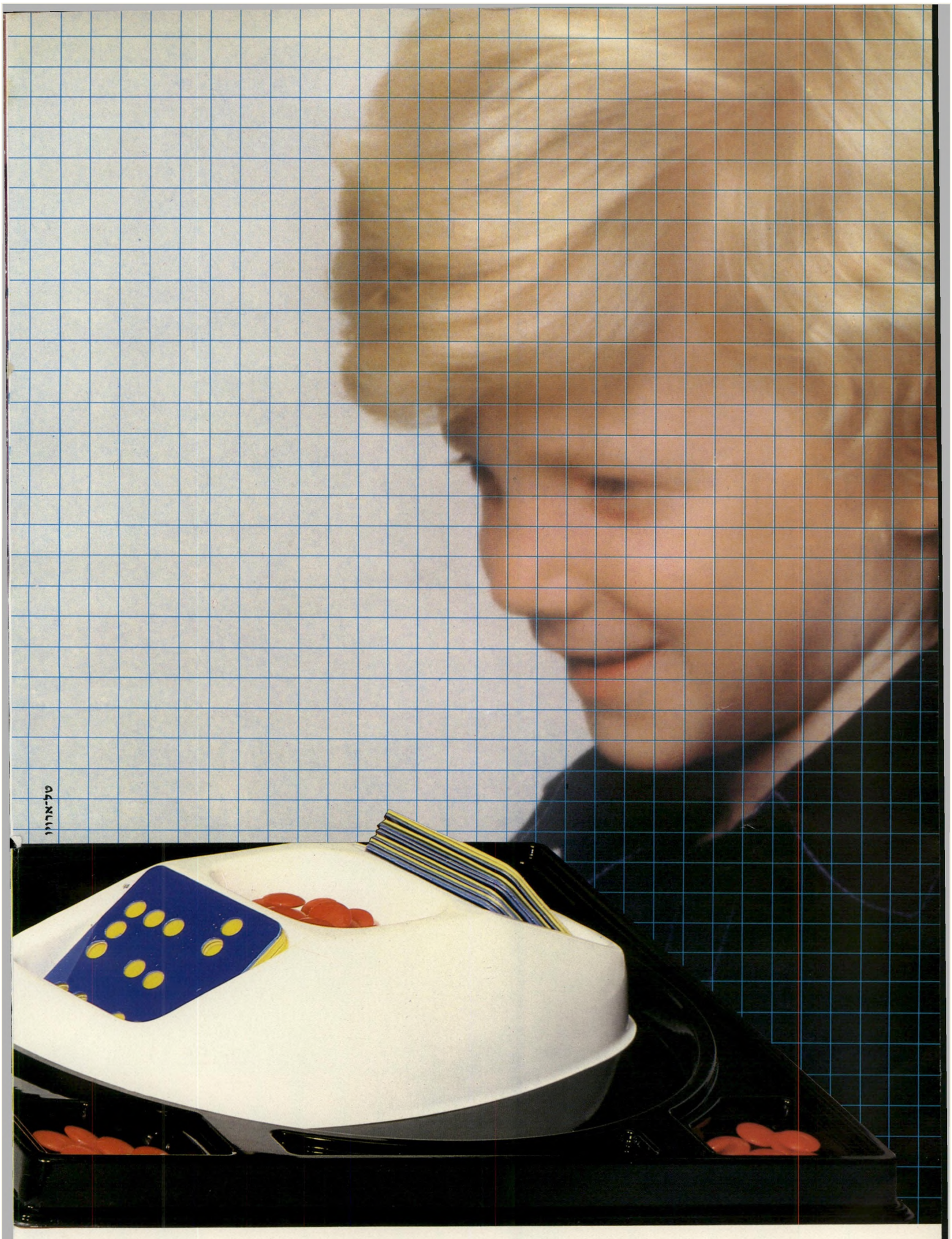

לאמקור תפקיד בחברת העתיד

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־232262/3/4. תא־דואר 136 • מען מברקים: „עולמפרס" • העורך הראשי: אורי אבנרי • ראש המערכת: יוסי ינאי • עורך־תבנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: ענת ישראלי • צלמי־מערכת: ציון צפריר וגילה רזין • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גיזופות: צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קריאה יקרה

השער האחורי של גיליון השבוע שעבר (העולם הזה 2207), שהוקדש לתקרית המכוערת אשר פרצה בתום הדרבי התל־אביבי בכדורסל, לא עורר, עד כמה שיכולנו לעמוד על כך השבוע, תגובות נזעמות במיוחד.

למרות שעל השער הופיעה הכותרת דופקים את השחורים, לא היה בביטוי זה להסעיר את הרוחות, כפי שעשה לפני עשרים ושש שנים, בעת שהתנוסס לרא־שונה על שער העולם הזה (830).

היו לכך שתי סיבות טובות.

הראשונה: הביטוי דופקים את השחו־רים הפך לחלק מהסלנג הישראלי, נמצא בשימוש יומיומי טבעי ושיגרתי, כשה־משתמשים בו מייחסים לו אלף ואחת מש־מעויות שונות. ספק אם מישהו המשתמש כיום בביטוי או השומע אותו, מודע ל־עובדה שהוא אחד מחידושי הלשון — אם המילים ואם הביטויים — שהוכנסו לשפה העברית על־ידי העולם הזה.

הסיבה השניה: אז, כאשר טבע העולם הזה את המושג דופקים את השחורים, בחודש ספטמבר 1953, היתה למונה „שחו־רים" משמעות שונה לחלוטין מזו המיוחסת לה כיום. כיום זהו הביטוי בו מכנים כו־שים, אם מקומיים או זרים. אין זו מילת־גנאי. להיפך. שחורים הדוברים עברית נוטים לראות דווקא במילה התנ"כית „כושי" ביטוי־גנאי, משום שהם סבורים שזה התרגום העברי לביטוי העלבון „ניגר".

כיוון שהסיסמה „שחור זה יפה" אומצה בידי השחורים בכל רחבי העולם, הפך ה־מונח „שחור" לכינוי והגדרת שחומי־העור, לביטוי לגטימי ואף למקור של גאווה.

בישראל של שנת 1953, שלחללה נזרקה על־ידי העולם הזה לראשונה זעקת המחאה דופקים את השחורים, נחשב המונח „שחור" לכינוי־גנאי לבני עדות־המיזרח.

קשר של שתיקה

מטבע־הישון הזו נטבעה על־ידי העולם הזה כדי להמחיש בעיה, שרוב הציבור הישראלי באותם ימים ניסה להת־עלם ממנה. היא הוגדרה בדייקנות על שער העולם הזה בו הופיעה, שהיה אחד השערים הבודדים בתולדות עיתון זה המורכב כולו מאותיות, על רקע צללית שחורה, ללא שימוש בצילומים.

„קשר של שתיקה אופף בעיה אחת, העתידה להכריע את גורל החברה הישר־אלית," נאמר בכותרת השער הארוכה. „היא חותכת בבשרם של שניים מתוך כל חמישה אזרחים ישראליים. הם רואים את עצמם כקורבנות הקיפוח, ההפלייה והבי־דוד. בליבם ההרגשה האיומה מכל: ‚דופ־קים את השחורים'! בחברה הגונה אין מזכירים בעייה זו. הציבור כולו מנסה להעלים עין ממנה. אולם בינתיים גואה רעל השינאה העדתית בעורקי הגוף ה־לאומי. רק סכר של כל אנשי־הרצון־הטוב, יוכל לעמוד מול הגלים המתנשאים, המאיימים להחריב ארץ ומלואה."

קשה לתאר כיום את מידת סערת ה־רגשות הציבורית שחולל שער זה של העולם הזה. כיום, כשהבעייה הפכה לחלק בלתי נפרד מהווי החיים הישראלי ומה־בעיות שאין־להם־פתרון, שעל סדר־יומה של החברה הישראלית, היא מוכרת יותר בביטוי האקדמי שהודבק לה: פער עדתי.

אבל בשעתו, בשנותיה הראשונות של המדינה, כשגלים של עולים מארצות־המיזרח הציפו את הארץ, היתה בעייה זו בבחינת טאבו ציבורי ולאומי. איש לא העז לדון בה בפומבי. לא היה עיתון אחד במדינה שהעז להתייחס אליה בגלוי.

דופקים את השחורים היה שמה של סי־דרה עיתונאית, שנכתבה בידי שלום כהן, שבה נעשה ניסיון לחשוף את גילויי ההפ־לייה העדתית, שהופיעו אז במלוא חריפו־תן בחברה הישראלית הצעירה.

אולם לאו דווקא הגילויים בכתבה זו הם שהסעירו את הרוחות. עצם שבירת הטאבו והשימוש הפומבי בדפוס בכינוי „שחורים", ששימש בפי יוצאי מדינות אירופה ביטוי של התנשאות ובוז כלפי בני עדות־המיזרח, הוא שגרר אז תגו־בות חסרות־תקדים.

המערכת הוצפה במאות מיכתבי־תגובה, מיספר גדול יותר מאשר התקבלו אי־פעם קודם לכן בעיקבות פירסום מאמר בודד אחד. הם ייצגו קשת רחבה של תגובות: שלילה מוחלטת, פיקפוק, הסתייגות, תודה נוגעת־ללב ומקרים אישיים, שהיה בהם כדי להשרות דיכאון־נפש.

התגובות החריפות ביותר באו מצד עי־תוני מפא"י. אלה פתחו במערכת השמצה על העולם הזה, בעיקבות הכתבה, כאילו הפיץ העיתון נגיפי מחלה חדשה, על מנת להדביק בה אוכלוסייה חפה מפשע.

„כינוי ברברי — לא אנושי!"

שר־המישטרה באותם ימים בממ־שלת־ישראל היה בכור שיטרית. קצין ה־מישטרה לשעבר, יליד סבריה, בן למיש־פחה ספרדית מיוחסת, שימש כעלה־תאנה למימסד המפא"יי, כדי להוכיח את שיתוף בני עדות־המיזרח בשילטון.

בראיון, שהסכים להעניק להעולם הזה בעיקבות פירסום הסידרה, לא הסתיר שיט־רית את הזדעזעותו העמוקה מביטויים כמו „שחורים" או „שווארצע חייעס" הביטוי הגרדף באידיש. תגובתו איפיינה את תגובת המימסד כולו.

„זה מושג שפל," התמרמר שיטרית ב־אותו ראיון (העולם הזה 833). „הוא חייב להיעלם. כל מי שיש לו מעט רוח בוחל וסולד ממנו. כל מי שמשתמש בו (ושיט־רית התכוון לכלול בכלל זה גם את העולם הזה) הוא עוכר־המדינה. כמו ש־היו אומרים על הערבים ‚שחורים'. אני כשלעצמי מעולם לא כיניתי מישהו בשם־גנאי מפני שהוא ממוצא אחר. האדם עצמו הוא החשוב — לא המקור! ‚שחור' זה לא שם אנושי! זה ברברי!"

כעבור שבוע הותקפו אורי אבנרי ושלום כהן בפתח בניין המערכת. הוכו קשות ונפצעו. אולם ההתקפה הזאת לא נערכה בעיקבות פירסום הסידרה על ההפלייה העדתית בישראל, כפי שניסו ליצור רושם באותם ימים. לימים הסתבר, כי היא נערכה ביגלל פירסומי העולם הזה בפרשת פשיטת צה"ל על קיביה וטבח האזרחים בכפר זה.

במשך שנים רבות רדף הביטוי דופקים את השחורים אחרי העולם הזה. הוא היווה נשק בידי המקטרגים והתוקפים. כמו טאבו אחר ששבר העולם הזה, בפרסמו לראשונה בעיתונות הישראלית דו"ח מקיף בענייני ההתנהגות המינית תחת הכותרת מה אתה יודע על המין?, הפך מסבע־לשון זה ל־סמל לסיגנון החדשני שהחדיר העולם הזה לנוף העיתונות הישראלי.

בשבוע שעבר, כאשר שלפנו שוב את הביטוי מהמגירה כדי להשתמש בו בהקשר שונה לחלוטין, ניתן היה להיווכח בדרך אותה עברה המדינה בעשרים ושש השנים האחרונות. היה בו כדי ללמד גם על ה־דרך הארוכה שעבר העולם הזה מאז.

אסור להשתיק ולהתעלם

מה שלא הישתנה בעשרים ושש ה־שנים הללו, הוא עומק הרגשות הגזעניים המבקשים פורקן אצל חלקים רבים בחברה. באופן מהותי אין כל הבדל בין כינויי־הגנאי מ„מרוקו סכין" ועד ל„שווארצע חייעס", שהיו מופנים כלפי יוצאי עדות־המזרח בשנותיה הראשונות של המדינה, לבין כינויי הגנאי הגזעניים המושמעים במיגרשי הספורט נגד ספורטאים ממוצא ערבי או כושי.

בכתבה שחור בעיניים שפורסמה בגיליון שעבר, דווח על התקרית האומללה שפר־צה בדרבי התל־אביבי בכדורסל, ונעשה ניסיון לתאר גם את הרקע שגרם לחילופי המכות והיריקות בין כדורסלני שתי האגו־דות היריבות.

בעוד שוועדת־המישמעת של התאחדות הכדורסל העניש בחומרה את הכדורס־לנים המתפרעים, קצרה ידה מלהעניש את הקהל באיצטדיון, שצעקותיו הגזעניות כלפי השחקנים השחורים ליבו את היצרים.

הענשת השחקנים בילבד עלולה ליצור את הרושם אצל אוהדי קבוצות הכדורסל, כי להם מותר הכל, כל עוד הם מסתפקים בהיתגרויות ואלימות מילוליות בילבד.

התופעה אינה בילבדית למיגרשי ה־כדורסל. היא הפכה חלק קבע גם מהווי מיגרשי הכדורגל. קשה להאמין שהתאח־דויות הספורט למיניהן מסוגלות לַחנך את קהל הצופים המשולהב, הבא למיגרשי הספורט כדי לפרוק יצרים, בכל צורה.

במדינה בה מטפחים את הלאומנות וה־רגשות הגזעניים כבר בבתי־הספר, אפשר להסתפק רק בגינוי ציבור המבוגרים ה־מבטא בגלוי רגשות אלה. צריך להאמין ולקוות שגינוי חוזר ונשנה עשוי להועיל. אולם אסור להשתיק את התופעה.

בדיוק כפי שאסור היה, לפני עשרים ושש שנים, להתעלם מתחילתם של הפער והשינאה העדתיים.

שער „העולם הזה" 830 (17.9.53)

שער „העולם הזה" 2207 (19.12.79)

שחור הוא יפה

זה היה העולם הזה שהי

לפני 25

„העולם הזה" 898
תאריך: 30.12.54

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק היה הגיליון האחרון בשנת 1954. הוא הקדיש כתבה נרחבת, תחת הכותרת „נאשם אחד התאבד בתא הכלא — עשרה יהודים נוספים מחכים בצל התליה", לראשית מישפטה של הרשת הישראלית בקהיר, שהופעלה במיסגרת מה שנהוג לכנות בישראל עסק־הכיש. מדור „תצפית" צפה, כי „המאבק בין בן־גוריון ל(משה) שרת יחריף, אם אומנם יזרחק תיאודור (טדי) קולק, אחד מאנשי המפתח של בן־גוריון, מתפקידו כמנהל מישרד־ראש־הממשלה..." כתב „העולם הזה" באירופה, עמוס קינן הביא במדורו „הסכין המשוטט" מעט מאווירתה של לונדון. בתארו את הישראלים בביקה הבריטית, ציטט עיתונאי ישראלי שכינה את נמר התמזה „הירדן של לונדון".

מדור הכידור של השבועון סיקר את ביקורה של כוכבת הקולנוע האיטלקית סילבנה פאמפאניני בכתבת־שער מצולמת. מדור החברה סיקר את חנוכת בית התיאטרון הקאמרי (700 מקומות, 350 אלף לירות), ומדור המדע בחן את משמעותה של מילחמת טילים.

בשער הגיליון: כוכבת קולנוע איטלקית, סילבאנה פאמפאניני.

ארנולד טוינבי והציונות ✶ ממשלת ישראל מכריזה מילחמה

על „שורת המתנדבים" ✶ מנחם בגין ומלכת החשפניות

יובלות

דור ללא יורשים

מעטים הדורות בתולדות העמים שהיו כה מהפכנים בצאתם לדרך וכה שמרנים בתומה, כמו דור העליה השניה בארץ־ישראל, שבא לארץ משנת 1906 עד ל־מילחמת־העולם הראשונה.

בני חנוונים, חייטים וסנדלרים מפינסק ואודיסה, ביאליסטוק ומינסק, לא הסתפקו בתורת המהפכה הסוציאליסטית, שגאתה מסביבם, דרשו מהפכה כפולה, חברתית ולאומית כאחת. הם נפשו את ארצות אבו־תיהם, עלו לישראל. הם מאסו בחברה חסרת־הצדק, ביקשו את תיקון העולם ב־קומונה. הם מאסו בשכליות התלושה של הוריהם, יצאו בלהט דתי לסלול כבישים. הם שנאו את השפה הקלוקלת שהיתה ב־בליחם, עזרו להחיות את השפה העברית — השפה המתה היחידה בעולם שחזרה אי־פעם לחיים.

קללת הברכה. אנשים רגילים למדי, איש איש בפני עצמו, הפכה אותם מהם־כתם לדור ענקים. משך למעלה מדור לא נוצר בארץ דבר שאין מקורו במישרין ברוח העליה השניה. בכוח הגשמה אישית, שהיתה מופת מאיר לאחרים, הפכו שלי־טים בישוב — שליטים ללא כוח־כפיה, ל־לא מישטרה ובתי־סוהר, שכל כוחם היה בצמידות המוחלטת של המעשה והרעיון — ובעובדה שהרעיון סיפק פתרון ברור ומוחשי לבעיות הדור.

אולם כענקים אחרים בהיסטוריה, היתה גם ברכת העליה השניה לקללתה. היא לא היתה מסוגלת לסיים את תפקידה, לפנות את הדרך לדור חדש שיבוא בעקבותיה. ב־שמרנות תוקפנית השתדלה לכפות את רוחה, ללא כל שינוי, על בניה, גרמה על־ידי כך לסירוס כוח־היצירה של דור הבנים.

תקלת הדוגמה. ארנולד טוינבי ה־בריטי, גדול ההיסטוריונים החיים, הציג את ההיסטוריה האנושית כולה כשרשרת אינסופית של מיבחנים ותשובות. המיבחן שובר את הבלתי־מוכשרים, בעלי הגישה או היכולת הבלתי־מתאימות. אולם הוא מעלה אל הפיסגה את החברה המסוגלת לתת את התשובה הנכונה.

אולם ברגע שהחברה עומדת בהצלחה במיבחן, מתחילה הטרגדיה שלה. עצם ה־תשובה הנכונה למיבחן גורם למיבחן שני — מיבחן שהיא עצמה שוב אינה מסוגלת להשיב לו, להתגבר עליו. אולם ברצותה לשמור על הקיים, על פירות הישגיה, היא מפריעה לחברה הבאה, אשר רק לה יכולה להיות התשובה למיבחן החדש.

העליה השניה היתה הדוגמה העליונה לתיאוריה זו. היא עמדה בהצלחה מפוארת במיבחן תקופתה, סיפקה להמוני היהודים בגולה את הפיתרון של ההתיישבות הער־בדת, של עבודה גופנית, של חלוציות בראשית. אולם ברגע שהיא הגיעה לשיא הישגיה, כשנוצר בארץ הבסיס לאומה עצ־מאית חדשה, יצרה התשובה המוצלחת את המיבחן החדש: הצורך להפוך את האומה החדשה לגוף פוליטי עצמאי, מבוסס ב־מרחב. לא היתה לה התשובה למיבחן זה.

העליה השניה לא סיפקה את המנהיגים למאבק נגד הבריטים, היא לא סיפקה שום תשובה למיבחן העליון של הדור החדש: מיבחן היחסים עם העולם הערבי. עייפה מעמל עילאי של דור שלם, ביקשה אך לשמור על הקיים, באמצעים הישנים וב־תורות הישנות, הפכה תקלה למיפעל־חייו של הדור הבא.

השיעבוד לאבות. הדור הבא לא הצליח להתגבר על תקלה זו. כמו כל בן של אב גדול, גדל בפולחן־ההערצה ל־דור הקודם, התייאש מראשיתו מלדמות לו בגדולתו, ויתר מראש על היכולת לגבש מכשירים רעיוניים חדשים. הוא הלך ב־תלם, נתעורר ליצירה מעשית, גם היא משועבדת לרוח האבות, רק בימי המשבר של המאבק והמילחמה.

החודש, כשחגגה העליה השניה את יובל החמישים שלה, היתה טרגדיה זו חבוייה מתחת לשימחת־האמת וסיפוק־הניצחון. ה־ענקים הרוחניים של העליה השניה הלכו ברובם לעולמם — מבלי למסור את מקומם לענקים חדשים. כל איש שהחזיר את נשמתו לבורא השאיר מאחוריו חלל ריק. לא.ד. גורדון ולברל כצנלסון, לרב קוק ולאליהו גולומב, לא נמצאו יורשים.

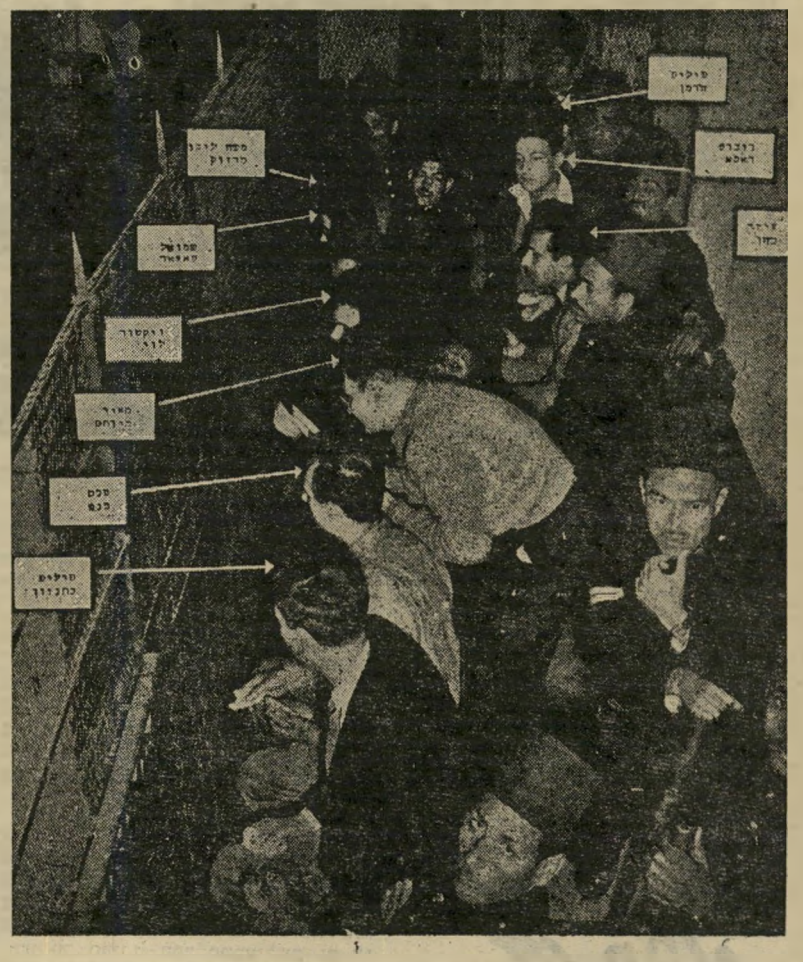

תא הנאשמים בקאהיר מראה כללי של תא־הנאשמים, המוקף שוטרים מזוינים ברובים. הנאשמים שמואל עזאר ומשה מרזוג הוצאו להורג בתום המישפט. שאר הנאשמים נידונו למאסר.

אירגונים

רק סטודנטים

„בידינו חומר רב העלול להוכיח מבחינה מישפטית ומוסרית כאחד כי שורת המתנד־בים אינה אלא גוף מסוה של מפא"י" — טען בשבוע שעבר איש המקורב למישרדו של עורך־הדין החיפאי יעקב סלומון, פרק־ליטו של הרב רוזנברג. אמיתותו של דבר זה עלולה להיקבע ביום מן הימים בבית־המישפט, אך בינתיים התגלע דווקא סיכסוך חמור בין מפא"י והנהלת השורה, סיכסוך אשר תוצאותיו יוכיחו אחת ולתמיד אם אכן שורת המתנדבים היא באמת גוף עצ־מאי ובלתי מיפלגתי, כפי שהיא טוענת.

לפני כשבועיים נפגשו במיסעדה מיז־רחית ירושלמית אחד ממרכזי השורה ו־פקיד ממשלתי גבוה ממישרד ראש־הממ־שלה, שהוא עצמו הינו חבר השורה. ה־שיחה נסבה על חומר שהגישה השורה נגד פקיד ממשלתי אחר, איש מפא"י, אשר היועץ המישפטי לממשלה עדיין מחכה להוראות כיצד לטפל בו. אולם אותו פקיד לא בא לטפל בעניין זה בילבד: הוא הביא בפני שורת המתנדבים את דרישת מפא"י, שהשורה תקפיא כל פעילות בשטח גילוי־השחיתות עד לאחר הבחירות. נימו־קיו הגלויים של האיש היו פשוטים: בחירות צריכות להתנהל לגופו של עניין. אין לתת לגילויי שחיתות מיקריים להש־פיע על הבוחר. הנימוק הנסתר היה אחר: הפקיד ידע כי השורה מטפלת עתה בעניין כמה אנשי מפא"י, מאחר שהדבר דרוש לה מבחינת האמון הציבורי.

אולם הבחור מהשורה לא יכול היה לקבל את הדרישה בקלות, אם כי גם הוא עצמו נוטה למפא"י. הוא אמר: „אם לא נביא עתה משהו נגד איש משלנו, לא יאמין לנו הציבור יותר. זה יבסס את השמועות שמפיצים אנשים שונים, כי אנחנו סניף של מפא"י". „איש השורה הוסיף ואמר כי הציבור מבסס גירסה זו על כך שהשורה עדיין לא פעלה נגד אנשי מפא"י: בשני מיקרים קודמים בהם הובאו טענות נגד אנשי מפא"י, חוסלו העניינים בשקט, מאחר שהממשלה טענה כי פירסום הדברים עלול לגרום נזק ביטחוני, דבר שהיה נכון ב־מידה מסויימת.

אך לאותו נציג ממשלתי היו הוראות ברורות: „להפסיק את הכאב הראש הזה לשנה, לפחות" — כפי שהתבטא הוא עצמו. הפקיד אף הוציא מאמתחתו כמה איומים:

● כל המוסדות הממשלתיים יפסיקו את מתן תמיכותיהם לשורה, ואם זה לא יספיק אז:

● יובא אחד מאנשי השורה לדין על בילוש בלתי־מוסמך אחרי אנשים פרטיים ועל דרישות בלתי־חוקיות מפקידי־ממשלה לגלות לו דברים, שהינם בבחינת עבירה על פקודת הסודות הרשמיים.

האמת — באמצע... המשא־ומתן לא נסתיים, אך הוא מבהיר במידה רבה את האמת לגבי השורה, שהיא, כרגיל, באמצע. השורה אינה גוף של מפא"י, אך אינה גם גוף בלתי־מיפלגתי (אם כי חבריה באים ממיפלגות שונות). האמת: מפא"י היתה מוכנה לסייע לאירגון, קיוותה שהיא תשתלט עליו והוא ילך בתלם. אך אם ית־ברר כי האירגון לא ילך בתלם, מוכנה מפא"י לשבור אותו ללא כל היסוסים. בהזדמנות זו תוכל הממשלה גם לרכוש ל־עצמה שם כ„מגינה על חירויות האזרח מ־פני הבילוש הפרטי".

מנגנון

מי מכיר מי יודע?

גרשון צופין לא היה סתם מוכר־נפט ב־מיגדל־אשקלון. כנכה של 50 אחוז (פצי־עות יד, ראש וזעזוע מוח) היה גם אחד מאלף הנכים של מילחמת־העולם השניה החיים בארץ. ככל האלף היה צופין גם זכאי להנחות מיסים שונות. אחת מהן: פטור מתשלום שני שליש המס הכללי (ארנונה) על דירתו.

צופין פנה לעיריית מיגדל, שפנתה ל־מישרד־הפנים, וביקשה לשחרר את נכה המילחמה בנאצים מתשלום הארנונה כ־מקובל.

תשובתה המפתיעה של המחלקה לעיר־יות ולמועצות מקומיות — האגף לשילטון מקומי במישרד־הפנים, שבאה אחר ששה שבועות: אין לשחרר את צופין מתשלום הארנונה מסיבה פשוטה: „אין לנו רשי־מה מפורטת של הצבאות המוכרים שהש־תתפו בצבאות הברית".

הצבא שעדותו היתה דרושה למחלקת העיריות, היה הצבא האדום, אשר בשורות הפרטיזנים שלו לחם ונפצע גרשון צופין.

אנשים

● באולם הזירהטרון, ברמת־גן, נערך סיבוב שני של הוקרה הדדית בין פצצת המין השחורה, **ג'וזפין בייקר**, למפקד האצ"ל לשעבר, **מנחם בגין**. אחרי שבגין זכה לזר פרחים מבייקר, בשבוע שעבר, הוא שיגר השבוע לאמנית החשפנות את ספרו המרד, במהדורתו הצרפתית.

אל תהיה אסיר
של לוח התכניות בטלויזיה!

אם יש לך
טלויזיה צבעונית של SONY
BETAMAX-הפתרון עבורך!

מה זה BETAMAX SL-8000E ?

"בטמקס" הוא וידיאו־טייפ־קסטות לשימוש ביתי, בעזרתו, תוכל להפיק יותר הנאה מהטלויזיה הצבעונית שלך, ואם תרצה להפוך את ביתך ל"בית קולנוע"...

עם "בטמקס", תוכל להקליט כל דבר מהטלויזיה, להקליט תוכניות אחת בזמן שאתה צופה באחרת, להקליט תוכניות גם כשאתה אינך בבית, להקליט ולשדר סרטים תוצרת בית (ע"י רכישת מסרטת וידיאו), ליהנות מספריית קסטות מוקלטות ולהמשיך לצפות בטלויזיה גם לאחר סיום התוכניות.

... שעמום!

למבקשים
את הטוב ביותר!

SONY

הנטייה שלך להסס ברוב הדברים גורמת לך להפסיד עיסקה שמנה, בן־טלה, אבל אם אתה מעיז, תק־פוץ מבלי לשקול יו־תר מדי, או תדע ל־תכנן הרפתקה באומץ־לב — תראה את ה־ברכה ותגיע אל הנח־לה. נשים, במיוחד, נתונות השבוע לקיס־מך — אך בתנאי ש־תדע לגרוף אותן בסערה ולא בצעדי־צב.

* * *

די! עכשיו הכל יתחיל כמבראשית — ובכל זאת אינך מו־צא את שלוותך. נסה לא להימלט אל־תוך רחמנות עצמית, אתה מסוגל לזה, אם עצלותך הענקית לא תסכל את כוונות מוחך. ביום א', בסוף השבוע, מוטב ש־תיזהר מתאונות — ב־ייחוד אם אתה בקיר־בת מקום, שם נמצאים מקורות מים. זה לא שבוע טוב לעסקים.

* * *

מחלה קלה ממנה סבלת, חלפה. כל זאת הודות לטיפולה המ־סור של בת זוגך. זה מוכיח לך עד כמה אתה חשוב לה ומה רבה אהבתה אליך. התייחס אליה קצת יותר בעדינות. זה מגיע לה. לך, בת תאומים, תבוא הישועה מכיוון לגמרי לא צפוי. הת־עוררי וקחי את ח־חיים ברצינות. לא תמיד יהיה מי שיו־ציאך מהבוץ בו את שוקעת. צאו לאוויר.

* * *

יחסים רומנטיים אינטימיים עשויים להא־פיל השבוע על כל התרחשות אחרת בחייך. אם אתה חושב שהגיע הזמן להתייחס ברצי־נות רבה יותר לעתידך, ולקשור את עצמך ל־חיי־משפחה, זה השבוע המתאים לעשות זאת. אל תמתין רגע נוסף, טוב ליבך עלול להיות לך לרועץ. השתדל ל־הרגיע את עצביך ה־מתוחים בשבוע זה. בידור לא יזיק לך, למרות ההוצאה הכס־פית הגדולה. השבוע תשמור על בריאותך.

* * *

שבוע נפלא מחכה לך. בייחוד ביחסיך ה־הולכים ומשתפרים עם בת־זוגתך, שהח־ליטה להיות בסדר אי־תך. קבל אותה בזרו־עות פתוחות. במישור הפיננסי הכל מתנהל כשורה. המשיך לבזבז, אתה בין כה וכה עו־מד לזכות בבת־אחת בסכום ניכר של כסף. המשך לעבוד בנא־מנות ובמסירות. ה־בוסים שלך מעריכים מאד את זה. לך לביאה, מצפה שבוע שכולו רצוף תענוגות. דעי לנצל את זה.

* * *

לבתולה זה שבוע של שיחרור מלחצים מעיקים, בעיקר פיזיים. הלבטים אם ל־היעות או לסרב, ייפ־תרו אם תפגשי בן מזל שור בסוף שבוע זה. אל תסרבי. בן בתולה, שזכה להצלחה בשבוע שעבר, עלול למצוא עצמו מבודד. גלי יותר עורמה בעס־קים ותצליחי להתג־בר על כמה מיכשולים המטרידים מאד את מנוחתך. בת בתולה — הרבי להמר. אולם הישמרי מאדם עם חליפה אפורה.

מכתבים

קואליציה חסרת־בושה

על חרפת התיקון בחוק החפלות.

... חסרי המצפון והצבועים התפקדו

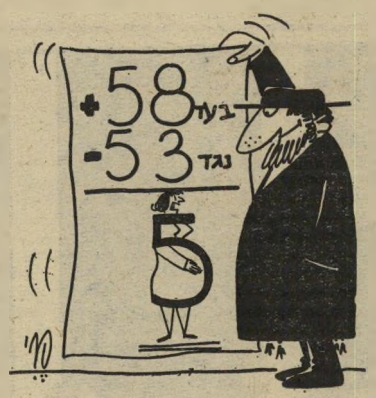

בשמותיהם: מניינם לפחות 58 חברי־כנסת. צריך לזכור אותם ביום בחירה.

רובי אריאלי, תל־אביב

● ● ●

מניין חיילות בתפילה

ב"ה, תפילה לאל עליון, למען שירות שווה בצה"ל.

אל עליון שבשמיים, אני תפילה שתפתח את עינם, את ליבם ואת מוחם של עבדיך הסתומים היושבים בבית המחוקקים. שפוך חמתך על אלה המשתמשים בשמך לשווא, לקידום אישי, פוליטי ולעשיית ממון. אנא, פעל למען יבינו שאתה, אל האלוהים של עם ישראל, בראת את כל משרתיך שווים, עם חובות וזכויות שוות. אנא, אלי, שמע תפילתי זו.

מייד אחרי תפילה זו, שתאמר בהרכנת ראש ולכיוון בניין הכנסת בירושלים, יש לקרוא בשעות קבועות פרקים מסויימים מתוך קוהלת. וזאת כל יום, עד שישתנה חוק שירות הבנות בצה"ל לשירות שווה. רצוי לומר את הג"ל באופן קבוצתי ובמ־אורגן — 10 בנות לפחות.

אף מפקד אינו מוסמך למנוע ממך, בת ישראל בשירות צה"ל, להתפלל שש פעמים ביום, במקום שירותך, אם היגך מרגישה את הצורך הדתי, הנפשי והמוסרי לעשות כן. צה"ל מתגאה בכפיה דתית.

במיקרה של הפרעת ביצוע מיבצע הת־עוררות זה על־ידי מפקד בדרגה כל שהיא, יש לשלוח מייד תלונה נגדו לנציב תלונות חיילים, ת.ד. 7052, תל־אביב, והעתק ל־אלוף, הרב גד נבון, רבנות צה"ל.

רקפ הילינגר
אל עליון שבשמיים

אם אין בידך ספר תנ"ך או ספר קוה־לת, נא לפנות לרבנות הצבאית שתספק לך ספר תנ"ך. עותקים נוספים מתפילה זו אפשר לקבל על־ידי פנייה אל המרכז לשיוויון בפני הבורא, ת.ד. 26221, תל־אביב. נא לשלוח מעטפה ריקה ומבויילת עם כתובתך, לקבלת שירות חינם זה.

בפקודה קדושה **ה. רקפ הילינגר,**
סמל וכהן (מיל.), תל־אביב

● ● ●

חרפת המנגנון

גורלו של נכה צה"ל, שנפגע בשירות מילואים בחיל השריון.

אני משותק בשתי רגלי כתוצאה מפגי־עה בעמוד השדרה, ואינני מסוגל לעלות מדרגות, או לעבור יותר ממרחק קצר ב־עזרת מקל, וזאת בשטח מישורי בילבד.

אני בן 24, נשוי + 1 וטרם גיוסי עבד־תי ולמדתי. התחלתי בשירות ביחידה קר־בית, על שתי רגליים, והוחזרתי באלונ־קה. על אף כל זאת העניק לי מישרד־הביטחון 10% נכות (600 ל"י לחודש כמענק מחיה) בקובעו: א/37/6 = חבלה בגב עם הפרעות קלות, וזאת לאחר איש־פוז של חצי שנה.

עירערתי על קביעה אבסורדית זו ומצא־תי לנכון לפנות אליכם, ביודעי שעיר־עורי יעבור את התלייכי הביורוקרטיה ב־פרק זמן מתמשך של שנים. (כבר חלפה שנה לפציעתי וטרם נעשה דבר לשיקומי). בינתיים אין ביכולתי לקיים את מישפחתי ולהשתקם.

ברצוני להביא לידיעתכם, כי המערכת של אגף השיקום לקוחה מסיפורי קאפקא.

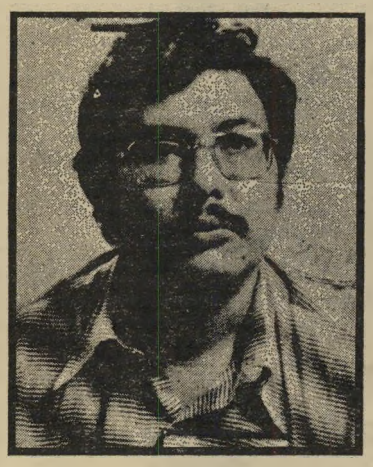

ארי עידן
שחור על גבי לבן

לנפגע אין גישה לתיק הרפואי ללא שכי־רת עורך־דין; באפשרותו לערער מבלי לדעת על מה; רופאים מסרבים להגיש חוות־דעת ולהעיד נגד מישרד־הביטחון. המדינה מעמידה סעד מישפטי לנאשם ב־פלילים — לא־כן לנפגע בשירות פעיל. גורילות חוסמות דלתות, והכל חסוי וסודי; עובדת סוציאלית מטעם מישרד השיקום אינה מוכנה להסביר אפילו את התהליכים והזכויות שיביאו לשיקום הנפ־גע.

בידי כל החומר החסוי ששימש את ה„ועדות הרפואיות". ביכולתי להוכיח, שחור־על־גבי־לבן, כי אין קשר בין המיס־מכים והחלטות הוועדה. כל הדרכים חסר־מות בפני הנפגע, לעמוד על זכויותיו. מסיבה זו הדרך היחידה הפתוחה בפני ה־נפגע היא אלימות, בריונות, הצתה עצ־מית ונסיונות התאבדות — עובדות ה־מתפרסמות בעיתונים חדשות לבקרים.

אירגון נכי־צה"ל משמש מישרד־נסיעות לחוץ־לארץ לאנשי־שלומנו. איגוד זה ממומן על־ידי מישרד־הביטחון ומהווה אירגון מטעם.

קשה להסביר במיכתב קצר את העיוות, החרפה והקיפוח של מנגנון אבסורדי זה. מאחר ולעניין זה יש השלכות ציבוריות, אבקשכם לעשות הכל כדי להביא פרשה זו, המאפיינת את פעילות המנגנון, לידי־עת הציבור.

ארי עידן, בת־ים

● ● ●

מותר האדם

מן הבהמה - הטכס

„הקרב על גדות הירדן" (מדור „במדינה", „העולם הזה" 2206).

מה שלעתים מקומם אותי בעיתונכם, הוא לאו דווקא העובדות המובאות בו, כמו נסיונכם להתאימן לפרשנות הרצויה לכם. דוגמה בוטה לכך היא סקירתכם על

(המשך בעמוד 8)

אומנם אתה בן מאזניים — אבל זו לא סיבה להגזים! קח את עצמך לידיים: אינך צריך לאכול כל־כך, לעבוד כל־כך, או אפי־לו לקבוע שורה כה ארוכה של מיפגשים רומאנטיים, על הסרט־הנע. בת מאזניים, אם את חושבת שאת יכולה להגיד לו את הכל, ב־תקיפות כזאת — את טועה. במהרה עלול הקרע לבוא. היזהרי.

* * *

על אף נסיגות קלות, אתה נמצא על פרשת דרכים — וב־כיוון הנכון, בסופו של דבר, צפוייה לך פגישה מאכזבת — ו־רבת־הפתעות. זהו ש־בוע טוב לקשירת קש־רים חדשים והתכת־בויות. יום א' טוב ל־מחשבה שקטה ולש־מיעת מוסיקה. הקשר שנותק יחודש. אל תר־בה לצאת לבלות. הקדש זמן למנוחה.

* * *

כושר השיפוט שלך יתערפל השבוע לח־לוטין, כתוצאה מפגישה עם גורמים שאת טי־בם אינך מצליח לק־לוט. את, בת קשת, תני לחוש ההומור שלך חופש. צחקי, הצחיקי ונצלי כל רגע. כי ה־אושר שלך הוא רק זמני בטופו של דבר. חוץ מזה, צפויה לך בשבוע זה פעילות בל־תי־רגילה, שאינה תלויה במין השני. רק בך.

נסה לראות את הדברים גם מנקודת מבטם של האחרים, ואל תעשה מעשים ה־גורמים לאדם הקרוב אליך עוגמת נפש. גלה רצון טוב כלפי חב־ריך לעבודה. נסיעה קצרה בסוף השבוע תביא לך את השלווה המיוחלת, ותסייע לך לפתור בעייה מעיקה. השבוע לא ממתינה לך שום הצלחה חברתית בולטת, כך ש־כדאי לך לנצל את הזמן למנוחה וליופי.

* * *

אחד מבני משפחתך עומד להפתיע אותך ולקלקל לך את תוכ־ניותיך לשבוע זה. היה יותר נועז והסבר לו שיפסיק להטרידך. בנוסף לאורח הבלתי צפוי ייתכן מאד גם סיכסוך שכנים, או פנים משפחתי, שיסבך אותך בצרות. לבת מזל דלי ישחק השבוע קלף לא נורמלי, במידה והיא משחקת גם... קלפים. אל תחמיצי זאת.

* * *

זה לא שאינך חייב לעשות את זה: אבל מוטב שתדע בדיוק מה ואיך אתה עושה. ב־ייחוד עליך לגלות תבונה וכושר־החלטה ביום ה' בתחילת הש־בוע, וביום א', בסופו. דואר מחו"ל יכאיב לך ויגרום לך לשקול מחדש את המצב שבו אתה נתון. אל תחסס לשבור מיסגרות שיגר־תיות — בתנאי שאינך מקבל עול כבד.

שוקולד אגוזים חדש של עלית.
טעם פעם אחת
-ואתה מכור לתמיד...

קונים את שוקולד האגוזים החדש של עלית
וכבר כשהוא עדיין סגור, חשים בקצות האצבעות את
ההפתעה הנעימה המצפה:
אגוזים שלמים! בבל משבצת-אגוז.
פותחים את העטיפה וטועמים. איזה יופי!
השוקולד הנפלא נמס בפה והאגוזים נותפצחים
מעדנות בין השיניים.
קונים מיד עוד כמה חפיסות שיהיה
תמיד על-יד ואומרים:

טוב לי עם שוקולד עלית

(המשך מעמוד 6)

דיוני מועצת המדריכים הארצית של תנועת בית"ר.

כמי שישב בראש הוועדה שמגישה לפני המליאה את ההצעות „המרעישות" בדבר שינוי התילבושת וסמל בית"ר בארץ־ישראל, הרשו נא לי להעמיד דברים על דיוקם. עניין התלבישת והסמל נדון ב־בית"ר מזה כמה שנים, ואין מדובר, איפוא, בהחלטה שנתקבלה בחטף. הדיעות בדבר שינוי שני פריטים אלה היו חלוקות,

מיכאל אדירעם
לזכר האירגון וגיבוריו

הן בין המשתתפים הבוגרים הרבים שנטלו חלק בדיונים והן בין המדריכים, גילאי 18—17 (ולא גילאי 15—14 כפי שנכתב בעיתונכם).

אשר לתילבושת, הוסכם על הכל שאין היא מייצגת שום ערך רעיוני והוויכוח נסב על התועלת המעשי תשבשינוי התילבושת ועל דבקות במסורת לשמה. מכל מקום, החלטה עקרונית על החלפת תילבושת נפלה בשלושת הכינוסים העולמיים האחרונים של תנועת בית"ר, החל משנת 1969, ואין בכך כל חידוש.

ביחס לסמל התנועה, הצורך לשנותו נבע עקב המפה המנדטורית המופיעה בו, מפה שאינה אומרת היום הרבה לבני הנוער ואינה מהווה בכל צורה שהיא את מפת ארץ־ישראל השלמה. בהצעת ההחלטה שהגשתי למליאה נאמר במפורש, כי בסמל החדש ישולבו מוטיבים גרפיים אשר משקפים את זיקתנו לארץ־ישראל כולה. בדברי ההסבר ציינתי, כי העובדה שארץ־ישראל משתרעת משתי גדות הירדן איננה ניתנת לעירעור, ואף הרשיתי לעצמי לצטט, מתוך זכרוני, את הסעיף המתאים שהופיע במצע המקורי של תנועת „העולם הזה — כוח חדש".

איש מן המתנגדים להצעה, ובתוכם ח"כ (חרות) דב שילנסקי, לא ראה בה „שינוי רעיוני". אלא נטען שמפת המנדט נלקחה מסמל האצ"ל, כדי להנציח זכר האירגון וגיבוריו, ומחיקתה מסמל בית"ר תהווה פגיעה בלוחמי האצ"ל וכו' וכו'. עד כמה אין ממש בטענה זו תעיד העובדה שתנועת־החרות — מיסודו של האירגון הצבאי לאומי — זנחה זה מכבר את השימוש ב־סמל האצ"ל. איני מניח שמפקד האצ"ל לשעבר וחבריו, העומדים בראש תנועת־החרות, היו נותנים לכך ידם לו ראו בזאת פגיעה בזכר הלוחמים.

ביטוי חיצוני של ההדר הבית"רי — כמאמר ראש בית"ר: „מותר האדם מן הבהמה — זהו הטכס".

מיכאל אדירעם, תל־אביב

● ● ●

„מניין יבוא עזרי?"

השאלה הגורלית בתקופת ההפלה, בדבר הפגז שלא נימול ושנולד אתמול.

אזרח תמים נקלע לישיבות הממשלה. / מייד גילה שאין לה ראש — היא רק (מ)משלה. / לכן זקוקה לשני סגנים / ערב רב של נגנים.

שר הפנים — עבר לחוץ / ושר חוץ — חזר לא נחוץ! / ייגאל הורביץ מרביץ תורה: / „יש להדק את בעלי האגורה!" / מצידו כלל לא איכפת / אם יעברו מייד . . פת.

ולמידעי כבר „לא בוער" — כך נמסר, / אז שאת שרות הנפט מסר. / ובאסם — המרירות טרם שקעה, / (נושא עדין — השם מורה) / וכבר שרון קורא, / בדרך לאילון־מורה: / „אריק חרבי, ללא ליאות, / בכל שטחי החקלאות!"

והממשלה חסרת אונים, / אין לה שלום עכשיו עם אמונים. / אכן, שינוי תמיד חל בליכוד, / והעם בתוך מילכוד. / „מניין יבוא עזרי, ארצי האהובה?" / „ממני, ממני, ממני" — באה התשובה. / אך השאלה הגורלית בתקופת ההפלה, / (וכל „פורוש" רק יוסיף למפלה) / היא זו: המותר לנתח בשבת / גוויה של פג שלא נימול, / אם הוא נולד אתמול?

נחום לוי, מושב ערוגות

● ● ●

למבוגרים בילבד

הסגן פינטו פיספס את ההזדמנות.

תמהני אם הסגן דניאל פינטו אכן יזכה במישפט־החוזר, שאותו ביקש עבורו חבר־הכנסת אמנון לין, כאשר טען ששניים מן השבויים שפינטו היה אמור לעגות עד־מוות ולהשליך לבאר, עדיין חיים.

בין אם היו שם ארבעה שבויים, בין אם שניים — פינטו פיספס את ההזדמנות שלו. היה עליו להזמין צלמים.

בקולנוע סטודיו בתל־אביב מוצג הסרט כרך למבוגרים בילבד — המבוסס על המציאות — שבו אפשר לראות פושע מענה איכרים מכסיקאיים עד־מוות, במטרה לעשות סרט פורנוגרפי. הזוועה הנוראה שהוא מבצע מוצגת לאחר־מכן לפני סוטי־מין, במחיר 100 דולר ההצגה.

לסיפורו של סגן פינטו היה יכול להיות סוף־טוב: הסגן הצעיר שותה שמפניה בחיק מישפחתו האהבת, אחרי ששוחר מן הכלא על־ידי הרמטכ"ל רפאל איתן בכבודו ובעצמו.

יוסף שריק, תל־אביב

● ● ●

מחדלי לנדאו

תלונתו של קורא, המציג עצמו כאזרח שאינו בעל רכב פרטי, ה־נוהג לנסוע בתחבורה ציבורית ארבע פעמים מדי יום ביומו.

המחדלים של הממשלה עדיפים כנראה על המעשים. הדוגמה האחרונה: מישרד־התחבורה. בראשותו של השר חיים לנדאו מתדרדרת התחבורה מדחי אל דחי. אך

(המשך בעמוד 13)

הרצון לשינויים נבע מן הצורך הטבעי לחדש ולהתחדש. אנו גאים בתילבושת, בסמלים ובטכסים המייוחדים לנו, בהיותם

משבצת העולם הזה 2208

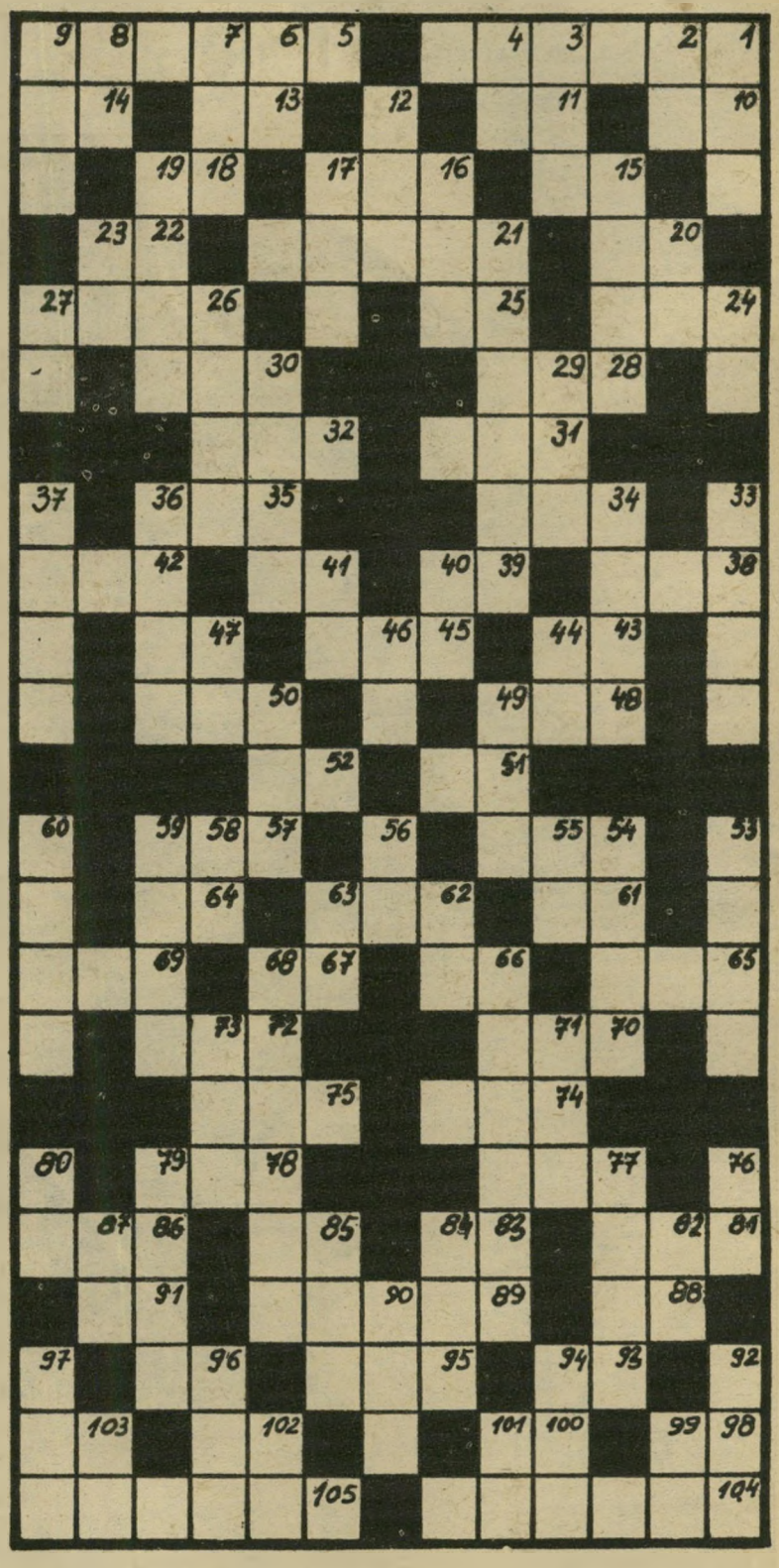

מאוזן:

1) נורמאליזציה; 5) תמונות; 10) כיסא־כבוד; 11) בסיס; 13) בת־קול; 14) עלוב־נפש; 15) תבואה; 16) וילון; 18) הווייה; 20) עמית; 21) תלם; 22) כלי־קיבול לגוזלים; 24) מפרשני התנ"ך; 25) מזמר; 26) קרן; 28) שחקנית אנגליה (ש"מ); 30) יורד־ים; 31) נס; 32) מילת־יחס נפוצה; 34) מעונות השנה; 35) זה הוא (הפוך); 38) כישוף; 39) משקה קל; 41) מן המצעים; 42) לא הרבה; 43) מטבע יפאני; 45) בלעדי; 47) מינחה; 48) חיית־בית; 50) תישדורת; 51) מספיק! 52) גוף; 54) משא־ומתן (ר"ת); 57) מדינה; 61) הסתער; 62) שלושים שנה; 64) מילת־יחס נפוצה; 65) טינופת; 66) מילת־יחס נפוצה; 67) אחוריים; 69) מלחין רומנטי; 70) קרש גדול ורחב; 72) עוף ביתי; 74) מלאך; 75) הושיע; 77) פנו מדרכם; 78) המציא; 81) אסף; 83) נרו יאיר (ר"ת); 85) מסר־לם הצלילים; 86) אבי המדע הבידיוני (ש"מ); 88) נסחף במים; 89) בית הנשים; 91) בילה את הלילה; 93) שופט; 95) ארטיסט; 96) נביאים כתובים (ר"ת); 98) רשע; 100) אילן; 102) פרוסה; 103) וזיר; 104) מדינה באירופה; 105) מתארת.

מאונך:

1) ארץ זרה; 2) כן, באנגלית; 3) מודע; 4) קידומת הולנדית; 6) מכינויי האלוהות; 7) ערוץ נחל; 8) מצבת־זיכרון; 9) מין מס; 12) מושם בפי הסוס; 15) בהמת הבית; 16) כתובת; 17) פצע; 19) נפוץ; 20) אביון; 21) לרגלי דבר־מה; 23) מן השבטים; 24) נישא; 26) מתכת מחושלת; 27) תן כתף! 29) מבניו של נוח; 30) תאורה; 33) אתר; 34) לא דליל; 36) ציפור־שיר; 37) הבל; 40) תן! 41) ירביץ (הפוך); 44) נזכר־לעיל (ר"ת); 46) אדמה המצוייה בנגב; 47) בלוטת־הנקה; 49) אולם; 50) מסימני הניקוד; 53) גרג'; 54) מין לבוש עליון; 55) מונח בתורת החשמל; 56) מילת־זירוז; 58) לא קשה; 59) כינוי לירושלים; 60) הגשם הראשון; 62) אמונה; 63) עליך לרשת! 66) שאין אחריה איש; 68) חשק לאכול; 71) מקביל לקנה; 73) יילוד; 76) בעל־גאווה; 77) שיח שעליו צורבניים; 79) פסע; 80) בוסתן; 82) שביב; 84) מפחד; 85) נהר ברוסיה; 87) מאור קטן (הפוך); 90) מוחשי; 92) לא־מתורבת; 94) מלבוש לרגל; 96) דרום; 97) אל ההר; 99) גם אותה כבש יהושע; 101) ארמדה; 102) מקולות הגברים במקהלה; 103) מרנן.

סיגרית המאה
לבעלי הדעה

BROADWAY 100
International quality

100 מ"מ של
טעם משובח

סופר קינג סייז -
תערובת אמריקאית.

[illegible]פגינו עמי!

[illegible] להפגין איתי!

מאז מאי 1977 אני מחכה לעוד הוכחות לחוסר הכוח שלי, לעמידה הנבוכה שלי נגד ממשלה שמחייבת אותי לנהוג בניגוד לאינטרסים ולמצפון שלי.

על חוק ההפלות אני מדברת איתכן. כן, אתן עדיין צעירות מאד, אבל כבר מבינות. החוק הזה התקבל בכנסת השמינית, כאשר עוד התחשבו באינטרסים שלכן ושלי. זכינו אז בהישג עבור חברותינו שאינן יודעות כוחן מהו.

■ ■ ■

אתן יודעות שאם אני או אתן (בבוא העת) נהרה ולא נרצה בהריון זה — נמצא את הדרך אל הגניקולוג הטוב ואל בית־החולים הפרטי — ושם נפיל, בין אם יהיה חוק כזה ובין אם לאו; אבל יש נשים רבות שההוצאה של אלפי ואולי עשרות אלפי לירות — בלתי אפשרית בשבילן. ולטווח הקרוב זול יותר ללדת. הן תלדנה. הביטוח־הלאומי יוסיף על קיצבתן סכום שלא יכסה את מחיר שקיות החלב והביצים הלא־מסובסדות שילד זה צורך. כדי לאפשר בסופי־שבוע מרק של כנפי־עוף, ולעיתים פחות מזה, תצאנה אמהות אלה לעבוד בבתי חברותינו, בבתי־חרושת או בעבודות עונתיות.

על הילד הקטן תשגיח אחותו הגדולה, שאיננה יכולה להשתמש בפריווילגיה של תיכון חינם — היא מחליפה את אמה.

לילד הגדל לא יהיו דפי־ציור וסדרות־ספרים. גם שידורי הטלוויזיה לא מיועדים לו: העברית שם לא מובנת. הוא ייצא לשחק עם חברים במיגרש הגרוטאות, בין מקררים ישנים ושברי מכוניות נטושות. אסונות רבים מתרחשים שם והקורבנות הם ילדים כאלה, שאין להם „לגו" וקוביות עץ מהוקצעות.

אבל אם לא יקרה אסון — נתוודע אל הילד כשיגיע לבית־הספר ויוכרז כנעדר. קציני ביקור סדיר, עובדים סוציאליים, פסיכולוגים ומורים מסורים — יתקשו מאד להחזיר אותו לבית־הספר.

סופו שיגיע (אם יצליחו, בכל זאת) למיסגרות קטנות ומייוחדות, ובכיתה ד' ידע לחתום את שמו.

■ ■ ■

לא, לא תפגשו אותו במיסגרת של חטיבת הביניים בכיתתכן. אם יגיע — ילמד בכיתה אחרת. קציני־מיבחן, שופטי־נוער ורשויות אחרות „יטפלו" בו עתה. גם לצבא לא יגיע איתכן. כל כך מקולקל, שאפילו כבשר־תותחים הוא לא טוב.

כן, כדאי שנשים סורגים על החלונות ונעבה את הדלתות ונתלה עור שרשרת. כדאי שתזהרו מאד כשאתן חוזרות הביתה בחושך — המרירות והתיסכול שופ־עים. ורואים עליכן שאתן אחרות — אתן מייצגות את אלה שיש להן יותר. לכו בחבורות. שימו אקדח מתחת לכר.

אתן מבינות, בנותי, אתן הטובות והם הרעים. אז בואו איתי ונפגין עכשיו יחד, למען אמותיהן שלא תת־כוונו לרע. הוועדה היא זו שלא אישרה. החוק הוא זה ששונה.

■ ■ ■

בואו נפגין נגד ממשלה שעושה ברחמן — רחמינו — פוליטיקה.

בואו נפגין נגד ממשלה שאיננה מאפשרת חלוקה של אמצעי מניעה חינם והסברה טובה, ואחר כך איננה מאפשרת הפלה.

בואו נפגין נגד אותם גברים חילוניים ודתיים, המאכ־לסים את הכנסת ושוכחים שגם אנחנו הנשים שלחנו אותם לשם.

בואו נפגין נגד הצביעות הנוראה של חלוקת הטבות תמורת ההצבעה „הנכונה" של חברי־כנסת „סוררים".

נגד הכוח המדכא אינטרס יסודי שלנו - להחליט מתי וכמה ואיך!

בואו נפגין יחד עם רעיותיהן של חברי־הכנסת, שיכולות היו להפיל ולד שלא ראו אפשרות לגדל אותו.
בואו נפגין נגד הכוח המדכא אינטרס יסודי שלנו, להחליט מתי וכמה ואיך!

אתי בן־זיו כרמל*, חיפה

● אתי בן־זיו מלמדת באוניברסיטת חיפה ועובדת במכון לפסיכותרפיה. נשואה ואם לשתיים. עובדת סוציאלית לשעבר.

גם ליפאנים זכות על הארץ

מאז הצהרת בלפור לפחות מתבססים הטיעונים הציוניים לצידוק השילטון היהודי בארץ־ישראל על „העובדה ההיסטורית" של חזרת העם היהודי „למולד־תו הישנה". איש אינו טורח לבדוק את אמת הטענה הבסיסית הזאת, ואפילו מתנגדי המישטר הנוכחי החריפים ביותר נפלו קורבן לשטיפת מוח זו. קל להו־כיח שאין כל אמת היסטורית בטענות אלה, וקיים צורך דחוף ביותר בביסוס פילוסופי איתן יותר לנוכ־חות היהודים במדינת־ישראל. אמנם קיים ביסוס כזה ואשתדל להציעו.

נכון הוא שיש ליהודים זיקה לארץ זו, שהתבטאה בתפילותיהם מאז המאה השלישית לספירת הנוצרים. אין זו אמת שארץ זו אי־פעם היתה כולה בשילטון העם העברי או היהודי.

חלוקת הארץ בין 12 השבטים בוודאי אינה יכולה להחשב כמדינה סדירה. השבטים נלחמו זה בזה ללא הרף ורק לעתים רחוקות התאחדו כמה מהם תחת פיקוד אחד השופטים, כדי להתגונן או להתקיף אחד מעמי הסביבה. לא בימי השופטים ולא לאחר־מכן, במשך כל ההיסטוריה של העם בארצו, היה קיים שילטון עברי או יהודי ברצועת החוף. הצפון, עכו וחיפה של ימינו, היה תחת שילטון הצידונים. הדרום, מהרצ־ליה ועד אל־עריש (כולל יפו, אשדוד, אשקלון ועזה) היה מאז ומתמיד בידי הפלשתים.

כל עוד נהיה מלוכדים וחזקים - שמורה זכותנו למדינת־ישראל

■ ■ ■

התקופה היחידה שבה שלטו בני ישראל מאוחדים ברוב שטחה של מדינת־ישראל בת ימינו (שוב, למעט רצועת החוף) היה במלכות שלמה המלך, במשך 40 שנה, מ־970 עד 930 לפני הספירה. מיד לאחר מותו התפלגה המדינה לשני חלקים יריבים, שנלחמו זה בזה ללא הרף במשך כ־200 שנה. במשך תקופה זו היו שתי המדינות תחת שילטון מצרי. אשור חיסלה את המדי־נה הצפונית, ישראל, בעת מילחמתה במצריים ופיזרה את עשרת השבטים בגלות אשור ב־720 לפני הספירה. מאז טוענים עמים רבים — אפגנים, יפנים, בריטים ואחרים, שהם צאצאי בני ישראל הקדומים.

מדינת יהודה שנותרה היתה לסירוגין לפרובינציה אשורית ומצרית. שטחה היה מהעיר לוד בצפון עד ל־דרומית לבאר־שבע. בשטח מצומצם זה התקיימה ישות יהודית בארץ־ישראל במשך כ־350 שנה, עד לגלות בבל, בין 597 ו־581 לפני הספירה. אחרי שיבת ציון נוסדה מושבה יהודית קטנה בסביבות ירושלים (537 עד 446) תחת הגמוניה בבלית וברשותה.

מאז ועד 1948 לא היתה מדינה עברית עצמאית בשטח ישראל מילבד כ־10 שנות עצמאות אמיתית בעת מרד יהודה המכבי. שטחה הנוכחי של מדינת־ישראל היה לסירוגין תחת שילטון אשורי, מצרי, בבלי, פרסי, הלניסטי, רומי, ערבי, תורכי ובריטי, ולא היה שילטון עצמאי יהודי בכל שטחה של מדינת ישראל בכל ההיסטוריה של העם הזה. גם שלמה המלך, ששלט

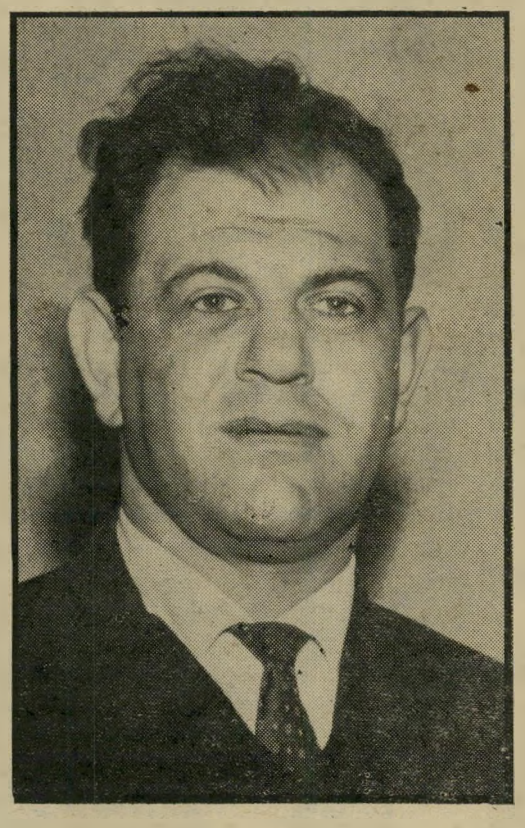

ביהודה ובישראל מאוחדות במשך 40 שנה, לא שלט מעודו ברצועת החוף, מקום ריכוזה העיקרי של אוכ־לוסיית ישראל כיום.

■ ■ ■

יוצא, איפוא, שכל יהודי המתבסס על „זכות חיס־טורית" למדינה זו, מטעמים רגשיים או דתיים, אינו עוסק בהיסטוריה אלא בסילופה. אם נתבע לעצמנו את אילון־מורה, כי יהודים ישבו שם לפני 2500 שנה, נצטרך להתנדב „להחזיר" לממשלת לבנון את עכו ואת מפרץ חיפה, כי הם שולטים כיום בצידון. את תל־אביב ואת אשקלון נצטרך למסור לידי האלג'ירים או ה־קפריסאים או היוונים (תלוי מי מעמים אלה ייחשב ליורשי הפלישתים העתיקים).

הבה נפסיק להשתמש באמתלות שווא אלה. אנו יושבים בישראל באותה זכות שהאמריקאים יושבים בארצות־הברית. כמוהם כבשנו וקנינו את הארץ מילידי המקום וכמוהם אנו מחזיקים בה כל עוד אנו חזקים מספיק לעשות כן. אחוז הולך וגדל מתושבי הארץ היהודים נולדו במקום ואינם מכירים את הגלות אלא מפי הוריהם המבולבלים מדור המדבר. מילבד כמה קנאים דתיים, כל אדם במדינה זו חש למעשה את אמיתות דברי.

אם ישתלם לנו מבחינה פוליטית או כספית נכבוש חלקים נוספים מן הסביבה ונחזיק בהם, בין אם יהו־דים ישבו שם לפני 2500 שנים ובין אם לוא. אם לא נוכל להחזיק בהם נאבד שטחים אלה וכל שטח אחר מחוץ או בתוך הקו הירוק, כפי שאיבדנו את סיני. לא החזרנו את סיני מטוב ליבנו ולא היינו מחזירים אותו לעולם, אלא בגלל שיקולים של כדאיות פוליטית או צבאית. דויד המלך והחשמונאים כבשו חלקים ניכ־רים של ארץ זו כשהתנאים היו לטובתם. הם אף פעם לא כבשו את רצועת החוף — לא מפני שלא רצו בה אלא מפני שלא היו מסוגלים לכך.

■ ■ ■

ההיסטוריה האנושית אינה דומה לבית־מישפט, המחלק צדק בין־לאומי והדן בענייני ירושה. אף לו היתה אמת בטענה שהעם היהודי שלט בארץ־ישראל במשך 1500 שנה לא היה הדבר מקנה זכות „חזרה". כל שילטון בעולם פועל באמצעות כוח ומנסה להכניע את מתנגדיו העקרוניים כאשר הם מסכנים את קיומו. זכות אלמנטרית זו נשמרת גם לעם ישראל, אפילו אם הוא אינו מסוגל להגדיר את עצמו מבחינה גזעית או דתית. אין עם בעולם, מבריטניה וארצות־הברית ועד לצרפת וגרמניה, שאינו מורכב מגזעים שונים, ממוצאים רבים. כל עוד נהיה מלוכדים מספיק כדי ליצור לעצמנו זהות לאומית, וחזקים מספיק כדי לאחוז בשטחינו — ויהיו באשר יהיו — שמורה זכותנו למדינת־ישראל. אם יאבדו הליכוד והכח, לא תעזורנה שום אמתלות. אנו נפורק ונפוצל כמו קיסרות אוסטריה—הונגריה האדי־רה ב־1918.

נגיד לעולם ולעמנו את האמת: אנחנו כאן ונשאר כאן כל עוד נוכל. נילחם בכל מעצמה שתנסה להוציאנו מכאן או להכניענו. נעשה תמיד מה שכדאי לנו מבחי־נה פוליטית, צבאית, כלכלית ותרבותית, כפי שעושים זאת כל עמי העולם. די לנו להיות מסכנים. מדינת ישראל אינה קיימת בזכות הכרתם של עמי העולם בצדקתנו, אלא מפני שלא כדאי למעצמות לחסלנו מבחינות צבאיות־אסטרטגיות ופוליטיות. נהיה סוף־סוף עם אמיתי, שאינו רואה את עצמו מחוייב בכל רגע להוכיח את זכותו להימצא במדינתו.

אנחנו ישראלים ונשאר ישראלים כל עוד נוכל ל־שמור על קיום מדינת־ישראל — עם או בלי זכות היסטורית — ואף לא יום אחד יותר.

מייק פלשקס, תל־אביב

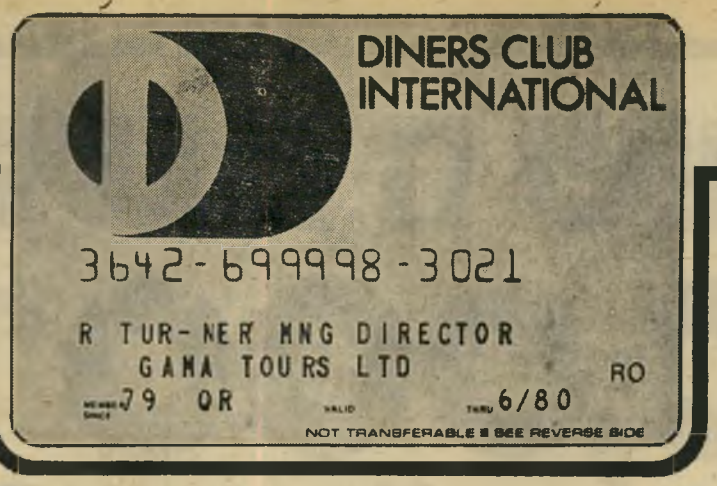

מי הם האנשים הנושאים כרטיס „דיינרס קלאב"?

הם מציגים את כרטיס ה„דיינרס קלאב" העסקי שלהם, וזוכים למלוא הכבוד, בבתי עסק, במסעדות, בחברות תעופה, בבתי מלון בארץ ובחו"ל. הם למשל, שוכרים רכב ללא צורך בפקדון....
גם אתה יכול לזכות באשראי, אמון ויוקרה, אם תצטרף ל„דיינרס קלאב". אתה מקבל שני כרטיסי אשראי: כרטיס עסקי וכרטיס אישי במחיר של כרטיס אחד, ועוד כרטיס אשראי עבור בני המשפחה בחצי המחיר.
בחו"ל יש לך כתובת. בכל מקום שבו אתה נמצא, תקבל את מלוא העזרה במשרדי „דיינרס קלאב".

עם „דיינרס קלאב" אתה משלב עסקים בהנאה, אתה נהנה היום, חשבונך לא יחוייב לפני החודש הבא (הוצאות בחו"ל – בדולרים, בישראל – בלירות). כן תקבל פרוט מלא של הוצאותיך (חשבון עסקי וחשבון אישי).
אם אין לך עדיין כרטיס „דיינרס קלאב", פנה לדבורה ב„דיינרס קלאב", שד' רוטשילד 61, תל-אביב, טלפון 03-295858, ובקש כרטיסי „דיינרס קלאב" בשביל העסק, בשבילך, בשביל עובדיך (ובחצי המחיר – לבני המשפחה).

„דיינרס קלאב"- אשראי, אימון, יוקרה- הראשון בישראל ובעולם!

מודעה זו שווה לך
*10,000 ל"
וטלויזיה "12 חדשה
שחור לבן תמורת הטלויזיה הישנה שלך.

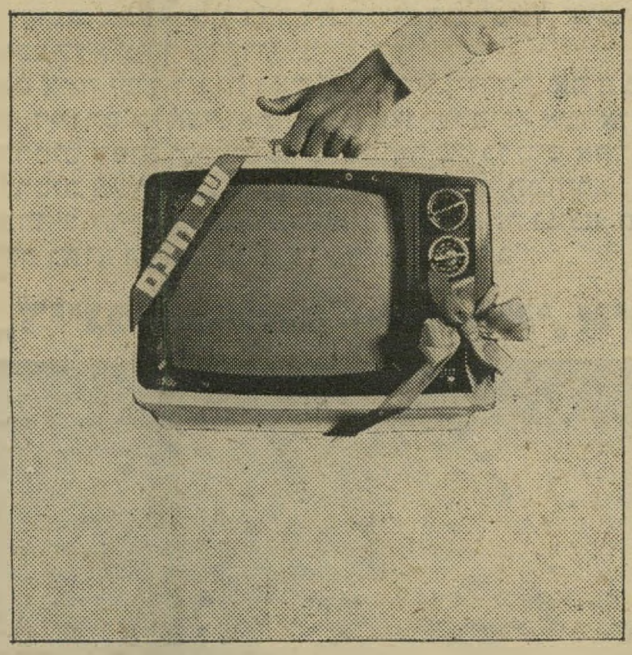

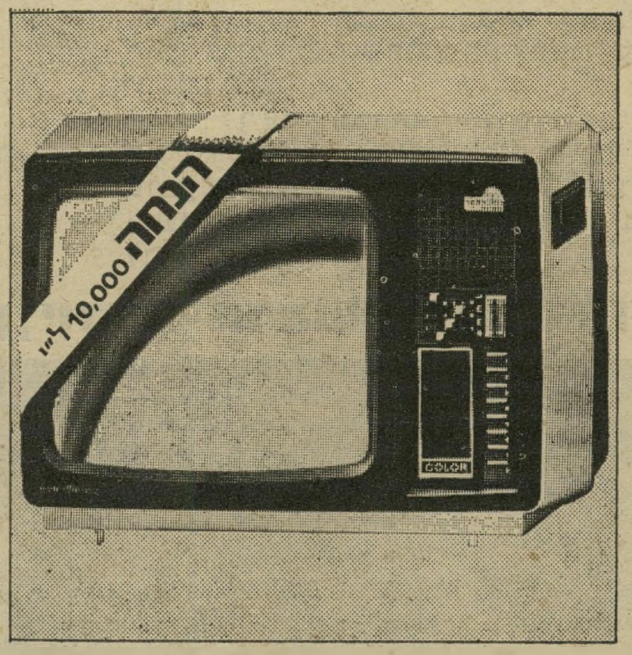

אם תקנה טלויזיה צבעונית
NORDMENDE פאר תוצרת גרמניה
במבצע חנוכה של אמקור

לתקופה מוגבלת

טלויזיה צבעונית NORDMENDE -הצבע הנכון.

אמקור

מפיצים אמפא וסוחרים מורשים

* הנחה של 10,000 ל"י לטלויזיה "27
הנחה של 8,000 ל"י לטלויזיה "22
למעט הסדרים מיוחדים ופטורי מס.

השבוע במאה ה־20

מה אירע במאה ה־20 בשבוע שבין ה־25 בדצמבר עד ה־1 בינואר? במדור זה יסקור „העולם הזה" כמה מן המאורעות שאירעו ב־78 השנים הקודמות בשבוע שבו מציע הגיליון.

1901

29.12 — נוסדה הקרן הקיימת לישראל.

1.1 — נוסדה מדינת אוסטרליה. אדמונד בארטון ראש־הממשלה.

1908

28.12 — רעידת־אדמה באיטליה ובסיציליה. מסינה ורג'יו נהרסו. 83 אלף קורבנות מקרב 150 אלף תושבי מסינה.

1922

30.12 — נוסד קיבוץ יגור.

1923

27.12 — המהנדס הצרפתי גוסטב אייפל, בונה המיגדל בפאריס, מת בגיל 91.

1928

1.1 — שלטונות המנדט מכירים רישמית בכנסת־ישראל כארגון הכולל של היישוב היהודי.

1930

27.12 — הלורד אלפרד מלצ'ט, תעשיין ומדינאי יהודי־בריטי, ממייסדי הסוכנות היהודית, נפטר בגיל 62.

1931

27.12 — נחנך אולם התיאטרון הגדול בעולם המכיל 6000 מקומות, הרדיו־סיטי בניו־יורק.

1936

2.12 — התיזמורת הפילהרמונית של ארץ־ישראלית ערכה את הקונצרט הראשון שלה. המנצח היה ארטורו טוסקניני והסולן — ברוניסלב הוברמן, מקים התיזמורת.

דב הוז
29.12.1940

1940

29.12 — דב הוז, ממייסדי אחדות העבודה וההגנה, נהרג בתאונת־דרכים בגיל 46. יחד עימו נהרגו בתאונה אשתו, בתו, אשת גיסו, בת אחותו ויצחק בן־יעקוב מדגניה.

1941

30.12 — השלטונות הגרמנים בצרפת הכבושה הטילו על יהודי צרפת קנס קיבוצי בסך מיליון פראנקים.

1943

1.1 — ד"ר ארתור רופין, אבי ההתיישבות הציונית, נפטר בגיל 67.

1945

1.1 — אדולף היטלר מכריז לקראת השנה החדשה: „גרמניה לא תיכנע לעולם."

1947

1.1 — דב גרונר, לוחם אצ"ל שנתפס בהתקפה על מישטרת רמת־גן נידון למוות בתליה.

28.12 — שיירה שבה נסעו גולדה מאירסון ויצחק גרינבוים לירושלים הותקפה. ארבעה נהרגו, ביניהם האנס בייט, מנהל עליית־הנוער.

1948

26.12 — קנדה הכירה בישראל.

עוג'ה אל־חפיר, היא ניצנה, נכבשה בידי צה"ל.

ארבעה מטוסי אוויב הופלו מעל לנגב.

28.12 — ראש ממשלת־מצרים, נוקראשי פחה, נרצח על־ידי האחים המוסלמים.

29.12 — צה"ל כבש את אבו־עגילה ומתקדם לעבר אל־עריש.

1949

26.12 — ישיבה ראשונה של הכנסת בירושלים.

27.12 — אינדונזיה זוכה בעצמאות. אלברט אינשטיין מפרסם את תורת הגראוויטציה החדשה שלו.

דב גרונר
1.1.1947

1953

27.12 — דויד בן־גוריון מבקש לבטל את החרם שהוטל 300 שנה קודם לכן על שפיגוזה.

1954

1.1 — נוסד בנק ישראל.

1955

1.1 — עשרת אנשי צוותה של בת־גלים חזרו לישראל אחרי שהיו 93 יום בשבי המצרי.

1956

1.1 — מהפכת־כתיב בסין. העיתונים מודפסים אופקית משמאל לימין.

26.12 — פריגטת חיל־הים מיזנק מגיעה לאילת אחרי הפלגה סביב אפריקה, שנמשכה 42 יום, וחונכת את בסיס חיל־הים בעיר.

1959

1.1 — הפיכה צבאית בקובה. פידל קאסטרו מפיל את בטיסטה.

מזכיר האו"ם דאג האמרשלד מגיע לישראל וסועד על שולחנו של בן־גוריון בשדה־בוקר.

28.12 — חלוקת תארים ראשונה באוניברסיטת בר־אילן שגריר ארצות־הברית בישראל, אוגדן ריד, מקבל תואר דוקטור כבוד.

1961

27.12 — נחנך מישכנו החדש של התיאטרון הקאמרי בפסג' דיזנגוף בתל־אביב.

1.1 — רב־אלוף צבי („צ'רה") צור מתמנה כרמטכ"ל.

1966

29.12 — ישראל ישעיהו נבחר כשר־הדאר ואליהו ששון כשר־המישטרה.

1.1 — בנו של אדולף אייכמן מודיע כי מרטין בורמן נמצא בחיים.

1967

27.12 — קו האוטובוס מיספר 9 להר־הצופים חידש את מהלכו אחרי הפסקה בת 20 שנה.

31.12 — רב־אלוף חיים בר־לב מונה כרמטכ"ל.

שידור ישיר ברדיו של הדרשה במיסגד אל־אקצה, לרגל איד אל פיטר, הופסק אחרי שהרוחות במקום התלהטו.

גווארה וקאסטרו
1.1.1959

1970

1.1 — ספינות שרבורג הגיעו לנמל חיפה. אלוף (מיל.) מרדכי („מוקה") לימון, ראש מישלחת הקניות בצרפת, גירש מארץ זה.

שמואל רוזנווסר, שומר תושב מטולה, נחטף על־ידי המחבלים.

10.12 — 19 חיילים ואזרח נהרגו כאשר סלע ענק התמוטט על חדר־האוכל בבסיס הצבאי שבנאות־הכיכר.

1972

1.1 — רב־אלוף דויד („דדו") אלעזר מונה כרמטכ"ל.

הזמר והשחקן הצרפתי, מוריס שבלייה, נפטר בגיל 83.

26.12 — הארי טרומן, שהיה נשיא ארצות־הברית, נפטר בגיל 88.

27.12 — לסטר פירסון, מי שהיה ראש ממשלת קנדה, נפטר בגיל 75.

1973

30.12 — מחבלים פצעו את נשיא מארקס אנד ספנסר וסגן נשיא ההסתדרות הציונית באנגליה, הלורד אדוארד זיו.

1974

27.12 — השחקן היהודי־אמריקאי, ז'אק בני, נפטר בגיל 80.

29.12 — חמישיה גולדה לאשה מוסלמית המתגוררת בישראל.

1975

29.12 — אושר חוק מס־ערך־מוסף.

1976

26.12 — סמואל פלאטו־שרון נעצר על־ידי המישטרה בעיקבות דרישת ממשלת צרפת להסגרתו, ושוחרר בערבות שיא של 10 מיליוני לירות.

1977

1.1 — שר־השיכון אברהם עופר התאבד.

27.12 — תושבי ימית ערכו את הפגנתם הראשונה.

1978

26.12 — הסתיימה שביתת־המורים שנמשכה 28 יום.

28.12 — נשיא אלג'יריה, חוארי בומדיין, מת אחרי ששכב במשך 40 יום מחוסר הכרה.

ח"כ צ'ארלי ביטון כבל את עצמו באזיקים למקרופון שעל דוכן הנואמים בכנסת.

מכתבים

(המשך מעמוד 8)

כששני הקואופרטיבים הגדולים, אגד ודן, ניגשים סוף־סוף להוציא אל הפועל תוכנית ישנה לאיחוד, מתגער המישרד מתרדמתו ופוסק לא!

ולמה לא? לאלוהיו של השר לנדאו פיתרונים.

משה אמיר, תל־אביב

● ● ●

האב, השופט וגביע הלבן

על סל המזונות ועל דמי המזונות בעידן האינפלציה (דרכי חיים, „העולם הזה" 2206).

דיווחתם על מישפט מזונות שבו גער השופט בנימין כהן באב המסרב להעלות את דמי המזונות לאשתו ולילדיו. לדבריכם אמר השופט: „כנראה אין האב הולך לעולם למכולת, ואינו יודע את המחירים החדשים. כאשר אני הולך לפעמים במקום אשתי לסופרמרקט וקונה שני לבן ומשלם 172 לירות, אני מזדעזע."

אריה גלבוס
שאלה של מחיר

יתכן שאותו אב באמת אינו יודע את המחירים, כמאמר השופט, אבל מה לעשות עם כבוד השופט עצמו? הכיצד זה שילם 172 ל"י עבור שני גביעי לבן כאשר מחירם — לאחר כל העלאות המחירים — אינו אלא 4 לירות ו־25 אגורות הגביע ושני גביעים 8.5 ל"י ולא 172 ל"י?

וככן, גם העולם הזה אינו יודע את המחירים, שהרי לא מצא לנכון להעיר על כך ולא עוד אלא שקבע כעובדה, בכותרת לסיפור, כי אכן שני גביעי לבן עולים 172 לירות.

אריה גלבוס, תל־אביב

● ● ●

זימה בתשלום

הערכים היהודיים המקודשים של יומן המפד"ל — „הצופה".

עיתון דתי מפרסם מודעות־זימה תמורת כסף. לדוגמה:

האין העיתון מכשיל את קוראיו יראי השמיים, בפתותו אותם להציץ בהבלי העולם הזה?

תמהני.

ד. בר־חיים, ירושלים

אתה והלירה

1 לירה ישראלית אחת

מאת יגאל לביב

האימפריה הלא־ידועה של מישפחת רקנאטי

הציבור בישראל יודע כי מישפחת רקנאטי שולטת ב„בנק דיסקונט", שהוא הבנק השלישי בגודלו בישראל, ושיש לה גם בנקים בחו"ל. נכסים אלה לבדם דיים כדי להקנות לה מעמד של אחת המישפחות העשירות בישראל, ובין ה־מישפחות עתירות־הנכסים בעולם כולו.

מה שלא ידוע כאן הוא, שהנכס ה־עיקרי של מישפחת רקנאטי העולה ב־מאות אחוזים בשוויו ובפעילותו על קבו־צת „בנק דיסקונט", הוא חברה בשם „אוברסיז שיפהולדינג גרופ" (או־סי־ג'י), שהיא אחת הגדולות בעולם לאוניות־צ'ארטר. מישפחת רקנאטי שולטת ב־חברה זו על־ידי חבילת־מניות גדולה, כאשר מטעם המישפחה מנהל את החב־רה **רפאל רקנאטי**, שהוא גם מנהל „בנק דיסקונט" בניו־יורק. יתר חברי מועצת־המנהלים של החברה הם **מור־טון היימן, תומאס דין, הרמן מרקין, סטפן שלום, ג'ורג' שפי־רו, הרברט זינגר וג'יימס סטיו־ארט.**

חברה זו אינה ידועה, מכיוון שאינה פועלת כלל בקווים ישראלים. לקשריה הימיים עם ישראל יש לקבוצת „דיס־קונט" חברה ימית אחרת, „מריטיים אוברסיז קורפוריישן". מניות או־סי־ג'י נסחרות בבורסה של ניו־יורק במחיר יציב של כ־45 דולר המניה. מאזן החברה ל־30 בספטמבר השנה מראה על רווח תיפעולי של 64.3 מיליון דולר, רווח נקי של 15.4 מיליון דולר. המאזן המקוצר מספר כי ברבע השלישי של 1979 נכללו הפסדים של מיליון דולר, כתוצאה מ־שינויי שער־מטבע, ובמחצית הראשונה של 1979 היו הפסדים מאותה סיבה בסכום של 2.4 מיליון דולר. הפסדים אלה קוזזו מרווחים ממכירת אוניה ו־מקבלת פיצויי־ביטוח בסך 1.254 מיל־יון דולר.

במשך השנה קנתה החברה מיכלית פגועה בעלת נפח של 121 אלף טון, חברה שבע אוניות נוד בעלות נפח של 521 אלף טון, ורכשה שלוש אוניות נוד בעלות נפח של 473 אלף טון. החברה בונה עתה שש אוניות בנפח של 342 אלף טון, ותקבל אותן בשנת 1981. יחד איתן תהיה החברה בעלת צי של 74 אוניות, בנפח של 6.2 מיליון טון, ש־ערכן במחירי העלות יעלה על מיליארד דולר.

החברה היא בעלת צי־המיכליות הפר־טי הגדול ביותר בעולם תחת דגל אמרי־קאי, והיא המובילה העיקרית של הנפט מאלסקה. היא מובילה עתה 1.5 מיליון חביות ליום מאלסקה לארצות־הברית.

מאזן החברה לסוף 1978 מראה כי הנכסים הגיעו ל־767 מיליון דולר. הון־המניות היה 300 מיליון דולר.

בהערת רואי־החשבון נמסר כי חברת „מריטיים אוברסיז קורפוריישן" מקבלת קומיסיון קבוע, והיא בבעלות של חבר מועצת־המנהלים.

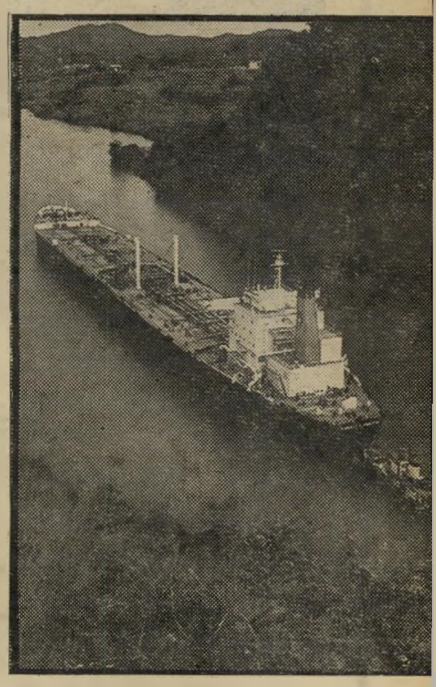

מיכלית בתעלת־פנמה
240 מיליון דולר

האוצר שופך בנזין לאש

בעוד שהמדיניות הרשמית של האוצר היא החנקת האשראי הבנקאי והקטנת כמות הכסף בשוק, כדי להקטין את ה־אינפלציה, הזרים האוצר ו„בנק ישראל" בחודשיים האחרונים כ־10 מיליארד לירות לשוק. סכום זה שווה לסך כל ההזרמה של 11.5 מיליארד, שהזרימה הממשלה מאפריל ועד נובמבר.

אילם בעוד שקודם לכן ההזרמה נוטר־לה על־ידי מכירות הצמודים, שספגו את הכסף בחזרה, וכמות הכסף שהוסיפה הממשלה לא גדלה, הרי עתה רוכש „בנק ישראל" צמודים בשני מיליארד לירות לחודש ויותר.

קודם לכן מימן האוצר את פעולותיו השוטפות מהכנסות ממכירת צמודים, ואילו עתה נפסק מקור זה, והמימון בא ישירות מהדפסת כסף חדש.

מעשה זה מגביר בצורה חמורה את כמות הכסף בשוק, ואת התהליך ה־אינפלציוני.

„דפי זהב" רוכשים את „הלו ישראל"

בעלי שבועון המידע לתיירים בשפה האנגלית, „הלו ישראל", הציעו אותו למכירה לחברת „דפי זהב", שעניתה ב־חיוב. „דפי זהב" רכשו בזמנו את ה־מתחרה של „הלו ישראל", השבועון „השבוע בישראל". בעלי „הלו ישראל" מוכרים אותו בגלל חילוקי־דיעות בין שלושת בעלי השבועון.

קודם לכן נוהל משא־ומתן למכירת „הלו ישראל" לכמה מו"לים פרטיים אחרים, אך ללא תוצאות.

אבנר תומר בעסקים עם רחמים אהרוני

איש־הכספים **אבנר תומר**, שהיה בעבר בעל חברות למימון, ושהתפרסם במימון עיריית אילת, חזר לפעילות כלכלית, אחרי ששוחרר לפני כחצי שנה ממאסר על פרשה זו. תומר נכנס לעסקים עם **רחמים אהרוני**, השותף עם **טוביה אושרי** במיפעל הבשר „בר־בקר" בבת־ים.

אהרוני ואושרי מגלים לאחרונה פעילות רבה בהפעלת „בר־בקר", וכן במיפעל החמוצים בכרם־התימנים. נוסף על כך רכשו בשנה האחרונה קרקעות במונטוויזאו, בירת אורוגוואי, באמצעות ידידם **ישראל דנוך**, ששהה למטרה זו בדרום־אמריקה.

איש־עסקים תומר במישרדו הקודם
עסקי בשר

משרד הבינוי מאשר עבודות־ענק לקבלן לא־מורשה

מישרד הבינוי מסר עבודות בנייה של 1000 דירות לזוגות צעירים ביבנה לחב־רות־בנייה של **אהרון שלום גניש**, למרות שאינו רשום בספר־הקבלנים.

רשם־הקבלנים, **אריה בראון**, אישר כי הגיש למישטרת רמת־גן והרצליה שבע תלונות נגד אהרון גניש, הבונה מיבנים מבלי שיהיה מורשה כחוק כ־קבלן. התלונות הוגשו לפני שנה, אולם עד היום לא עשתה המישטרה דבר, וגניש ממשיך בבנייה.

גורמים בענף הבנייה טוענים, כי גניש קיבל את העבודות במישרדי הבי־נוי, תודות לחבריו, שהם פעילים ב־תנועת־החרות.

גניש היה שותף בשלושה מיבנים גדו־לים, בשיכון־ותיקים ברמת־גן, עם ה־יהלומן **בן־ציון פוזיילוב**. השותפות פורקה לפני כחצי שנה בגלל חילוקי־דיעות על דרך ניהול הרישום בספרים.

גניש בונה מרכז מגורים ומיסחר גדול בהרצליה, בפינת הרחובות אחד־העם ו־סוקולוב, וכן בפינת סוקולוב וקולנוע „גיל". גניש שותף גם בחברה שבנתה את „בית מרס", בשותפות עם בעל „מרס" שנרצח, **דויד שולמן**.

מישרד הבינוי מכחיש שהוא מסר עבודות לגניש.

נשללו רשיונות ההימורים של סיריל סטיין

מועצת־ההימורים הבריטית שללה את רשיונות־ההימורים של שלושה בתי ה־הימורים של איל־ההון היהודי מלונדון, **סיריל סטיין**, מראשי המגבית היהו־דית, ואחד המממנים העיקריים של גוש־אמונים וצעירי המפד"ל.

סטיין הוא יושב־ראש מועצת־המנהלים ובעל־מניות עיקרי בחברת „לאדסברוק", שעיקר הכנסותיה מבתי־ההימורים. מוע־צת ההימורים מצאה כי סטיין הפעיל רשת זונות ופיתויים למשיכת לקוחות

יושב־ראש סטיין
זונות, הימורים וגוש־אמונים

מבתי־הימורים של מתחרים לשלו. אח־רי שפסקה לשלול את רשיונות־ההימו־רים שלו, אלא אם יעביר את עסקיו האחרים תוך חצי שנה, הקים סטיין חברה אחרת שנשלטה על־ידי „לאדס־ברוק", והיא רכשה את בתי־ההימורים. מועצת־ההימורים סירבה לפיתרון זה, ובית־משפט, שלפניו עירער סטיין, דחה את העירעור. בבית־המשפט הצהיר בא־כוח מועצת־ההימורים כי סטיין לא אמר את האמת למועצה.

עתה מועלית תביעה בין בעלי־מניות גדולים של „לאדסברוק" כי יתפטר מ־תפקיד יושב־ראש החברה, כדי לנסות להציל את בתי־ההימורים.

איך מרמים בשווארמה?

כמה ישראלים מתכננים פתיחת רשת־שווארמות באירופה, בגלל הריווחיות ה־גדולה בענף זה. מסתבר כי מקור הרווחים הוא, בעיקר, בהונאה. השווארמה עשוייה מבשר־כבש, ומי שקונה אותה חושב כך. מסתבר כי הישראלים, בעלי השווארמות באירופה, מוכרים בשר־חזיר ושופכים עליו שומן כבש. בשר החזיר באירופה עולה כעשרה אחוזים מבשר־הכבש.

בישראל התחליף עלול להיות גרוע יותר, ולעתים קרובות הוא בשר חמורים וסוסים, ללא כל פיקוח.

הנחות גדולות בהסדרי מס־הכנסה חדשים ליהלומנים

לאחרונה הושג הסכם בין היהלומנים לבין הנהלת מס־ההכנסה, בעניין מקד־מות־המס של היהלומנים לשנת 1979. בניגוד ליתר העצמאיים והחברות, לא שילמו היהלומנים מקדמות בשנת 1979. סוכם כי הם ישלמו אותן בנובמבר (תחת באפריל). סוכם כי יקפיאו את ה־מקדמות המקוריות, ולא יטילו עליהם קנס פיגורים או הפרשי־הצמדה וריבית.

עוד סוכם, כי חישובי המקדמות יהיו לפי המס של שנת 1978, בתוספת 80% (זאת באינפלציה של יותר ממאה אחו־זים בשנת 1979 !)

לאחרונה פירסם „בנק ישראל", כי גביית המס מעצמאיים וחברות מפגרת ביותר לעומת הגבייה משכירים, וזאת בעיקר בגלל האינפלציה.

נראה כי הסכם עם היהלומנים יחזק מגמה זו.

טלוויזיה צבעונית

סימנס

היהלום של הטלוויזיות

באותו המחיר יש לך יהלום של טלוויזיה

הטלוויזיה הצבעונית של "סימנס" לשואפים לטוב ביותר

צריכת חשמל נמוכה

חסכון, הוא גורם חשוב בהחלטתך לרכוש טלויזיה. כדאי שתרכוש את"סימנס"אשר בנויה לעבודה בהס-פק נמוך ובצריכת חשמל מינימלית ובכך הנך חוסך כסף והטלויזיה שלך מאריכה ימים.

איכות ללא פשרות

קווי הייצור במפעלי "סימנס"בגרמניה, הם הקפד-ניים והמחמירים ביותר כל מעגל מודפס וכל טרנזיסטור נבדקים פעם אחר פעם להבטחת מערכת קליטה מושלמת וחסרת ליקויים

חדות הצבע

מסך הטלויזיה בשיטת P.I.L. נותן לך תמונה צב-עונית חיה ממש כבטבע. גם בשידורי שחור לבן התמונה הרבה יותר חדה מאשר בטלויזיות אחרות.

שליטה מרחוק

שלט רחוק חדיש הפועל בשיטה האינפרה-אדומה. אינו משמיע צלילים חדים בשעת הפעלתו הצורמים את האוזן ופוגעים בבעלי חיים בבית.

בקרה אלקטרונית

ל"סימנס", בקרה לייצוב המתח ולמניעת הפרעות בקליטה וכן בורר-סורק תחנות אלקטרוני הנותן לך קליטה מירבית.

אחריות ושרות תדיראן

לא לכל טלויזיה יש "אבא" שכזה -"תדיראן"קונצרן האלקטרוניקה מן המתקדמים בעולם,הוא האחראי ל"סימנס" שלך, הוא אשר מעמיד את השרות המ-עולה שלו לרשותך בכל עת.

"סימנס"יהלום של טלויזיה

קניית "סימנס" הינה השקעה משתלמת. אתה מקבל מכשיר אמין ביותר שהפך לשם דבר בגרמניה וב-עולם כולו ומצטרף לחוג הלקוחות היודעים כי כדאי להתאמץ מעט יותר ולרכוש רק את הטוב ביותר להשיג בחנויות החשמל המובחרות.

SIEMENS

שיווק אחריות ושרות
תדיראן

תוצרת גרמניה

פרסום

מכירת הפתעה ב„אלסקה"

מוצר השבוע:

ב **40%** הנחה!

וזה עוד לא הכל...

20% הנחה!

על כל המלאי!

וזה עוד לא הכל...

כל קניה מעל -.4000 ל"י אפשר לבצע

ב-4 תשלומים חדשים שווים

(הראשון במזומן)

אלסקה alaska

בבית האופנה לב דיזנגוף(דיזנגוף סנטר) פתוח מ-9°° בבקר רצוף עד 7°° בערב
בבית האופנה בחולון שד' קוגל 27 פתוח מ-9°° עד 1°° ומ 4°°-7°° בערב
ובמפעל-רחוב יצבע 30 תל-אביב פתוח מ-8³⁰ בבקר רצוף עד 5³⁰ בערב

פרסום וימר יעקבסון

הכלכלנית שוברת־המוסכמות תוקפת את התוכנית של "יגאל הורביץ"

ומוענת כי צעדיו הדראסטיים ישיגו את ההיפך ממה שהוא אומר

לאן מוביל הורביץ?

מאת **אסחר אלכסנדר**

אם הצעדים הכלכליים האחרונים של הממשלה הם חלק מתוכנית כלכלית מקיפה, כפי שטוענים בכלי־התיקשורת — הרי תוכנית זאת היא מירשם לפיכת החברה שלנו לחברה שבה המיעוט העשיר ייהנה מכל פירות המשק — כאשר הרוב, העוסק ביצורם, ייאלץ על קיומו יום ביומו.

כי מה פירוש הדבר — לבטל את הסובסידיות על החלב, החשמל והמים, ולדרוש את „העלות הריאלית" בשביל הלימודים בתיכון ובאוניברסיטה ועבור אישפוז בבית־חולים? פירוש הדבר, שלא הנזקקים לחלב ישתו חלב, אלא מי שיש להם כסף; לא המוכשרים אלא העשירים ילכו לאוניברסיטה (כי מה יעשה צעיר מוכשר שאינו יכול לשלם את „העלות" שלו בלימודים?), הורים שאינם בעלי־אמצעים לא ישלחו את ילדיהם לגן ולתיכון, וימי שאין כסף גם לבית־חולים — לא יתקבל.

מצב כזה כבר יש לנו היום בשטח הדיור. התוכנית מחילה מצב זה גם על

„האמנם אכלנו לחם־חסד, שתינו חלב־חסד, התחממנו חימום־חסד ולמדנו לימוד־חסד?"

שטח החינוך, הבריאות, החימום והאוכל — והיד עוד נטוייה.

העצוב מכל בתוכנית, אם תתיגשם, הוא שדווקא העובדים בייציבורם של כל המוצרים החיוניים הם אלה, ידם לא תשיג אותם. הם יעבדו, ומישהו אחר יצרוך. הם, וזה הרוב, יפרנסו בכבוד שיכבה דקה אחרת.

כדי שאנחנו נתמוך בכל זאת בביטול הסובסידיות ובתשלום „עלות ריאלית" — כאילו מישהו יודע מה זה בדיוק צריך לכלול — עבור המיצרכים החיוניים, הרי נאמר לנו שעד כה אכלנו לחם־חסד, שתינו חלב־חסד, התחממנו חימום־חסד וגם למדנו בבתי־הספר שלנו לימודי־חסד, שלא לדבר על בריאות־החסד שבה זכינו בשורות הרפואי.

כעידן הכיכלי החדש חסך סדר מתנות־חינם מידי הממשלה. איזה כת מוצרים אלה בידי העשירים בלבד.

אין סימן לכך שבעידן הכלכלי החדש יבוטלו מיסים אלה. וזאת מן הסיבה שיצירת חברה מן הסוג שתואר לעיל מכונה בפי הכלכלנים „צימצום הביקוש המיצרפי", שמטרתו המוצהרת היא לעצור את האינפלציה ולהקטין את הגרעון במאזן־התשלומים. הסיבה המוצהרת לביטול הסובסידיות, ולדרישה לשלם „מחיר ריאלי" בעד השרותים הממשלתיים, היא לצמצם את האינפלציה דרך הקטנת התקציב הממשלתי, ודרך צימצום הביקוש הפרטי במשק. בתנאים אלה, בוודאי שלא יבטלו מיסים.

„מתנות חינם"

פיצוי ההתייקרות המובטחים לא יעזרו כאן. האם מישהו כבר קנה דירה מתוספת־היוקר? או מן הפיצויים לקיצבות־הילדים ותשלומי־הסעד? גם חינוך וגם אישפוז לא נוכל לקנות מהם, אם התוכנית תפעל. כי לא די בכך שביטול כה נרחב של סובסידיות כה רבות יעלה את רמת המחירים לגבהים בלתי ידועים עד כה, הוא יעלה גם את המחירים של המיצרכים החיוניים האלה — המזון, החינוך, הבריאות ועוד, שעבורם דורשים לשלם את מחירם „הריאלי" — לגובה כזה שפיצוי בעד רמה הכללית של המחירים לא יועיל, כמו במיקרה של הדיור. כמה סטודנטים יוכלו לשלם 200 אלף ל"י שכר־לימוד, בהתאם לעלות שלהם לאוניברסיטה, גם אם מקבלים תוספת־יוקר?

האמת היא שגם בקיצבאות יש שחיקה. הסיבה היא שדווקא אותם הכלכלנים המטיפים לתשלום „העלות הריאלית", והטוענים שיש לטפל במחסורם של השכבות הנפגעות מכך דרך קיצבאות, הם המכריזים על קיצבאות אלה כאינפלציוניות, ודורשים לקצצן. ממך נפשך? „עלות ריאלית", בלי פיצוי כמובן. זהו אידיאל לדידם.

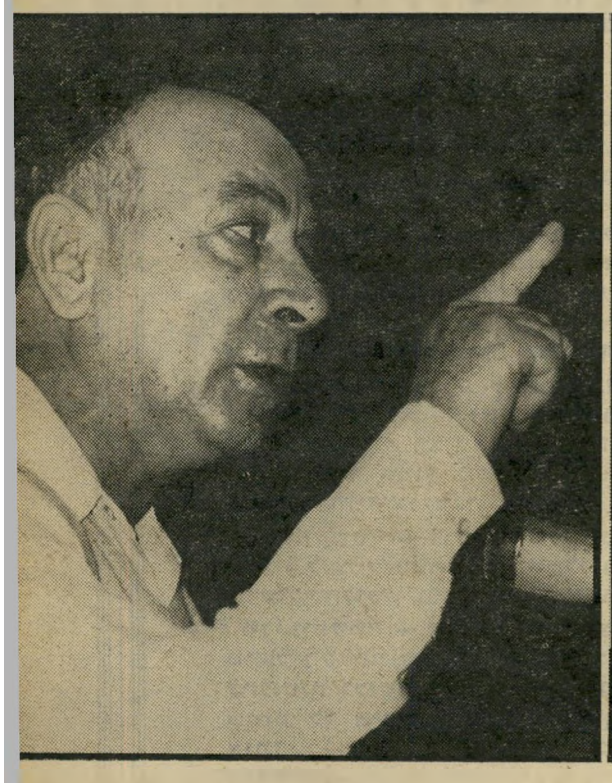

כלכלנית אלכסנדר
היכן הוא הציבור שתמיד יש לו „יותר מדי כסף" ו„הקונה כל דבר"?

השר הורביץ

אזרח בעל גאווה ירצה מתנות חינם מממשלתו?

אני בכל זאת איני מבינה את הטענה הזאת. מה זאת אומרת, שקיבלנו בחינם את כל הדברים הטובים הנ"ל גם כאשר היו — או הינם עדיין — מסובסדים? שילמנו, ועדיין אנחנו משלמים בעדם, במיטב מיסינו. אין ספק שרוב מקבלי השרותים האלה משלמים גם את רוב מסי־ההכנסה. והם בוודאי המשלמים את רוב מסי־הקנייה — שהם גבוהים במיוחד אצלנו. (מס־הקנייה הוא מס רגרסיבי מאד, המוטל בעיקרו על רוב העם — אותו רוב הנהנה בעיקר גם מן הסובסידיות.)

השרותים לא היו — ואינם — מתנות־חינם, ואם רוצים לבטל אותם, מן הצדק הוא להקל על עומס־המיסים, כדי שיישאר כסף בידי אותו ציבור, למען יוכל לשלם את המחירים החדשים בעד השרותים האלה. אחרת הדרישה לשלם את „העלות הריאלית" בעד הלחם, הלימודים וכו' היא דרישה לשלם פעמיים בעד אותו המוצר: פעם במיסים ופעם כאשר באים לקנות אותו.

ביטול סובסידיות למוצרים החיוניים, מכלי לכטל את המיסים המקבילים, הוא עיוות נורא, שפירושו היחידי הוא להפקיר צרי־כת מוצרים אלה בידי העשירים.

אין סימן לכך שבעידן הכלכלי החדש יבוטלו מיסים אלה. וזאת מן הסיבה שיצירת חברה מן הסוג שתואר לעיל מכונה בפי הכלכלנים „צימצום הביקוש המיצרפי", שמטרתו המוצהרת היא לעצור את האינפלציה ולהקטין את הגרעון במאזן־התשלומים. הסיבה המוצהרת לביטול הסובסידיות, ולדרישה לשלם „מחיר ריאלי" בעד השרותים הממשלתיים, היא לצמצם את האינפלציה דרך הקטנת התקציב הממשלתי, ודרך צימצום הביקוש הפרטי במשק. בתנאים אלה, בוודאי שלא יבטלו מיסים.

אני מוכנה לקבל, שבאמת יש כאן חיסכון ריאלי בתקציב־הממשלה. נכון אמנם שעליית המדד בעיקבות ביטול הסובסידיות יעלו את תשלומי הממשלה עבור הצמדה לאיגרות־החוב הצמודות, עבור הקיצבאות הצמודות, עבור תוספות־היוקר של עובדיה וגם עבור קניותיה שתפחתנה — דבר זה נאמר על־ידי הרבה גורמים במשק; ותשלומים אלה מבטלים כביכול את החיסכון בתקציב מביטול הסובסידיות. דבר זה דווקא אינו קורה, כי התשלומים המוגברים מחמת העליה במדד — שנגרמה על־ידי ביטול הסובסידיות — מתכסים בעצמם דרך העליה האוטומטית גם במיסים ובהכנסות האחרות של הממשלה. כך שלממשלה נשאר חיסכון־נטו, בגובה של הסובסידיות המבוטלות. כך פועלת האינפלציה.

חיסכון או עצירה?

כן, יש כאן חיסכון ריאלי בתקציב. אבל אינני רואה כאן עצירת האינפלציה. האינפלציה קפצה כבר באופן חד־פעמי ביגלל ביטול הסובסידיות ועליית מחירי המוצרים החיוניים בשווקים — לזה כולם מסכימים. אך קפיצה זו, ביגלל עליית מחירי המוצרים החיוניים, לא תישאר חדפעמית — ובזה יש חילוקי־דיעות — כי מחירים אלה ימשיכו לעלות, והפעם בשוק החופשי, שם הם משפיעים הרבה על המדד, תחת שיעלו בתוך תקציבי הממשלה בצורת סובסידיות, שם דווקא מיתנו את המדד. סוף־סוף הממשלה רצתה להיפטר מן הסובסידיות, כי הן הלכו ותפחו, ביגלל העליה המהירה במחירי המוצרים החיוניים, שאותם היא סיבסדה. כעת פרצו מחירים אלה לשוק, ובגלל השפעתם המכרעת על המדד יסחפו את האינפלציה.

חיסכון בתקציב יש כאן, אבל עצירת האינפלציה אין. וזה בהחלט לא היינו הך, כפי שמבורים כלכלנים רבים.

האם יש כאן צימצום בביקוש המיצרפי (סה"כ הביקושים במשק) בצריכה הפרטית? יתכן שכן וייתכן שלא. אך גם אם יש, אין בזה עצירת האינפלציה.

הרוב — וגם השר כץ, שביטא זאת בהופעה בטלוויזיה — מסכימים שמדובר היום בצימצום הביקושים של אותו ציבור, שרוב הכנסתו הולך לצריכת המוצרים החיוניים, וזהו, כמובן, ציבור השכירים בעיקר (יש עוד קצת עניים, שאינם עובדים), שיכבה זו או שהפסידה באינפלציה, או ששמרה על הקיים. בארצות־הברית, לפי החשבונות האחרונים, השכר הריאלי ירד מאז 1972 ב־8%. אינני חושבת שאצלנו המצב יותר טוב. בכל אופן, דבר זה לא הועיל נגד האינפלציה. גם אם ציבור זה הפסיד וגם אם שמר על הקיים — בשני המיקרים כאחד לא הוא גרם לאינפלציה, כי בתנאים אלה לא יכול היה לגרום לה. אם יצמצמו עוד יותר את ביקושיו — עם או בלי צימצום סך־כל הביקושים במשק — אין לזה כל נגיעה ישירה לאינפלציה.

מעניין שנגיעה בלתי־ישירה דווקא יש — אך בכיוון ההפוך, לכיוון של הגברת

(המשך בעמוד 50)

„וידיאוקסט"

שוק והפצות - אולפן מספר 1

שרותי קסטות לוידיאוטייפים

השם האומר את הכל בהקלטות ושכפול לוידיאו
האולפנים המקצועיים היחידים בארץ

לרגל פתיחת אולפן נוסף בפתח־תקוה — מחירים מיוחדים בתוקף מ־1.1.1980 עד 28.2.1980

* „וידיאוקסט" — אמינות מושלמת ברכישת קסטות מוקלטות לוידיאוטייפ.
* „וידיאוקסט" — האולפנים המקצועיים היחידים שכל עיסוקם הקלטות!!!
* „וידיאוקסט" — ארבע טלביזיות לרשותך להשוואת איכויות ההקלטה; כל טלביזיה מפירמה שונה וגודל אחר וכל זאת ע"מ שאתה הלקוח תבחר בעצמך ולפי ראות עינך מהו החומר הטוב עבורך וכיצד הוא יראה בבית ך!!!
* „וידיאוקסט" — אנו מייעצים לך באופן אוביקטיבי לחלוטין בכל שאלה או בעיה בתחום הוידיאו הביתי.
* „וידיאוקסט" — ידוע לנו שב־95% מהמקרים אינך מקבל הסבר נכון כיצד להפעיל המכשיר היקר שברשותך ובאיזה סוג קסטה לבחור ע"מ להפיק מירב ההנאה. אצלנו, ב־100% מהמקרים תקבל אינפורמציה אוביק־טיבית לחלוטין וזאת מאחר ואיננו עוסקים במכירת מכשירי וידיאו או טלביזיות — עיסוקנו אך ורק בקסטות והקלטות! הידע הרב והנסיון שהצטברו אצלנו בתחו־מים אלה עומדים כולם לרשותך ובחינם!!!
* „וידיאוקסט" — רק לאחר שתשמע מאיתנו הסברים ותקבל הנחיות כיצד ואיך להשתמש בקסטה המוקלטת שרכשת מאתנו, תבין כמה כסף אתה עשוי לחסוך וכמה עוגמת נפש תמנע ממך עקב שימוש בלתי נכון במכשיר הוידיאו שלך.
* „וידיאוקסט" — ברכישת קסטות מוקלטות אצלנו אתה מקנה לעצמך בטחון מקסימלי בעובדת היות הקסטה חדשה לחלוטין ומוקלטת לראשונה ועבורך בלבד.
* „וידיאוקסט" — אין לנו ספריית קסטות ולפיכך אתה מקבל הקלטה ראשונה מהמסטר על גבי קסטה חדשה לחלוטין. רכישת קסטה חדשה מהקלטה ראשונה מב־טיחה לך איכות עליונה ובטחון מקסימלי ומבטיחה אותך בפני כל נזק אפשרי למכשיר הוידיאו היקר שברשותך.
* „וידיאוקסט" — ידוע לנו שהספריות הקיימות בארץ מוכרות קסטות מוקלטות. לעולם אינך יכול להיות בטוח שאכן רכשת קסטה מוקלטת שלא היתה מושכרת קודם לאדם אחר.
* „וידיאוקסט" — אנו מתחייבים בזאת — פומבית — שאצלנו הקסטות הינן מהפירמות הידועות ביותר בעולם וכולן באחריות מלאה: SONY; J.V.C; T.D.K; SANYO; AKAI — SCOTCH 3M.
* „וידיאוקסט" — אנו מעניקים לכם מבחר עצום ומגוון — ללא כל תחרות — של תכניות בידור שהן המילה האח־רונה בעולם. את סוגי התכניות השונות אנו משלבים עבורכם — לפי הזמנתכם — באופן מקצועי טהור כפי שרק בעלי מקצוע מהשורה הראשונה מסוגלים לעשות.
* „וידיאוקסט" — לנו הידע והמקצועיות הגדולים ביותר בארץ בתחום הקלטות וידיאו ושילוב תכניות — הכל עומד לרשותכם בעת ההזמנה.
* „וידיאוקסט" — לבחירתך באולפננו מעל 600 שעות של בידור קל, מופעים, הופעות, אומנים, להקות קצב, פופ מתקדם, רוק וכו'.
* „וידיאוקסט" — 250 סרטים עלילתיים באורך מלא לפי טעמך: מערבונים, סרטי מתח, סרטי ריגול, מחזמרים, קומדיות וסרטים מוסיקליים.
* „וידיאוקסט" — להיט העונה — הקלטת סרט עלילתי באורך מלא במחיר של —.525 ל"י בלבד (כולל מע"מ).
* „וידיאוקסט" — —.275 ל"י לשעת הקלטת בידור מכל שילוב שהוא (כולל מע"מ).
* „וידיאוקסט" — כל המכירות כוללות מס ערך מוסף ובצרוף חשבונית מס „וידיאוקסט" — עוסק מורשה לענין מס ערך מוסף מס' 846034387.
* „וידיאוקסט" — מעבדה צמודה לתיקוני וידיאו ע"י המומחים מהשורה הראשונה מתחום הוידיאו — לרשותך בכל עת.
* „וידיאוקסט" — לאחר הזמנתך (הן ע"י הזמנה בטלפון או ע"י בקורך באולפננו) ולפי רצונך — ישלחו הקסטות המוקלטות לביתך בגובייגא באמצעות שרותי „אגד חבילות" — עלות המשלוח על חשבון המזמין — ביטוח המשלוח על חשבוננו. שים לב — אנו היחידים המציעים לך שרותי משלוח בגובייגא ובאחריות מלאה, ובכך מקרבים אולפננו לכל קצוות הארץ!!!
* „וידיאוקסט" — הננו שמחים לבשר לציבור לקוחותינו על פתיחת אולפן נוסף מודרני ומשוכלל ביותר בפתח־תקווה. האולפן החדש מאפשר לנו לקצר את זמן ההספקה למינימום האפשרי, ומעתה נספק לך את הזמנותיך בתוך 48 שעות מקבלתם.

צבור בעלי הוידיאוטייפ הביתי

לאחר שקראתם בעיון האמור לעיל ולאחר שברור לכם שברשותכם ציוד יקר ועדין תבינו שהקלטות לוידיאוטייפ אינן משחק ילדים. קיימים בארץ מספר גופים „העוסקים" בהקלטות וידיאו כ„חלטורות" תוך כדי מכירת ציוד וכ־„עבודה צדדית". זכור: רק אולפן מקצועי שכל עיסוקיו מרצו וזמנו מוקדשים להקלטות וידיאו, חידוש המבחר ושיפור האיכויות, מסוגל להעניק לך הלקוח תמורה מלאה לכספך (הקלטות אינן דבר זול) הנאת צפיה מושלמת וחוויה ויזואלית בלתי נשכחת. ברוכשך קסטות מוקלטות מאיתנו אתה מקדים ב־10 שנים את הנאותיך מהטלביזיה שבר־שותך — ואין זו הגזמה — זוהי עובדה. אל תעמיד עצמך כשפן נסיונות — לך על בטוח — התקשר עמנו ותווכח שכל מילה מהאמור לעיל — אמת לאמיתה!!!

„וידיאוקסט" — אולפן מקצועי מס' 1
בראשון־לציון ובפתח־תקווה

„וידיאוקסט" לשרותך 24 שעות ביממה

ב„וידיאוקסט" עוסקים אך ורק בהקלטות ושכפולים. זוהי ההתמחות שלנו - זהו היתרון שלך

„וידיאוקסט" — ראשון־לציון, ברניצקי 35, טל. 03־997329 ● „וידיאוקסט" — פתח־תקווה, השילוח 3, טל. 03־921997

אנגולה: גרי קופר השחור

הוויכוח בארצות־הברית על היחס לעולם השלישי ניטש בין יונים וניצים. אין לראות בו דווקא מחלוקת קלאסית שבין שמאל וימין. יונים בארצות־הברית אינם תומכים בגישה מתונה לאפריקה ולאמריקה הלטינית בשל דבקותם בעקרונות סוציאליסטיים דווקא. הבולטים שבהם — בדרך כלל ליברלים, המאמינים בשיטה הרכוּשנית — סבורים שבעולם שבו מוגבל כוחה של מעצמת־על על־ידי מערכת מגוונת של אילוצים דיפלומטיים, צבאיים וכלכליים, יש להשתמש בעוצמה האדירה של ארצות־הברית בחסכנות ובתבונה.

ארצות־הברית שילמה מחיר יקר בשל תמיכתה ברודנים באיראן, בוויאט־נאם, באמריקה הלטינית ובכל רחבי

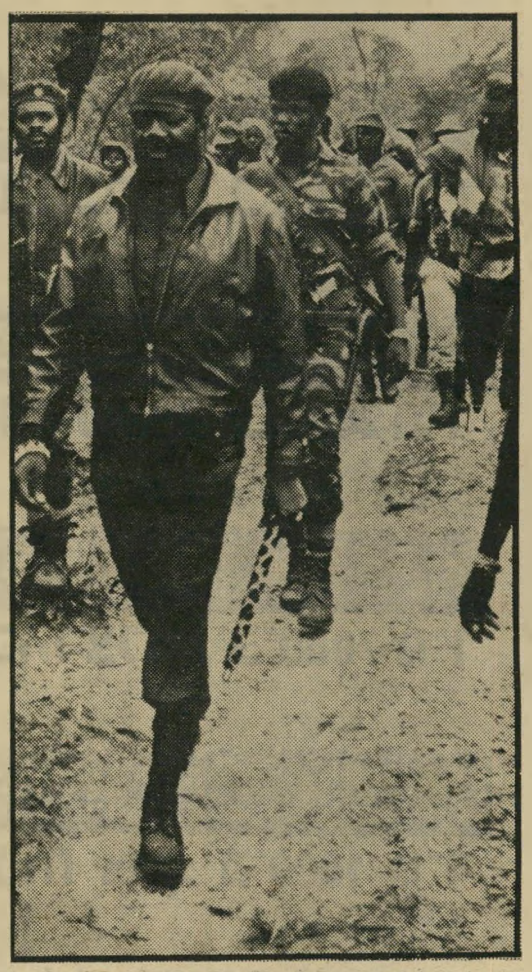

ראש־מחתרת סאוויאמבי
סעד חדד באנגולה?

העולם השלישי. המאפיין המשותף העיקרי של המישטרים, שבהם תמכה ארצות־הברית, הוא היעדר תמיכה עממית רחבה בשליטים.

ג'ון סטוקוול, היוצא בניו־יורק טיימס בקריאה לממשלת ארצות־הברית להכיר במישטר השולט באנגולה, איננו שמאלן יפה־נפש וארוך־שיער. הוא ריכז במשך שנים ארוכות את הפעילויות החשאיות של הסי־איי־אי באנגולה. תפקידו היה למנוע, ככל האפשר, את השתלטותה של המחתרת המרכסיסטית. בין השאר עסק סטוקוול בטיפוחה של המחתרת הימנית, אוניטה. על מחתרת זו, הפועלת עד היום באנגולה, מפקד ג'ונאס סאוויאמבי.

הרפתקן מיקצועי. סאוויאמבי הוא מעין גיבור לאומי של הניצים בארצות־הברית. עיתונות־הימין קושרת לו כתרים של אינטלקטואל, לוחם־חרות, מין גרי קופר שחור, הלוחם בשמאלנים הרשעים כדי שאנגולה תזכה במישטר דמוקרטי.

הצרה היא שסוכן הסי־איי־אי לשעבר, ג'ון סטוקוול, מכיר את סאוויאמבי באורח אינטימי. אין הוא מתרשם ביותר משיריי־ההלל והמיתוסים. לדברי סטוקוול, סאוויאמבי איננו דוקטור למישפטים, כפי שטוענים מעריציו במערב. הוא גורש מהמיכללה ומאז הפך להרפתקן, לוחם־גרילה מיקצוען, המשרת אך ורק את עצמו. במשך השנים לחם נגד המחתרות השמאלניות וחיבל במאבקם בפורטוגלים. הוא פעל גם נגד המחתרת הנאמיבית, סוואפו, בשירותה של דרום־אפריקה. סאוויאמבי הוא מפסיד ניצחי, אבל מומחה גדול בסחיטת סיוע בינלאומי. במשך השנים קיבל סיוע מצפון־קוריאה, מסין, מרומניה מטנזניה, מקניה, מדרום־אפריקה ומהסי־איי־אי.

מידידיו בסי־איי־אי, מודה סטוקוול, למד סאוויאמבי לשקר בקלות. הוא קורא לכך „תעמולה". הוא הפסיד במילחמת־האזרחים נגד המחתרת המרכסיסטית, השולטת עתה באנגולה, אבל ממשיך להתקיים באזורים השוממים של ארצו. בהיעדר כל תמיכה עממית, הוא מבצע מעשי־שוד וחבלה. מעשיו פוגעים לא רק בממשלת אנגולה או בקובאים. גם שיבטו, אוגימבונדו, סובל קשות מהתקפות השוד והרצח שלו.

באורח פרדוכסלי פוגע מנהיג המחתרת הימנית גם באינטרסים של ארצות־הברית. מעטים בעולם יודעים שכוחות קובאיים ואנגוליים שומרים על מיתקני חברות־הנפט האמריקאיות נגד אוניטה. הממשלה החוקית של אנגולה עושה מאמצים רבים לשתף פעולה עם זאיר, זאמביה וארצות־הברית, כדי לפתוח מחדש את מסילת־הברזל, שבה מחבל סאוויאמבי באורח שיטתי.

אליל הניצים. סטוקוול אינו מהסס להוקיע את תעמולת־הזוועה של סאוויאמבי, על ילדי אנגולה הנחטפים, כביכול, מאימותיהם הבוכיות ונשלחים לחינוך מחדש בקובה. מילגת־לימודים קובאית היא הפרס הנכסף ביותר לכל צעיר אנגולי, כותב סטוקוול.

צוותי טלוויזיה אמריקאים שביקרו באי־הנוער הקובאי, שבו לומדים האנגולים, שלחו דיווחים נלהבים ביותר על רמת־הלימודים והמוראל הגבוה של הסטודנטים. הקובאים מסייעים לאנגולה בביעור הבורות והנחשלות. הם מכשירים דור חדש של אינטליגנציה וטכנוקראטיה, שיוכל לבנות אנגולה חדשה ומודרנית.

סטוקוול איננו פרו־קובאי. הוא עצמו חושש מהכיוון האידיאולוגי של החינוך שם. מסקנתו פשוטה: אם אנחנו כל־כך חוששים מהחינוך הקובאי — הוא שואל — מדוע אין ארצות־הברית פותחת רשת מתחרה של מוסדות־חינוך לצעירים מהעולם השלישי?

ארצות־הברית, מסכם סוכן הסי־איי־אי לשעבר, הסתבכה רבות בעולם השלישי. אין היא יכולה להרשות לעצמה לסייע לשופכי־דמים ולהרפתקנים מובהקים, מסוגו של אליל־הניצים סאוויאמבי. יש ללמוד את לקחי איראן. כל נסיון לשלוח סיוע צבאי לסעד חדד האנגולי יעלה לארצות־הברית באובדן הגישה שלה לנפט האנגולי.

אנגולה ולבנון. לזכותו של סיירוס ואנס, שר־החוץ האמריקאי, יש לומר שהוא עושה כמיטב יכולתו שלא להסתבך עם סאוויאמבי. אלא שהסטייט דפרטמנט, הלוחמת נגד הניצים המטופחים על־ידי זביגנייב בז'ז'ינסקי, לא הצליחה עדיין להסיק את המסקנה ההגיונית. אין די במדיניות פאסיבית של אי־תמיכה באוניטה. ארצות־הברית חייבת להכיר בממשלת אנגולה ולקשור עימה יחסים דיפלומטיים מלאים.

המשבר האיראני, וההיסטריה שהוא עורר, אינם מקלים על היונים בארצות־הברית. כמו בישראל, נוטים האמריקאים להתרשם מתוצאות התהליכים בעולם השלישי, ולא מהסיבות העמוקות שביסודם. נגד העוני, הבערות, הנחשלות והפער בין הארצות המתפתחות והמפותחות אי־אפשר להילחם באמצעים אלימים, ובתמיכה בהרפתקנים הפועלים נגד עמם.

זה נכון לגבי אנגולה — וגם לגבי לבנון.

עולם קטן

מערב אירופה:
מיעוטים
מחפשים זהות

התהליכים הרחבים והמעמיקים באירופה, לקראת אחדות כלכלית ופוליטית, והתקרבות ספרד לארצות השוק המשותף, לא פתרו את בעיות־המיעוטים המסובכות. בדרום־טירול, איזור שרוב תושביו הם דוברי גרמנית, פועלות שתי מחתרות, איטלקית ואוסטרית. האיזור סופח לאיטליה עם התמוטטות הקיסרית האוסטרו־הונגרית ב־1918.

לאחרונה הצליח הרוב האוסטרי באיזור להעביר חוק, המחייב עובדי־ציבור לשלוט בשתי שפות, איטלקית וגרמנית. המיעוט האיטלקי טוען שהוא מופלה לרעה, ודורש את התערבות הממשלה ברומא.

השבוע איימו קבוצות גרילה של דוברי־איטלקית לחבל בעונת־הסקי באיזור דרום־טירול, המביאה לאיזור היפהפה מאות אלפי תיירים. השגה אירעו בטירול 21 מעשי־חבלה, מהם שמונה בלילה אחד. כרוזים, שחולקו על־ידי פעילי המחתרות, הכריזו על המטרות הסותרות. הם הוכיחו שגם אחרי 61 שנה אין עדיין לגיטימציה למצב הקיים באיזור.

המחתרת דוברת־הגרמנית תובעת סיפוח דרום־טירול לאוסטריה, ואילו האיטלקים קובלים נגד „אפרטהייד" כלפי המיעוט דובר־האיטלקית.

„לעולם לא". בספרד נמשך מאבקה של המחתרת הבאסקית, אי־טי־איי. השבוע שוחרר דובר מישרד־החוץ הספרדי, חאווייר רופארז, שנחטף על־ידי הבאסקים, אחרי 31 ימי־מעצר. ממשלת ספרד, שטענה שלעולם לא תנהל משא־ומתן עם האי־טי־איי, נענתה לרוב הדרישות של הבאסקים. תמורת שיחרורו של רופארז הסכימה ממשלת ספרד לקיים חקירה פומבית ומיידית בהאשמות שלוחמי־החופש הבאסקיים מעונים בבתי־הכלא בספרד. תלונות כאלה אושרו גם על־ידי האירגון הבינלאומי אמנסטי.

ספרד הסכימה גם לשחרר בהדרגה 28 מחברי המחתרת הבאסקית. חרף ההתקדמות מאז ימי פרנקו אין ספק שהבעייה הבאסקית תטריד את ממשלת ספרד עוד זמן ממושך מאד.

האם חוזר סטאלין?

מומחים לעניינים סובייטיים עוקבים בעניין רב אחרי הסימנים לחידוש ההכרה ביוסף סטאלין, שליטה הבילעדי של ברית־המועצות עד יום מותו ב־1953. אחרי שהוקע כרוצח־מיליונים בוועידה ה־20 של המיפלגה הקומוניסטית הסובייטית ב־1956, נעשה מאמץ לטשטש את עיקבות פולחן־האישיות האדיר שלו. פסלין הוסרו, ושמו נעלם מעיתונים ומפירסומים רשמיים.

עתה, לראשונה מזה שנים רבות, מציינים את יום־הולדתו בלוחות־השנה והיומנים שמחלקת המיפלגה הקומוניסטית הסובייטית למיליוני פעיליה ברחבי המדינה. לכבוד יום־הולדתו המאה שופץ מוסיאון סטאלין בעיר גורקי. כתבים מדווחים שתמונותיו נראות עתה במישרדים, בבתים פרטיים ואפילו על שמשות מוניות ומכוניות אזרחיות.

בפירסומים רישמיים על מילחמת־העולם השנייה מובלט שוב חלקו בניצחון על הנאצים ומוצנע הטיהור

רודן סטאלין
טיהור לרוצח־המונים?

שערך במפקדי הצבא האדום ערב המילחמה, שתרם רבות להצלחות הגרמנים ב־1941. מדובר אמנם בסימנים ראשונים, אבל אין להקל בהם ראש בתקופה של תום עידן ותיקי המפלגה וסידרת המישפטים נגד לוחמי־חירות ואנשי שמאל מובהקים בצ'כוסלובקיה.

ירושלמי

שטיחי ירושלמי מקיר לקיר במלון גלי כנרת בטבריה, כ־5000 מ"ר

שטיחי ירושלמי מקיר לקיר במשרדים רבים במגדל שלום, כ־2400 מ"ר

שטיחי ירושלמי מקיר לקיר במלון מגדל דניאל בהרצליה, כ־7000 מ"ר

שטיחי ירושלמי מקיר לקיר בסניפי חברת הביטוח ציון, כ־1000 מ"ר

שטיחי ירושלמי לחדרי ילדים, לדירות ולבתי מגורים, לחיים יפים

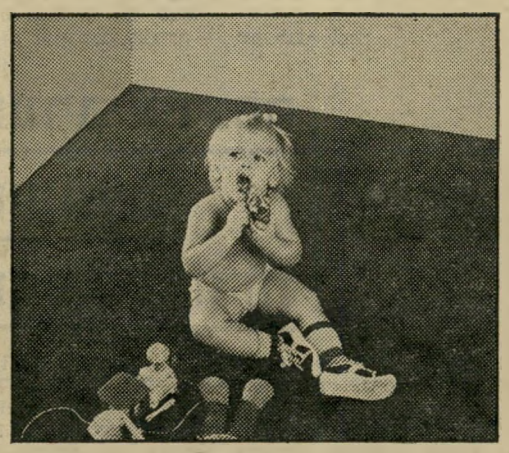

ועכשיו שטיחי ירושלמי גם באולם התצוגה החדש
של ירושלמי שנפתח במפעל עצמו.
את כל האיכות של ירושלמי – תמצא על רצפה אחת.
תקבל שירות מהיר, ייעוץ והתאמה מכסימלית
לצרכיך, וזאת – במחירים נוחים במיוחד.
בוא לירושלמי, מבחר גדול של שטיחי ניילון ואקרילן,
מקיר לקיר, בגדלים שונים בשלל
צבעים ובגוון אחיד. ובמחיר תחרותי.

שטיחי ירושלמי

שעות פתיחה: 08.00–19.00.

אולם התצוגה החדש, פתוח ברח' מודיעין 7, במפעל ירושלמי ברמת־גן.

תל־אביב: אחים ברוך, ארלוזורוב 100; גולדה שטיחים וטפטים, בן יהודה 244; קראבסי, יהודה המכבי 89; שטיחי ארגמן, יפו־ת"א 37; סימן טוב אצל שבן, בן יהודה 206; שקלים ציון, יפו־ת"א 62; כהן בנימין, הכלך ג'ורג' 84; כארזדה, דרך יפו־ת"א 48; פרוסלי, דיזנגוף 218. **ירושלים:** בן־דוד, יפו 56; ירושלמי חיים, יפו 47; שפיצר, יפו 51; שטיחי השאח, בן־יהודה 24. **חיפה והסביבה:** אפריון, קרית טבעון; ב. לוריא בע"מ, הנמל 35, חיפה; נוסבאום, הרצל 18, חיפה; קולטאי, גורדאו 31, חיפה. **חולון:** איריס, רח' אילת 18, נאות רחל; שקלים יואל, שנקר 43. **בת־ים:** איריס, בלפור 118. **פתח־תקוה:** א.ג. שיווק ישיר, ההסתדרות 11; בנאי רחמים, חובבי ציון 30. **רמת־גן:** שי שירות, ארלוזורוב 11; שקלם שלמה, ז'בוטינסקי 93. **נבעתיים:** חנגל שלום, כצנלסון 132. **הרצליה:** בית הוילון, סוקולוב 20 רמת־השרון: רהיטי צפריר, סוקולוב 66. **כפר־סבא:** אחים שרגא, ויצמן 111; מגדל, ויצמן 105. **נתניה:** אחים יוריסטה, הרצל 31. **חדרה:** יוקוביץ יצחק, שד' פלטרין. **נהריה:** מיכאלוי ביץ, שד' געתון 20. **ראשון־לציון:** ליבדרו, אחד העם 8. **רחובות:** טאוב מיכאל, אחד העם 4. **אשדוד:** דקורציה מלמד, רח' רוגוזין. **באר־שבע:** בוטח דוד, טרומפלדור 36. **דימונה:** בוטח ציון, מרכז מסחרי. **אילת:** הוכמן ובניו, רח' מדין. **בני־ברק:** מחסן שטיחים מרכזי, רח' הקישון 13.

אנשים בעולם

יותנן פאולוס השני וריקי שרדר הראשון

שני כוכבי־עילית נפגשו ברומא: האפיפיור יותנן פאולוס השני וילד הפלא ריקי שרדר. ריקי, המעצב את דמותו של הבן בסרט ששבר שיאי קופה בישראל, ספורו של אלוף, כבר הותחם על כמה וכמה חוזים להסרטה. מחירו מתקרב לזה של אלופי־קופה ותיקים בוגרים. הוא מודע לכך, וכאשר עבר האפיפיור במכוניתו הפתוחה ברחובות רומא רץ אחריו ריקי וצעק „אני ריקי שרדר! אני ריקי שרדר!" האפיפיור האוהב ילדים העניק לו את ברכתו. השאלה היא מי כוכב גדול ממי?

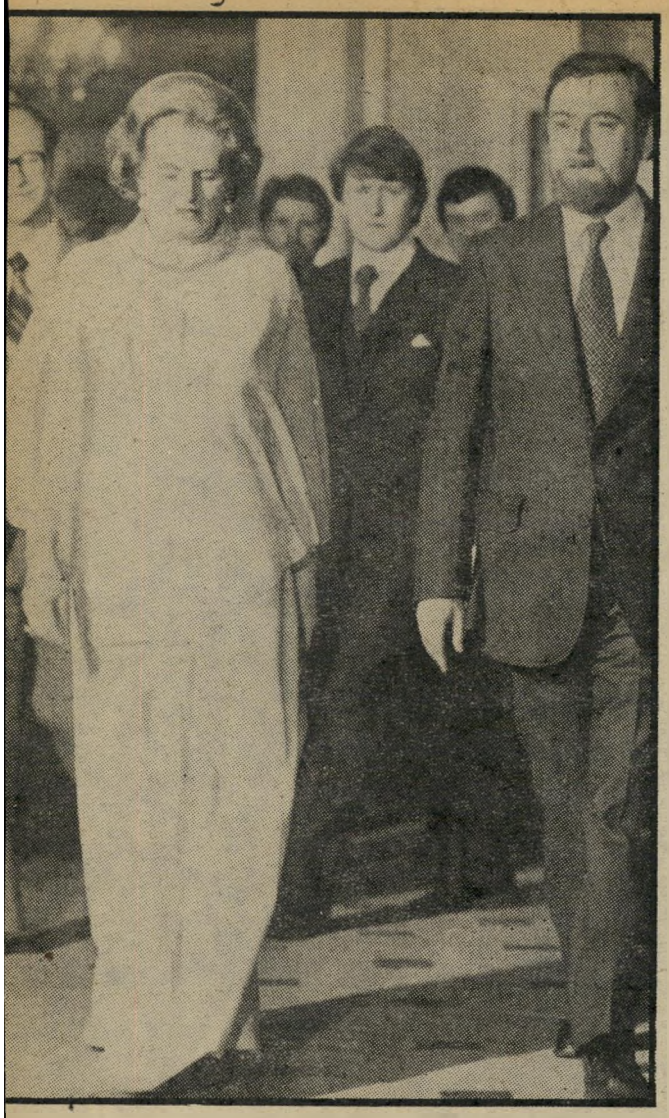

מארגרט תאצ'ר: טורקיז קשוח

צילום זה של ראש־ממשלת בריטניה, מארגרט תאצ'ר, נעשה בעת שהוזמנה לארוחת־ערב חגיגית מטעם נשיא צרפת, ואלרי ז'יסקאר ד'אסטיין, בארמון האליזה. לכבוד האירוע, וכדי להתאים את עצמה לשיק הפריסאי, הורידה מארגארט את החליפה הקלאסית המסורתית שלה והחליטה להפתיע. היא לבשה שימלת־ערב מפוארת בבד שופע ובצבע טורקיז רועם. אבל מישהו מן הנכבדים טרח להעיר: „טורקיז, טורקיז, אך בתולת־הברזל נשארת נוקשה כמו תמיד."

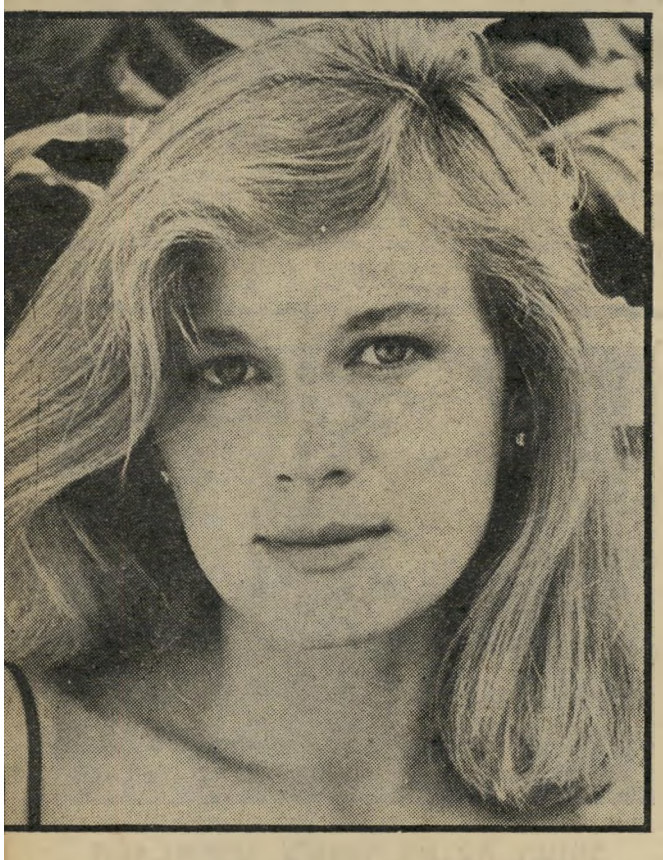

דומיניק סאנדה: המסע אל האשה

זהי אחת השחקניות המיסתוריות ביותר שידע הבד מאז גרטה גארבו. דומיניק סאנדה, מי ששיחקה בגן של פינצי קונטיני, בהקונפורמיסט ובסרטים אחרים, סירבה להינשא למישהו ממאהביה וילדה בן ללא נישואים לבמאי כריסטיאן מארקן. בסירטה החדש מסע אל המתיקות היא נפגשת עם ג'רלדין צ'פלין בדרום־צרפת, והשתיים עורכות מסע משותף אל תוך עולמה הפנימי של האשה.

השאה רזה פאהלוי

ברברה יקירתי

זהו הצילום היחיד שהירשה השאה החולה לצלם במהלך פגישתו ה־22 עם ברברה וולטרס בניו־יורק. ברברה, העיתונאית שנשיא מצריים מכנה אותה „ברברה יקירתי", עורכת תוכנית של ראיונות עם השאה המודח. התמונה צולמה בידי עוזרו של השאה, במצלמת הפולורואיד של ברברה. רק בשבוע שעבר הירשתה רשת הטלוויזיה של אי־בי־סי לפרסם את הצילום, כהוכחה לכך שברברה וולטרס, השדרנית השווה (עדיין) מיליונים, אכן ניפגשה עם פאהלווי, לראיון בלעדי, בבית־החולים שבניו־יורק.

אנשים בעולם

סימון וייל: נשיאת הפרלמנט האירופי, אם וסבתא למופת

סימון וייל, שטענה כשר־הבריאות שאפשר לאשר הפלה מלאכותית לאשה רק אם היא נמצאת במצוקה נפשית, מפגינה צד אחר באישיותה: היא מוקפת בילדיה ובנכדיה, בהתגלמות אידיאלית, כשהיא מגלמת את דמותה של אשה אמהית. בזרועותיה — נכדה אוריליאן; מאחוריה — כלתה איזאבל, הנושאת את סבסטיאן, אחיו הגדול של אוריליאן. ז'אן, בנה של סימון, חובק את כתפיה של בתו איזאבל, ולפניו עומדת אשתו אן עם בתם השנייה, יהודית. לסימון שלושה בנים וארבעה נכדים.

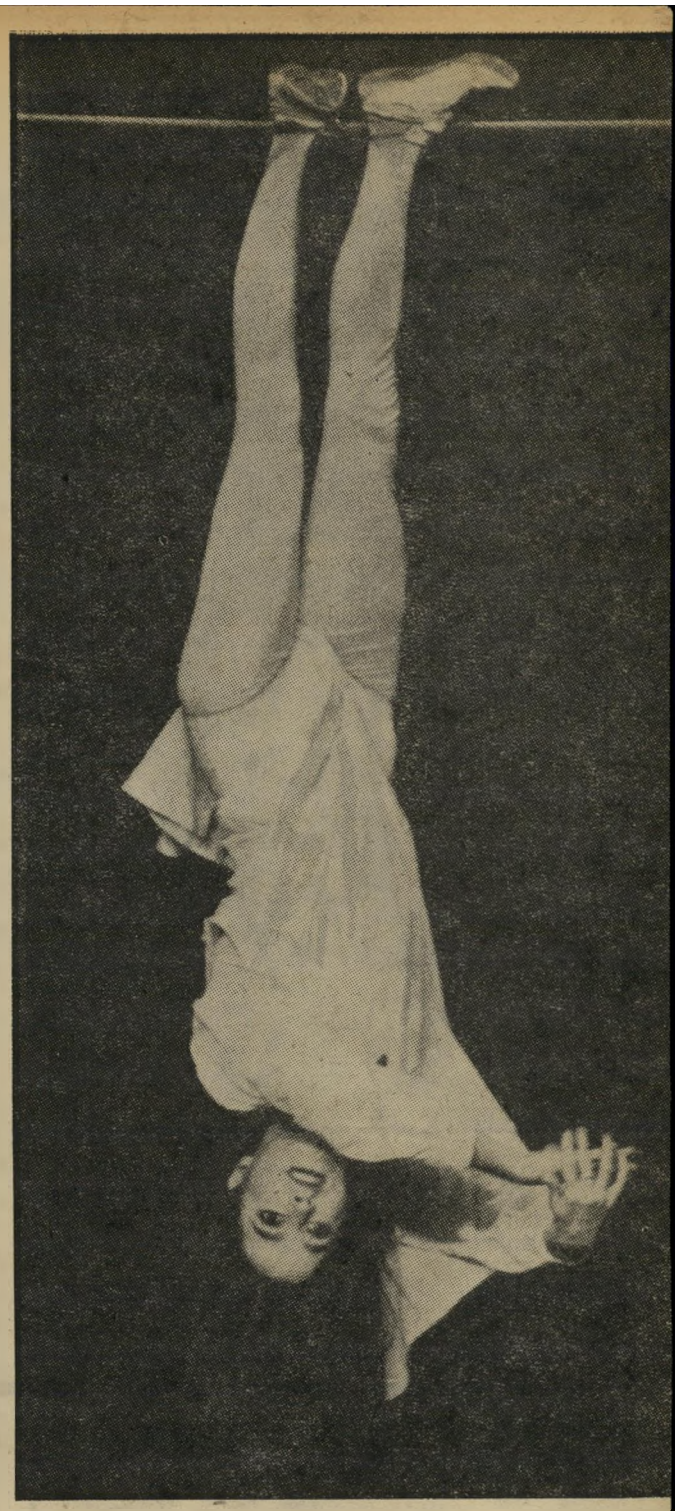

ויקטוריה צ'אפלין: אמן מחנדנד על חבל

עם אב כצ'ארלי צ'אפלין, ואחים כמו השחקן סידני צ'אפלין והשחקנית ג'ראלדין צ'אפלין, ועם אם כמו אונה, שהיא בתו של המחזאי יוג'ין אוניל, מכירה ויקטוריה צ'אפלין בת ה־28 את כל נפתולי השחקנים והאנשים המוזרים הסובבים אותם. אין זה מפליא, לכן, שהיא בחרה להתמודד עם הקירקס מן הצד השני של הבמה; כלומר, כשהיא תלוייה על חבל במסע הופעות ברחבי צרפת.

טוני קרטיס: לאהוב רק את האשה

אין זה משנה כל כך אם היו לו קודמות, בבית, כמו ג'נט לי (בתם המשותפת ג'יימי לי קרטיס מופיעה בסרט־אימים השובר קופות בארצות־הברית, ליל המסיכות). אחריה באה כוכבנית חמודה בשם כריסטין קופמן, שלא האריכה ימים בביתו. היום יש לו אשה חדשה. יש האומרים כי השניים מאושרים. ובכל זאת, כשאלים אותו את מי הוא אוהב יותר מכל הוא עונה: את האשה החוקית, כמובן.

נורמן מיילר: להתחיל בפעם החמישית

נורמן מיילר, הסופר הידוע כאגוצנטרי ושוביניסט גברי (בתמונה: עם אשתו ועם בנם הקטן), נשוי זו הפעם החמישית. יש אומרים כי הפעם הוא קצת יותר רגוע מכפי שהיה בעבר. זוקפים זאת לזכות אשתו החדשה, נוריס צ'רצ'. מייילר, שהתפרסם הודות לספריו העירומים והמחתים, פארק הצבאים והספר על מרילין מונרו, התפרסם עוד יותר בשל השערוריות שהוא מקים בכל פעם שהוא לוגם קצת משקה בחברת ידידים, ובעיקר בשל מריבותיו עם סופרים אמריקאים אחרים.

מיקל ווילדינג הבן: עיניים של אמא

לא קשה להבחין, אפילו בתמונה ללא צבעים, מיהו הבחור היפהפה הניבט מתוכה: מייקל ווילדינג הבן, בנם של מייקל ווילדינג וליז טיילור. הוא דומה לאמו ולאחותו ליזה, למרות שזו נולדה מבעלה של ליז, מייקל טוד. מייקל צועד בעקבות אמו ומתחיל בקאריירה בסרטים: הוא עומד להופיע בסרט שטיינר 2, שהבמאי שלו הוא קרוב מישפחה: ריצ׳ארד ברטון, „סנדקו" של מייקל. (איתו בתמונה ארוסתו איילין).

רודולף נורייב: תאונת עבודה

לרקדן רודולף נורייב רגל פצועה (שאותה הוא משעין על שרפרף, בתמונה שצולמה בשעת חזרות בפאריס). רודולף מחלים מן הדיכאון שאחז בו בגלל התאונה, כשהוא מבלה כל יום בצפייה ארוכה בחזרות על באלט חדש, על מותו של המשורר הלורד ביירון. נורייב מצפה בהרבה סבלנות ובהרבה תיקווה לרגע שבו יוכל לעלות שוב על הבמה.

סיסי ספייסיק: האדמונית הדומה למורין אוהארה אוהבת לרכב על סוסים ולהלחין שירים

סיסי ספייסיק (בתמונה עדכנית) התגלתה בקאנרי (סרט המתח של בראין דה־פאלמה) כבעלת יכולת דרמאתית לא מבוטלת. כשהופיעה בשלוש נשים של רוברט אלטמן כבר לא היתה הפתעה, כי אם שחקנית מוכרת. סיסי, שהיא אדמונית — כלומר, ג׳ינג׳ית — לא נחשבה ליפהפיה בתחילת הקאריירה שלה, אך הפכה לברבור יפה־תואר והיא מזכירה לא במעט את מורין אוהארה היפהפיה. לאחרונה הופיעה סיסי בדמותה של אהובתו ומקור השראתו של נביא עידן הביטניקים, ג׳ק קרואק, בסרט בשם דפיקות לב. אלא שעבודתה הקולנועית לא מונעת בעדה מלעסוק בשני תחביביה הגדולים: רכיבה על סוסים וכתיבת שירים.

מטבע חוץ
עם אצבע על הדופק.

אריאלי

אצלנו, בבנק הפועלים, מטבע חוץ
איננו מטבע זר.

רשת סניפי בנק הפועלים באירופה
ובאמריקה, והקשר הישיר שלנו עם מרכזי
הכספים בעולם מאפשרים לנו להעניק לך
מיגוון שרותי מטבע חוץ, תוך קבלת מידע
שוטף ומעודכן על תנודות שוק הכספים
הבינלאומי ובדיקה מדוקדקת של אפשרויות
ההשקעה במטבע חוץ, בכל נקודת זמן.

אם אתה מעוניין לייצא, לייבא, להשקיע,
לרכוש או להמיר מטבע חוץ, בוא לבנק
הפועלים. אצלנו תמצא לא רק אוזן קשבת,
אלא גם ראש פתוח ואצבע על הדופק.

בוא לגדול אתנו

בנק הפועלים בע"מ

אנשים

■ בהרמת כוסית לכבוד חג־החנוכה בלישכת ראש־ה־ממשלה השתתף, יחד עם כל העובדים, גם ראש־הממשלה **מנחם בגין**, עצמו. כעבור חמש דקות, שבהם הצטלם ראש־הממשלה עם עובדי המישרד ולגם משקה, נשמע קולה של מזכירתו, **יונה קלימובי־צקי**, כשהיא אומרת לאחד משומרי־הראש: „עברו כבר חמש דקות, תוציא אותו!" שומר־הראש ניגש לבגין ויחד עימו צעדו מעבר לדלת, כאשר בגין מברך את כולם, תוך כדי הליכתו: „חג שמח! חג שמח!" גם אחרי שנסגרה הדלת מאחרי בגין, שמעו באי המסיבה את ראש־הממשלה ממשיך לאמר: „חג שמח! חג שמח!"

■ אגב, בגין, שהוא אדם מסורתי, טעה טעות חמורה כאשר הדליק חנוכיה שלא על פי הדין, בעת טכס הדלקת נר־חנוכה עם ראש ממשלת פיג'י, **קאמיסה מארי**, ש־ביקר בארץ. בגין הדליק בעזרת השמש את הנר ראשון, ואחר כך את השני, תחת להדליק את הנר האחרון ואחר־כך את זה שלפניו.

■ בעת ישיבת הכנסת צייר ח"כ חרות **משה קצב** פורטרט של ח"כ **יוסף תמיר**, שעזב את המיפלגה הליברלית ואת הליכוד, ועבר לתנועת ש"י. קצב שיגר את הציור, לידידו, ח"כ ש"י **מרדכי וירשובסקי**. בתשובה שלח לו וירשובסקי דף נייר, שעליו מצוייר אפס גדול. כששאל קצב: „מה זה?" הסביר לו וירשובסקי: „זה הציור של ח"כ **אסף יגורי**, שהצטרף אליכם בשבוע שעבר."

■ יגורי, שנפגע מיחסם של חברי־הכנסת אליו, ומהביקורת החריפה שזכה בה בעיתונים, בעיקבות הצטרפותו לליכוד ו־אי־הצבעתו נגד התיקון בחוק־ההפלות, לא הופיע כלל בשבוע שעבר בכנסת, ומזכירותיו סיפרו כי הוא חולה.

■ מי שהיה מנכ"ל אל־על, **מרדכי** („מוטי") **הוד**, נשאל על־ידי ידידים כיצד הוא מרגיש עתה, כאשר חברת אל־על נמצאת במשבר כה גדול, והוא מחוץ לענייניים. אמר הוד, שהיה קודם לכן מפקד חיל־האוויר: „אני מרגיש כמו אחד שיושב על הקרקע, השכפ"ץ שלו מונח לידו, למעלה נערכים קרבות־אוויר, רקטות ופגזים מכל עבר, והוא יושב כאילו כל העניין אינו נוגע לו."

■ כאשר נשאל האלוף (מיל.) **חיים הרצוג**, בתוכניתו־הרדיו ממני מני, אם הוא מבכר לכהן כשר־החוץ של **שימעון פרס** או של **יגאל אלון**, הוא סירב להשיב.

■ לעומת זאת סיפר הרצוג למנחה **מני פאר** סיפור מאלף מסיומה של מילחמת־העולם השניה. יחד עם עוד שני קציני־נים בריטיים קיבל הרצוג לידיו את **היינריך הימלר**, ראש הס"ס, אחרי שזה נשבה. על הרצוג הוטל לשמור במשך שלוש שעות על הימלר, עד שיגיע רופא ויבדוק אותו. הר־צוג הוזהר קודם לכן, לדבריו, שלא להרגיזו את הימלר, כדי שהלה לא יתאבד, ובמשך שלוש שעות ניצב מול הימלר, שהיה עירום כביום היוולדו. „לא יכולתי להתאפק, וסיפרתי לו שאני יהודי, ושמעתי ממנו את כל ההתנצלויות הנאציות הידועות, אבל לא הרגזתי אותו." מסתבר כי ההתאפקות של הרצוג לא הועילה. כאשר הגיע הרופא ודרש מהימלר לפתוח את פיו, פיצח הימלר את קפסולת־הרעל שהיתה ב־אחת משיניו והתאבד.

העיסוק החדש של משה דיין
ומי ירש את יחזקאל פלומין?

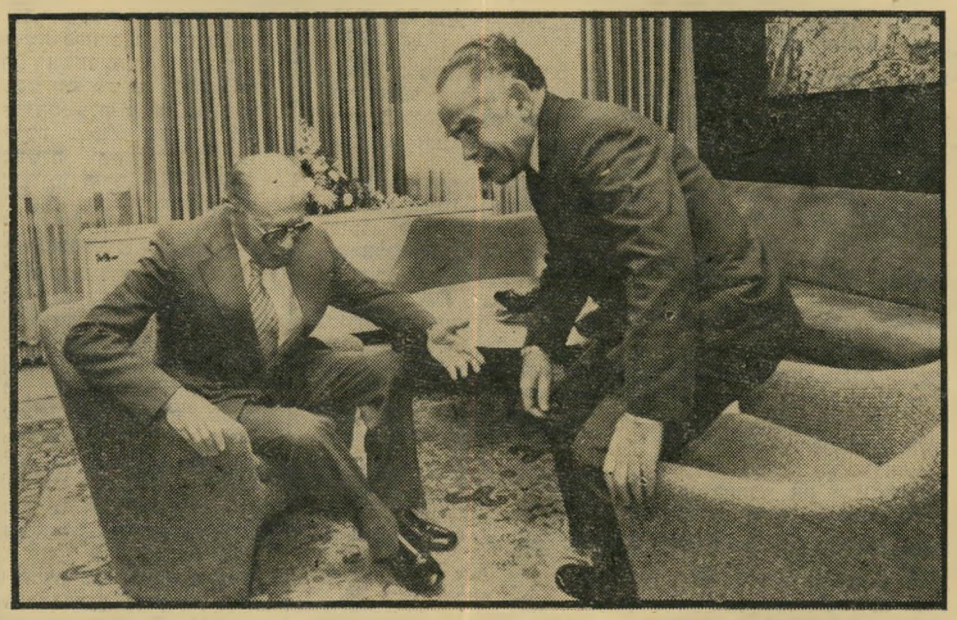

יצחק שמיר יושב־ראש הכנסת, הוזמן אל ראש־הממשלה אחרי שחזר מסיורו בחוץ־לארץ. שמיר היה בטוח כי מנחם בגין ישוחח עימו על תפקיד שר־החוץ המיועד לו, אולם בגין לא הזכיר זאת במילה. אכזבה זו לא הפריעה לשמיר להתייחס בכל גינוני הכבוד אל בגין, והשניים נראים בתמונה כאילו הם משתחווים זה לזה, למרות שהתמונה צולמה שעה ששניהם התיישבו.

■ **משה דיין** מצא לו עיסוק חדש. דיין מבלה במשך יום או יומיים בכל שבוע ב־משק של בנו, **אודי דיין**, בנהלל, ועוזר לו בקטיף־הכותנה.

■ ח"כ **אמנון לין** פגש במיזנון־הכנסת **בטי בשן**, עורכת ביטאון הסטודנטים, פי האתון, שהיא בתם של כתב ידיעות אחרונות **רפאל בשן** ושל עיתונאית דבר **רות בונדי**. בשן, שלא זיהתה את לין, הופתעה לשמוע אותו אומר לה: „אני זוכר איך הרטבת את המכנסיים בפיפי." לבשן הנדהמת סיפר לין כי הוא היה בידידות עם הוריה, כאשר בשן היתה עדיין תי־נוקת, וביקר אצלם בבית הרבה פעמים באותה תקופה.

■ לין נזכר באותה הזדמ־נות בסיפור מאוחר יותר. „לפני המהפך נסעתי יום אחד במכוניתי, יחד עם מנחם בגין. באחת הצמתים בירושלים אירעה לנו תאונה, וכפסע היה בינינו לבין המוות." כאשר נשאל לין איך הוא מתייחס כיום אל תוצאות התאונה, הוא השיב: „אין תגובה."

גידעון פת שר־התעשייה, ביקר בקייטנה שנערכה בחג־החנוכה לילדיהם של עובדי מישרדו. כאשר סיפר לו אחד מהם כי הוא בנו של גד סואן, אחד הפקידים הבכירים במישרד, אמר פת לילד: תגיד לאבא שיעבוד יותר קשה!"

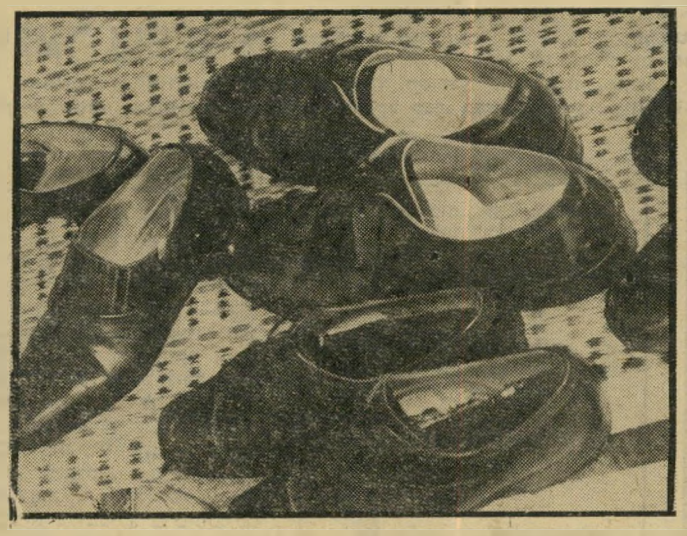

קאמיסה מארי ראש־הממשלה ושר־החוץ של פיג'י, סיים בשבוע שעבר סיור בישראל, למרות שהסיור לא היה רישמי, נתן ראש־הממשלה הוראה למישרד־החוץ לכבד את מארי בטכס ממלכתי מלא, כאשר עזב את הארץ. מארי התעקש לבקר עד כמה שיותר בכל רחבי הארץ, ולא נרתע גם מהגשם העז שליווה חלק מסיורו כאן. תחליכה חרבה גרמה יבלות ברגליו של מארי, אולם אנשי מישרד־החוץ, לא הצליחו למצוא לאורח נעליים אחרות, משום שמיספר־הנעליים של ראש־הממשלה האורח הוא 51. בתמונה למעלה נראות הנעליים של מארי ליד נעליים אחרות.

■ **ערן פלומין**, בנו בן ה־11 של מי שהיה סגן שר־האוצר **יחזקאל פלומין**, בא הביתה בשימחה ואמר לאביו: „אני היורש שלך!" למבטי התמיהה של האב הסביר ערן: „אותך גירשו מהתפקיד שלך, ואותי בחרו בבית־ספר לראש ועד־התלמידים."

■ שגריר רומניה בישראל, **יאן קובאץ**, העניק אות־כבוד של ממשלת רומניה ל־מנהל מחלקת היולדות והנשים של בית־החולים הדסה בירו־שלים, הפרופסור **יוסף שנ־קר**, בטקס שנערך בבית־הכנסת של הדסה. השגריר הפתיע את כל הנוכחים, כש־חבש כיפה לבנה ונשא דרשה מלומדת על שנים־עשר השב־טים.

מדוע דומה ייגאל הורביץ לספל קפה

ומדוע עמדה הגינקולוגית מחוץ לחדר היולדות

■ בשבוע שעבר חזרו שלושה פקידים בכירים במישרד ראש־הממשלה ממצריים, כשבידיהם משימה חשובה ל־ראש־הממשלה מנחם בגין. ה־שלושה, מנכ"ל מישרד ראש־הממשלה והשגריר המיועד למצריים, הד"ר **אליהו בן־אלישר**, דובר ראש־הממשלה **דן פתיר** ויועצו הצבאי, תת־אלוף **אפריים** („פרוייקה") **פורן**, התגוררו בלוכסור ב־מלון וינטר פאלאס. באחד ה־ימים ניגש אליהם אדם קשיש, שהציג עצמו כמנהל המלון, ושוחח עימם בעברית. מנהל המלון סיפר להם כי הוא ממוצא שווייצי, ושהיה מלצר ראשי במלון המלך דויד בירושלים. „אחרי שאצ"ל פוצץ את מלון ואני ניצלתי בנס, ברחתי מירושלים והגעתי ללוכסור." מנהל המלון ביקש מהם לבדוק אצל מפקד אצ"ל, מנחם בגין, אם המלון כבר בטוח, והבטיח שאם התשובה חיובית, הוא יחזור לעבוד בהמלך דויד.

ומאז הם מכנים אותו „בן־בלה".

■ בממשלה מתלוצצים ש־שר־האוצר ייגאל הורביץ הוא ספל־קפה. אם יצליח — יהיה נס, אם לא — יהיה בוץ.

■ סוף־סוף התגלה מי המ־ציא את הכינוי „הרצל מפלאס־טיק", לשגריר המיועד של ישראל במצריים אליהו בן־אלישר. הנשיא המצרי **אנוור אל־סאדאת** ישב בעת בי־קורו בבאר־שבע על במת־הנכבדים ליד נשיא ישראל, **יצחק נבון**. שמו של בן־אלישר נשמט מזיכרונו, ואז הוא ביקש מנבון להזכיר לו את שמו של האיש הנראה כמו „הרצל מבלאסטיק".

■ צעירי המפד"ל מצאו כינוי מקורי לשר־הדתות, **אה־רון אבו־חצירא**. הם קור־אים לו „אבו חצי־לירה".

■ **צבי וילדר**, יועצו של חבר־הכנסת **שמואל פלא־** או תרופות, הורידה לדבריה 12 קילוגרמים מיותרים.

■ את התיאוריה כי כוס תה טובה להרגעת עצבין של האדם הפריך פרופסור **שלמה איינשטיין**, מנהל המרכז־לגמילה בירושלים. לדבריו יש בתה חומר מעורר, הגורם עצבנות פי שניים וחצי יותר מאשר בקפה.

■ מכונית מרצדס המפוארת של הפרופסור **אלברט בר־טל**, מנהל המחלקה הנירו־כירורגית בבית־החולים איכ־לוב בתל־אביב, נגנבה כאשר חנתה ליד ביתו. למזלו היא נתגלתה ממש על הגבול ה־מצרי החדש, והפרופסור נאלץ לשלוח מכונית־גרר לקציעות, כדי להחזיר את מכוניתו. ל־מכונית נגרם נזק של אלפי לירות.

■ כאשר לקה הד"ר **שלמה לניאדו**, מנהל המחלקה־לטי־פול־נמרץ בבית־החולים איכ־לוב, בהתקף־כליות, החליט ה־פעם להתאשפז במחלקה האו־רולוגית של בית־החולים. לפני כשנה, כאשר לקה בהתקף כליות, אושפז במחלקתו לצורך הטיפול בכליות, ומהר מאד עשתה לה השמועה כנפיים כי היה לו התקף־לב. הפעם הח־ליט לחסוך קצת בשמועות.

■ מתי מוותרים גינקולוגים על מלאכת היילוד? כאשר יולדת מישהי קרובה אליהם באופן מיוחד. זה קרה לגינ־קולוגית הד"ר **ירדנה עו־בדיה**, מנהלת מחלקת־היול־דות בבית־החולים בילינסון בפתח־תיקווה. בתה כרעה ל־לדת, והאם־הרופאה החליטה לה־שאר בפרוזדור. היא לא עשתה זאת לפני שטילפנה לעמיתה, הפרופסור **זיאק מיידמן**, שיבוא ויילד את הבת. מילדמן עבד עימה ב־עבר, וכיום הוא מנהל מחלקת־היולדות של בית־החולים ה־שרון. הבת ילדה בן.

■ השחקנים **שלמה בר־אבא ומוני מרשונוב**, ה־מנחים את התוכנית זהו זה — מגאזין־לנוער משובח ה־משודר בטלוויזיה הלימודית, התחילו לשחק טניס בשעות הפנאי שלהם עם שמיחם לתוכ־נית **יורם שימרון**, כתב מגזין ספורט ומגיש פינת־הכושר בזהו זה.

■ מאמן הנבחרת הלאומית **עמנואל שפר** גילה כי אין דבר העומד בפני הרצון. הוא היה צריך לתת הרצאה בקורס לעיתונאי־ספורט, הנערך ב־מרון וינגייט, ועל אף הגשמים העזים שירדו באותו יום הגיע למכון. הנסיעה ארכה שעה וחצי, בשוד שבתנאי מזג־אוויר הולמים הוא מגיע לשם ב־20 דקות. שפר אמר באיחה הר־צאה כי הכדורגל לא יעלה על הדרך המובה. כל עיד יש למשחקנים רק זכויות, ואין להם חובות.

■ שחקן־הכדורסל של קבו־צת הפועל תל־אביב, **דני ברכה**, שיחק בדרבי, למרות שהוא סובל מפגיעה רצינית בגבו. בגלל חוסר בשחקנים בקבוצתו, אחרי ש**פינחס חוי־זז** נסע לארצות־הברית, החל־יט מאמן־הקבוצה האמריקאי **שימחה ריגר** להעלות את ברכה על המיגרש. שמונה שעות לפני המישחק קיבל דני טיפול פיזיותראפי מידיו של

יגאל שילון במאי הטלוויזיה חזר השבוע מדרום־אפריקה, שם לימד את הגויים איך עושים תוכנית של „זה הסוד שלי". הוא נסע עם הבוס שלו, יצחק קול, מנכ"ל „האולפנים המאוחדים" (משמאל). אחד הסודות להם היה „מוחמד עלי של הדרום־אפריקאים", קאלי קנוצה, אלוף ארצו באיגרוף במישקל כבד. כבד־כבד, איציג ויגאל (מימין) תצליחו לחרים אותו.

■ את בעל מיסעדת שמש בירושלים, **יחזקאל שמש**, מעסיקה בימים אלה, כמו את כל חובבי־הכדורגל בעיר, בע־יית האיצטדיון השנוי־במחלו־קת. בשבוע שעבר נכנס ל־מיסעדה של שמש **ברנרד בלומפילד**, אחד משני האנ־שים שבתרומתם הוקם האיצ־טדיון ביפו. שמש ניסה להש־פיע על בלומפילד לבנות גם איצטדיון בירושלים. הוא נענה בתשובות מנומסות, אך בשלי־לה מוחלטת. בראותו את האכזבה הגדולה של שמש, הוציא בלומפילד כרטיס־ביקור מכיסו, ורשם עליו הוראה לסדרני איצטדיון בלומפילד בתל־אביב לתת לשמש כניסה חופשית לאיצטדיון לכל חייו.

■ לשר־האוצר החדש **ייגאל הורביץ**, יש בכנסת כינוי חדש. אחרי שהורביץ הושבע כחבר־הממשלה, הסתבר לחברי הכנסת כי שם אמו היה בלה, **טוי־שרון**, הציע לבוס שלו דרך להתגבר על משבר־התי־קים בממשלה. הוא אמר לו שכדאי לטלפן לראש־הממשלה, **מנחם בגין**, ולומר לו שאם חסר להם תיק לחלוקה, מוכן פלאטו לתרום את התיק שלו.

■ פלאטו שמע בשבוע ש־עבר בבית־המשפט כי אחד העדים במישפטו טען כי שמע מיספרים בני שש ספרות לפני תקופת־הבחירות. הגיב שרון: „מה הפלא, מיספר הטלפון שלי הוא בן שש ספרות."

■ במשך 25 שנות עבודתה של העיתונאית **דבורה נמיר**, הכתבת הרפואית של ידיעות אחרונות, פירסמה מאות מיר־שמים של דיאטות ללא־תרו־פות, ואת רובן ניסתה על עצמה, ללא הצלחה רבה. ה־פעם החליטה להרכיב דיאטה פרטית משלה, שאת תוכנה היא שומרת בסוד. תוך חוד־שיים, ללא מאמץ, התעמלות

משה הילל חזמר החליט שהזימרה בילבד אינה מס־פיקה לו. הוא פתח מיסעדה־פאב בסיגנון תימני. אשתו שרית, תנמצאת בחודשי־הריונה הראשונים, עוזרת לו מאחרי הבר. הילל מגיש לבאים לסעוד מיבחר מאכלים תימניים.

יש
כרמליטה
יש
חגיגה!

כרמליטה סנגריה - אין מה להוסיף, הכל כבר בפנים.
כרמליטה סנגריה - מתחרה בהצלחה מזה 10 שנים בסנגריות הספרדיות ברחבי העולם, עשוייה ממיטב הענבים של כרמל.

כרמליטה סנגריה - זה מה שהיה חסר אצלכם בחגיגה.

כרמליטה
סנגריה
הלהיט החדש
של
יקב כרמל מזרחי
מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

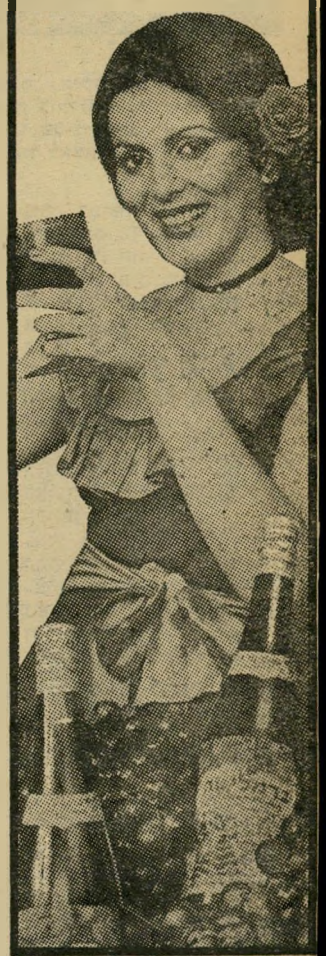

אנשים

הד"ר **ויקטור ארז**, כדי להכשיר את גבו הפגוע ל־מישחק. אחותו של דני, **דינה**, נשואה לעמיתו־לקבוצה, **באר יי ויבוביץ**.

■ במכבי תל־אביב מאמי־נים כנראה באמונות טפלות. החופש היחידי שנשמר כמה שבועות.

■ **מתי כספי ויהורם גאון** שבו מסיור, שהיה להם בסאן־פאולו שבבראזיל. ה־שניים נפגשו במיקרה בבית־מלון באותה עיר, והחליטו

דורי בן־זאב המצחיקן הגיע במיוחד מארצות־הברית, שם הוא לומד עם רעייתו עירית, כדי להשתתף בפסטיבל הילדים שנערך בחנוכה. לסקרנים הראה דורי את הקמיע שלו — קלף שעליו מצולמת אשה עירומה. הקלף לא עזר לו הפעם, שירו לא זכה באחד משלושת המקומות הראשונים.

בשעתו, כאשר הגיע הכדורסלן **טל ברודי** לראשונה לארץ, הביאו מנהל קבוצת הכדורסל של מכבי, **שמואל מחרובסקי**, משדה־התעופה ישר למיסעדתו של **ג'קי רונן**. ברודי שינה בשנים שלאחר מ־כן את פני הכדורסל בארץ. ב־שבוע שעבר, בעת שעסקני מכבי הביאו לארץ את כדורלגן מנצ'סטר סיטי **באדי סיליק־מן**, הם החליטו, נגד עין הרע, להעבירו באותו מסלול שעבר ברודי בשעתו. ישר משדה־התעופה הם לקחו אותו למיס־עדה הסינית של רונן בתל־אביב.

■ עורך־הדין **אדם פרוסט**, סניגורו של **עקיבא** ("קברניט הזהב") **פרסמן**, הרגיש, בשעה שחקר את ה־ניצב **בנימין זיגל**, כי לפע־מים החוכמה היא שלא לחקור חקירה נגדית את העד. כאשר הגיע המועד לחקור את זיגל, הסתפק פרוסט בשאלה אחת: „מר זיגל, מה שלומך?" זיגל ענה כי הוא מרגיש בטוב, וב־זאת הסך שלומו לידיעה שיפו־טית של בית־המשפט.

■ איך לקרוא לחופש־חנוכה ולשאר החופשות? ב־שאלה זו התלבטו כמה מומחי עברית בתוכנית־רדיו לרגל חנוכה. המשורר **דויד אבידן** הציע שלחופש־חנוכה יקראו חנוכיפק. ואילו **אבשלום קור** טען שהשם חופש־שבו־עות מתאים דווקא לחופש פסח — כי חופש פסח הוא לצאת ולבלות יחד, דבר שלא מסתדר להם בתל־אביב.

■ בדיחה המתהלת במצ־ריים היא על סוחר יהודי, ש־נכנס לחנות־בגדים בקאהיר ו־שאל כמה עולה חזיה. כאשר השיבו לו כי המחיר הוא לירה מצרית אחת (ששווה כ־40 לי־רות ישראליות), ביקש מיליון חזיות. שאל אותו הסוחר המצ־רי מה יעשה בכל החזיות. השיב לו היהודי: „אני חוזר ארצה, גוזר אותן לשניים ומו־כר אותן ככיפות."

■ בקאהיר מתקיים כיום קורס לאנשים, שייצגו את מצ־ריים בשגרירות החדשה של־הם בישראל. בראש הקורס עו־מד **טאהה מגרוב**, שיש אומ־רים כי יהיה השגריר המצרי הראשון בארץ. בקורס לומדים את השפה העברית. חמישה אנשים מכל המשתתפים ייב־חרו כדי לכהן כאן, נוסף על השגריר. בין המרצים־האורחים בקורס מופיע גם עורך השבו־עון אוקטובר, **אניס מנצור**, שביקר בארץ שבע פעמים, וב־הרצאותיו מספר על פגישותיו עם אישים ישראליים וביקורו בימית. מנצור היה הראשון ש־פירסם כי אליהו בן־אלישר יהיה השגריר הישראלי הרא־שון במצריים.

■ בתוכנית מוקד, ששוד־רה בטלוויזיה לפני שבועיים היה עימות בין ראש עיריית תל־אביב **שלמה להט**, לראש עיריית חולון **פינחס אילון**, ומנכ"ל מיש־רד־הפנים, **חיים קוברסקי**. כאשר ישבו המשתתפים על ה כסאות הסתבר כי אילון נמוך מדי, שמו לו כמה כריות על הכסא, ואכן הוא נראה בגובה שאר המשתתפים, אך רגליו לא נגעו בריצפה, עובדה ש־הביאה כמה מעובדי־הטלוויזיה לידי חיוכים.

■ בעיקבות הפרשה של כרטיס־הטיסה לגרמניה שניתן לגיזבר העיריה לפני כמה חו־שדים, פורש **בנימין פורטים**, מנהל האגף לקשרי־חוץ ומנ־כ"ל האגודה לתיירות בתל־אביב, מעבודתו בחודש ינואר.

■ במישחק הדרבי המפור־סם בין קבוצות הכדורסל הפועל תל־אביב ומכבי תל־אביב, העליבו הצופים הגיז־ענים בצורה חריפה ביותר לא רק את הכוכבים הכושיים, **אולסי פרי וארך ויליאמס**, אלא גם את שדרני הספורט **אלכס גיליעדי ויו־רם ארבל**, שהיו במקום וששידרו את המישחק. עוד לפני כחודש, כאשר שיחקה קבוצת רדניצקי היוגוסלבית נגד הפועל תל־אביב, איימו צופים אלה על גילעדי וארבל. משום־מה החליטו צופים נר־גזים אלה כי אנשי מבט ספורט אוהדים יותר את מכבי תל־אביב. שני השדרנים התעלמו מקריאות־הגנאי, שהופנו ל־עברם.

■ יושב־ראש הסינאט ה־צרפתי, **אלן פואר**, יפתח בתחילת החודש הבא את תע־רוכת ציורין של הצייר היש־ראלי **שימעון אבישר**, ש־תיפתח בגלריה בפאריס.

■ המלונאי האילתי **אלי** ("פאפו") **פאפושדו** הפתיע את חבריו כשבישר להם ב־תדהמה: „גנבו לי דלק באל־פיים לירות!" כשתמהו החב־רים איך נגנב הדלק, השיב להם פאפו באדישות: „יחד עם האוטו!" המכונית שנגנבה, היתה מרצדס בשווי של שני מיליון לירות, שלא נמצאה עד היום, חודש אחרי המעשה.

■ הארכיטקט בן ה־50, **אליעזר פרנקל**, עומד ל־פתוח תערוכת־ציורים ראשו־נה. כאשר נשאל איך הגיע לציור, סיפר: „בגיל 23 רקדתי אצל הרקדנית **גרטרוד קר־אוס**, אך אמי פחדה שאהפוך להומוסכסואל. כך הגעתי ל־ארכיטקטורה, ואחרי זה ל־ציור." אליעזר הוא בנו של הצייר הוותיק **יצחק** ("פר־נל") **פרנקל** והציירת **מרים אנים**, שהיתה אשתו השנייה של פרנקל. הוא חותם על ציוריו במילה „שבת", התרגום העברי של התבלין אניס.

■ אביו הגיע השבוע ארצה מפאריס, ובדרך נגנבו לו שתי מזוודות. באחת מהן היו 10 מציוריו, ובשנייה תרופות ה־נחוצות לו ביותר. הוא פירסם מודעה בעיתון, ועדיין לא נענה.

■ פרשת וינשל חדשה — **בצלאל** ("בוצי") **וינשל**, מ־פעילי המיפלגה הליברלית ו־מנכ"ל בתע"ש, ספג שתי מהלומות בלתי־צפויות ביום אחד. תחילה נורה בשגגה על־ידי שומר המיפעל שלו, ונפצע בגרונו. בא אמבולנס לקחתו לבית־החולים. המכו־נית התהפכה תוך כדי נסיעה, ווינשל שבר את לסתו.

מייק בורשטיין

זכה בפרס הראשון ב„פסטיבל הזמר לילדים". מייק הגיע במיוחד מ־הולנד שבה הוא שוהה לאחרונה, וששם יש לו תוכנית־טלוויזיה משלו בשפה ההולנדית. עזרו לו לזכות צמד הילדים רחל לווין ואהרון ישראלי ששרו גם כן את שירו שולם־ברוגז.

גידי היימן

הזמר, הופיע ביחד עם הזמרת סוזי מילר כצמד בפסטיבל הילדים. השניים הם מתוכניתם „שירו שיר" בטלוויזיה הלימודית בקיץ האחרון, כשלימדו אנגלית באמצעות שירים. הצמד לא זכה אומנם בפרס, אך כל הילדים שראו אותם התחילו לזמר מיד בשפה האנגלית.

חלב שתיה עמיד
זול יותר
מחלב מעוקר.

הוזלה מיוחדת
22.80 ל״י ~~24.80~~

1 ליטר

וזה לא ההבדל העיקרי.

היום, מחירו של ליטר חלב שתיה עמיד הוא רק 22.80 ל״י לעומת 27.52 ל״י לליטר חלב מעוקר. (הנמכר בבקבוקים של 585 מ״ל במחיר 16.10 ל״י הבקבוק).
אבל זה לא העיקר.
העיקר הוא שחלב שתיה עמיד הוא חלב השתיה היחידי שטעמו המצויין נשמר לתקופה ארוכה — ואין צורך לאחסן אותו בקירור.
חלב שתיה עמיד נפלא גם כתוספת לקפה, תה וקקאו.

למה לך לסחוב בקבוקים כבדים ויקרים?
בפעם הבאה קחי חלב שתיה עמיד של תנובה.
חלב שתיה עמיד נשמר ללא קירור תקופה ארוכה.
לאחר פתיחת האריזה יש לאחסן במקרר.

תנובה

הנדון:

„הנשים הן הכושים של כל העולם"

עבדות לבנה

שינוי חוק־ההפלות אינו רק ניצחון הדתיים־המיקצועיים על החילוניים, או ניצחון הימין על המרכז והשמאל. **מעל לכך, זהו ניצחון הגברים על הנשים.**

הוא הופך את גוף האשה לסחורה, הנשלטת למישהו — למדינה, לצה"ל, לממשלה, לכנסת, לקואליציה, למיפלגה.

כל אלה הם מוסדות גבריים מובהקים, מיכצרי האדנות של הגבר על האשה.

בממשלה אין אף אשה אחת. בכנסת ובצמרת המיפלגות פזורות כמה נשים — כשם שפזורים בהן כמה דרוזים, עיראקים ומארוקאים. גויים־של־שבת.

במיקרה זה: שיקסעם־של־שבת.

לא בנקל היתה עוברת בכנסת הצעת־חוק המפלה בגלוי את הדרוזים, או את „עדות המיזרח". שום מיצווה קואליציונית לא היתה מצליחה להביא לחקיקת חוק שהיה פוגע בגופו של הגבר.

אך הנה התקבל חוק הפוגע בגופה של האשה, הקובע מה מותר לאשה לעשות בגופה ומה אסור.

עקרונית, אין הבדל בין חוק כזה ובין „העבדות הלבנה" של ימים עברו — המיסחר בנשים אירופיות, שנמכרו כזונות ברחבי העולם.

■ ■ ■

השאלה הגדולה היא: איך זה היה ביכלל אפשרי?

איך יכולים עסקני־המיפלגות להעז לחוקק חוק כזה במדינה שבה מהוות הנשים רוב?

התשובה טמונה בשאלה עצמה. אי־אפשר היה לחוקק חוק כזה, אילו היה הרוב מתנגד לכך בפועל.

ישראל היא מדינה דמוקרטית, פחות או יותר. אותם העסקנים, שחוקקו את חוק התועבה הזה נגד הנשים, נבחרו על־ידי הבוחרים והבוחרות. אם נניח שהיחס המיספרי בין הגברים והנשים שווה, פחות או יותר, בקרב ציבור־הבוחרים של כל המיפלגות, הרי כל העסקנים האלה נבחרו על־ידי ציבורים שהנשים היוו בהם רוב.

איש מהם לא יכול היה להיבחר אילו היו הנשים מחרימות אותו.

ומכאן: איש מהם לא היה מצביע בעד הצעת־החוק הזאת, אילו חשש שבבחירות הבאות יוחרם על־ידי הנשים, אילו היו הנשים קמות ואומרות: לא נבחר בעד רשימה, הכוללת את האיש הזה.

אין בארץ מחנות־ריכוז לנשים. נשים מתמרדות אינן נזרקות לכלא, כפי שקרה בראשית המאה בבריטניה, כאשר הסאפראג'טס, שתבעו את זכות־הבחירה לנשים, נכלאו, נכפתו, הוחזקו בתאים שבהם הגיעו עד המים עד צווארן, והואכלו בכוח אכזרי כאשר שבתו שביתת־רעב.

בישראל החופשית יכולה כל אשה (ולפחות כל אשה יהודיה) להתבטא, להיאבק, למחות, לארגן.

ובכך זאת, בפוף שנות ה־70' של המאה ה־20 מעזה קואליציה של גברים לא רק למנוע חוק המעניק לאשה את זכות־הבעלות על גופה, אלא אף לכטל חוק כזה אחרי שכבר נתקבל.

■ ■ ■

אין זאת רק תעודת־קלון לגברים. זוהי גם תעודת־עניות לנשים.

המעשה של הגברים והמחדל של הנשים משלימים זה את זה. אין האחד ביזעדי השני.

אין זו תופעה בלתי־רגילה. להיפך, זוהי התמונה הרגילה לפני כל מהפכה.

הנשים בישראל דומות לכל ציבור מדוכא אחר בעולם, לפני התחלתו של תהליך ההשתחררות. הן דומות לכושים באמריקה, לעמים המדוכאים באפריקה ובאסיה, לפועלים בארצות־התעשייה במאה ה־19.

הן מדוכאות, מפני שהן משלימות בנפשן עם הדיכוי. הדיכוי נראה להן כדבר מובן־מאליו, כסדר טיבעי שאין להתחר אחריו. בסתר ליבן הן קיבלו את סולם־הערכים של מדכאיהן — מבלי להבין כי סולם־ערכים זה לא בא אלא כדי להצדיק את דיכויין.

האיש שהיטיב להבין בעייה זו, אולי יותר מכל אדם אחר, היה מוהאנדאס גאנדי. כיום זכור המאהטמה („הנפש הגדו־

אמיתי לשיחרור מתנהל בתוכו, בליבו, בנפשו.

כאשר הוא עצמו חש בעלבון הדיכוי, כאשר התשוקה לשיחרור בוערת בנפשו, כאשר הוא פוסל את הערכים של מדכאיו ומעצב לעצמו ערכים משלו — כי אז כבר נחל את הניצחון העיקרי. מאותו שלב והלאה, השיחרור הממשי אינו אלא בעייה טכנית, עניין של זמן ונסיבות.

■ ■ ■

את האגדות השולטות בארץ היא שהנשים הישראליות אינן זקוקות לשיחרור, מפני ש„הן כבר משוחררות".

הן לגבי שרות הנשים בצה"ל, הן לגבי ההפלות.

ההסכם הקואליציוני הוא — בין השאר — קשר של גברים נגד הנשים. הנשים אינן מתקדמות. הן נסוגות.

■ ■ ■

מדוע קיימת בקרב ציבור הנשים מודעות כה מעטה לזכויותיהן? מדוע לא היתה בארץ הפגנה של מאה אלף נשים נגד התיקון בחוק? מדוע לא רעדו אמות הסיפים?

אחת הסיבות לכך היא התדמית השלילית שיש לתנועות־המאבק למען זכויות־האשה בקרב הנשים עצמן.

גם מבחינה זו אין ישראל, ואין הנשים ביכלל, יוצאות דופן. להיפך. זוהי התמונה הרגילה של כל קבוצה היוצאת למאבק של שיחרור, בכל מקום, בכל זמן.

זה פועל כך:

זה מול זה: חתן וכלה מצטלמים מול הכנסת, כשפמיניסטיות מפגינות נגד החוק

להי") בעיקר כקדוש מעונה, שהטיף נגד האלימות ושנפל לבסוף קורבן לה. אולם זה היה רק חלק מדמותו של האיש.

גאנדי היה גם מדינאי ממולח ומפוכח ביותר. הוא ראה לפניו מציאות שבה שלטו כמה אלפי בריטים, פקידים וחיילים, על תת־יבשת עצומה, ובה אוכלוסייה של 500 מיליון איש.

הוא הבין כי בעייתו האמיתית אינה כיצד להביס את הבריטים. שום כוח בעולם אינו יכול לדכא לאורך ימים 500 מיליון בני־אדם שאינם רוצים בכך. **הבעייה ה**אמיתית היתה כיצד להביא את 500 המיליונים לכך שירצו בסילוק השליט הזר, בחרות, בעצמאות.

לשם כך ערך גאנדי את מיבצעי־ההתנגדות המפורסמים שלו. בראש קבוצה קטנה של חסידים יצא להפר את החוק בדרכים בלתי־אלימות. כך הלך לייצר מלח, בניגוד לחוק שאסר זאת, ושנועד לשמור על המונופול הממשלתי. הוא נכלא, צם עד סף המוות, שוחרר, נכלא שוב. כאשר הצליח לעורר את התודעה הלאומית של ההודים, להדליק בליבם את הלהבה של חדוות־החרות, נפלטו הבריטים כימעט מאליהם, בלי מאמץ.

זוהי דרכו של כל מיעוט מדוכא, של כל עם הנאנק תחת שיעבוד זר, של כל מעמד מנוצל. המאבק הי־

זוהי אגדה נוחה מאד — לגברים.

המהפכה הציונית אכן דגלה בשעתו ב־שיוויון האשה. אמנם, הרצל עצמו היה בעל יחס דו־ערכי מאד לנשים (הוא היה משועבד לאמו, אך שנא את אשתו וירד לחייה. נדמה שמעולם לא היו לו יחסי־אהבה של ממש עם אשה.) אולם האידיאליסטים שבאו לארץ ממיזרח־אירופה חלמו גם על שיחרור האשה — לפחות תיאורטית. בקיבוץ נעשה גם נסיון כלשהו להגשים אידיאל זה. אך בנעורי לא נתקלתי מעולם באשה שמילאה את תפקיד המרכזת של ענף־הפלחה בקיבוץ, כשם שלא נתקלתי אף באשה אחת שהיתה מפקדת בכירה בפלמ"ח, באצ"ל או בלח"י.

אין טעם בוויכוח על העבר. אך יש טעם בניתוח המציאות בהווה.

כיום עומדת האשה הישראלית בתחתית הסולם של מעמד האשה בחברות המערביות. היא מפגרת בהרבה אחרי חברותיה בארצות־הברית, בקנדה, בארצות סקנדינביה, בצרפת, בגרמניה המערבית.

בכל הארצות מן הסוג הזה צועדות הנשים קדימה, לקראת היעד של שיוויון אמיתי. גם שם היעד הזה רחוק עדיין. אך שם לא יעלה כלל על הדעת שהגברים יצליחו להתרחק מן היעד הזה.

והנה, זהו מה שקורה עתה בישראל.

בראשית שולטים המושגים של האדונים. הכושים הם נחותים. ההודים אינם מסוגלים לשלוט בעצמם. הפועלים הם עצלנים. מקומה של האשה הוא „בכנסייה, במיטבח ובמיטת־היולדת". (וכבר נאמר: „הנשים הן הכושים של כל העולם").

קבוצה של לוחמי־שיחרור (או לוחמות־שיחרור) משתחררת ממושגים אלה, ויוצאת למאבק. מי מצטרף אליה? לא המסודרים, ה„נורמליים", אותם המקבלים תמיד את סדרי־החברה כמות שהם. אלא יוצאי־הדרפן, הלא־יוצלחים, המפסידנים, הרדיקלים. קצרי־השיער בחברה שבה מחייבת האופנה שערות ארוכות, או ארוכי־השיער בחברה שבה שולטת האופנה של שערות קצרות. הם נראים כתימהוניים, ואף כמטורפים ממש. ולא פעם הם אכן כאלה.

גם כאשר הרדיקלים הפרועים אינם אלא מיעוט בקרב חברי התנועה החדשה, הם הבולטים, הפעלתנים, הקולניים. הם מטביעים את חותמם על התנועה כולה. ובעידן של טלוויזיה, תופעה זו בולטת עוד יותר.

התוצאה: אנשים החושבים את עצמם כ„הגונים", כ„אנשים מן הישוב", שאינם חפצים להתבלט, ולא כל שכן [illegible] מתכן, מדירים את

(המשך בעמוד 48)

תיא מגלה את פנייך בדיוק בזמן.

תמיד חשוב לך להיות יפה. גם בימים כאלה. היום, כשאת נקראת להדק את החגורה, "תיא" באה לקראתך עם סדרת מוצרי יופי חדשנית ולא יקרה, הכוללת 8 תכשירים לטפוח עור פניך ו־2 תכשירים להגנה על עור גופך.
10 התכשירים החדשים שפותחו במעבדות המחקר של "תיא", הם המשך טבעי למדיניותה של החברה לייצר מוצרים קוסמטיים מעולים במחירים שאת יכולה להרשות לעצמך. מיגוון המוצרים מאפשר לך לבחור את התכשיר המתאים ביותר לסוג העור שלך. להנאתך, מכיל כל תכשיר בושם עדין ונעים במיוחד.

חלב פנים
מתאים לכל עור. מכיל תמצית מיץ מלפפונים לרענון וטפוח העור.

מי פנים
• **CUCUMBER** לעור רגיל. מכיל מיץ מלפפונים להמרצת מחזור הדם.
• **HERBAL** ללא אלכוהול. לעור יבש, עדין ורגיש. מכיל תמציות צמחים להרגעת העור ולטיפוחו.
• **ASTRINGENT** לעור שמן ובעייתי. מכיל אלכוהול וחומר מיוחד לכיווץ הנקבוביות.

קרם לחות
מכיל היגרולן – מרכיב מדעי חדש השומר על רכות העור ומגן עליו.

קרם לילה
מכיל חומרי הזנה המגינים על העור מפני יובש ומחזירים לו את רעננותו.

קרם קולגן
מכיל קולגן טבעי, המספק נוזלים לשכבת הדרמיס בה מתבצעות פעולות העור העיקריות. לבחירתך 2 תכשירים: לעור יבש ולעור רגיל או שמן.

תחליב גוף
שני תחליבי לחות ריחניים לעור יבש או שמן. מכילים אצות ים העשירות ביוד ובמינרלים.

Taya

ממוצרי היופי והטפוח של "תיא": דרמפון, בת־אורן, מי־פה תיאדנט, קרם ידיים "ידי", מוצרי No. 1, מוצרי 4711, תיאודורנט BAC, מוצרי שיזוף SUNGUARD

„בניין הטלוויזיה הפך בית־קברות ✶ זה מתחיל בסתימת־פה

וזה נגמר במחנות ריכוז ✶ התיפלות מסוכנת מן הצנזורה ✶

מישטר של לחם וקירקס ✶ פאפו נותן את הטון בטלוויזיה של פאפואה"

אופיום להמונים

הדברים חבאים נאמרו בשבוע שעבר על־ידי ח"כ אורי אבנרי בכנסת, בעת הדיון על המצב בטלוויזיה הישראלית. הדיון נערך על פי דרישתם של אורי אבנרי ושמונה חברי־כנסת אחרים.

אדוני היושב־ראש, כנסת נכבדה, מי שנכנס לפני שנה לבניין הטלוויזיה, מצא שם חיים תוססים ושוקקים.

מי שנכנס היום לבניין הטלוויזיה, מוצא שממה ושיממון.

גם לפני שנה לא היתה הטלוויזיה מושלמת. אבל היתה בה חדוות־יצירה. היו בה נסיונות, הרבה כישלונות, הרבה הצלחות. היתה התחרות.

כל זה חוסל. בניין הטלוויזיה דומה לבית־קברות.

עשרות־עשרות עובדים רובצים בבניין הזה באפס־מעשה. איש אינו מתאמץ, איש אינו משתדל. המוראל ירד לנקודת־האפס.

הטרור הימני

שתי האשמות נטיח בראשי רשות־השידור: טרור ימני ותיפלות מטמטמת. ואיני יודע מה גרוע יותר.

מי שבחר במר יוסף לפיד ידע במי הוא בוחר. כי על שום מה נבחר מר יוסף לפיד?

האם מפני שהוא דתי, כמו שר־החינוך? לאו דווקא. מר לפיד היה פעיל בליגה נגד הכפייה הדתית.

האם בשל כישרונו העיתונאי? אינני רוצה לחלק ציונים, אבל אני מעז לומר שבעיתונות הישראלית פעילים כיום כמה מאות עיתונאים בעלי אותה הרמה.

אם כן, מדוע נבחר מר טומי לפיד? במה הוא משך את עינו של שר־החינוך־והתרבות?

יש רק סיבה אחת הנראית לעין: מר טומי לפיד מפרסם מזה שנים את יצירותיו בעיתון מעריב, והוא ידוע בשל דיעותיו, שאינן ימניות — אלא אולטרה־ימניות. הן אינן של תנועת החרות — הן בקצה הימני של תנועת החרות.

אמר אחד הסופרים על מר לפיד: יש לו כל מה שיש לאפריים קישון, מילבד הכישרון.

ואכן, אדוני היושב־ראש, מה היה פועלו של מר לפיד בטלוויזיה, עד היום? הוא בא כדי לבצע בטלוויזיה — ואין לכך מילה מילבד זו שהשתמש בה מישטר מסויים בשפה הגרמנית, gleichschaltung, הורדת הכל לרמה של המישטר.

כל מי שהיה שונה, כל מי שלא מצא חן בעיני המישטר, כל מי שהיה חשוד כבעל דיעות אחרות — סולק, הודח, הושעה, פוטר.

יעקוב אגמון. מוטי קירשנבאום. יהודית רוין. ארנון צוקרמן. יגאל עילם. ירון לונדון. יצחק רועה. אלה הם רק הכוכבים שבהם. בזה אחר זה התפטרו, התפוטרו, סולקו, הודחו.

ולפני כולם: יצחק ליבני, המנכ"ל ש־הדחתו אישרה את בואו של לפיד.

כיום שוררת בטלוויזיה צנזורה יומיומית. אין היא גלויה, אין היא רשמית. אבל מדי יום ביומו מתערב המנכ"ל, המגדיר את עצמו כעורך ראשי, בשידורים היומיים, בעיקר בשטח החדשות: פוסל, מכניס, יוזם, מכוון.

לאט־לאט נסגרים המיקרופונים במדינה הזאת. לא רק כאן בכנסת, אלא במדינה כולה.

קול הפאשיזם נשמע בארצנו. שמענו אותו היום מפיו של חבר־הכנסת דב שילנסקי. איזה סיגנון הוא זה? „סוכני אש"ף". כל עובדי הטלוויזיה — סוכני אש"ף. חברי־הכנסת — סוכני אש"ף.

זהו סיגנון המזכיר לנו מישטרים אחרים. אנחנו זוכרים את הדיבורים על סוכני היהדות הבינלאומית, על הקשר של ההון הפיננסי היהודי, על הגייס החמישי, על האוייב הפנימי.

אנחנו יודעים היכן נוצר הסיגנון הזה, אנחנו יודעים לאן הוא הוביל. הוא מתחיל כ־gleichschaltung, **ב־סתימת הפה, והוא נגמר במחנות־הריכוז.**

בטלוויזיה היתה צריכה להתגשם הסיסמה: „יפרחו־נא מאה פרחים בגן". בגן הטלוויזיה הישראלית אין פורח כיום אף פרח אחד, חוץ מאשר במחלקת־החדשות, שבה עדיין יש מאבק, מאבק יומיומי על חופש הביטוי, תוך דיכוי יומיומי, ופסילות יומיומיות. חוץ ממחלקה זו אין בטלוויזיה ולא כלום. שממה. שיממון.

התיפלות המטמטמת

זה הטרור הימני, אבל גרועה ממנו התיפלות המטמטמת.

הטלוויזיה כולה הפכה תבשיל תפל. זוהי טלוויזיה של בורקאס, טלוויזיה של „תשע בריבוע". הטלוויזיה של עם־הספר מה היא משדרת?

אין זה כישלון, אדוני היושב־ראש. אין זה מיקרה עצוב של מישהו, שנכשל בגלל חוסר־כישרונו. זהו חוסר־תוכן, חוסר־ערכים, חוסר־כל.

ברומא אמרו שהמישטר מספק להמונים Panem et circenses — לחם וקירקס *, לחם ושעשועים.

מחיר הלחם עוזה במדינה הזאת, הקירקס הטלוויזיוני הוא כיום.

אדוני היושב־ראש, התיפלות גרועה מהצנזורה. התיפלות ממיתה את המחשבה. קשה להילחם בה. אפשר להילחם בצנזורה — ועוד לא היתה צנזורה בעולם שהצליחה לאורך ימים. אנחנו, אנשי התיקשורת, נשבור כל צנזורה. אך את התיפלות קשה לשבור. נגד התיפלות קשה להילחם.

היא חלקה. אין היא דומה ללוח־פלדה, שהכדור הנתקל בה יכול לפלח אותה. היא דומה לשק של חול: הכדור הפוגע בו נספג, נקלט, נעצר.

כימעט והייתי אומר: כאשר אדם כמו עורך־הדין פאפו נותן את הטון, יש לנו טלוויזיה ברמה של פאפואה.

נכון שהתכונות האלה מציינות את ראשי הטלוויזיה, אבל לא בגלל זה הטלוויזיה היא תפלה.

התיפלות היא מדיניות מחושבת, ומי שבחר במר לפיד גם בתיפלות הזאת בחר.

הכל דומה לאחד הפיליטונים של מר לפיד: אין עקיצות יותר מדי חריפות, אין התקפות יותר מדי חריפות, אין דעות יותר מדי חריפות. הכל עגול, הכל תפל, הכל בלתי־מרגיז.

תוכניות תפלות קנויות בחוץ־לארץ, והן חסרות עוקץ, חסרות משמעות, חסרות מחשבה, חסרות תוכן חברתי. אין להן קשר לבעיות הדור, אין לה קשר לבעיות הארץ.

אופיום להמונים.

הקול והכלב

את מי יש להאשים? כאשר אדם לוקח מקל ומכה בכלב, נושך הכלב את המקל. הכלב אינו רואה את האדם המחזיק במקל, הכלב רואה רק את המקל.

איני רוצה להידמות לאותו כלב.

איני מאשים את מר טומי לפיד.

אני מאשים את השר שבחר במר טומי לפיד.

אני מאשים את שילטון־הליכוד, שיצר את הצמרת הזאת של רשות־השידור. ואני מקווה שכאשר שילטון־הליכוד יסולק מן הבמה הישראלית — ולא ירחק היום — תסולק גם כל הצמרת הזאת של רשות־השידור, ולא תושאר אף יום אחד נוסף בתפקידה.

עלי לומר משהו על שיטתו של השר המר. שמעתי את דברי־הפתיחה שלו לוויכוח הזה, ולא היו מלים יפות מאלה — כל מילה זהב, על כל מילה יכולנו לחתום בשתי ידיים.

אולם נשאלת השאלה: מה הקשר בין המילים היפות האלה לבין המציאות?

בקריאת־ביניים לדברי השר אמרתי ש־

(המשך בעמוד 48)

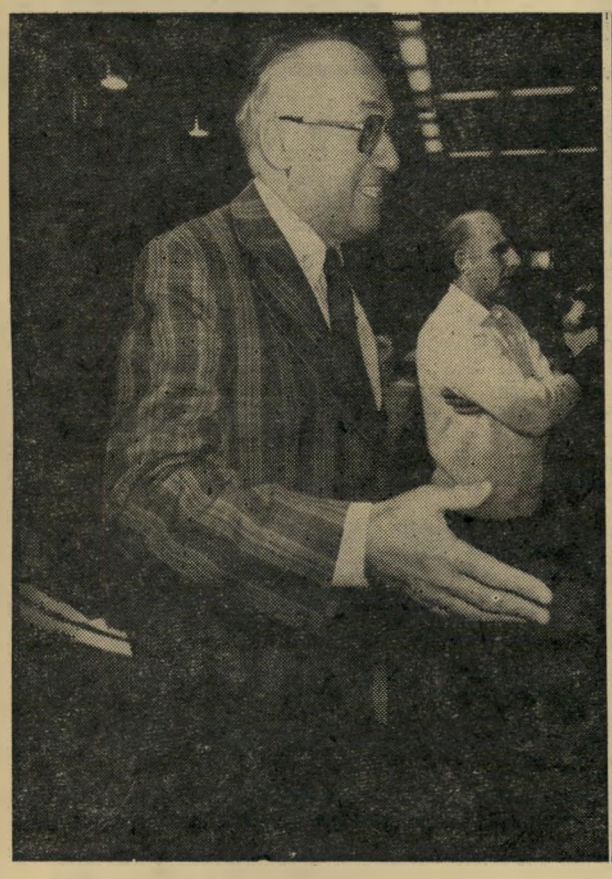

מנכ"ל לפיד (עם אפריים קישון)
„הכל, חוץ מהכישרון..."

יו"ר ירון
„לסלק, רגע אחרי זה..."

* בעל האימרה היה המשורר הרומאי דציימוס יוניוס יוונאל, סופר רומאי בן המאה הראשונה.

המועמד לתפקיד היו"ר הבא של הכנסת הוא בנו של רב, אפיקורוס מילדות, רודף שמלות, איש האיטליגנס הבריטי, חברם של רזיאל ושטרן, רווק מושבע וגיבורם של חצי תריסר עלילות ריגול ומתח

שיגעון של יו"ר

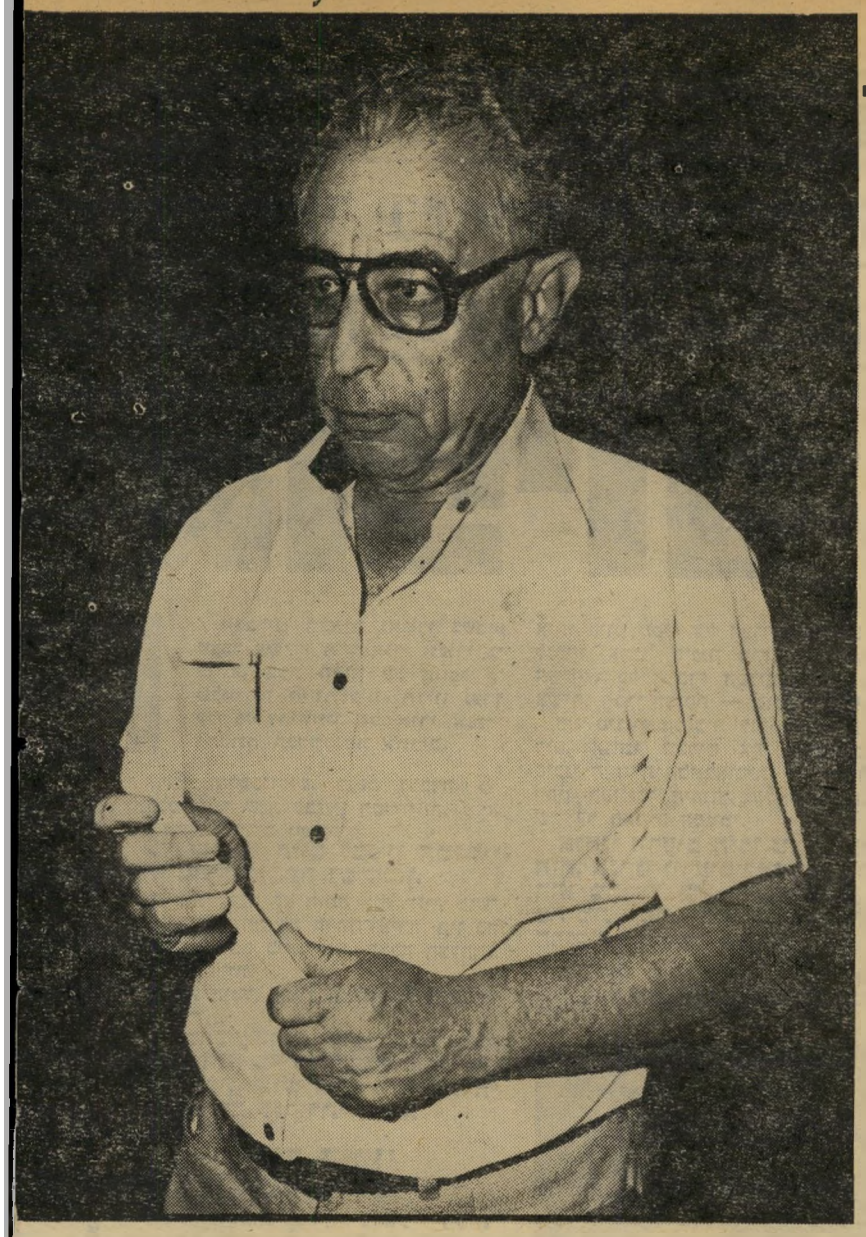

הפסד של 2 מיליון יפסיד לפי הערכתו ח"כ יצחק ברמן, אם ייבחר לתפקיד יושב־ראש הכנסת. לברמן מישרד עורכי־דין משגשג, המייצג בעיקר לקוחות־חוץ, אותו הוא ייאלץ לסגור אם ייבחר.

קצין האינטליג'נס הבריטי יצחק ברמן ישב במפקדתו בקושטא, תורכיה. בו מן לא היה רק קצין מודיעין בריטי, אלא גם איש מחלקת שירות הידיעות של האצ"ל. אחד מסוכניו של ברמן בבולגריה, בעת מילחמת־העולם השניה, היה מנתח מוח בולגרי מפורסם, קצין בכיר בחיל הרפואה הבולגרי.

ברמן היה צריך להיפגש עם אותו מנתח בבהילות, והורה לו לבוא לקושטא. בולגריה היתה כבושה על־ידי הנאצים, תורכיה היתה ניוטראלית. המעבר בין שתי המדינות היה כימעט בלתי אפשרי. ברמן הורה לאותו קצין להמציא כיפור על אהובה תורכיה, שאליה הוא מתגעגע. בעזרת אחד האסיסטנטים של אותו מנתח, שהיה גם מפקד הנוער הפאשיסטי הבולגרי, קיבל הקצין הרופא אישור יציאה למסעו הרומנטי.

כאשר נודע לעיתונאים התורכים כי מנתח מוח, שהיה בעל פירסום עולמי, עומד להגיע לקושטא, הם המתינו לו בנמל־התעופה. היה ברור להם כי אותו מנתח בא בשליחות סודית, כדי לנתח אישיות חשובה בתורכיה. באותה עת גם חלה שגריר גרמניה הנאצית בתורכיה פון־פאפן בשפעת, והכל חשבו כי מחלתו של זה אנושה וכי המנתח הבולגרי בא כדי לנתחו.

על ברמן הוטל להמציא במהירות סיפור כיסוי. הוא סרק את תורכיה וגילה באחוזה מרוחקת מקושטא צעירה יהודיה ממוצא בולגרי, שהיתה נשואה לבנו של גנרל תורכי מפורסם. ברמן הצליח להתחבב על אותה צעירה ולשכנעה לשכנע את חמה להתחזות כחולה, כדי שהרופא הבולגרי יוכל לבדוק אותו. כאשר גילו זאת העתונאים הם נרגעו, וברמן יכול היה לדון עם הרופא־המרגל בהמשך פעולתם המשותפת מבלי שאיש יחשוד במניעים שלהם.

סיפור זה, על מי שמועמד להיות היושב־ראש הבא של הכנסת, ח"כ יצחק ברמן, הוא סיפור אופייני לאיש, שהוא אחד מחברי־הכנסת הצנועים ביותר. הסיפור כולל את כל הסממנים המאפיינים את 66 שנותיו של ברמן: ריגול, הרפתקות, נשים וכסף.

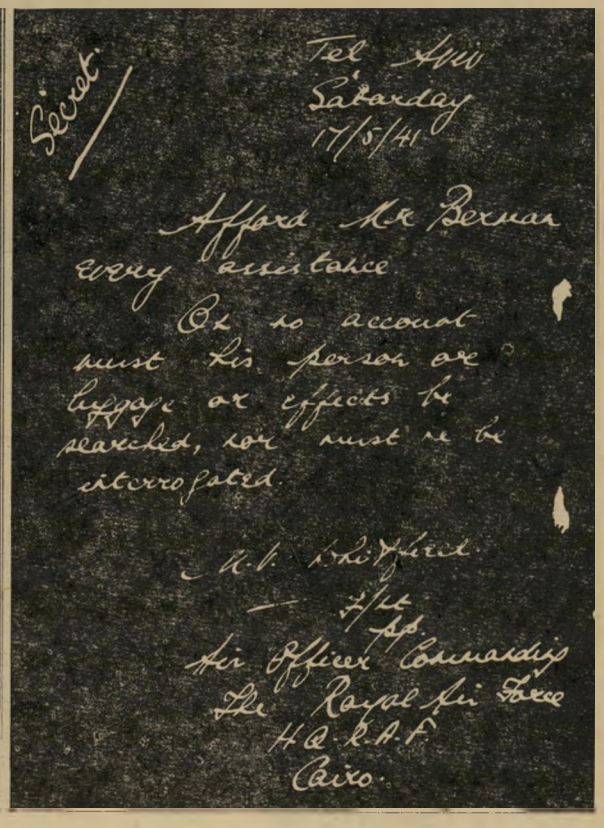

עבר מפואר וססגוני

קצין האינטליג'נס הבריטי, שפשר לחלק את הכנסת התשיעית לשלושה חלקים: החלק הגדול הוא אותם חברי־כנסת שכימעט ולא עושים דבר, מבלים את רוב זמנם במיזנון ופעילותם הפרלמנטרית קרובה לאפס. החלק השני, שגודלו כגודל החלק הראשון, כולל חברי־כנסת שתרומתם הפרלמנטרית דלה ביותר ושאת רוב זמנם הם מקדישים לחיזורים אחרי עתונאים, לבניית מערכת יחסי־ציבור עניפה. אצל אלה ההצלחה נמדדת על פי האינטשים בעיתונים או על פי מיספר ההופעות בטלוויזיה.

על החלק השלישי, הקטן מכולם, נמנים מתי־מיספר חברי־כנסת, השוקדים על עבודה רצינית, מצדיקים את המשכורת שהם מקבלים כניבחרי העם ונושאים את העבודה הפרלמנטרית על כתפיהם. לחברי־כנסת אלה אין זמן, או שאין הם בנויים לחזר אחרי עיתונאים ולדאוג לפירסומת עצמית רעשנית. על אלה נימנה יצחק ברמן, חבר־כנסת חדש מהמיפלגה הליברלית, שלולא העובדה שהוא מכהן כיושב־ראש ועדת הכנסת, קשה היה להניח ששמו היה מוזכר בדיווחים השטחיים של הכתבים הפרלמנטרים.

לא רק הציבור אינו מכיר את ברמן, גם חבריו למיפלגה כימעט שאינם מכירים את עברו המפואר והססגוני.

ברמן מעולם לא היה עסקן במלוא מובן המילה. לפעמים הוצב לתפקיד מבלי שביקש ואף מבלי שידע על כך מראש. לפעמים נזוט לתפקיד על־ידי חבריו.

גם לגבי תפקיד יושב־ראש הכנסת אין ברמן מפעיל לחצים, או עורך שיחות שיכנוע והשפעה. אין כימעט ספק כי כאשר עד היום מחזיק ברשותו יצחק ברמן כמה עשרות תעודות־זהוי לבנוניות ריקות, שבהן השתמש בתפקידו בעת היותו באצ"ל.

תעודה לבנונית

הוראה סודית אותה נשא חבר שירות־הידיעות של האצ"ל, ואיש האינטליג'נס הבריטי, יצחק ברמן, לפיה אסור היה בשום אופן לחפש בכליו.

יוצע ברמן לתפקיד הוא יקבלו ברגשות מעורבים. „זה אינו תפקיד ביצועי," אומר ברמן. „הוא מטיל מיגבלות רבות ויאלץ אותי לחדול מדברים שאני אהב לעשותם. אני לא בטוח שאני רוצה אותו."

ומילבד זאת, אם יקבל את התפקיד ייגרם לו הפסד כספי. ברמן, המעיד על עצמו שהוא איש עשיר, אומר: „אני יכול הייתי מזמן להפסיק לעבוד ויש לי ממה לחיות עד יומי האחרון." אם יקבל את תפקיד יושב־ראש הכנסת ייגרמו לו נזקים כספיים בגובה של למעלה משני מיליון לירות לשנה. „יושב־ראש כנסת אינו יכול להמשיך ולכהן כעורך־דין, ואני אאלץ לסגור את המישרד שלי," הוא מסביר.

מי גנב את הפרה

יצחק ברמן שיער מתולתל ומכסיף, משקפיים עבי־קרן, והוא לבוש בהידור מאופק. יש לו דיבור מתון ועיניים שובבות. הוא הגיע לארץ מרוסיה בהיותו בן שבע. אביו, יעקוב, יליד כפר קטן בליטא, למד מישפטים בפטרבורג ואחר כך עסק בלימודי רבנות וקיבל הסמכה של רב. „יש לי קירבה למערך," מתלוצץ היום ברמן. „אבא שלי למד רבנות יחד עם האבא של חברת־הכנסת תמר אשל." אחרי שסיים את לימודיו עבר יעקוב ברמן ללמד בבית־מידרש לרבנות שהוקם על־ידי חיים נחמן ביאליק ומנדלי מוכר־ספרים באודסה. אחר כך שימש כרב בברדיצ'ב, עד שעלה לארץ.

המישפחה כולה הגיעה לפתח־תיקווה, שהתה שם שנה ועלתה לירושלים. מגיל שמונה היה ברמן לירושלמי. „גרנו משך שנים רבות במוסררה, עוד לפני שמישהו שמע בכלל על צ'ארלי ביטון," מספר היום ברמן. אביו של ברמן עסק מאז בהוראה ובפיקוח על מוסדות חינוך, וברמן הקטן נשלח לבית־ספר דתי כמו שתי אחיותיו, האחות הבכירה ממנו, לאה, נישאה אחר כך לדויד צבי פינקס, מי שהיה שר מטעם המפד"ל.

ברמן מעיד על עצמו כי מעולם לא היה דתי. „אני לא יודע איך זה קרה. למרות שאבא היה רב והבית כולו היה בית מסורתי, אף פעם לא הייתי דתי. לא האמנתי. כמובן שלא הייתי אפיקורס לתכעיס, אבל לא האמנתי. לא רציתי לפגוע באבא, לכן לא הייתי מחלל שבת בבית. לא הלכתי עם כיפה, אבל בבית חבשתי כובע קסקט, בשביל הכבוד לאבא. אבל כשם שאני לא דתי כך אינני יכול לראות עצמי משתייך אי פעם לתנועה אנטי־דתית."

כשסיים את בית־הספר העממי פנה ברמן ללמוד בסמינר למורים. אז הוא החל להתקרב לחוגים הלאומיים, מהם צמח אחר־כך האצ"ל. הוא אפילו נעצר פעם, בהיותו בן 17, על־ידי המישטרה הבריטית אחרי שהשתתף בהפגנה. לאחר כמה ימים שבהם היה עצור בקישלה בירושלים, הובא ברמן למישפט. הוא הואשם בהשתייכות לאירגון בלתי־חוקי. התביעה טענה שהוא חילק כרוזים שהודפסו על־ידי אירגון בלתי־חוקי. ברמן טען כי הדפיס את הכרוזים במו ידיו ואף חילק אותם בעצמו. הוא הצליח לשכנע את השופט כי אי אפשר להאשימו בהשתייכות לאירגון, חוקי או שאינו חוקי, ויצא זכאי.

היתה זו הפעם הראשונה שברמן נעצר על־ידי המישטרה. הפעם השניה היתה בתחילת שנות החמישים כשברמן היה כבר עורך־דין וניהל את מיפעלי קייזר פרייזר של אפריים אילין. הוא הוזמן לבוא למישטרת שפרעם ושם נעצר בעוון גניבת פרה. רק אחר כך התברר כי היתה זו טעות. פרה נגנבה בכפר־אתא ובעליה העלה את החשד כי אחד בשם ברמן, שכן בעל עדר פרות, גנב אותה. המישטרה עצרה את הברמן הראשון שפגשה, ואחר כך התנצלה בפניו.

יתכן שהמישפט בגין הכרוזים שיכנע את ברמן ללמוד מישפטים. ואמנם, כשסיים את לימודיו בסמינר למורים החליט לנסוע ללונדון, כדי הכשיר עצמו כעורך־דין. לפני שיצא לחוץ־לארץ השתתף בקורסים מזורזים לאנגלית, ובהיותו בן 18 עלה על אוניה, בדרכו לאירופה.

אביו של ברמן לא היה יכול לממן את לימודיו. האב לקח הלוואות ומימן את ההפלגה, וכאשר הגיע ברמן ללונדון הוא החל לעבוד כמורה לתנ"ך, עברית והיס־טוריה ישראלית. „קשה היה למצוא מקו־מות ללמד בהם בלונדון והייתי נאלץ ללמד ברובע מיוחד במינו, רובע הסרסו־רים והפרוצות, סוהו. לא אשכח, שכאשר לימדתי פעם בכיתה את פרשת אברהם ורבקה, סיפרתי כיצד נשלח אליעזר להביא את רבקה ושאל את אברהם: ומה אם האשה לא תסכים? אחד התלמידים קרא: שיתן לה שילינג, אז היא תסכים."

עם שרת ברמן (מימין) בהיותו מנכ"ל „קייזר פרייזר" מארח את משה שרת במיפעל שלו. אחרי שנתיים שבהן ניהל את מיפעל המכוניות הראשון בישראל, החליט ברמן כי העבודה אינה די מרתקת, ופתח מישרד עורכי־דין.

שש לירות בחודש

כשסיים את לימודיו באנגליה, נשאר בבירה הבריטית כמה חודשים נוס־פים, עבד כמזכיר האגודה הבריטית ליימ־אות, חסך קצת כסף, ושב לארץ. כשהגיע, נכנס מיד למנגנון האצ"ל, תמורת משכורת של שש לירות בחודש, עבר קורס מפקדים, שירת במחלקת־סיור בירושלים, ואחר־כך נכנס למש"י, המודיעין של האירגון־הצבאי־הלאומי.

עם מנחם בגין לא נפגש עד לאחר המילחמה, אולם הוא קשר קשרים אמיצים עם דויד רזיאל ואברהם („יאיר") שטרן. את שטרן אהב במיוחד: „הוא היה משכיל, בעל כושר דיאלקטי וכושר ניתוח פוליטי, וזה לא היה אופייני לאצ"ל. אולי משום כך התבלט יאיר כל־כך מהר. הוא היה אומנם אדם פאנאטי, מי שהאמין בכל אשר עשה ללא פשרות, אבל אצלו זה לא הפריע. כאשר הוא צריך לכתוב כרוז פשוט," נזכר ברמן, „זה היה לוקח לו שעות שלמות, ואחר חיה מנסח אותו חמש־שש פעמים. חוץ מזה הוא שנא ביצים. פעם הזמינו אותנו לאיזה מקום והגישו לנו תה עם עוגה. לפתע פרץ יאיר בצעקה: ‚ביצים, ביצים'. בהתחלה לא הבנו למה הוא מתכוון, אבל ראינו שהוא נתקף בחילה של ממש. הוא הסביר שהוא אלרגי לביצים ואינו יכול להכניס שום דבר שיש בו ביצים לפה."

עם דויד רזיאל קשר ברמן יחסים מיוח־חדים במיגם דווקא בגלל הפאשיסטים האיטלקיים. רזיאל הטיל על ברמן משימה מיוחדת. יהודי, שלדעת ברמן היה איש האינטליג'נס הבריטי נוסף להיותו איש האצ"ל, הציג את עצמו בפני יאיר שטרן, לאחר פרישת שטרן והקמת לח"י, כאיש הביון האיטלקי, והציע לכרות הסכם בין הלח"י לבין מישטרו של מוסוליני. אותו יהודי הביא למיפקדת האצ"ל טיוטת הסכם בין האיטלקים ללח"י. רזיאל ביקש מברמן לבדוק אם ההסכם אומנם אמיתי, וברמן טען אחר־כך בפני מפקדו, כי לדעתו ההסכם אינו אמיתי.

„כשדויד רזיאל מת," מספר ברמן, „היתה זו מכה קשה עבורנו. החלטתי לפעול לשם העלאת עצמותיו לישראל. ביררתי מי הקצין הבריטי המטפל בנושאים אלה ואמרו לי ששמו מייג'ר אלי כאהן. היה לי ברור שהוא יהודי, וכי המשימה להעלות את עצמותיו של רזיאל לארץ תהיה קלה.

אותו מייג'ור כאהן ישב בקינג דייוויד. הלכתי אליו ודיברתי איתו כמו שמדברים עם יהודי על נושאים כאלה, ולהפתעתי הרבה הוא היה קשה וקשוח. כשראיתי אותו, היה לי ברור שהוא יהודי בריטי ממוצא עיראקי ושהכל יהיה בסדר איתו. רק אחר כך נודע לי כי היה זה עלי חאן, בנו של האגא חאן, ומי שהיה אחר־כך בעצמו האגא חאן והתחתן עם ריטה הייורת. מאחד כזה אי־אפשר היה לצפות שיעזור לנו בבעיה יהודית־אנושית כזו."

שיחת טלפון מהמודיעין

ברמן עזה בסולם התפקידים באצ"ל ומונה להיות מפקד אותו אגף במש"י, שהיה אחראי על הקשר עם בנות־הברית בעת המילחמה. מפקדו הישיר היה יאיר ואחר־כך, עם פרישת יאיר, אריה פוסק.

אחרי שיצר קשרים עם האינטליג'נס הבריטי, ובעיקבות הוראות מיפקדת האצ"ל, התגייס ברמן לצבא הבריטי. הוא הוצב ביחידת קומנדו שמטרתה היתה להכות את הנאצים מאחרי הקווים במידבר המערבי. ברמן עבר אימונים מפרכים, אולם „אף פעם לא הצלחנו לפגוש את האוייב."

השלב הבא בקאריירה הצבאית שלו היה כאשר הועבר לתורכיה, כשהבריטים התכוונו לפלוש לבלקן. על ברמן הוטל אז להקים רשת של סוכנים בריטיים בבלקן, וליצור קשר עם הסוכנים הבריטיים שכבר נמצאו שם, אך הקשר עימם נותק, בגלל שהיה מפלסטין לא גוייס למודיעין הבריטי — מאחר שלמודיעין היה אסור לגייס פלס־טינים — אלא לחיל־הקשר הבריטי, וממנו סופח לאינטלינג'ס.

ברמן טווה קשרים כפולים. אנשי אצ"ל בבלקן שירתו גם את הבריטים, ולא־יהודים חשבו שהם משרתים רק את הבריטים, אך שירתו למעשה גם את אצ"ל. הוא קשר קשרים מצויינים עם הפרטיזנים הקומוניס־טים הבולגרים, והיה איש־הקשר בינם לבין הבריטים, בכל הנוגע להצנחת אספקה ונשק בריטיים אליהם. שיכלול הרשת שטווה בבולגריה הגיע לדרגה כזו, שברמן יכול היה להעביר למודיעין הבריטי מידע על כל תנועה של צבא בולגרי או גרמני בצורה המדוייקת ביותר.

פעילותו ברומניה היתה פחות צבאית ויותר פוליטית וכלכלית. הוא גייס לרשת את אנשי אצ"ל שעסקו בעליה הבלתי־ליגאלית, ושהיו להם קשרים מיוחדים בצבא ובמישטרה המקומית. אחד הסיפורים, שאותם לא ישכח ברמן בחייו, היה שיחת טלפון שקיבל מאריאל, אחד מאנשי־הקשר שלו ברומניה. אריאל התקשר אליו לקושטא והתחיל למסור לו בשפה גלויה, ללא שימוש בקוד, על תנועות צבא, מערך כוחות האוייב ותצפית מדוייקת לגבי פעילות הצבא הגר־מני ברומניה. „לא ידעתי אם הבחור הזה השתגע או שאני לא שומע טוב. ידעתי שאריאל הוא בחור משונה והרפתקן בלתי־רגיל, אך הוא היה איש־מודיעין מצויין, ולדבר בצורה חופשית כזו לא היה מתאים לו. לבסוף לא התאפקתי ושאלתי אותו: ‚איך אתה מדבר ככה?' הוא השיב לי: ‚אני מדבר מטלפון במטה של המודיעין הגרמני בבוקרשט. אני יודע שהשיחה מוקלטת, אבל אני יודע באיזה חדר שומ־רים את התקליטים. מיד כשאני מסיים לדבר איתך, אני הולך לאותו חדר ומשמיד את התקליט.' ואכן, כך היה."

אולם נראה כי למיטב ההצלחה המודי־עינית הגיע ברמן דווקא ברשת שטווה בהונגריה. אל מישרדו הגיע מידע מדוייק ביותר ממיפעלי גרינג ברטה לייצור נשק. בין סוכניו היו שני מנהלים בכירים של מיפעלי חברה זו בהונגריה, והמזכיר של המחלקה הפוליטית של מישרד־החוץ ה־הונגרי. המידע שהגיע אליו היה לא רק מגרינג ברטה ההונגרי, אלא ממיפעלי יצור הנשק והתחמושת בכל רחבי הרייך. כל החלטה על יצור טנקים ומטוסים וכל דיווח עליהם, הגיעו לשולחנו של ברמן באותה מהירות שבה הגיעו למטכ"ל הגרמני, ועברו בהחיליות לידיעת כוחות בעלות־הברית. מלבד הרשת של ברמן היו עוד שני מקורות שדיווחו לבעלות־הברית דיווי־חים אלה: התיזמורת האדומה המפורסמת שישבה בשווייץ ומקור סודי בשוודיה.

עבודה ביחד עם פילבי

רשה אחרת הזכורה לברמן מתקופת היותו קצין מודיעין בקושטא היא פרשה הקשורה למי שנודע אחר־כך כרב־המרגלים קים פילבי. „בסוף המילחמה, כאשר יום אחד מפקד המודיעין של הבלקן היה בלונדון וסגנו בקאהיר, הייתי אני ממונה על כל המחלקה," מספר ברמן. „התקשר אלי הקונסול הבריטי בקושטא, להי־פונטיין, וסיפר לי כי סגן־הקונסול הרוסי בקושטא החליט לערוק למערב, וכי יש לו ידיעות חשובות ביותר לגבי זהותם של סוכנים סובייטים הפועלים במערב, ובעיקר לגבי סוכנים כפולים. סגן הקונסול הרוסי לא הסכים למסור את המידע שלו בקושטא, אלא דרש שיבואו לקחת אותו ללונדון ושם הבטיח לדבר.

הודעתי מיד למטה האינטליג'נס בלונדון על העניין. עברו שלושה שבועות ולא הגיעה כל תשובה. כעבור שלושה שבועות הגיע אלי בחור שהציג עצמו כקים פילבי ואמר כי הוא נשלח מלונדון לקחת את הרוסי. לה־פונטיין התקשר לקונסוליה הרוסית וביקש לדבר עם סגן־הקונסול. לא היה שום דבר מיוחד בטלפון הזה. ללה־פונטיין היו קשרים רישמיים עם אותו סגן־קונסול רוסי והם דיברו בעבר בטלפון

(המשך בעמוד 46)

באצ"ל

יצחק ברמן הצעיר, ב־תקופה שבה היה אחד בכירי האצ"ל, בצילום בכיכר הרברט סמואל בתל־אביב. גם בתקופת המחתרת שלו היה ידוע כאחד האנשים האלגנטיים ביותר.

העם

שמונה עשורים

בעוד כמה ימים יסתיימו שנות ה־70' — ופני העולם השתנו ולא הכר

גליון זה של העולם הזה הוא האחרון המופיע בשנות ה־70' של המאה ה־20'.

יש המתנגדים לקביעה זו. על פי ההיגיון האריתמטי, שנות ה־80' מתחילות רק ב־1981, מכיוון שהספירה כולה התחילה בשנת 1, ולא בשנה 0. אולם לבני־אדם יש היגיון משלהם, שהוא חזותי, ולגביהם מתחיל העשור החדש ביום הראשון של 1980.

עשור של שנים, כמו מאה, הוא תקופת־זמן שרירותית. שום תהליך לא הסתיים ב־31 בדצמבר 1899, ולא התחיל ב־1 בינואר 1900. אולם המוח האנושי זקוק לחלוקה שרירותית זו של הזמן לאלפים, למאות ולעשרות, כדי לאפשר לו להכניס סדר כלשהו לרצף של תהליכים ומאורעות. לולא כן היו אלה מהווים, כדברי ההיס טוריון ארנולד טוינבי, „סתם דבר ארור אחד אחרי השני".

ואכן, כאשר מחלקים את 80 השנים הראשונות של המאה ה־20' לעשורים, ניתן להבחין בסדר מסויים, שרירותי ככל שיהיה. לכל עשור היו אופי משלו, תהליכים מרכזיים משלו, דמויות של מנהיגים משלו.

● **העשור הראשון** של המאה היה, לכאורה, תקופת־זהב של שלווה, התקדמות וסדר. הקיסרויות הגדולות שלטו בעולם, ונראו כבנות־אלמוות. ורק בדיעבד, במרחק של שנים רבות, נראה כי כל סימני החורבן של העתיד כבר היו חבויים בעשור זה.

ב־1900 תקפו ה„בוקסרים", לוחמי־השיחרור הסיניים, את הדיפלומטים המערביים בפקין וכיתרו אותם, ממש כמו שאירע כעבור 79 שנים בטהראן. כעבור ארבע שנים הביסה יפאן החדשה את רוסיה הכבירה. היו אלה סימנים ראשונים ל„שקיעת המערב" — נושא ששימש כותרת לאחד הספרים הגדולים של ראשית המאה.

המלכה ויקטוריה האגדתית מתה ב־1901. בווינה עירער רופא בשם זיגמונד פרויד את יסודות רפואת־הנפש — ולמעשה את יסודות העולם הרוחני של המאה ה־19'. ב־1903 הטיסו אורוויל רייט ואחיו וילבור את המטוס הראשון בעולם, מעשה שבישר מהפכה כבירה בתחבורה ובמילחמה. הזוג מארי ופיאר קירי זכו בפרס־נובל עבור גילוי הראדיום, שפילס את הדרך לפצצת־האטום של ימים יבואו.

הקצין היהודי אלפרד דרייפוס טוהר סופית רק ב־1906. העיתונאי הווינאי תיאודור הרצל, שהושפע מפרשה זו עד כדי הקמת התנועה הציונית, מת ב־1904. יוסף דג'וגאשווילי, המכונה סטאלין, ביצע ב־1907 את שוד־הבנק הגדול בטיפליס למען מיפלגתו הבולשביקית.

רפובליקה רופפת. אוסטריה הצטמקה. הנשים, שנשאו את נטל המילחמה בבתי־החרושת, תבעו מעמד חדש בחברה.

● **שנות ה־20'** היו תחילה שנים של עליזות מאולצת. העולם רצה לשכוח את המילחמה. הכל התחדש, הכל התקדם. האמנות החדשה של הקולנוע פרחה. צ'ארלי צ'אפלין הגאון ביים בשנת 1921 את סרטו הראשון, THE KID, ואלברט איינשטיין זכה באותה שנה בפרס־נובל. האמנות פרחה, ועימה הספרות.

כאשר חולל בניטו מוסוליני ב־1922 את המהפכה ה„פאשיסטית" באיטליה, לא האמינו רבים כי זוהי התחלה של תקופה חדשה במרכז אירופה. ההפיכה הכושלת, שניסה אחד בשם אדולף היטלר לחולל ב־1923 במינכן, לא משכה תשומת־לב.

המאורע הגדול ביותר של העשור אירע ב־1929, כאשר התמוטטה הבורסה של ניו־יורק. הכלכלה העולמית הרכושנית נהרסה. מיליוני מובטלים ברחבי העולם התעשייתי נדונו לחיי דלות וניוון.

● **שנות ה־30'** ראו את התמוטטותה של אירופה ושטיפתה אל תוך תהום הפאשיזם. היפאנים פלשו ב־1931 למאנצ'וריה, ופתחו את עונת מסעי־הכיבושים של המדינות התוקפניות החדשות. ב־1933 בחר העם הגרמני המייואש באדולף היטלר, כדי שיושיעו מן המפולת הכלכלית והמצוקה הלאומית. ב־1935 פלשו האיטלקים לאתיופיה. ב־1936 פתח פראנצ'סקו פראנקו, בעזרת היטלר ומוסוליני, במילחמת־האזרחים הספרדית. ב־1938 פלשו הגרמנים לאוסטריה. באותה שנה ניסו מעצמות־המערב לפייס את היטלר ב„הסכם מינכן" הזכור־לשימצה. כעבור שנה כרת היטלר עם סטאלין את ברית „ריבנטרופ־מולוטוב" הזכורה־לדראון. כעבור כמה ימים פתח במילחמת־העולם השניה, וגרף את העולם לתהום, ועימו שישה מיליון יהודים.

● **שנות ה־40'** עמדו בסימן הגדולה שבמילחמות־תבל. הקטל נסתיים ב־1945, אחרי שהגרמנים הגיעו לאיי התעלה הבריטית, לצפון נורבגיה, לאל־עלאמיין במצריים ולסטאלינגראד שעל גדת הוולגה. אירופה חרבה ושקעה, ושתי מעצמות־על חדשות חלשו על העולם והתחרו ביניהן: ארצות־הברית וברית־המועצות. פיצצת ה־אטום, שהשמידה את הירושימה ב־1945, ריחפה על פני מאבק זה.

אך מילחמת־השואה הולידה תהליכים עמוקים יותר. האימפריות הישנות נטוגו ברחבי העולם. עמי „העולם השלישי" התעוררו. ב־1948 זכתה הודו בעצמאותה, בהנהגת המהאטמה גאנדי. ישראל נולדה באותה שנה. בסין נולדה מעצמה קומוניסטית חדשה.

● **שנות ה־50'** היו שנות „המילחמה הקרה". ב־1950 פרצה מילחמת קוריאה. סטאלין, רוצח־ההמונים שדעתו נטרפה עליו יותר ויותר, הגביר את משטר־האימים במדינתו. אך בצד קיטוב העולם לשני מחנות, שחוללו הפיכות ותמכו ברודנים בכל אתר ואתר, התקדם התהליך של השתחררות העמים הקולוניאליים. קצין צעיר בשם גמאל עבד־אל־נאצר חולל את ההפיכה המצרית ב־1952, וכעבור שנתיים פרצה מילחמת־השיחרור האלג'ירית.

גם בתוך מעצמות־העל היו פיצוצים. ההתקוממות ההונגרית נגד ברית־המועצות פרצה ב־1956, וכעבור כמה ימים פלשה ישראל, בברית עם צרפת ובריטניה, לחצי־האי סיני.

יתכן שהמאורע העיקרי של שנות ה־50' התגלם בכדור קטן, שהתרומם מעל לכדור־הארץ וחדר לחלל החיצון — הספוטניק הסובייטי משנת 1957.

● **שנות ה־60'** נפתחו על־ידי ג'ון קנדי, הנשיא האמריקאי הצעיר והזוהר, שנרצח ב־1963. לפני כן התאבדה מארילין מונרו האלוהית. ארצות־הברית שקעה בבוץ של ויאט־נאם, והתנועה נגד המילחמה קרעה את ליבה של אמריקה.

ישראל הטביעה את חותמה על העשור ב־1967, כאשר פרצה מן הכיתור האמיתי או המדומה וכבשה במשך ששת־הימים שטחים נרחבים. כעבור שנה חגגה צ'כוסלובקיה את „האביב של פראג", שנדרס על־ידי הטאנקים הסובייטיים. מארטין לותר קינג נרצח ב־1968. ב־1969 דרך האדם הראשון, האמריקאי ניל ארמסטרונג, על פני הירח.

● **שנות ה־70'** החלו בסימן פרשת־ווטרגייט, שזיעזעה את אמות־הסיפים של המישטר האמריקאי ושגרמה לחשבון־נפש לאומי נוקב, שלא נסתיים אף בסוף העשור. אך חשוב ממנו היה תהליך שהחל כאשר צלחו הגייסות המצריים את התעלה ביום־הכיפורים של 1973. המילחמה זיעזעה את ישראל. אך היתה לה תופעת־לוואי, ששינתה את פני העולם: חרם־הנפט הערבי.

תוך זמן קצר עלו מחירי הנפט בצורה ששינתה באופן מהותי את יחסי־הכוחות בעולם. שילטון המדינות התעשייתיות ברחבי תבל התערער. לפתע נתברר כי הפלא הכלכלי והטכנולוגי של העולם המערבי היה מבוסס על ניצול הדלק הזול, שנלקח ממדינות חלשות. כאשר השתנה מצב זה, השתנה העולם כולו. בסוף העשור היו שניבאו התמוטטות עולמית.

יתכן כי האייתולה רוח־אללה חומייני, הקנאי המוסלמי השיעי שהשתלט ב־1979 על איראן, היה האיש של העשור — כי הוא חשף את חולשתה של ארצות־הברית מול האיום של מדינת־נפט.

אזרח ישראלי, שמלאו לו השבוע 80 שנה, ראה בחייו מאורעות רבים. אם הוא איש גבון, הוא מסיק מהם לפחות מסקנה בטוחה אחת: שאין כל אפשרות להינבא מראש מה יקרה בשנות ה־80', מה יהיה אופיין, מי יהיו גיבוריהן, ומה יהיו פני העולם בתום העשור.

מילחמת־עולם שלישית והרג של מאות מיליונים — או ניצחון ה„השפיות"? התמוטטות הכלכלה העולמית וירידת החשכה של ימי־הביניים חדשים על העולם — או התאוששות ופריחה בעידן טכנולוגי חדש?

למרבה הצער — ואולי למרבה המזל — לא יכול היה איש להינבא לבואת.

• תלמיד הכיתה השמינית, הסרבי גבריל פרינציפ, נאסר אחרי הריגת הדוכס פרדיננד ואשתו, שגרמה למילחמת־העולם הראשונה.

1914: הריגת יורש־העצר האוסטרי בסראייבו
האודות כבו באירופה

1917: לנין נואם בימי המהפכה הבולשביקית
עולם שלם נחרב

1933: נשיא גרמניה ממנה את היטלר כראש־הממשלה
אירופה שקעה בתהום

„שתי גדות לירדן – זו שלנו, זו של חוסיין!"

זאת תהי׳ה הג׳רסה אם תתקבל הצעת איש ההנהגה

ראשי־בית״ר (למטה, מימין), בחברת ראשי בית״ר בפולין*
החולצות החומות הזכירו משהו

איפה החצי השני?!

א נשי המישפחה הלוחמת נדהמו. למול עיניהם, על מירקע הטלוויזיה, הופיע צוציק בן 31, בנו של אחד החברים הנכבדים של המישפחה, ואמר דיברי־כפירה גמורים. לא עוד שתי־גדות־לירדן, לא עוד מדים קשוחים ורשמיים, ואולי לא עוד מנורת שיבעת־הכנים. וההגזמה הבולטת — קיבוץ.

התדהמה ארכה דקה קצרה, ואחריה החלו הטלפונים מצלצלים. כמובן, לא אצל אותם שסיגלו לעצמם שמירת־שבת מאז המהפך.

האחרים, התחילו לזעוק: „מי הקטן המעז לשנות את התורה? מיהו המוכן לוותר על הגדה המיזרחית? מה קורה פה? היכן ז׳בוטינסקי?"

באחד מלילות־השבת הופיע ראש־ההנהגה־הארצית של בית״ר, שלמה („שלומי") גרבץ, בתוכנית־הטלוויזיה השבוע יומן אירועים, עם מינויו לתפקיד הרם, והסביר את תוכניות התנועה. הוא הודיע כי במועצה רעיונית של חברי תנועת־בית״ר הגיעו הנוכחים למסקנות, שעיקרן — שינוי משמעותי הן ברעיונות והן בביצוע, מתוך כוונה „להפוך את התנועה לכוח־מחץ שלא תהיה עוד אפשרות להתעלם ממנו."

סמל בית״ר
להוריד את הגדה?

ביום הראשון בבוקר החלה פעילות קדחתנית — למחוק את דבריו של האיש. חברי־כנסת ופעילי־חרות התקשרו עם חברי ההנהגה העולמית של בית״ר, בראשותו של אריה בכר, וזו התכנסה כבר בתחילת השבוע והכינה הודעה לעיתונות. ההודעה כללה דברים המבטלים את דבריו של גרבץ, תוך כדי ציון ש„הפירסומים... רק הבליטו דיעות אישיות חריגות ובלתי־מקובלות על רובה המכריע של דעת־הקהל הבית״רית."

ראש־ההנהגה גרבץ
לשנות את המנורה?

למעשה החליטו חברי ההנהגה העולמית, בשיתוף עם גרבץ, שלא לפרסם את ההודעה, אלא אם יפנו אליהם בבקשת תגובה. התיקווה הגדולה היתה שאיש לא שמע ושלאיש לא יהיה איכפת מה באמת קורה בבית״ר, ואז אפשר יהיה להתייחס לעניין כאילו לא היה ולא נברא.

לתושבי ישראל לא היה חשוב מה יעשו או לא יעשו חניכי בית״ר. להם גם אין זה משנה אם בית״ר מעוניינת בגדה המיזרחית של הירדן או לא. אך לחברי־הכנסת היה איכפת גם איכפת. הם חששו למעמדם בתנועה, אם אישי־פשרות כמו שלומי גרבץ יתחיל להיות כוכב בי־אמצעי־התיקשורת ויצבור כוח בתנועה.

הפגנת בית״ריים נגד גרבץ
לנסוע בשבת לאכול חזיר

משהו סנסציוני

ג רבץ עצמו חשב שיצליח לסחוף אחריו את הצעירים, חניכי התנועה. אולם גם כאן נדונו ניסיונותיו לכישלון. הצעירים מוחים נגד כל שינוי ולוא בפרט אחד. רוב הצעירים עומדים לצידה של ההנהגה העולמית, ומנהלים מאבקים והפגנות נגד גרבץ ואנשי הנהלתו, שזה עתה מונו. בינתיים התוסף מימד חדש לוויכוח. גרבץ התחיל להפעיל חלק מכוחותיו למילחמת־השמצות נגד „שלום עכשיו", ומילחמה זו כוללת פיזמונים והפגנות שמטרתם היא, כנראה, לאחד את המחנות הניצים. אך לשווא.

אומר אריה בכר: „גרבץ חיפש סנסציות. הוא רצה להיות בטלוויזיה, ולא היה חשוב לו מה יאמר. אני יודע גם שלחצו אותו. כתב הטלוויזיה אמר לו: ‚או שתגיד משהו סנסציוני, או שלא תוכל להופיע בכלל.' הוא גם הודה בזה לפני."

שלמה גרבץ: „כלי־התיקשורת אינם אמינים. אני אחראי למה שאמרתי, ופרשנותו של הכתב היתה אחרת. אני לא אמרתי שהוחלט על שינוי. אני אמרתי ‚ישנה נטיה להחלטה'. אני אמרתי שזו השקפת־העולם שלי!"

אריה בכר: „שלומי לא ציין שזו השקפתו האישית. השקפה אישית זה דבר לגיטימי, אך יש להדגיש שזה כך." הכפירה העיקרית של גרבץ משמיטה את הבסיס הרעיוני המסורתי של התנועה הרביזיוניסטית בכלל. הוא דורש את תיקון הסמל, תוך הוצאת עבר־הירדן ממפת ארץ־ישראל.

עד להקמת התנועה הרביזיוניסטית, היה ז׳בוטינסקי אחד מבכירי ההנהגה הציונית, חבר ועד־הנשיאות של ההנהלה הציונית, יחד עם חיים וייצמן ונחום סוקולוב.

ב־1921 החל וייצמן נוקט מדיניות של פשרה, והסכים לספר הלבן הבריטי, שכונן את עבר־הירדן כיחידה עצמאית, בהנהגת האמיר עבד־אללה. ז׳בוטינסקי הסכים למדיניות זו, אך כעבור זמן החל תוקף אותה בחריפות, עד כי הפך את „הרביזיה"

(המשך בעמוד 38)

* משמאל למטה: מנחם בגין, ולידו אריה פרופס, נציב בית״ר פולין.

"מה עוד אפשר לעשות למען הלקוח?"

שאל אברהם גינדי את הנהלת מרכז הקבלנים.

- תנאי רכישה נוחים ללא הצמדה – **הצענו.**
- משכנתא גדולה עד 600,000.– ל"י – **הענקנו.**
- ארכיטקטורה ברמה בינלאומית – **תכננו.**
- דירות ב–2 מפלסים, 2 חדרי רחצה – **בנינו.**
- חדר חרבות ולובי מפואר בכל בנין – **כללנו.**
- ארונות ממבח מפוארים, קרמיקה, ורצוף מיוחד – **הוספנו.**
- מתקני משחקים, תאורה דקורטיבית בגינה – **הצבנו.**

"זה מצויין אבל לא מספיק. השר הורביץ דורש הורדת מחירים!"

"בסדר", אמר אברהם גינדי "אני מוכן להוריד מחירים, על 9 דירות בשלבי בנייה מתקדמים":

הנחה ענק

400,000.– ל"י

רמת השרון	4 חדרים	2,700,000.– ל"י	2,200,000.– ל"י בלבד
	4 1/2 חדרים	2,850,000.– ל"י	2,400,000.– ל"י בלבד
	דירת גג 5 חדרים	3,400,000.– ל"י	2,950,000.– ל"י בלבד
פתח תקוה	4 1/2 חדרים (2 דירות)	2,300,000.– ל"י	1,900,000.– ל"י בלבד
	4 חדרים	2,150,000.– ל"י	1,750,000.– ל"י בלבד
ראשון לציון	4 חדרים (2 דירות)	1,850,000.– ל"י	1,500,000.– ל"י בלבד
	דירת גג	3,150,000.– ל"י	2,700,000.– ל"י בלבד

המחיר אינו כולל מע"מ

לקבלת פרטים נוספים, פנה עוד היום למשרדי המכירות:

אברהם גינדי

הקניה הטובה ביותר 1980

אמות בע"מ

ר"אשון־לציון	פתח־תקוה	רמת־השרון
רח' הרצל 62, טל. 03-998663	רח' חיים עוזר 28, טל. 03-905593	רח' סוקולוב 84, טל. 03-475131

אברהם גינדי בונה דירות שאנשים אוהבים

דבר

סיבוב נוסף

פרס - רבין

איש מרכזי במיפלגת העבודה, הנמנה עם ראשי מחנה תומכיו של שימעון פרס, יצא לארצות־הברית על מנת לאסוף נתונים והוכחות על חיקוף החרצאות הפרטיות שנשא שם ראש־הממשלה לשעבר, יצחק רבין, ועל התשלומים שקיבל תמורתן.

זהו חלק מההכנות של תומכי פרס, נגד מיתקפה מחודשת מצד אנשי רבין ויגאל אלון, ערב ההכרעה על מועמד המיפלגה לראשות הממשלה. הצוות המיוחד השוקד על הכנת הלוחמה הפסיכולוגית מכין גם חומר המבוסס על עברו של יגאל אלון.

מאיר עמית

למחנה וייצמן?

האלוף במילואים מאיר עמית, מסיעת ש"י, ימנע ככל הנראה בעתיד הקרוב מלחזור אל מה שמכונה „חיק מיפלגת העבודה". לעמית הוצע תפקיד מרכזי בהיערכות לקראת הקמת הממשלה שתקום אחרי פרישתו של מנחם בגין.

אם תוקם בפעב כזה ממשלה בראשותו של עזר וייצמן, קרוב לוודאי שוייצמן יבקש, לפחות בתקופה הראשונה, לכהן כראש־ממשלה וכשר־ביטחון, כמו דויד בן־גוריון בשעתו. אולם לאחר זמן מוערמו לתפקיד זה הוא מאיר עמית.

בינתיים מרכז עמית את פעילותו בהכנות לפיתוח קשרי מיסחר ותעשייה עם מצריים, לאחר החלת הנורמליזציה ביחסים.

יבדקו מחדלים

ב„וחיבי איילון"

האשמות חמורות נגד מתכנני הגשרים בחברת נתיבי איילון ייבדקו על־ידי גורמים ממלכתיים, בעיקבות התמוטטותו של גשר נחלת־יצחק מעל נחל איילון. לגודמי תחבורה הגיעו נתונים, שעל פיהם אין לראות בהתמוטטות הגשר מיפגע סבע כתוצאה מכוח עליון, אלא תוצאה של מחדלים חמורים ותיכנון לקוי.

על פי ההאשמות בוזבזו מיליוני ל"י להצרת אפיק הנחל וריצוף רפנותיו, מבלי לנקוט באמצעים אלמנטריים להתגונן מפני הגברת זרימת מי־השיטפונות שנגרמה כתוצאה מכך. לחץ מי השיטפונות באפיק על עמודי הגשרים גדל כמאות אחוזים וגרם להתמוטטות הגשר.

הצבת דורבנות שהיו מכוונים את הזרימה למעברים בין העמודים היתה עשויה למנוע לחץ כזה.

הנהלת החברה עצמה תגסה לברר מי אחראי לתוצאות החמורות של ההזנחה, שגרמו לחברה נזקים במיליוני לירות.

ניצחון ראשון

לאנשי „למיפנה"

ההצבעה בוועידת קופת־חולים, שבמהלכה תמכו מרבית חברי סיעת הפועל־המזרחי יחד עם נציגי המערך, בהצעה הדוחה את חוק ביטוח־הבריאות־הממלכתי המוצע על־ידי הממשלה, נחשבת כניצחון של סיעת למיפנה במפד"ל, במאבק הכוחות הפנימי המתחולל במיפלגה.

בעוד שבסיעת המפד"ל בכנסת, שבה יש רוב לקואליציה של חוגי הצעירים וסיעת ליכוד ותמורה, התקבלה החלטה המחייבת את חוק ביטוח־הבריאות־הממלכתי, התעלמו רוב נציגי המפד"ל בוועידה מהחלטה זו. רק מתי מעט, התומכים בצעירי המפד"ל, הצביעו בעדה.

אנשי „למיפנה" רואים בכך סימן לעתיד, בעת הבחירות לסניפי המיפלגה. ההצבעה גם חיזקה את תביעתם לעריכת בחירות לוועידת המיפלגה, שבהן, כך הם סבורים, יקבלו רוב גדול.

יתחדש מישפט

שפירא - „הארץ"

בעיקבות סיום מישפט־הדיבה שהגיש הקבלן בצלאל מזרחי נגד „הארץ", עומד להיפתח בימים הקרובים מישפט־דיבה נוסף נגד העיתון, כאותו הקשר.

בשעתו הגיש איש־העסקים מוניה שפירא תביעה לפי חוק לשון־הרע נגד „הארץ" וכתבו, זאב יפת, על סך מיליון ל"י, על שייחסו לו קשרים עם אנשי הפשע המאורגן. בירור הי מישפט עוכב, בהסכמת הצדדים, עד לתום הבירור בתביעה שהגיש מזרחי. הצדדים הסכימו שפסק־הדין במישפט מזרחי ישמש כראיות במישפט שפירא נגד „הארץ". עתה מבקש שפירא לחדש את הדיון בתביעתו. פרקליטי „הארץ" טורפים שיש להמתין עד תום הדיון בעירעור במישפטם בבית־המישפט העליון.

מגעים

מהסוג הקנדי

סטודנטים ישראליים ופלסטיניים באוניברסיטת מקמאסטר שבהמילטון, באיזור אונטריו בקנדה, מקיימים ביניהם מיפגשים שבהם הם דנים על בעיות האיזור והיחסים בין שני העמים.

המיפגשים החלו בעיקבות פירסום סידרת מאמרים בנושא הפלסטיני בעיתון הסטודנטים של האוניברסיטה. גדי ז"ק, סטודנט לפילוסופיה מירושלים, וסטודנט פלסטיני למתימטיקה שגדל בביירות, ושמוצא מישפחתו מחיפה, יזמו מיפגשים בין הסטודנטים משני העמים והחליטו על הקמת קבוצות דיון ותגובה משותפות, למרות חילוקי הדיעות ביניהם.

בדרך כלל אין הסטודנטים הפלסטיניים הפזורים בעולם נוטים לקיים מגע עם עמיתיהם הישראלים.

לוי יכשיל

„שיכוני פלאטו"

שר הבינוי דויד לוי אינו מתכוון לאשר את בקשותיו של ח"כ שמואל פלאטו־שרון, לאשר למשקיעים המיוצגים על־ידו לבנות שיכונים בארץ. מישרד הבינוי מעכב את המלצתו למינהל־מקרקעי־ישראל, להעמיד לרשות פלאטו קרקעות לבנייה, בעיקר באיזור דימונה, בתנאים המקובלים לבוני שיכונים.

למרות שכל התוכניות לבניין אלף דירות הושלמו, סבורים יועציו של לוי כי התוכנית נועדה רק ליצור אליבי לפלאטו בעניין הבטחות הבחירות שלו.

יוחמרו בדיקות

התיאוריה לרישוי

רמת מיבחני התיאוריה לקראת קבלת רישיון רכב תועלה בשבועות הקרובים בצידה ניכרת, אחרי שתושלם הכנת המיבחנים החדשים, שיחייבו את מבקשי הרישיונות להשקיע מאמץ וזמן ניכרים יותר בלימוד תורת הנהיגה התיאורטית.

המיבחנים החדשים יהיו מבוססים על הספר החדש תורת הנהיגה, של האינג'ינר ליאון מינץ, שהוצא לאור על פי הנחיות מישרד־התחבורה. גם נהגים ותיקים שעברו עבירות תנועה יידרשו ללמוד את החומר העיוני הכלול בספר, תשם את הדגש על המרכיב האנושי בנהיגה.

מוות מזיהום

לגיבורי מצדה

בעוד שגיבוריה ההיסטוריים של מצדה נאלצו להתאבד כדי שלא ליפול בשבי הרומאים, לא ריחפה סכנה כזו על שחקני סרט הטלוויזיה מצדה, שהסרטתו הושלמה באיזור האתר ההיסטורי. הם היו יכולים למות מזיהום, דבר שהיה חוסך מהם את הצורך להתאבד.

דו"חות קטניים של מישרד־הבריאות, בחתימתם של הד"ר ויוזה פרק, הרופאה המחוזית בנגב, והפקח הסביבתי של מישרד־הבריאות באיזור הדרום, מסבירים את העובדה שעשרות מעובדי ההסרטה בסרט „מצדה" סובלים עד היום ממחלות קיבה חמורות, והשחקן פיטר סטראוס נזקק לטיפול במכון לרפואה טרופית בעיקבות השתתפותו בסרט.

הדו"חות קובעים כי מפקחי מישרד־הבריאות באתר ההסרטה של מצדה גילו מיפגעי בריאות ותברואה חמורים ומסוכנים כמו: קאראוונים מזוהמים ששימשו כמיטבחים, שיטה פרימיטיבית של חלוקת אוכל, הזנחה פושעת באיחסון מזון, כלים ואנשים מזוהמים הקשורים בחלוקת האוכל. המפיקים לא התחשבו באזהרות הרבות והמשיכו בנהגים שגרמו למיפגע התברואתי.

ייתכן שעל סמך דו"חות רשמיים אלה יגישו כמה מן הנפגעים תביעות חמורות נגד מפיקי סידרת הטלוויזיה בארץ.

עידוד ממכבי

לכדורסלני הפועל

אחד הפארדוכסים של חספורט הישראלי עשוי להיתגלות ביום החמישי השבוע, כעת שייערך מישחק הכדורסל בין קבוצות הפועל רמת־גן ומכבי תל־אביב מצמרת הליגה הלאומית.

אוהדי מכבי תל־אביב, שבשבועיים האחרונים היו מוכנים למרוח את אוהדי הפועל תל־אביב, על מה שאירע בדרבי העירוני, יופיעו בהמוניהם במישחק זה כדי לעודד דווקא את כדורסלני הפועל תל־אביב, המיבחן: ניצחון של התל־אביבים ייטיב את סיכויי מכבי לזכות שוב באליפות הכדורסל, שהפועל רמת־גן מאיימת לי מוכ אותה מידה.

אלי תבור

החקררו יחסי

גאון - בגין

איש־העסקים חיחודי השוויצי ניסים גאון, שהיה מקורבו של ראש־הממשלה דה מנחם בגין, מנסה לאחרונה סימני הסתייגות מראש־הממשלה. היחסים בין השניים אינם עוד כח חמים ו־ קרובים כפי שהיו בעבר.

יש הטוענים כי ההצטננות ביחסים נובעת מהעובדה שגאון כבור כי בגין מעדיף על פניו את איש־העסקים שאול איזנברג, בכל מה שנוגע לעיס־קות ממשלתיות, ישירות ועקיפות.

איפה החצי השני?!

(המשך מעמוד 35)

של מדיניות זו לבסיס תנועתו. עיקר הרביזיוניזם היה התנגדות לאותו ספר־לבן והתביעה לשילטון עברי על שתי גדות הירדן.

מפת שתי הגדות הפכה סמל בית״ר, סמל אצ״ל („רק כך״), נושא לשירים וסמל תנועת החירות.

עתה, אחרי 56 שנה, קם צאצא לתורה הבית״רית ומבקש לחסל את התשתית הרע־יונית הבסיסית ביותר של „ראש בית״ר״. „כאילו החליטו בני־עקיבא שמותר לחניכים לנסוע בשבת. כדי לאכול סטייק־חזיר,״ העיר אחד ממתנגדיו של גרבץ.

גרבץ טוען, כתשובה למתנגדים: „לאור צרכים פוליטיים משתנים, מגיע מצב שבו צריך להוריד את הגדה המיזרחית!״

אריה בכר: „פיטפוטי־סרק! עיקר־העיקרים הוא המושג הז׳בוטינסקאי מוניזם: רעיון אחד, דגל אחד ועם אחד. זה מהות בית״ר, ומבלעדיה אין תנועה, אלא חיסול מוחלט של תורת ז׳בוטינסקי.״

השלטון והנציבים

בית״ר — / מגוב ריקבון ועפר / בדם וביזע / יוקם לנו גזע / גאון ונדיב ו־אכזר...״ (שיר בית״ר, זאב ז׳בוטינסקי.)

בית״ר — **בדית** הנוער על־שם יוסף תרומפלדור — הוקמה על־ידי ולאדי־מיר זאב ז׳בוטינסקי בשנת 1923, שלוש שנים אחרי נפילתו של טרומפלדור בתל־חי. תחילה נקראה התנועה — ביט״ר. אחרי זמן־מה החליט ז׳בוטינסקי כי את השם טרומפלדור ניתן לכתוב תרומפלדור, ואז התנועה תיקרא בית״ר. שם המזכיר גם את מצודת ביתר (בית־הר) העתיקה, מיבצרו של בר־כוכבא. בבית״ר טוענים שהקמת התנועה באה לכפר על מצפונו של ז׳בו־טינסקי, מפני שטרומפלדור וחבריו נחשפו למיתקפה מבלי שראשי היישוב טרחו לשלוח לו תיגבורת. ז׳בוטינסקי עצמו היה מראשי המתנגדים להגנת תל־חי. ולמרות זאת הברכה הרשמית שמחייבת כל איש בית״ר היא „תל־חי״.

לתנועה חוקים כתובים, שחוברו על־ידי ז׳בוטינסקי ושאושרו על־ידי המוסדות המחליטים.

עד 1965 נקראה ההנהגה העליונה — „שילטון״, וההנהגות הארציות — „נציב־בות״. באותה שנה התכנס השילטון עם נציגי הנציבויות, והתקבלה החלטה לשנות את המונחים. הטענה היתה שהמושגים הללו „מפחידים את עשרות אלפי בני־הנוער, ולכן אלה לא מגיעים לתנועה.״ השמות שונו, הנוער לא הגיע. בית״ר רשומה כאגודה עות׳מנית, וברישומים אלה היא מכונה שילטון בית״ר.

תחילה היו המדים חומים, בתוספת עני־בות וכובעים. עם קום המדינה הוחלט לשנות את גוון המדים, שמתנגדי בית״ר זיהו אותם עם מדי פלוגות־הסער הנאציות. הצבע שונה לכחול־כהה, העניבות והכוב־עים — לתכלת. בכותפות החולצות תפור הסמל מפת ארץ־ישראל משני עברי הירדן, ומגורת שבעת־הכנים. בראש התנועה עומד הכינוס העולמי, המתכנס בכל ארבע שנים. באים אליו צירים מכל הסניפים בעולם. ז׳בוטינסקי נבחר לראש השילטון בשלושה כנסים. הכינוס הרביעי, ב־1948, החליט, כאות הערצה לז׳בוטינסקי, לכנותו „ראש בית״ר״ לעד.

בשנתיים האחרונות לא נמצא איש הראוי למינוי ראש ההנהגה הארצית. לפני שלושה חודשים החליט ראש ההנהגה העולמית, אריה בכר, למנות לתפקיד את שלומי גרבץ. שלומי הוא בנו של בן־ציון גרבץ ז״ל, איש המישפחה הלוחמת. הוא נולד בנחלת־ז׳בוטינסקי שליד בנימינה. המקום היה המושב הראשון שהוקם על־ידי תנועת בית״ר. שלומי חניך ומדריך בתנו־עה. ברבות הימים היה שליח בדרום־אפריקה.

לפני שמונה לתפקידו הנוכחי, שימש כמנהל בית־ספר בקריית־גת. „בשבילי העניין הזה הוא שליחות.״ אומר שלמה, „זה לא נוח לי, אלא חובת המציאות.״

אחת הנקודות בעברו של שלמה, שהוא גא בה במיוחד, היא הנפת הדגל על מערת־המכפלה. „אפילו הצבא לא הצליח להוריד אותי משם!״

כחודשיים אחרי מינויו החליט לכנס מועצה רעיונית. לפי החוקה מותרות אסי־פות, אולם אלה יכולות להגיש הצעות בלבד. ההצעות מועלות בכנס ארצי, שאליו יבואו צירים נבחרים מכל הארץ. הצעות הכנס הארצי זקוקות אף הן באישור הכנס העולמי, שיתכנס בעוד שנתיים.

„הוא הזמין לכנס את כל מי שרצה,״ טוען אריה בכר, ועימו כמה מאנשי ההנהגה העולמית. „אני באתי ביום השישי, ישבתי ושמעתי. נסעתי הביתה לישון. למחרת אני מגיע, והנה יש החלטות. אנשים דיברו, הגיבו, אבל שלומי החליט כרצונו. הוא החליט, למשל, שחייבת להיות התיישבות ביהודה, בשומרון ובעזה. הסברתי לו שזה לא בא בחשבון, הגליל חשוב באותה מידה. הוא הסכים אתי, אך בסיכום הוא שכח כביכול להזכיר את הגליל.״

מיסדר בית״ר ביום־הולדתו של „ראש־בית״ר״
הסיסמה: „תל־חי״

מניכים ומדריכים, שהשתתפו במועצה הרעיונית, טוענים: „שלומי בחר את האנ־שים שלו. הוא אירגן את העניין בצורה שתהיה כדאית לו.״ „המטרה של כל הכינוס היתה לבוא עם סנסציות, כדי שאמצעי־התיקשורת יתחילו לפרסם את שלומי.״ „הג׳וב של ראש ההנהגה הארצית אינו מספיק לו, הוא שואף ליותר, ואפילו לחב־רות בכנסת.״

שלמה גרבץ: „אני מאמין שתוך שנתיים נהיה תנועה רחבה, שתהיה כלי־ביטוי לנוער הלאומי האקטיביסטי, המהווה את רוב רובו של הנוער בישראל. עד היום לא היתה תנועה חילונית, שגיבשה את הנוער הישראלי. זה התיסכול שלנו. יש לנו רעיון תקף, ואנו עומדים מהצד. מצד אחד השמאל ומאידך, עם אלף הבדלות — גוש־אמונים. ואיפה הנוער הלאומי?״

שני מנהיגי בית״ר, בכר וגרבץ, מאו־חדים בחלום אחד: „5000 חניכי בית״ר בישראל.״ מדריכים פעילים בתנועה: „500 זאת כבר בהחלט גוזמה פראית!״

גרבץ מתכוון להפוך את התנועה, לבלתי־חריגה. „התילבושת היא אנכרוניסטית. היא מתאימה לשנות ה־30׳ וה־40׳, לא לשנות ה־80׳. אנחנו ניצור תילבושת־פעילות. לא איכפת לנו להשאיר את המדים כמדים, שלא יהיו מריבות, אך את התיל־בושת נשנה גם נשנה.״

ומוקד נוסף לקריצה לנוער — הקיבוץ. ההנהגה העולמית טוענת כי הרעיון הועלה, והוסכם עליו, כבר בכינוס העולמי שנערך ב־1977. „גרבץ ביקש לעצמו את ההילולה,״ אומר בכר. „היה ברור לו שנושא כמו קיבוץ יקפיץ אנשים וימשוך תשומת־לב.״

אחת החוברות החינוכיות. שמקבל כל חניך הזכות, הביטחון והצדק, כוללת את הגישה הבית״רית לבעייה הערבית. „מה היה הקשר הריגשי של הערבים אל הארץ? לשווא תחפש לאורך הדורות אחר רגש לאומי כל שהוא. לכל היותר להם, לערבים, יחס של חיבה או הזדהות עם העיר או הכפר שבו ישבו. כל מה שמעבר להם שימש מטרה לעויינות, לשוד וליצר ההרס. אחרת, כיצד ניתן להבין שהארץ, שבראשית כיבושה על־ידי הערבים עוד היתה פורחת ורבת־אוכלוסין, הפכה אט־אט לאיזור של הפקר ושממה? ...לעומתם, כמה אהבה וגעגועים הרעיפו היהודים, יישוביה ודור־שיה בגולה, על הארץ הזאת? איזה יצירת־ענק הם יצרו כאן באותן אלפיים שנה שבהן נעדרו, כביכול, מן הארץ: המישנה, התלמוד הירושלמי, הפיוט, הניקוד הטבר־יני, הזוהר, שולחן ערוך, תורת המוסר!״

קטע אחר מהחוברת: „אפילו מילת־הזילזול ׳ערבוש׳, ששמעתי פעם ברדיו, עוררה בי בחילה ממש. מתוך יחס של כבוד והערכה מוכן אני לדבר אל הערבים בגילוי־לב ובידידות, ולנסות לחיות איתם בשלום בלתי־מופרע. אבל אל אויב, הזומם לקעקע את כל יסודות קיומי הלאומי והי־אנושי, ושדרכי המילחמה שלו הן בין השאר טרור ללא אבחנה, ורצח שפל של אזרחים שלווים, נשים וילדים — אני מתייחס כראוי לו. כאן איני מהסס מלנקוט את הכלל העתיק: ׳אם בא להרגך — השכם להרגו׳.״

„שמאל במהדורה חדשה״

תגר — / על כל מעצור ומיצר. / אם תעל או תרד / בלהב המרד / שא אש להצית — אין דבר! / כי שקט הוא רפש / הפקר דם ונפש / למען החוד הנסתר. / למות או לכבוש את חהר — / יודפת, מסדה, ביתר!״

בידי אריה בכר כל הסמכויות לבצע הדחה. החוקה מאפשרת לו שלא להס־ביר את מעשיו, ולא להצטדק לפני איש. בינתיים הוא נמנע מלעשות כן. „אני מכבד דיעה אישית, וזה דבר מקודש בבית״ר, מותר לכל אחד לחשוב כרצונו.״

גרבץ מביא לעזרתו את ז׳בוטינסקי: „כבר בשנת 34׳ הוא אמר שהתנועה נמצאת בתהליך של התהוות. הוא אמר שהוא יודע שתורתו אינה עונה על כל צרכי השעה, וכי יש צורך בשינוי.״

בבית״ר טוענים צעירים ובוגרים כאחת: „התנועה של שלומי היא לא בית״ר, אלא שמאל במהדורה חדשה. הכוונות שלו הן פירסום אישי וקידום מיפלגתי. הוא חושב שהוא מלקק לבגין, כי בגין עצמו ויתר, ולכן הוא אוהב ותרנים. אבל אצלנו זה לא יילך לו! אנחנו הולכים למילחמה ולהפגנות נגדו!״

מתנגדיו של שלומי החלו למשוך לצידם חברי־כנסת ושרים, כשבראשם עומד אריק שרון, שלא היה בית״רי או רוויזיוניסט מימיו. ההנהגה הארצית, לעומת זאת, התחילה לפנות בבקשות־תמיכה אל חברי־כנסת ושרים אחרים. התומך הראשי כיום, בהוספת כספים וכוח לבית״ר, הוא השר דויד לוי. „בחודש הבא יש לי פגישה עם הלובי למען בית״ר. אני מבקש מהם גיבוי ציבורי,״ אומר שלמה גרבץ. „ודויד לוי, מעבר לכל זה, יקח את הטיפול בתנועה.

„כרגע אנחנו כימעט כלום. מי שמזכירים לו את השם בית״ר, חושב שהכוונה היא לקבוצת כדורגל.״

לקראת החנוכה נשלחה בירכת ההנהגה הארצית של הגוף המכנה עצמו „תנועת־נוער חינוכית״ אל החניכים הצעירים. באחד מקיטעי הברכה נאמר: „לא נשאיר את הבמה פתוחה לקיקיונים מסוג ׳שלום עכשיו׳. אנחנו הביטוי לרוח האמיתית של הנוער הלאומי בארץ־ישראל.״

כה אמר רוב רובו של הנוער הישראלי — 500 במיספר.

במדינה

דרכי אדם

אחרון הנפילים

חברם של א.ד. גורדון, כרך כצנלסון ויוסף טרומפלדור, נפטר השבוע בציניעה

האח האחד הוא מולטימיליונר, בעל מיפ־עלים גדולים למנועי מטוסים, איש העולם הגדול, שבין שאר בתיו יש לו גם בית על חוף קיסריה. הוא מפורסם, וארכיוני העיתונים גדושים בתמונותיו ובמאמרים אודותיו.

האח השני היה בבחינת אלמוני. מיום עלותו לארץ הוא היה חבר הקבוצה כינרת,

תמונתו היחידה של שידלובסקי
חרם על הצלמים

הצניע לכת ושנא פירסום. מעולם לא פיר־סם את תולדות חייו ולא התיר לצלם אותו. התמונה הקיימת היחידה שלו משנות בגרותו היא תמונתו בבגדי־עבודה, כשהוא נושא בידו האחת סולם ובשניה דלי עשוי פח — והיא צולמה מאחור. כאשר נפטר בשבוע שעבר, אסר על בני מישפחתו לפרסם מודעות אבל או להודיע על פטירתו ברבים. ותיקי היישוב לא היו יודעים אולי על דבר מותו, לולא פורסמו בעיתונות מודעת של השתתפת בצער, על שם אחיו, התעשיין יוסף שידלובסקי, מקים מיפעל מנועי בית־שמש ומיפעלי הסורבינות אורמת ביבנה.

כזה היה אהרון שידלובסקי, אחת הדמו־יות הססגוניות והמופלאות ביותר שידעה ארץ־ישראל. לרוע המזל, בגלל סירובו לשמר את תולדותיו ופעליו, לא נשמרו בכתובים סיפורי עלילותיו.

צדיק אמיתי. שידלובסקי, שהיה בן 87 במותו, עלה לארץ ב־1912. הוא נמנה עם קבוצת 13 החברים מכפר־אוריה, בי־ניהם א. ד. גורדון, יצחק טבנקין ונוח נפתולסקי, שיישבה את הקבוצה כינרת שנה אחרי הקמתה. מאוחר יותר הצטרף לקבוצה זו גם ברל כצנלסון.

שידלובסקי היה מחבריו הקרובים של יוסף טרמפלדור. במילחמת־העולם הרא־שונה, בעת שטרמפלדור עזב את הארץ כדי להילחם בתורכים, הוא ניסה להשפיע על שידלובסקי לעזוב יחד עמו. הוא סרב.

בתום שליחויותיו רבות העלילות הוא חזר לקבוצתו והסתגר בתחומיה; כשהוא אוסר על חבריו לספר עליו ועל פעולותיו.

שידלובסקי, אחרון הנפילים מדור העליה השניה, שעשה את שנותיו הראשונות ב־ארץ בעבודות בחדרה ובסג׳רה, הוא ש־השפיע על אחיו, יצרן מנועי המטוסים הצרפתי יוסף שידלובסקי, להקים סניף למיפעלו בארץ. אולם הוא עצמו סרב ש־ייכתב על חלקו במיפעל זה.

„הוא היה צדיק אמיתי,״ אמרו עליו מכריו הישישים, „הוא אפילו לא רצה שידעו שהוא צדיק.״ כך היה בחייו, וכך גם במותו. רעייתו, עליזה שילובסקי בת ה־84, מוותיקות ההסתדרות, ושתי בנותי־הם, כיבדו את רצונו האחרון.

משקיף

וייצמן יביא כסף

על פי מגעים מוקדמים, שנערכו עם האמריקאים, נראה כי שליחותו של שר־הביטחון עזר וייצמן לארצות־הברית תעלה יפה.

וייצמן ישבור את מחסום ה־2.2 מיליארדי הדולר, אם עלידי הסכמת הממשלה האמריקאית להוסיף 800 מיליוני דולר למענק, או עלידי חצהרתה שסכום זה של 2.2 מיליוני הדולר אינו סופי, וכי במיסגרת ההערכה־מחדש של מדיניות ארצות־הברית כלפי המרחב, יוסיפו האמריקאים כסף לישראל.

ארליך חתם ברגע האחרון

רק עתה התגלה כי ביומו האחרון כשר־האוצר, חתם שימחה ארליך על התחייבויות כספיות בסדר־גודל של עשרות מיליוני לירות לכמה ישיבות.

ארליך נתן את ההתחייבויות בצורת מיכתבים רשמיים של שר־האוצר לחשב הכללי, ובהם הוראות לתשלום.

בין מקבלי ההתחייבויות — ישיבות הקשורות עם ח"כ אגודת־ישראל שלמה זורנץ, וכן ישיבות הקשורות באביו של השר־ללא־תיק, משה ניסים.

אלון מכין הצגה לפרס

ח"כ יגאל אלון מתכוון להפוך את ישיבת מרכז מיפלגת־העבודה, שתתכנס ב־13 בינואר, כדי להכריע במאבק בינו לבין פרס, לבדיחה, כדי להוכיח כי אין זה מסמכותו של המרכז לקבוע, במועד זה, את מועמד המיפלגה לראשות־הממשלה.

אלון מתכוון לחורות לאוהדיו שלא לחופיע כלל למרכז. להערכת רבים הוא יצליח לגרום להעדרותם של יותר מ־350 איש מתוך 800 חברי מרכז.

אלון עצמו יופיע במרכז ויציג את מועמדותו, כשהוא מדווח לחברי־המרכז על מיספר הנעליים שלו, מידת חוצפותיו וצבע־העיניים של אשתו. לדעת אלון אין למרכז רשאי לקבוע עתה את מועמד המיפלגה, אלא רק מרכז שיתכנס „סמוך לוועידה" — כלומר, אחריה.

שר קיבל קרקעות?

לאחרונה נערכת חקירה סודית בעיקבות הידיעות על כך שאחד משרי הממשלה קיבל קרקעות־מדינה בנגב, לשם עסקיו הפרטיים.

המדובר בקרקעות שהופקעו לצרכים צבאיים עלידי מערכת־הביטחון. כאשר שוב לא היה לצה"ל צורך בקרקעות אלה, הן לא חועברו חזרה לבדואים, בעליהם החוקיים, אלא לרשותו הפרטית של אותו שר.

איומים במפד"ל

למרות שיחת־„שולם", שנערכה בין הד"ר יוסף בורג לבין צעירי המפד"ל, ממשיכה ההתמודדות בתוך המפד"ל.

חוגים המקורבים לצעירי המפד"ל מפיצים את השמועה שהם עשויים לפוצץ פרשיות פיליות, אשר תעוררנה לדבריהם סערה ציבורית נגד כמה מחברי ההנהגה הוותיקה של המפד"ל.

טייסי חיל־האוויר ישלמו יותר

על פי סיכום שהושג באגף כוח־האדם בצה"ל, יועלה החל בחודש הבא שכר־הדירה שמשלמות מישפחות־הטייסים, המתגוררות בבסיסי חיל־האוויר.

עד כה שילמו הטייסים עבור דירה בת שלושה עד ארבעה חדרים, בשיכון המישפחות בבסיסי החיל, בין 425 ל־500 לירות לחודש. סכום זה כלל, נוסף על שכר־הדירה, גם את דמי החשמל, המים, הדלק להסקה וגינון.

עתה יצטרכו הטייסים לשלם כמה מאות לירות נוספות, לפי גודל הדירה, וכן תשלומים מיוחדים עבור החשמל, המים והדלק להסקה.

הורביץ רכש בית מיטבחיים

מישפחתו של שר־האוצר ייגאל הורביץ רכשה את בית־המיטבחיים העירוני בחיפה מידי עיריית חיפה. בית־המיטבחיים יעבור לבעלותה ביום הראשון הקרוב.

מישפחת הורביץ רכשה את בית־המיטבחיים תמורת 26 מיליוני לירות, אך תשלם עבורו למעשה רק תשעה מיליונים. 17 מיליוני לירות מתוך סכום הרכישה לא ישולם, אלא מהווה התחייבות של מישפחת־הורביץ לשלם את כל זכויות הפנסיה של עובדי בית־המיטבחיים.

נאמן עוקב אחרי הפקידים

הפרופסור עזרא סדן, מנהל הרשות לתיכנון כלכלי, והד"ר בן־עמי צוקרמן, הממונה על הביטוח, היו רק שניים מפקידי־האוצר הבכירים שהופתעו בשבוע שעבר למצוא פתק על שולחנם האומר: „ביקרתי במישרדך בשעה 7.30 בבוקר, ולא היית. נא להתקשר ללישכתי ולמסור הסברים." על החתום היה המנכ"ל החדש של מישרד־האוצר, הפרופסור יעקוב נאמן.

התנגדות בליכוד ליגורי

חוגים בליכוד מערערים על העיסקה שנעשתה עם ח"כ אסף יגורי, שבעיקבותיה הוא נכנס כחטיבה לליכוד.

בראש המערערים עומד ח"כ אברהם שריר מהליברלים, הטוען כי ח"כ חיים קורפו מחרות ערך את העיסקה בסודיות, והעמיד את חברי ההנהלה של סיעת־הליכוד בכנסת לפני עובדה מוגמרת.

שריר אף טירפד את אחת ההצבטחות שניתנו ליגורי: לקבל מקום בוועדת־החוץ־והבטחון של הכנסת. את המקום שהתפנה עם פרישתו של ח"כ יוסף תמיר מהליכוד יתפוס ח"כ מנחם סבידור.

יתחלפו העורכים ב„הארץ"

עורך־המישנה של היומון „הארץ", גידעון סאמט, עומד לעזוב בחודש יוני הקרוב את תפקידו, ולהתמנות כשליח „הארץ" בוואשינגטון, במקומו של יואל מרכוס.

סאמט ביקש לעצמו את התפקיד בוואשינגטון אחרי תשע שנים שבהן הוא מכהן כעורך־מישנה של הארץ. את מקומו של סאמט כעורך־מישנה של הארץ יתפוס רן כיסלו.

אבריאל כותב ספר על חדאד

מי שהיה יועצו המיוחד של שר־החוץ, מבכירי ומוותיקי הדיפלומטים בארץ, אהוד אבריאל, התחיל לאסוף חומר לספר חדש, שהוא עומד לכתוב על רב־סרן סעד חדאד, ועל ה„מדינה" הנוצרית בדרום־לבנון.

אבריאל, מי שהיה עם קום המדינה השגריר הראשון של ישראל בצ'כוסלובקיה, בעת שהצ'כים סיפקו נשק לישראל, חבר־הכנסת, אדריכל היחסים עם אפריקה והשגריר הראשון בגאנה, ושגריר ישראל ברומא שם קשר קשרים הדוקים עם האפיפיור, כיהן לאחרונה כיועצו של משה דיין. עם התפטרותו של דיין התפטר גם הוא וחזר למישקו, נאות־מרדכי.

הרצוג בראש ההסברה

סערה חדשה צפוייה במפלגת־העבודה בעיקבות כוונתו של שימעון פרס למנות את האלוף (מיל') חיים („ויויאן") הרצוג כראש מערך־ההסברה של המיפלגה.

אנשי יגאל אלון טוענים כי מינויו של הרצוג בא לעקוף את משה כלפון, העומד בראש מחלקת־ההסברה של המיפלגה, והנמנה על מתנגדי פרס.

מגעים בין ש"י לדמוקרטים

בשבוע האחרון נערכו מגעים בין ח"כ הדמוקרטים, שלמה אליהו, לבין חברי־הכנסת של ש"י, דויד גולומב ומאיר עמית, לשם בדיקת האפשרות להקמת גוש פוליטי חדש, שאליו יצטרף, לפי הבטחת אליהו, גם ח"כ שפיק אסעד.

אליהו, שניהל מגעים עם הליכוד, החליט בשלב זה שלא להצטרף לליכוד, מאחר וראשי הליכוד סירבו להבטיח לו תפקיד של סגן־שר. הוא מחפש עתה מיסגרת פוליטית חדשה.

צפוי משבר בתנועת־המושבים

עימות גלוי עומד לפרוץ בין שני פלגי תנועת המושבים, פלג הוותיקים, בראשותם של עמוס נחמקין וח"כ עמוס הדר, לבין פלג הצעירים, שעימו נמנים מנהיגי המושבים החדשים.

מזכיר תנועת־המושבים, ח"כ יחזקאל זכאי, יותקף עלידי הצעירים, אשר ידרשו את החלפתו. המאבק המתחדש בתנועת־המושבים הוא על רקע המאבק בתוך מיפלגת־העבודה, ערב ועידתה.

בלום מונ"ל הפנים

שר־הפנים, הד"ר יוסף בורג, הציע לאפוטרופוס הכללי, עורך־הדין עמרם בלום, את תפקיד מנכ"ל מישרדו, עם פרישתו של המנכ"ל הנוכחי, חיים קוברסקי, העומד להיבחר כמבקר־המדינה.

המועמד הקודם של בורג, עורך־הדין יעקוב וינרוט, סירב להצעה של בורג.

הבהרה

בעיקבות דיווח בעיתונים על עדותי כעד־התביעה במישפט הפלילי נגד ח"כ שמואל פלאטו־שרון, ברצוני להבהיר כי במשך עשרת הימים, שבהם עבדתי כיועצו של שרון ליחסי־ציבור, בתקופת מערכת־הבחירות, לא הייתי חבר מערכת „העולם הזה".

יוסי יגאי

בטעות חשפה המישטרה את הדוגמנית

סמים, או שמא נוצלה ללא ידיעתה על־ידי סוכני מישטרה, שאותם לא זיהתה, כדי לתפוס את סוחרי־הסמים.

סניגוריו של ערוסי לא הירפו מנושא איריס. את המפקח יעקוב רוזנברג ממחלק־הסמים שאל הסניגור אם הוא מכיר את איריס. רוזנברג גימגם מרוב תדהמה: „כן. אני מכיר אותה.״ את המפקח המישטרתי מנחם יפת שאל הסניגור: „האם אתה נעזרת בגברת איריס?״ בהתכוונו לפעולת לכידת סוחרי־הסמים. יפת ביקש מבית־המישפט לשחרר אותו מהחובה לענות על השאלה. פקד אמנון שמש הודה, כי אחד משוטריו השתמש באיריס דווידסקו לשם גילוי סוחרי־הסמים.

איריס עצמה, שהופיעה בבית־המישפט, שוחררה על־ידי השופט מלהשיב על שאלות שעלולות להפלילה. היא הכחישה הכל. „אני לא יודעת מה רוצים ממני ומה אני עושה בבית־המישפט,״ אמרה לשופט. „נכון שהשתמשתי בסמים, אבל עברתי טיפול גמילה ואני לא לוקחת יותר. אני לא עזרתי אף פעם למישטרה בלכידת סוחרי־סמים ולא מכירה אף אחד משמות השוטרים שהוזכרו כאן, מלבד שמו של פקד שמש שאותו פגשתי לפני חמש שנים.״

„הצלחתי להיגמל״

אם נכונה הגירסה כי איריס דווידסקו, הנערה בעלת אלף הכישרונות, כפי שמכנים אותה ידידיה, עזרה למישטרה ללכוד את סוחרי־הסמים, אין ספק כי היא נמצאת בסכנת חיים. ברור כי המישטרה, מתוך כוונת זדון או בשגגה שקשה לכפר עליה, הסגירה אותה לידי לווייתני העולם התחתון, היודעים לנקום במי שמשתף פעולה עם המישטרה.

בין שוטרים

מלכת המים

איריס בתמונה מאחרי הקלעים של תחרות מלכת־המים יחד עם מי שהתפרסמה אחר כך כנערת־זוהר שהסתבכה בפלילים, שולי חנני. למרות הסתבכותה של איריס, מקווים ידי... ולחזור ולתפוס את המ... בינתיים עזבה איריס ...

כאשר משתמשת המישטרה בנרקומנים כדי ללכוד סוחרי־סמים, מקפידים הבלשים להיעזר בנרקומן רק בפגישה הראשונה עם הסוחר. אחר־כך הם ממשיכים לבוא ולרכוש ממנו סמים ללא הנרקומן, וכאשר הם מחליטים לעצור אותו לבסוף, הם מגישים נגדו כתב־אישום הכולל רק את העסקות שנעשו ללא הנרקומן. כל העסקות מילבד העיסקה הראשונה, וזאת כדי שלא יעלה בדעת הסוחר כי הנרקומן הסגיר אותו, וכדי שלא יהיה צורך לחשוף את הנרקומן בבית־המישפט.

במישפטו של ערוסי היה מי שעשה את השגיא... העלולה להיות גורלית לאיריס. נגד ערוסי הג... כתב־אישום גם בעניין העיסקה הראשונה, שבה ל... דעת הסניגורים שלו השתתפה גם איריס, ואיר... נחשפה.

הצעירה בת ה־23, שנראתה בבית־המישפט כאי... יצאה מאחת ממודעות הפירסומת הרבות שלה, עזב... מייד לאחר המישפט את ביתה. גם אביה, אלי דווידסק... עורך־דין תל־אביבי העוסק בעסקי דלא־ניידי נעל... יחד עם אשתו מדירתו. יתכן שאיריס תיאלץ לעזו... בסופו של דבר את הארץ ולברוח לבית ידידי... באירופה, עם או בלי עזרת המישטרה שהפילה אות...

בימי הזוהר! איריס על חוף אילת שאליה הובאה על־ידי צלמי אופנה לערוך סידרת צילומים. בגיל 16 כבשה איריס את ליבם של צלמי האופנה והפירסומת, ביגלל יופיה וקומתה התמירה, והפכה דוגמנית מיספר אחד של ישראל.

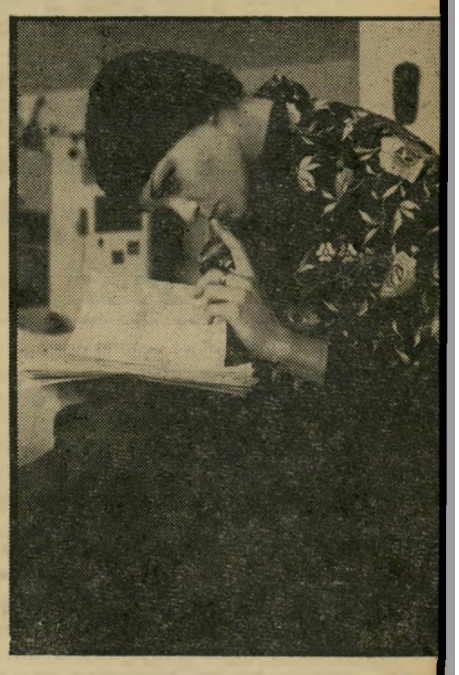

עצבות הפרק לפני האחרון ב חייה של איריס היה פרק השידים שפירסמה ואשר זכו בהצלחה.

„**א**ני נרקומן, מכור לסמים קשים,״ הודה שמעון ערוסי עובד מחלקת־התברואה של עיריית תל־אביב, כאשר העיד בשבוע שעבר במישפט סחר־בסמים המנוהל נגדו. „יום אחד ניגשו אלי בחור ובחורה. את הבחורה, שקוראים לה איריס, הכרתי. היא באה עם דמעות, פיהוקים ורעידות, סימנים של משבר־סמים. היא התחננה בפני שאגיד לה איפה אפשר לקנות סמים... הבחור שהיה איתה לא דיבר בכלל. נסענו לתחנת־סמים, ושם איריס קנתה הרואין. היא הצביעה על הבחור שהיה איתה ואמרה לי שתפסה פראייר. איריס הריחה ואני הזרקתי לעצמי את הסם.״

אותה איריס, כפי שהתברר אחר כך, היתה אחת הדוגמניות המפורסמות ביותר בארץ, איריס דווידסקו. הבחור שהיה עימה היה בלש ממחלק־הסמים של מישטרת תל־אביב. בלש זה, והממונים עליו, עשו, בכוונה או שלא בכוונה, טעות שעלולה לעלות לאיריס בחייה. הם הסגירו את שמה לידי העולם התחתון. כיום חושבת איריס כי העולם התחתון הוציא נגדה פסק־דין מוות, והיא ירדה למחתרת. כפי שהתברר מהעדויות במישפטו של ערוסי היתה איריס משתפת פעולה עם המישטרה. השופט יצטרך להחליט בתום המישפט, אם איריס התנדבה לעזור למישטרה בלכידת סוחרי הסם, אם היתה סוכנת מישטרתית, נרקומנית שהקשר עם המישטרה הביא לה

אירים דוידסקו לניקמת השולם התחתון

נערקומנים

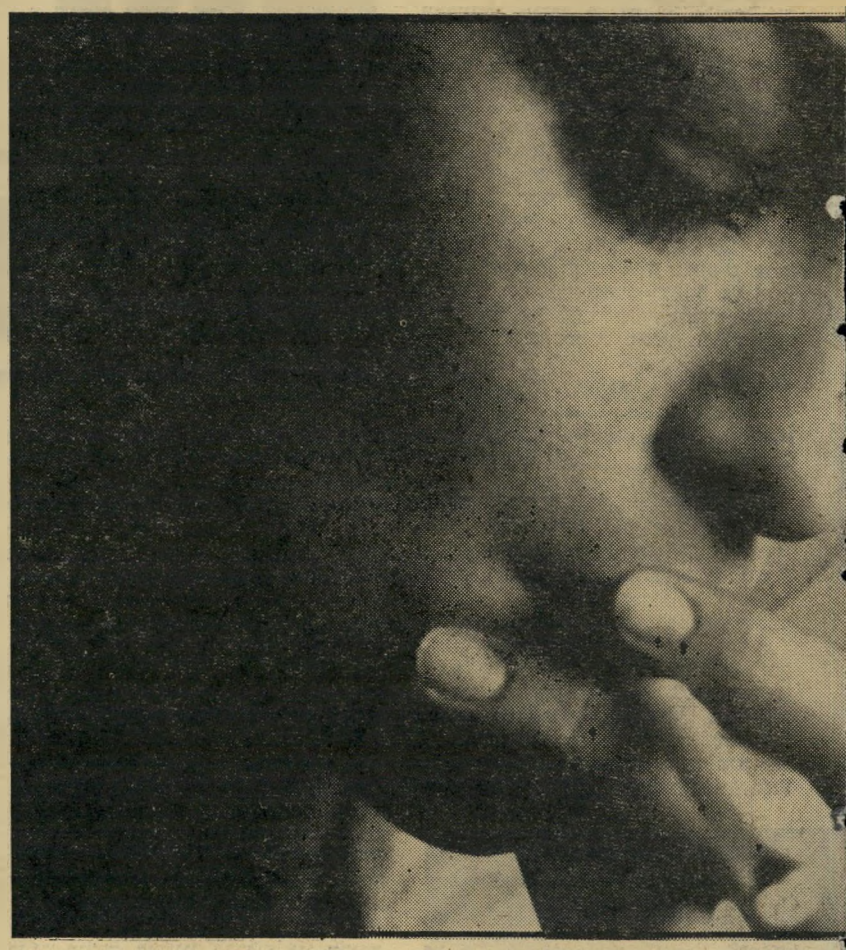

סות הגדולות שהיו למישטרת תל־אביב.

אירים נלכדה במכונית הדה־שבו שלה ליד ביתה בצפון תל־אביב. כאשר עצרה ניידת מישטרה את המכונית, זינק מתוכה בחור, שאחר כך התברר שהוא דמות ידועה למישטרה דווקא בנושאי הסמים, וברח. השוטרים עצרו את אירים, שטענה כי אינה מכירה כלל את הבחור, אלא רק נתנה לו טרמפ. לדברי אירים התעללו בה השוטרים רק מפני שזיהו אותה כאיריס דוידסקו הדוגמנית המפורסמת, ורצו לזכות בעזרתה בכותרות בעיתוני המחרת. אז אמרה אירים לשוטרים, שהאשימו אותה כי היא סוחרת

אבא אביה של אירים, עורך־הדין ויוחד נכסי דלא־ניידי, אלי דוידסקו. בתמונה בזכייתה כמלכת המים.

לחוץ לארץ? אירים שירדה למחתרת לאחר שפורסם ברבים כאילו שיתפה פעולה עם המישטרה בלכידת סוחרי־סמים, יודעת כי מאיים עליה גזר־דין מוות של העולם התחתון. אחת האפשרויות כי נסעה לחוץ־לארץ.

בקוקאין: „אני בכלל לא ידעתי שבארץ יש קוקאין."

באותה תקרית נקשר שמה של אירים, לראשונה מאז הופיע בעיתונים תשע שנים קודם לכן, כמעורבת בסמים. אירים מכחישה כי היא מכורה לסמים. „היתה לי תקופה קשה שלקחתי סמים. זה התחיל אצלי בחוץ־לארץ, באמשטרדם, אבל ידעתי שזה לא טוב. עברתי טיפול גמילה רציני, ואני בין היחידות בארץ שהצלחתי להיגמל. אז מה רוצים ממני עכשיו?"

כיום אירים דוידסקו היא דמות מוכרת לא רק לצלמי האופנה, יצרני הסרטים, מו"לים של ספרים וקוראי מדורי הרכילות. היא מוכרת גם לציבור צרכני־הסמים בארץ, אשר חלקם לפחות הדביק לה, למרות הכחשותיה, את התואר של משתפת פעולה עם המישטרה.

כמעט כל אדם בישראל מכיר את אירים, גם אם אינו מזהה אותה. פני המלאך שלה, גופה התמיר, השפתיים הנחשקות והעיניים החייכניות מתנוססים על חלק ניכר ממודעות הפירסומת בעיתונים, בסרטי־הפירסומת בקולנוע ואף על כרזות הפירסומת שעל האוטובוסים.

בפירסום הראשון שלה זכתה אירים עוד בהיותה בת 14, עת ניגשה לתחרות מלכת־המים של העולם הזה. אירים, אשר בעיקבות גירושי אביה, המפורסם אף הוא בטורי הרכילות, מאמה שהיתה ידועה

(המשך בעמוד 46)

השחקנית אירים בסרט „אדם", שלמרות שנכשל, חביא לכישרון מישחקה ביקורות נלהבות.

היא התמוטטה בשעה שניגשה לגלאי־השקר, ובאותו ערב אושפזה בבית־החולים

צרותיה של מועמדת לכנסת

לדיה של השדכנית הלנה עם־רם נשׂ־לחו קדימה בתנועה חסרת־אונים, כדי למצוא אחיזה. רגע קט נשענה אל הקיר, ואז התמוטטה בבת אחת. מעיניה זלגו דמעות, שמרחו את האיפור הכבד שעל פניה לעיסה לבנה ומכוערת. גופה רעד. האשה מלאת האון, בחליפה הנשית המהוּדרת, הפכה שברי־כלי.

זה קרה ביום הראשון השבוע. הלנה הגיעה למישרדי המכון הישראלי לפוליגרף, לפי הצעת העולם הזה, כדי להיבדק בגלאי־שקר, על פי שאלות שנוסחו על־ידי העולם הזה. הלנה הסכימה לבדיקה, אך דקות ספורות לפני שעמדה להתבצע נתקפה בהיסטריה.

„אני הולכת למות. אין לי כוח לחיות יותר!" צעקה הלנה לפני מכשיר הפוליגרף. „כל העולם נגדי! כולם רוצים רק לקבור אותי! אני לא יכולה יותר! כל החיים שלי חשבתי שמגיע לי להיות מישהו, ועכשיו הכל נהרס! למה זה מגיע לי?

„אנשים שאני בעצמי חיתנתי אותם רואים אותי ברחוב ועוברים לצד השני. מתעלמים ממני! נותנים לי לשקוע בתוך הליכלוך הזה! אני לא מסכימה! אני רוצה לחזור להיות מה שהייתי! יש לי מחלת־לב! אסור לי להתרגש! תעזרו לי!"

בשלב זה התמוטטה הלנה. כתוצאה מכך לא יצאה הבדיקה בגלאי־שקר אל הפועל. השאלות שהוצגו לה היו:

- האם נישאו באמצעות צמד לא פחות מ־100 אנשים?
- האם נישאו באמצעות צמד לא פחות מ־500 אנשים?
- האם נישאו באמצעות צמד לא פחות מ־1000 אנשים?
- האם נישאו באמצעות צמד לא פחות מ־2500 אנשים?

אחר חצות הובהלה הלנה לבית־החולים בילינסון. האבחנה: חולשה כללית וקוצר נשימה חמור. לפנות בוקר שוחררה הלנה מבית־החולים והרופאים קבעו לה תור למכון הלב שבבית־החולים.

אישיותה של הלנה עם־רם, בעלת

שדכנית חלנה בעבודה
„אין רע בלי טוב"

הנשים שהציגו את טענותיהן בתוכנית הטלוויזיה סיפרו כי שילמו סכומים של 15 אלף עד 22 אלף לירות ויותר כדמי־הרשמה לצמד, נוסף על התחייבות לשלם סכום נוסף אם יתחתנו במיסגרת המישרד. הן תיארו שיבעת מדורי גיהינום שעברו מאז, כתוצאה מהשירות שמעניק המישרד, עד שנתייאשו, וניתקו את הקשר מבלי שקיבלו את כספן חזרה.

הרושם הכללי, שנוצר מתוך הכתבה, היה כי מישרד צמד מנצל את בעיית עודף הנשים הפנויות שמעל לגיל 30, ואת הקשיים שבהם הן נתקלות בחיפוש אחר בן־זוג לחיים, כדי לצבור רווחים על חשׂבונן. לצופים נרמז כי המישרד מושך אליו נשים בהבטחות מפתות, שאין להן כיסוי.

חמישה מיליון לירות פיצויים

שידור הכתבה הפך את גלגל־המזל של הלנה בן־לילה, לדברי הלנה, התוצאות הורגשו כבר למחרת היום. הלקוחות פסקו מלפקוד את סניפי המישרד. העובדים, שמיספרם הכולל מונה כ־20 איש, נשארו ללא תעסוקה. לקוחות שכבר נרשמו דרשו את כספם בחזרה.

אך הלנה לא נשברה. היא החליטה להשיב מילחמה השערה. ביום הרביעי לפרסמה מודעת־ענק בעיתונים, שבה טענה כי הכתבה בטלוויזיה היתה חד־צדדית ובלתי־מאוזנת, שגרמה לה עוול. היא הבטיחה לציבור כי תוכיח את הגינותה ואת

שדרן מסדר
„יש כיסוי לכל מילה"

כוונותיה הטובות, וכי סופה של האמת לצאת לאור.

יומיים לאחר מכן הגישה הלנה, באמצעות פרקליטיה ממישרד עורכי־הדין דויׂדור גניהר, תביעת־דיבה בסכום של חמישה מיליון לירות נגד רשות־השידור. בכתב־התביעה היא טוענת כי בכתבה שׂודרה הובעה לשון הרע על־ידי כך שהתיימרו להציג עובדות המתייחסות למישרד צמד, ושעובדות אלה בשקר יסודן.

לדברי כתב־התביעה, הנושאים שנזכרו בכתבה הוצגו בצורה מטעה, לא־מאוזנת ומסלפת, כך שבלב הצופים נוצר רושם מוטעה, מעוות ומסולף על הדרך שבה מנוהלים עיסקי צמד. לצורך זה, נאמר בכתב־התביעה, הועלמו מעיני הצופים דברים שהיה בהם כדי ליצור תדמית חיובית על המישרד, על־אף שדברים אלה היו ידועים לטלוויזיה. כתב־התביעה מאשים את רשות־השידור כי בעשיית הכתבה נעשו, ולאחר מכן שׂודרו, מעשי־הטעייה מכוונים, שתכליתם ליצור תדמית שלילית על מישרד צמד.

הלנה הצהירה גם, כי פנתה לכמה מישרדי־חקירות פרטיים, כדי שימציאו לה הוכחות לכך שהמרואיינים אמרו בכתבה דברים שהתיימרו להיות עדותם של־הם, ובפועל הדברים הושמו בפיהם על־ידי כתבי־הטלוויזיה.

לפי דבריה ומעשיה נראה כי הלנה החליטה לנקוט בכל דרך אפשרית כדי להציל את עיסקה ואת שמה הטוב. היא

נוצרי עם יהודיה

הלנה עם־רם, בת ה־30, מוכרת מתוך תמונותיה, שהתפרסמו בצד מודעות־ענק בעיתונים. במשך שלוש שנות קיום מישרד צמד התמידה הלנה לשוות לו תדמית של מישרד אכסקלוסיבי ברמה גבוהה, הנותן את שירותיו לאקדמאים ולבעלי־אמצעים בלבד. מודעות־הפירסומת שתיארו אותה הירבו להתפאר כי „אצלה אין פשרות. היא לא מקבלת כל אחד. יש לה תנאים: רק משכילים, נאים ורצויׂ בעלי־אמצעים."

למישרד צמד שלושה סניפים בארץ, ולאחרונה הוקם אחד בניו־יורק. הלנה מנהלת אותם יחד עם בעלה, איתמר, שהוא עוׂר כנגדה. הסניף הגדול והמרכזי נמצא ברחוב ש"ץ 8 בתל־אביב. המנהל האחראי במקום הוא ישה כץ, שעסק בעבר באמרגנות.

בין הטענות שהועלו נגד צמד נאמר כי בניגוד לפירסומים, אחוז הזוגות הנישׂאים באמצעות המישרד הוא אפסי; אין שומרים על דיסקרטיות; הייעוץ המיקצועי — הכולל גרפולוג, פסיכולוג, עובדת סוציאלית ומישרד־חקירות פרטי — הוא חובבני; מרבית הלקוחות הרשומים כלל אינם אקדמאים ובעלי־אמצעים; הפגישות הן מיקריות וללא כל התאמה בין בני־הזוג („עד כדי כך שהפגישו נוצרי עם יהודיה"), רשומים גם גברים נשואים או בעלי עבר מפוקפק; וכי ישנם גברים המקבלים שכר עבור פגישות עם נשים.

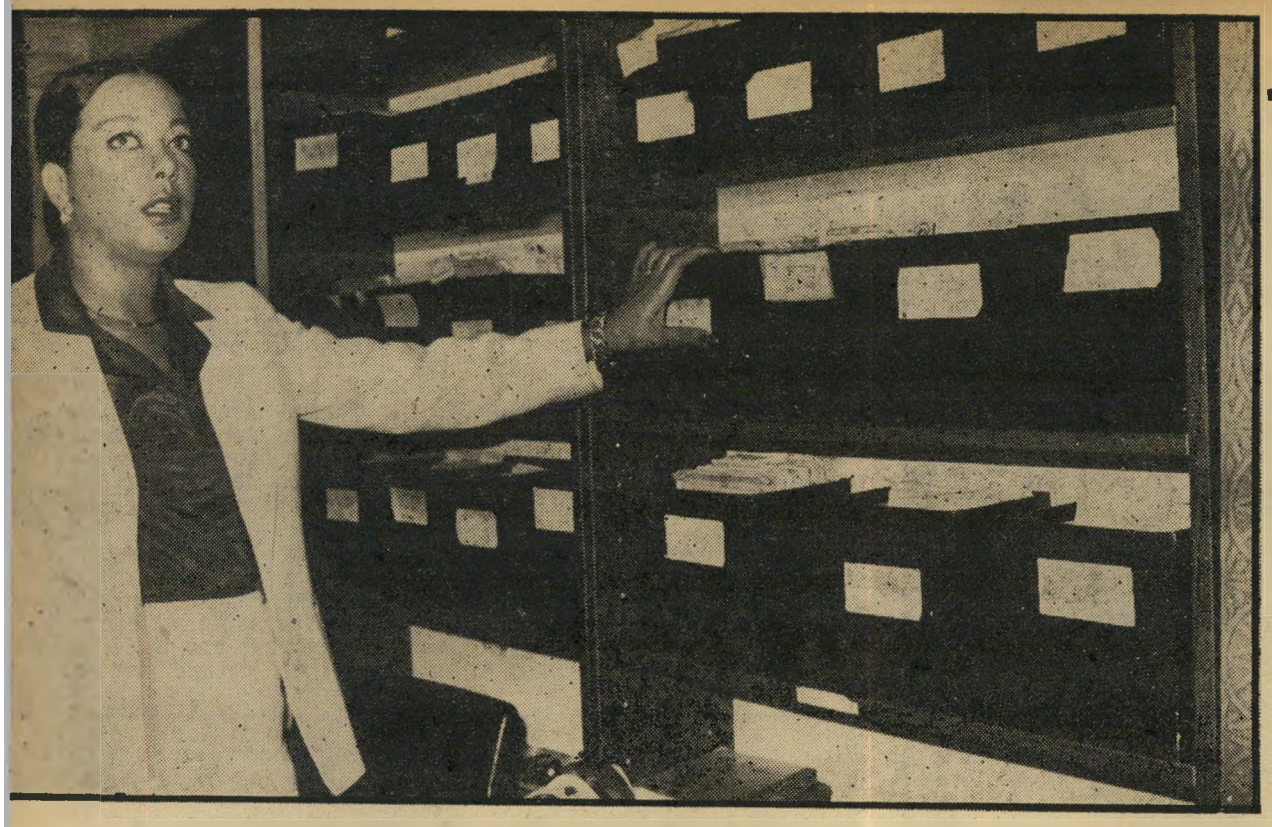

הלנה עם־רם ליד כרטיסיות לקוחותיה
„הרסו אותי לגמרי"

לבדיקת מצב ליבה

נחושה בדעתה להפוך פעם נוספת את גלגל מזלה.

בהכנת תוכנית הטלוויזיה עסקו שימעון טסלר, שרי רז ומיכה לימור. בתגובה על האשמותיה של הלנה אמר טסלר: „אני יכול להבטיח שלכל מילה שנאמרה בכתבה יש כיסוי. אנחנו ממשיכים לקבל מאות מיכתבים, המאשרים את אשר פירסמנו ומגלים דברים נוספים על המתרחש במישרד השידוכים צמד.

„כל העדויות שפורסמו בכתבה נבדקו קודם על־ידנו, ונמצאו נכונות. לאיש לא היתה כוונה לפגוע מלכתחילה במישרד צמד. יצאנו לבדוק את המתרחש בענף השידוכים והתברר לנו, במהלך הבדיקה, כי במישרד זה נעשים דברים שיש להתריע עליהם. גילינו ליקויים גם במישרדי־שידוכים אחרים, אך המצב בצמד היה חמור מאד. לכן החלטנו לפרסם את המימצאים בטלוויזיה עסקו שימעון טסלר, שרי רז ומיכה לימור. בתגובה על האשמותיה של הלנה אמר טסלר: „אני יכול להבטיח שלכל מילה שנאמרה בכתבה יש כיסוי. אנחנו ממשיכים לקבל מאות מיכתבים, המאשרים את אשר פירסמנו ומגלים דברים נוספים על המתרחש במישרד השידוכים צמד.

„כל העדויות שפורסמו בכתבה נבדקו קודם על־ידנו, ונמצאו נכונות. לאיש לא היתה כוונה לפגוע מלכתחילה במישרד צמד. יצאנו לבדוק את המתרחש בענף השידוכים והתברר לנו, במהלך הבדיקה, כי במישרד זה נעשים דברים שיש להתריע עליהם. גילינו ליקויים גם במישרדי־שידוכים אחרים, אך המצב בצמד היה כאילו בוימו העדויות. עם זאת אנחנו בודקים את טענותיה של הלנה לגופן, ויהיו בידינו תוצאות תוך זמן קצר." טענות אלה יהוו את הבסיס לכתב־ההגנה של רשות־השידור במישפט הצפוי.

מאז חזרה ארצה, מתגוררת הלנה בבית חמתה, המטפלת כעת בשני בניה — ליאור בן ה־7 ועירן בן ה־9. גם מתחת למסווה הלבוש האלגנטי הנוצץ, ומעטה האיפור הכבד, מתקשה הלנה להסתיר את המשבר שפקד אותה מאז פורסמו הטענות על הנעשה בצמד.

סיפרה הלנה ל„העולם הזה":

אני באה מבית עני. הקדשתי את כל חיי כדי להגיע לאן שהגעתי. ופיתאום, ביום אחד, הכל נהרס. נתנו לי מכה שגרמה לי עוול שלא־ישוער. אני מרגישה מושפלת עד עפר. נפגעתי בצורה שלא ניתנת כלל לתיאור. מה שמחזיק אותי כרגע בחיים זה האנשים שנותנים לי יד והידיעה שאני נקיה מכל רבב.

שלושה שבועות לפני פירסום הכתבה שהיתי במישרד החדש, שהקמתי בניו־יורק. שם אני משדכת אך ורק יהודים עם יהודים, ומעניקה שירותים חינם למי שעומד לעלות ארצה.

שרי רז התקשרה אלי, וביקשה לראיין אותי לצורך כתבה על מישרדי־שידוכים. היא הבטיחה שזאת תהיה כתבה מאוזנת, בעד ונגד. הסכמתי והגעתי במיוחד לצורך זה ארצה.

„הכתבה היתה מבויימת"

ה פגשתי את שרי עם זוג רופאים, שנישאו באמצעות המישרד, ועם עוד כמה זוגות אקדמאיים ובעלי מיקצועות חופשיים, שהביעו שביעות־רצון מהשירות שקיבלו בצמד. הפגשתי אותה עם הפסיכולוג, הגרפולוג ואיש מישרד־החקירות, המועסקים על־ידי וכולם סיפרו לה בהרחבה על אופן עבודתם. שרי ראיינה וצילמה, ובסוף לא הכניסה מכל זה כלום. היא פשוט התעלמה לחלוטין מכל הצד החיובי.

אני לא מסוגלת להבין את זה. יכול להיות שהכל אצלי רע, בלי שום טיפת טוב? הכל שלילי, בלי שום דבר חיובי? זה לא יתכן! כל אדם עם הגיון בריא צריך לראות שהכתבה היתה בלתי־מאוזנת. זה מה שכל־כך מרגיז אותי. איך אפשר לתת תוכנית שלמה בטלוויזיה, בלי להראות אפילו צד חיובי אחד?

אחרי ששרי גמרה לראיין, חזרתי לניו־יורק. הייתי בטוחה שזאת תהיה כתבה שתראה את שני הצדדים של המטבע. פיתאום קיבלתי טלפון, וכששמעתי מה קרה הרגשתי שהרסו אותי לגמרי. עליתי על המטוס הראשון וחזרתי ארצה. ביקשתי פגישה עם שימעון טסלר, אבל ברגע האחרון הוא ביטל אותה, ללא הסבר. ביקשתי להתראיין ברדיו, ולספר על העוול שעשו לי, אבל הם אמרו שאינם רוצים להתערב. פשוט סגרו אותי מכל הכיוונים.

אני מודה כי במישרד בעל היקף כה גדול כמו שלי יתכנו ליקויי־שרות מדי פעם. סביר להניח כי יותר אנשים מאשר שלושת המרואיינים בטלוויזיה אינם מרוצים. וזה טיבעי. אבל אין לי שום הסבר לזה שהטלוויזיה רוצה להציג כאילו זה המצב הכללי אצלי. זה לא נכון. איפה הצדק?

רוב האנשים שהתקשרו אלי אחרי הכתבה אמרו שלא יכול להיות שאין שום נקודה חיובית במישרד שלי. לכן ברור שכל הכתבה היתה ביום. אני יודעת שזאת דרך ארוכה, עד שאני אוכיח את זה, אבל אני מאמינה שהצדק ייצא לאור. הוא חייב לצאת לאור.

עד כאן דבריה של הלנה.

אחת הטענות, שהועלתה במיסגרת כתבת הטלוויזיה, האשימה את מישרד צמד בכך שמיספר הזוגות הנישאים בו הוא אפסי. במודעת־פירסומת מלפני חודש התפאר צמד כי „9750 היכרויות ונישואין" נערכו במיסגרתו בשנה שעברה. ניסוח זה הוא מטעה, שכן אינו מפרט כמה נישאו — וכמה רק הכירו.

הלנה הודתה כי חלק־הארי של מיספר זה מתייחס להיכרויות בילבד. היא הודתה גם כי בכל פעם שלקוח במישרד מקבל מיספר־טלפון, נחשב הדבר כהיכרות, ונכלל במיספר שפורסם, אפילו אם הפגישה לא יצאה אל הפועל. עם זאת ממשיכה הלנה לטעון כי „היו הרבה מאד נישואים במיסגרת המישרד."

לכתב העולם הזה לא היתה מוכנה למסור את כרטסת הזוגות שנישאו באמצעותה — לדבריה מטעמים של שמירת סודיות. היא גם לא היתה מוכנה לנקוב במיספר.

כדי להוכיח את צידקת דבריה, נבדקה הלנה בגלאי־שקר על פי יוזמתה שלה עצמה. היא השיבה על השאלות הבאות, שנוסחו על־ידי פרקליטה:

● האם באמת נישאו הרבה זוגות באמצעות צמד?

● האם ידוע לך אם גבר קיבל אי־פעם תמורה כספית מצמד על מנת שיפגש עם בחורה?

● האם את בעצמך שילמת אי־פעם, במיסגרת צמד, תמורה כספית לגבר על־מנת שיפגש עם בחורה?

● האם במיסגרת מישרד צמד הפגשת פעם נוצרי עם יהודיה?

(המשך בעמוד 46)

מנהל־סניף כץ
„מצב חמור מאד"

„פרס הבטיח לי מקום!"

נוסעי טיסת הג'מבו של „אל־על", בקו ניו־יורק—תל־אביב, לפני חודש, לא יכלו שלא להבחין בפגישה המוזרה שנערכה לעיניהם באחת משורות המושבים שבמחלקת התיירים.

המשוחחים היו יו"ר מפלגת העבודה, שימעון פרס, ואשה נאה, מושכת תשומת־לב הן בהופעתה והן באורח דיבורה הנלהב והנמרץ. פרס חזר באותה טיסה משליחות ההופעות שלו בארצות־הברית, אותה נאלץ לקטוע שבוע קודם לכן, בעת שהוזעק אזעקת־שווא להצבעה, שעמדה להיערך בכנסת על סעיף חמש בחוק ההפלות.

הפעם, בניגוד לטיסותיו הקודמות ב„אל־על", לא נתגו בו כאורח רם־מעלה. על פי הוראותיו של יו"ר מועצת־המנהלים של החברה, בומה שביט, בוטל האירוח האוטומטי במחלקה הראשונה לאורחים נכבדים שבידיהם כרטיסים למחלקת התיירים. פרס נאלץ לטוס בחברת אזרחים רגילים.

שותפותו לאותה שיחה משמשה את תשומת־לבה היתה הלנה עם־רם, שלרבים מהנוסעים היתה מוכרת כשדכנית. רק טבעי הוא שעצם המיפגש בין השניים עורר התלחשויות וגיחוכים.

„את מי היא כבר הולכת לשדך לו?" התלוצצו בין המושבים.

„אולי היא הולכת לעשות שידוך בינו ובין הליכוד," העירו אחרים.

אותם שהיו קרובים יותר למושבו של פרס והדי השיחה יכלו להגיע לאוזניהם, הופתעו בוודאי לגלות שהשיחה בין פרס להלנה עם־רם נסבה על נושאים פוליטיים.

הלנה עם־רם לא הסתירה בעבר שיש לה שאיפות פוליטיות. בראיונות שנערכו עמה היא רמזה מדי פעם שהיא חושבת להפנות חלק מהמרץ הרב שלה לאפיקים פוליטיים.

„למה לא?" הסבירה הלנה ל„העולם הזה". „אני בת תערובת, לחורים שחם יוצאי מזרח ומערב. אני יכולה לייצג את עדות־המיזרח בכנסת לא פחות טוב ואולי יותר, מצ'רלי ביטון. חוץ מזה, התפרסמתי במרוצת השנים האחרונות. אלפים ורבבות של אנשים מכירים אותי. אלפים אסירי תודה לי. אני יכולה לייצג את האינטרסים של הרווקים והרווקות בארץ. זה ציבור של 300 אלף איש. אני לא רווקה, אבל אף אחד לא מכיר כמוני את הבעיות שלהם."

כשנשאלה על אותה שיחה במטוס עם שימעון פרס הסבירה הלנה: „הזעיקו אותי לארץ לצורך אותה כתבת טלוויזיה עלי. בארצות־הברית הכרתי את ישעיהו תדמור, מי שהיה פעם קצין־חינוך ראשי של צה"ל והיום הוא נציג תנועת־העבודה־הציונית שם. הוא מכיר את פעילותי ויודע כמה אני תורמת לעידוד העליה. הוא הציע לי לפגוש את שימעון פרס המבקר בארצות־הברית ולעשות לי הכרה איתו, כדי לבדוק את האפשרות להשתלב במיפלגת העבודה. זאת לא ההצעה הראשונה שקיבלתי בכיוון זה. לפני הבחירות האחרונות פנו אלי מכמה מיפלגות וביקשו שאצטרף אליהן. אבל אז עוד לא הייתי בשלה לפוליטיקה.

„כשפגשתי את פרס במטוס שוחחנו על האפשרות ש־אשתלב בפעילות הפוליטית של מיפלגת העבודה ופרס אפילו דיבר על זה שאהיה ברשימת מועמדי המערך בבחירות הבאות. הוא הבטיח לי מקום טוב באמצע... אבל עכשיו, אחרי תוכנית הטלוויזיה הזאת עלי, אני מבינה שאין לי כל סיכוי. הם קלקלו לי גם את הקאריירה הפוליטית שלי."

לשימעון פרס יש, כמובן, גירסה שונה לחלוטין על אותה פגישה עם הלנה עם־רם במטוס הג'מבו. הוא כופר מכל בטענה כאילו ישעיהו תדמור ערך היכרות ביניהם.

„לא מיניה ולא מקצתיה," הסביר עוזרו של פרס, בועז אפלבוים. „חפגישה עם הלנה במטוס היתה פגישה מקרית. מסוג זה שפרס נפגש בכל טיסה עם כל מיני אנשים שאינו מכיר. בכל טיסה ניגשים אליו אנשים, לוחצים את ידו ומציגים את עצמם בפניו. זה גם מה שקרה הפעם. הגברת הזאת ניגשה אל פרס, הציגה את עצמה והתחילה לספר לו על פעילותה למען העליה מארצות־הברית. פרס היה אדיב, חקשיב, חינהן בראשו ולא הוציא מילה מפיו, מלבד כמה מילות נימוסין.

„זוהי שטות גמורה לטעון כאילו שוחח איתה על נושאים פוליטיים או הציע לה מקום ברשימת המערך לכנסת. זוהי המצאה שהיא פרי דימיון פורע."

במדינה

אילת

בירה ומצב־רוח

בירה, מלכת־יופי, תחרויות, דיסקו ומיצנח שלא נפתח, פחפו אלפים לסוף־שבוע באילת

מי אמר שלא מתמסטלים באילת? מי שאמר את זה, שלא יחשוף את פניו ברבים, בגלל הבושה, כי בוודאי לא ראה את האילתים בשימחת הבירה שלהם. קו־פסת בירה עלתה 10 לירות, הים — חינם. שמש בשפע. למקום הגיעו מישפחות של־מות, עמוסות סירים ומחבתות. ריח הבשר השרוף פשט לאורך החוף.

היום החל בתחרות ריקודי דיסקו, אשר באילת נראית אחרת. לאילת לא מגיעים יפיופים בני־עשרה, אלא ילדים וילדות בני שלוש... עד תשע. ואילו מוסיקת הדיסקו, שהאחראי עליה היה דיסק־ג'וקי מיקצועי, אי־אפשר היה למצוא דמיון בין הדיסקו לבין הקפיצות שעל הבמה. זה שבחר, החליט, כיוון והחמיא היה כוכב עליון מיובא מהצפון — דודו טופז.

החוף התמלא והלך. 7000 אילתים התאספו ובאו. פה ושם נשמעה שאלה בשוודית ותשובה בצרפתית, אך הרוב היו ישראלים. „גורמים בכירים" על החוף סיפרו, שהמלך תוסיין הגיע באותו הבוקר לעקבה הסמוכה. מפה לאוזן נלחש, שהוד מלכותו משקיף על הנערות האילתיות וכי הוא מחפש לו אשה חדשה. מי יודע.

היפהפיות המקומיות הופיעו במיטב הלבושים. הקיץ שולט והשמש יוקדת אך את מעיל הפרווה הקצר חובה להראות לחברים, את המגפיים — לתיירים, ואת צעיף הצמר — לאורחים.

דודו טופז עושה על הבמה ככל יכולתו. בין פחית לפחית של בירה הוא מפריח את הבדיחות החדשות האחרונות.

על הבמה התייצבו חמש נערות זוהר, לסיבוב ראשון. אוליביה, גלית, איילת, מרי ואילנה. יפות ולא כל־כך יפות, צעירות ואפילו זקנות קמוטות בנות 16.

אחום האילתי משפיע כנראה על הגדילה וההתפתחות. אחרת אי אפשר להבין איך הן נראות כל כך שופעות, ויחד עם זה כל כך ילדותיות. מי שנהנה מכך היה דודו טופז. על פי חוקי המגחים והמראיינים חייב היה להחליק את אצבעותיו על העכוזים, לפי התור. כולן עברו את המיבדקים והורדו מהבמה למנוחה.

מאחור, בצל, היה קריר. הנערות רעדו, אולי גם מהתרגשות. „תשימי עליך איזה חולצה," יעץ נער לנערתו המתחרה. „תשתוק!" התריסה אמה. „שתראה מה שיש לה, למה לא? למה הבת של שושנה מראה? למה ששלי לא תראה?" הנערה קפאה, האם נהנתה והחבר סבל.

היחידה שהחליטה שלא לוותר על חמימות בגלל חשיפה היתה גלית מויאל היפה והחטובה. את חולצתה העליונה הצדיקה כך: „זה לא נאה להסתובב בביקיני קצרצר כשכולם לבושים." היא זו שנבחרה לבסוף למלכת הבירה, וזכתה בכרטיס טיסה הלוך ושוב לרודוס ובשהייה במקום במשך שבוע.

התוכנית היתה לבחור במלכות היופי על פי מיספר הקולות שתקבלנה המועמדות והמישפחות המשיכו בהתארגנות ל־שעת השי"ן. הכוחות הפורצים הזדיינו בפחיות בירה. כל פחית הקנתה זכות לקול אחד בבחירה. כשנתלהטו הרוחות החליטו המארגנים לבחור קבוצת שופטות, כדי שהן תבחרנה את המלכות. המריבות נמשכו, אך הבירה היתה חזקה מכל והגייסות נכנעו.

תחרות השתיה החלה לשלהב את הקהל. על הבמה התייצבו כמה מגברי העיר. מי גברי יותר ומי פחות — את זה תקבע הבירה. כמה דקות לאחר מכן נשאו שלוש נשים דקות גיזרה את שלושת הבעלים הלא־עליזים אל עבר המבוניות, בדרך הביתה. ובחור בן 14, ג'והני חיימוביץ, ליטף חתיכות אחרי ששתה 5 קופסות בירה.

בקיאות באסטרולוגיה. לקראת התחרויות נראה מטוס קטן בשמים. העיניים נישאו אל על. המטוס פלט מתוכו בכל סיבוב שלושה צנחנים. היו אלה חברי קבוצת הצניחה החופשית, שאומצה על־ידי מיפעלי הבירה בארץ. המבטים נצמדו אל הנקודות הזעות בשמים. המתח גבר מרגע לרגע. הנקודות נעו והתקדמו אל עבר האדמה, אך ללא מצנחים. עד לרגע האחרון ממש. הקהל לא ידע כי לאחד הצוותים, מישה גרויסמן, אירעה תקלה. בגובה של כחצי קילומטר מעל פני הקרקע התברר לו כי המצנח לא נפתח. הוא השתמש במצנח הרזרווי, הגיע אחרון, לגם בירה וקרא לעבר חבריו: „הייתי הורג אותכם אם לא הייתם מחכים לי!"

אחרי הצהריים התקיימו הבחירות של מלכת הבירה. דודו טופז גילה בקיאות רבה באסטרולוגיה, לא שכח לשאול כל מועמדת באיזה מזל נולדה וידע לתאר את תכונותיה. אחר כך שאל אותן על תחביביהן.

איילת: „אני אוהבת שירה." ציפי: „ציפורים!" אילנה: „אני אוהבת לדגמן." מרי: „ספרות יפה." גלית: „פסנתר!" רק אוליביה לא למדה עדיין את הפטנט וענתה בתמימות: „אני רוצה להיות ספרית, כמו האמא שלי, וזה גם התחביב שלי."

מתחרה חיימוביץ
„אני גבר!"

מנחה טופז בתחרות היופי
נהנה מכל רגע

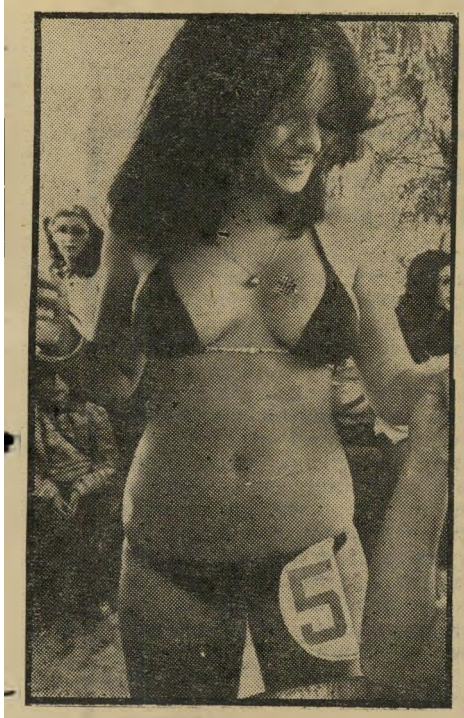

מתחרה אוליביה
תמימה

מלכה גלית
צנועה

רחל מרחלת על כל העולם

הסיכונים שבלגור לבד

כל תחנות הרדיו של הילדים משמיעות ללא הרף במיצעדי הפיזמונים שלהן וגם מחוץ להם את שירה של **אביבה חד**, אני גרה לבד וטוב לי!

ההצלחה המסחררת של השיר היא גם בזכות שירתה של אביבה אבל לא פחות מכך בזכות המילים של דן אלמגור, ה־אומרות, בין השאר: ...אני מדברת איתכם בגלוי / זה אולי קצת אישי, אבל לי לא איכפת. / אז ככה — אני גרה לבד. / אני גרה לבד בדירה קטנה / לא אומר את הכתובת — וזאת לא הזמנה / בדירה קטנה די ישנה / בקומה חמישית בלי מעלית / ובניגוד למה שחושב כל אחד / אני גרה לבד וטוב לי / טוב לי לגור לבד.

אבל הבית האחרון של השיר, מעיד שמה שהיא שרה בבית הראשון אינו כל כך מדוייק: אני גרה לבד וטוב לי / אך לא פעם בערב אחרי מבט / גם אני מר־גישה ככה — קצת לבד / אז גם לי יש פינקס עם כתובות בו רשום / שמו של זה או של זה למיקרה חירום / ...

לא צריך יותר במדינה הזאת, די ש־מישהי תגיד שהיא לא מוכנה לגלות את הכתובת, כדי שכל מי ששומע את זה, יתחיל מיד לחפש אותה. טוב, זאת לא בעיה מיוחדת. כמה בתים בני חמש קומות יש כבר בתל־אביב בלי מעלית?

אביבה חד
מציעים הצעות

ואלה שלא הצליחו לאתר את הכתובת גילו את מיספר הטלפון שלה. בשבועות האחרונים לא מפסיק הטלפון לצלצל ב־דירתה של הזמרת הצעירה, המתגוררת לבדה. כל המטרידים חוגגים את הרעיון המרכזי בשיר ומציעים לה הצעות, ש־לקרוא להן מגונות זאת תהיה מחמאה בשבילהן.

„השיר אומנם מצלצל אישי," אומרת אביבה, „אבל בהחלט איננו הזמנה. יכול להיות שאני משכנעת, אבל אני מתפרנסת בכבוד משיעורי גיטרה."

דחילק, היא מבקשת, תנו מנוחה, הפ־סיקו להטריד. מה שהיא שרה זה על „כאילו". ואם לא תפסיקו להטריד אותה, היא עוד עלולה, ככה היא מאיימת, לדרוש שיורידו את השיר שלה ממיצעדי הפיזמו־נים. אז תחליטו: מה אתם מעדיפים?!

איזה כיף להתגרש!!!

אני לא יודעת מה קורה בזמן האחרון לכל המתגרשים. במקום שיסתובבו אבלים וחפויי־ראש, הם עורכים מסיבות גדולות ומזמינים אליהן את כל ידידיהם, כאילו הגירושין הם מתנה בלתי צפויה שנחתה עליהם מן השמים. מי שלא היה במוצא שליד ירושלים, ביום הששי האחרון, שם חגג **אלי גיל** את מסיבת גירושיו, לא ראה שימחה מימיו. האיש פשוט פרח. הוא הזמין את כל ידידיו מימי הצבא ו־אפילו הכין תוכנית אמנותית. וכל זה למה? כי סוף־סוף, אחרי 14 שנות נישו־אין, החליטו הוא ו**מיכי** אשתו להתגרש. הם דווקא נפרדו ברוח טובה, למען שלושת הילדים שלהם. מיכל אפילו היתה במסיבה, נוסף ל־500 האורחים האחרים.

מיהו אלי גיל שכל כך הרבה אנשים עזרו לו לשמוח בגירושיו? מסתבר שהוא ירושלמי ותיק, צנחן ופייטר רציני. הוא עוסק כיום בקולנוע, ומסתובב עם מכוונות־הסרטה בישובים מסביב לירושלים ומצלם כל מה שמבקשים ממנו. אלי בן ה־43 הוא בן למישפחה ירו־שלמית מיוחסת, ה־חולשת על רשת מיסעדות בירושלים. בגלל היותו פייטר כזה בעבר, הגיעו אל ביתו לוחמים מכל קצות הארץ, כמו **מאיר הר־ציון** והאלוף (מיל.) **רחבעם** („גנדי") **זאבי**.

גיל

על התוכנית ה־אמנותית ניצח לא אחר מאשר הזמר **יהורם גאון**, שהוא ידיד ותיק של אלי. איש הרדיו והטלוויזיה **יואל רקם** הינחה את השירה בציבור. ידידיו של אלי מת־לוצצים, כי שני ראשי־ערים רבים על אלי. האחד הוא **שלמה להט**, הרוצה שעירו תל־אביב תגיע עד ביתו של גיל, והשני הוא **טדי קולק**, המתעקש שירו־שלים תיגמר בבית שלו.

הבית של גיל הוא סיפור בפני עצמו. זהו מיבנה עתיק ששימש כבית־זונות בימי ה־תורכים. אלי בעצם רצה לפתוח במקום מועדון־חברים בשותפות עם יהורם גאון, אך תושבי המקום התנגדו לכך. הוא הח־ליט שאם המקום לא יכול להיות מועדון הוא יעבור להתגורר בו. ואמנם כך עשה. יקח הרבה זמן עד שמסיבה זו תישכח. ביניתיים אלי שוב בשוק. כבר מסתובבות סביבו חתיכות־צמרת מכל הכיוונים. בקי־צור, אפשר להפסיק לדאוג לשובב.

חתונה בסיגנון המיתון

שמונה שנים, או משהו כזה, נמשך ל־סירוגין הרומן בין **ציפי דכי** ו**רוז'ה נחמן**. ציפי, למי שלא יודע, היא מתכננת אופנה. רוז'ה, וזה עוד יותר מוזר, אם מישהו לא יודע, הוא בעל רשת חנויות הלבשה. אז המסקנה המתבקשת מאליה צריכה, כמובן, להיות שהרומן ביניהם הוא מיסחרי. אבל מי שחושב כך טרם טעות מרה.

כי ציפי, בעוונותיה, היא מתכננת אופ־נת־נשים, של בית־האופנה קליק. רוז'ה, לעומת זאת, מוכר בחנויותיו רק בגדי גברים. כך שאי אפשר להגיד עליהם ש־אהבתם תלויה בדבר. נהפוך הוא.

זה שהרומן שלהם התנחל לסירוגין, רק מעיד עד כמה שהם בעלי רגשות סוערים. לבסוף הם החליטו שזה לא יכול עוד להימשך כך, ורוז'ה היפה, שאיננו גם בין עניי העיר, המסתובב תמיד במכונית ה־אולדסמוביל המפוארת שלו, צריך להימחק מרשימת החתנים הפוטנציאלים של המחפ־שות. ציפי הולכת להפוך אותו לבעלה.

אז ברוח התקופה, באווירה של צנע, קימוצים וצימצומים, הם החליטו להתחשב במצב, וכמו שר־האוצר **יגאל הורביץ**, שהשיא את בנו בצימצום, יחגגו גם הם את חגיגת נישואיהם מבלי לנקר עיניים. זאת תהיה בסך הכל חתונה מישפחתית

רוז'ה נחמן
בעיות שיכון

וצנועה, במלון דיפלומט בתל־אביב, שתע־לה לא יותר מחצי מיליון ל"י.

צריך לקוות שבני הזוג יפתרו במחרה גם את בעיות השיכון שלהם. רוז'ה, למשל, מתגורר כיום בווילה ברמת־חן. אלא שה־בית הוא קר ולא הועילו השטיחים הפר־סיים המכסים את ריצפותיו ותנורי החימום המופעלים בחדריו. ברור שאי אפשר להביא כלה טריה לדירה קפואה כזאת. אז מעכשיו הוא כבר מחפש שטח כדי לבנות וילה שיהיה בה חם בחורף ובריכת־שחיה בקייץ.

ומה שלא תגידו — אחרי החתונה, ש־תיערך ב־5 בפברואר 1980, הם לא יפרשו לנוח על זרי הדפנה שלהם. הם ימשיכו לעבוד, כי בימים טרופים אלה, אפילו כשמתחתנים, הפנים הם לייצור.

איך להיפטר מפיצעי־בגרות?

אסור לנגוע / אסור לגרד / אסור לפוצץ / צריך להמתין, / זה יעלם מעצמו עם יחסי המין. / אני מוכרח למצוא לי / חברה במהירות / אבל מי תרצה אותי — / עם כאלה פצעי־בגרות?

כך כותב הפיזמונאי **יורם טהר־לב** בשירו פצעי בגרות, המתפרסם בספר שירי **הילדות החדש** שלו, הנשיקה הראשונה. יורם, האיש שחיבר לנו פיזמונים כמו קבלות. נולדו להם שתי בנות. אבל היו לו בעיות, לתקופה קצרה, מאז שהתגרש ממנה. היתה סכנה, על פי התיאוריה שלו, שפצעי הבגרות יתקפוהו שוב.

כאן נכנסה לתמונה עולה חדשה מאר־צות־הברית, **לינדה גלסברג**, הם הכי־רו, התאהבו, יצאו ביחד שנתיים והגיעו לרגע שבו צריך להחליט מה יהיה הלאה. בשבוע שעבר נערכה מסיבת חנוכה

לינדה ויורם טהר־לב
יש קבלות

חגיגית לכבוד הופעת הספר של יורם. **איציק תוראל** העמיד את הגלריה שלו לרשות אורחיו של יורם, וקבוצה גדולה של אמנים וידידים באה לחגוג את המאורע. יורם ולינדה החזיקו ידיים כל הזמן והס־תירו מידידיהם את העובדה שהשבוע, ביום החמישי, הם עומדים להינשא. לא שהם לא הזמינו אותם. פשוט לא רצו לערבב שימחה בשימחה והכינו להם הפתעה.

הבאלאדה ליואל משה סלומון וגיבעת ה־תחמושת, מנסה לתאר את תקופת ילדותו והתבגרותו בקיבוץ יגור שבו נולד. אבל מאז חלפו קצת שנים ופצעי הבגרות נעלמו מפניו של יורם. את מקומם תפס זקן, וזה אולי מוכיח שצדק כאשר כתב שפצעי ה־בגרות ייעלמו מעצמם עם יחסי המין.

על זה שהוא קיים יחסי־מין עם אשתו הראשונה, המשוררת **נורית זרחי**, יש

בין שוטרים לנרקומנים

(המשך מעמוד 41)

כאחת הנשים היפות בחיפה, גדלה בפני־מיית־הנוער הדסים.

התחרות פתוחה בפני איריס דלתות רבות. היא הוזמנה מיד להשתתף בתצוגות־אופנה, ותוך חודשים אחדים הצטרפה לשורה הראשונה של הדוגמניות. צלמי האופנה והפירסומת לא פיגרו הרבה אחרי מתכנני התצוגות. הם גילו כי לא רק העין הרגילה אוהבת את איריס, אלא גם עדשת המצלמה. מאז גיל 16 ועד היום, איריס היא אולי האשה המצולמת ביותר במדינת ישראל, מלבד גולדה מאיר.

את הזמן הפנוי מתצוגות ומצילומים התחילה איריס להקדיש לציור. למי שהתבונן בציוריה היה ברור כי היא לא רק יפה, אלא גם כישרונית. תמונות שלה החלו לפאר את קירות בתיהם של אספנים.

הפרק שלפני הסמים בחייה של איריס היה פרק השירה. מבלי להזניח את הדוגמנות, שממנה התפרנסה, ואת הציור שאותו אהבה, היא התחילה לכתוב שירים.

בשירתה חשפה איריס את עצמה יותר מאשר בכל עיסוק אחר שבו עסקה. היא סיפרה על מאבקיה בבית, על כשלון חיי־הנישואין של הוריה, על הדסים, על אהבו־תיה ואכזבותיה ועל הציורים שלה. לפני כשנתיים נעלמה איריס. היא התאהבה באמסטרדם, וערכה רק ניחות ספורות לארץ, שגם בהן לא הירבתה להראות את עצמה. יש הטוענים כי באותה תקופה החלה התמכרותה לסמים.

על איריס עבר משבר נוסף. באחד

מסתתרת דווידסקו
יפה וגם כישרונית

הימים, כשנסעה במכונית הדה־שבו שלה אירעה לה תאונה. איריס נפגעה בפניה ונותרה לה צלקת. לגבי כל אשה יפה צלקת היא יותר מאסון, לגבי דוגמנית, צלקת היא שואה. למרות שכלפי חוץ נראה כי איריס מתגברת על הצלקת, שאותה היא ניסתה להסתיר בתסרוקת חדשה, טוענים הקרובים לה כי פרשת התאונה דחפה אותה עוד יותר לעולם הסמים שאותו הכירה חודשים אחדים קודם לכן.

נראה כי גם אם היא לא נגמלה עד כה, תוכל איריס בעלת כוח־הרצון הבלתי־רגיל והאופי החזק והעצמאי שלה, להתגבר על הסמים. אולם על איריס מאיימת עתה סכנת־חיים. אם אומנם החליט העולם התח־תון הישראלי, שהיא הלשינה למישטרה ועזרה לשוטרי מחלק־הסמים לעצור סוחרי־סמים, אין ספק כי הם לא ישכחו זאת וינסו להפרע ממנה.

איריס מכחישה, כמובן, כל קשר למיש־טרה. לדבריה היא שונאת שוטרים, וכל מגעיה עד כה עם המישטרה היו חוויה שאין היא רוצה להיזכר בה. „גם אם הייתי נרקומנית, מה שאני לא, וגם אם המישטרה היתה מאיימת להרוס לי את החיים, מה שהיא עדיין לא עשתה, לא הייתי מסגירה אף אחד. זה פשוט לא העניין שלי ואני לא מקבלת משכורת מהמישטרה.“ הסבירה.

החיים חייכו לאיריס פעמים רבות, ונתנו לה הזדמנויות על גבי הזדמנויות. יש לקוות כי גם סוחרי־הסמים הקשוחים יתנו לה ליהנות מהספק, למרות שקציני מישטרה, במודע או בשוגג, סיבכו אותה בפרשת הסמים האחרונה.

אחרי הכל — הדוגמנית־ציירת־משוררת היפהפיה היא רק בת 23.

יוסי יגאי

צרותיה של מעמדת

(המשך מעמוד 43)

● האם את בעצמך רשמת גברים בצמד ביודעין ובוודאות שהם נשואים?

על השאלה הראשונה השיבה הלנה ב־חיוב, ועל כל יתר השאלות בשלילה.

להלן מימצאי מכון הפוליגרף: „הנ״ל סובלת ממחלת־לב ומדופק בלתי־סדיר. כמו כן הצביעה הבדיקה על־כך שהנבדקת נמצאת במתח נפשי רב. ברור ששני הדברים האלה השפיעו לרעה על מהלך הבדיקה, והיקשו במידה מסויימת על פיע־נוח התוצאות.

„תוך כדי מיגבלות אלה יש לציין שלא אובחנו בתוצאות המיבדקים סימנים ה־מצביעים על אמירת שקר, ואנו בדעה שהנ״ל דוברת אמת לגבי שאלות אלה. בכבוד רב, המכון הישראלי לפוליגרף.“

בראש המכון עומד ויקטור כהן.

דעות קדומות וגזעניות

עין קץ בשאלות, כפי שנוסחו, מב־היר כי הן משאירות מקום לספקות. כך, למשל, אין שום הסבר לניסוח „זוגות רבים“. המילה רבים חלה על המיספר 20 באותה המידה כמו שהיא חלה על המיספר 2000. כאשר עמדה הלנה להיבדק פעם נוספת, ביוזמת העולם הזה, ולהשיב על שאלות שפירטו מיספרים מדוייקים, היא התמוטטה.

גם הניסוח „תמורה כספית“ משאיר עדיין מקום לתמורה אחרת, שאינה כס־פית. יכול גבר לקבל טובת־הנאה כלשהי כדי שיפגש עם בחורה. השאלה, כפי שנוסחה, אינה מתחשבת באפשרות כזאת. ספק אחד עולה מתוך הניסוח „האם את בעצמך רשמת גברים בצמד ביודעין, וב־וודאות שהם נשואים?“ יכולה היתה אחת הפקידות לרשום גבר נשוי. או אחרת — יכלה הלנה עצמה לרשום גבר נשוי, מבלי שבדקה קודם את מצבו המישפחתי, ובכך לא ידעה בוודאות שהוא נשוי. השא־לה, כפי שנוסחה, אינה מתייחסת לאפ־שרויות אלה.

הלנה הודתה כי מדי שנה חייבים לקר־חותיה לשלם דמי־הרשמה מחדש. היא טענה כי לקוחות, שאינם מרוצים מהשרות שניתן להם, פטורים מתשלום זה. אולם העובדה שמדובר בסכומים גבוהים של 15 אלף עד 22 אלף לירות ויותר מהווה ניגוד־אינטרסים לעצם השרות שמתחייב המישרד לתת. שכן, הלנה הודתה גם כי עיקר הכנסותיה באים מדמי־ההרשמה, ולא מהתשלום עבור נישואין שיצאו לפועל.

במודעה שפירסמה הלנה בעיתונים, אח־רי השידור בטלוויזיה, היא הזמינה את לקוחות צמד להתקשר אלי „לשיחה מלב־אל־לב.“ הלנה הודתה כי היא הקליטה את המתקשרים אליה בלא ידיעתם. לדב־ריה, עשויים הדברים שאמרו לשמש לה עדויות בעתיד.

הלנה מוכנה להשתמש בכל אמצעי כדי להוכיח את צידקתה. מאידך, קיימת גם האפשרות כי ישנם לקוחות או לקוחות־לשעבר, שיש בידם עדויות העשויות להור־כיח את ההיפך. אולם אנשים הנזקקים לעזרת מישרד שידוכים, בדרך־כלל, מת־ביישים בכך. לכן סביר כי גם אם ידועים להם דברים, לא יעידו במישפט הצפוי.

הלנה עם־רם שימשה כבר בעבר נושא לפולמוס ציבורי בעיר־אנפין. היה זה לפני שנתיים, כאשר פורסם ראיון עימה בהעולם הזה (2083). בראיון זה נתנה הלנה ביטוי לדעות קדומות וגזעניות, ואף הסבירה איך הגיעה אליהן. הכתבה נכתבה על־ידי שרית ישי באירוניה עוקצנית, אך היו שלא הבינו זאת, והתרעמו על האפשרות שניתנה להלנה להשמיע את דעותיה הגזעניות בשבועון זה.

באותו ראיון אמרה הלנה, בין השאר: „אבי הוא ממוצא צ׳כי, אמי עיראקית. בין אבי לאמי היה פער עצום. ובגלל זה, כשאני באה לשדך מישהו למישהי, חשוב לי נורא המוצא. אני יודעת שפרענק לא ילך אף פעם עם אשכנזיה, יש הבדל במנטליות. אני מכירה את זה מהבית.

„אצלנו הבית לא היה בית. כל הזמן מריבות, מישטרה, חיים קשים מאד. הייתי ילדה יפה וגאה, והתחלתי לשקר. זו היתה הדרך היחידה בשבילי להצליח בחברה. שיקרתי שאבי בחו״ל, שיקרתי שאנחנו עשירים, שיקרתי שאני אשכנזיה... כל החיים שלי שיקרתי בשביל להיות מי־שהו.“

השבוע עמדה הלנה בתוקף על־כך שהיא דוברת אמת, ושאנשי הטלוויזיה שיקרו. על כך יפסוק בית־המישפט.

יוסי חיימן

שיגעון של יו״ר

(המשך מעמוד 33)

פעמים רבות באופן רישמי. להפתעתו של לה־פונטיין אמרו לו בקונסוליה כי אין להם איש כזה ושאף פעם לא היה להם. זה היה מוזר ביותר מאחר שגם הרוסי וגם לה־פונטיין היו ידועים מאד בקהילה הדיפלומטית בקושטא.“

ברמן נזכר כי יומיים קודם לכן הוא קיבל ידיעה על כך שרוסים העלו למטוס רוסי שהמריא מקושטא לאיסטנבול אדם חבוש מכף־רגל ועד ראש. הקשר היה ברור ולברמן לא היה ספק כי כוונתו של סגן־הקונסול הרוסי לערוק התגלתה לרוסים והם החזירו אותו למוסקווה.

כאשר שנים אחר כך התפוצצה פרשת פילבי, היה לברמן ברור גם מי היה האיש שדיווח לרוסים על כך. לאחר תום המיל־חמה, חזר ברמן בשנת 1946 לישראל, ופתח מישרד עורכי־דין פרטי בתל־אביב. בין לקוחותיו היו שניים מפורסמים: אפריים איליין שכבר אז היה איש־עסקים עשיר, ואחד מבכירי הכתבים של ידיעות אחרונות, הד״ר עזריאל קרליבך.

פוטש עיתונאי

כאשר הכין קרליבך את המרד הגדול שלו בידיעות אחרונות, הוא התייעץ עם ברמן כיצד לעשות זאת מבחינה חוקית. קרליבך אירגן אז בסודי־סודות כמעט את כל כתבי ידיעות אחרונות כדי שיקומו בוקר אחד, יעזבו את המערכת ויקימו עיתון חדש בשם מעריב. בלילה של הפוטש העיתונאי הגדול נשלח ברמן אל מו״ל ועורך ידיעות אחרונות יהודה מוזס, אביו של העורך הנוכחי נוח מוזס, עם רשימת של תנאים אולטימטיביים קשים במייוחד. היה ברור גם לקרליבך וגם לברמן שמוזס לא יסכים או יוכל לקבלם. „מוזס היה אחד האנשים שהכי הרשימו אותי בחיי,“ מספר ברמן. „ישבתי מולו ואמרתי לו שממחר עוזבת אותו כל המערכת שלו. היתה לנו שיחה שקטה ונעימה. מוזס היה סטואי ממש, וניהל עימי שיחה כאילו לא קרה דבר. רק בשעה 11 בלילה הוא הסתכל על השעון, ואמר לי: ‚השיחה שלנו מאד נעימה, אבל אני צריך להקים הלילה עיתון חדש, אז תסלח לי.‘

„לקרליבך אומנם היו הכתבים, אבל היה חסר לו כסף. הוא ידע שאילין הוא לקוח שלי וביקש ממני לקשר ביניהם. קרליבך וארי דיסנצ׳ק הציעו לאילין לקנות 50 אחוז מהעיתון החדש תמורת 5000 לירות. אילין החליט אז שזה לא עסק טוב וסירב. אחרי הסירוב של אילין הם פנו לעובד בן־עמ״י ותמורת 10.000 לירות מכרו לו 50 אחוז ממניות העיתון שלהם.“

אחד הגדולים בארץ

בשנת 1947 סגר ברמן את מישרדו והתגייס לצה״ל. „לא גוייסתי למודיעין כי בתיק שלי היה כתוב שאני נמנה על הפורשים. גוייסתי לאכ״א ואחר־כך לגדוד מרגמות. איתי בגדוד היה גם מוטקה ציפורי, היום סגן שר־הבטחון, אולם בעוד שאני הייתי רב־סרן, הוא היה חייל מתחיל.“

לאחר תום המילחמה לא רצה יותר צה״ל בברמן. הצבא לא ידע מה לעשות בו ושלח אותו לששה חודשי הרצאות בשביל המגבית היהודית המאוחדת בארי־צות־הברית. אז פגש ברמן שוב בלקוחו לשעבר, אפריים איליין. איליין עסק אז בהקמת מיפעל המכוניות הישראלי הראשון קייזר פרייזר והציע לו להשתחרר מצה״ל ולשמש כיועץ־המישפטי של המיפעל ה־חדש. ברמן קיבל את ההצעה. כעבור כמה חודשים מונה כמזכיר החברה, וכמה חודשים אחר־כך כמנהלה הכללי.

בשנת 1954 עזב ברמן את קייזר פרייזר, הרבה לפני ההסתבכות של חברה זו. הוא חזר ופתח מישרד עורכי־דין בתל־אביב, והתחיל ליצור קשר עם אנשי חוץ־לארץ שלהם השקעות בישראל. „אני אוהב לנסוע לחוץ־לארץ, לכן בחרתי דווקא בסוג זה של עריכת־דין.“ מישרדו התפתח והלך. עד בחירתו לכנסת, עת נאלץ להקטין את היקף הפעילות של מישרדו, נחשב ברמן אחד הגדולים בארץ בכל הנוגע ליחסים מיסחריים עם חברות־חוץ.

הטבעי ביותר היה כי הוא ייכנס לחיים הפוליטיים של ישראל מטעם חרות, אולם הוא סירב להזדהות עם מיפלגה זו. „לא נכנסתי לחיים הפוליטיים. מישהו רשם אותי כחבר מיפלגת הציונים הכלליים ובמשך שנים רבות, עד שנת 1968, היה בא גובה בכל חודש, ולוקח ממני כסף. בכך הסתכמה כל הפעילות הפוליטית שלי.

„בשנת 1968 פנו אלי סרלין שהיה עורך־דין, ויוסף ספיר שאותו הכרתי בעת שהיה שר־התחבורה וכשהייתי אני מנהל קייזר פרייזר, וביקשו ממני לרכז את ועדת הבחי־רות של המיפלגה. כך התגלגלו החיים הפוליטיים שלי. נכנסתי לסניף תל־אביב של המיפלגה, נבחרתי ליושב־ראש מזכירות הסניף ובשנת 1974 ליושב־ראש המזכירות הארצית של המיפלגה הליברלית.“

רודף שמלות

ברמן, מי שידוע כיום כשולט בסניף תל־אביב, הסני החזק והגדול ביותר של המיפלגה הליברלית, וכאחד האנשים ה־חזקים והקובעים במיפלגה זו, מתגורר בדי־רה בת שלושה חדרים בשכונת בבלי בתל־אביב. למרות שהוא בן 66 לא היה ברמן

מועמד ברמן
חיי רווק

נשוי מעולם. „שלוש פעמים הייתי כמעט נשוי. בפעם הראשונה היה זה לבחורה שהכרתי באנגליה, בעת שלמדתי שם. היינו מאוהבים ורצינו להתחתן, היינו נלהבים כמו כל זוג צעיר. אבל פיתאום עצרתי בעצמי. ידעתי שככל שאבא שלי היה מתקדם, בשבילו תהיה זו מכה קשה אם אביא לו גויה הביתה. זה היה יותר מדי בשבילי רב, אפילו אם היה זה רב שידע שהבן שלו נולד אפיקורס.

„בפעם השנייה היה זה בשנות השלושים שלי. הכרתי בארץ בחורה ורצינו להתחתן, אלא שההורים שלה התנגדו. הם טענו שאני ידוע כרודף־שמלות ולא רצו שהבת שלהם תהיה נשואה לאחד כזה. הבחורה נכנעה להורים.

„הפעם השלישית שהייתי ממש מאוהב, ואני לא כולל בתוך הרשימה את כל ההת־אהבויות הקטנות והפחות רציניות, היתה לא מזמן, לפני כמה שנים. ניהלתי מערכת־יחסים הדוקה ונהדרת עם אשה שמאד אהבתי, אבל היא היתה נשואה. בסופו של דבר היא לא עזבה את בעלה, נסעה איתו לחוץ־לארץ והקשר בינינו ניתק.“

ברמן אוהב את חיי התפנוקים. „היום אני מודה לאלוהים שלא התחתנתי. יש לי חיים חופשיים ונעימים ואין לי אחריות לגבי אף אשה. הדברים הקטנים לא מפרי־עים לי. את ארוחת־הבוקר מכינה לי עוזרת־הבית. ארוחות צהריים וערב אני אוכל במיסעדות. אני אוהב לאכול טוב, אבל אם אני צריך להחליט אם לאכול במיסעדה טובה מאד, ועלי ללכת לשם מרחק הגון, או במיסעדה פחות טובה הנמצאת לידי, אני מעדיף את הפחות טובה.“

במשך שנים נהג לנסוע לחוץ־לארץ, כדי לטייל ולנוח, כמה פעמים בשנה. „בשנים האחרונות אני כבר לא צריך את זה. אני נוסע כל כך הרבה בשביל העבודה והלקוחות שלי, שאני מצליח לשלב את הבילויים בנטיעות העיסקיות.“ הוא מודה כי הוא מקפיד להתגורר במלונות הטובים ביותר, „חוץ מאשר בשוויץ, שם המלונות בני ארבעת הכוכבים טובים כמו המלונות של החמישה כוכבים.“

(המשך בעמוד 48)

יוסף פרושינובסקי החשוד במעש' מירמה ב־150 מיליון לירות סוען כי הוא עצמו נפל קורבן להונאה

הרמאי שרמה

עיניהם של מנהלי חברת שירסון כלל חשכו. המחאה על סך 950 אלף לירות שטרלינג (למעלה מ־70 מיליון ל"י), ש־היתה משוכה על בנק אוף־מונטריאול ב־קנדה, נתגלתה כחסרת כיסוי. למנהלים הסתבר, כי האברך נעים ההליכות והאמיד מירושלים, שמסר להם את הצ'ק, לא היה כה תמים כפי שנראה. עד מהרה גילו כי נפלו קורבן למעשה הונאה גדול, שהוא אחד המתוחכמים ביותר שבוצעו אי פעם בארץ.

יוסף פרושינובסקי, האיש שהצליח להו־ליך שולל את החברה, התגלה כנוכל בינ־לאומי שרימה חברות ואנשים בכל רחבי העולם. הסתבר כי האיש הוא ממש גאון, המשטה באנשי־עסקים ממולחים ובחוקרי מישטרה מנוסים כאחד. הוא הצליח להע־לם, כאילו בלעה אותו האדמה, ולהופיע מחדש במקומות שונים ברחבי העולם, מבלי שלמישטרת הגבולות יש בכלל רי־שומים או מידע על תנועותיו.

בקרב העדה החרדית בירושלים, שעליה נימנה פרושינובסקי בן ה־40, היה ידוע כמיליונר המרבה לתרום למוסדות דתיים ולנזקקים. אך הוא חי בצניעה והתרחק ממותרות. נהגי תחנת מוניות אינגבר, ש־בשכונת מאה־שערים, שעימם היה מרבה לנסוע, יודעים לספר כי פרושינובסקי הוא נדיב מאין כמוהו, משלם תמיד כפליים מהנקוב במונה.

פרושינובסקי היה ידוע כתלמיד־חכם וכאיש־עסקים ממולח כאחד. חרדים תיארו אותו כ„אחד שיודע לגמור עיניין". לדב־ריהם, מי שהיה נזקק לסכומי כסף גדולים תוך זמן קצר ידע שפרושינובסקי הוא הכתובת. או, כפי שהגדירו זאת החרדים: „אפשר היה להשיג אצלו מאה אלף, ואפילו מאתיים אלף לירות, מהיום למחר".

שמו, שהלך לפניו כאיש־כספים, סייע ב־40 מיליון לירות מערך העיסקה, ודרש את העודף במזומן. שיין שילם, היה סמוך ובטוח כי ביצע עיסקה טובה עבור חברתו. תמימותו זו עלתה לו במישרתו ולחברה בהפסד של מיליונים. הצעד הראשון ש־נקטה כלל שירסון, כשהתברר לה שאין כיסוי לצ'ק של פרושינובסקי, היה לפטר את שיין.

ביתו של פרושינובסקי

העיקבות נעלמו

לפרושינובסקי בעיסקת התרמית של כלל שירסון, מנהל החברה, העוסקת בהשקעות, מרדכי שיין (34), יהודי חרדי אף הוא, שמע על היקף עסקיו של פרושינובסקי והחליט כי הוא איש שאפשר לסמוך עליו.

שיין החל לעניין את פרושינובסקי בעיס־קות שונות. אולם פרושינובסקי לא מיהר להענות. הוא עשה עצמו כפוסח על שתי הסעיפים, ונתן לשיין לשכנע אותו. כך כרה לו שיין במו ידיו את הבור שאליו נפל. אחרי שיכנועים רבים הצליח לעניין את פרושינובסקי בעיסקה, וכשזה הסכים מיהר שיין להוציאה לפועל, מבלי לבדוק כלל את מקורותיו של פרושינובסקי. הוא סמך על המוניטין שיצא לו.

חשדו של שיין אף לא התעורר כאשר הביא לו פרושינובסקי צ'ק בסכום הגבוה

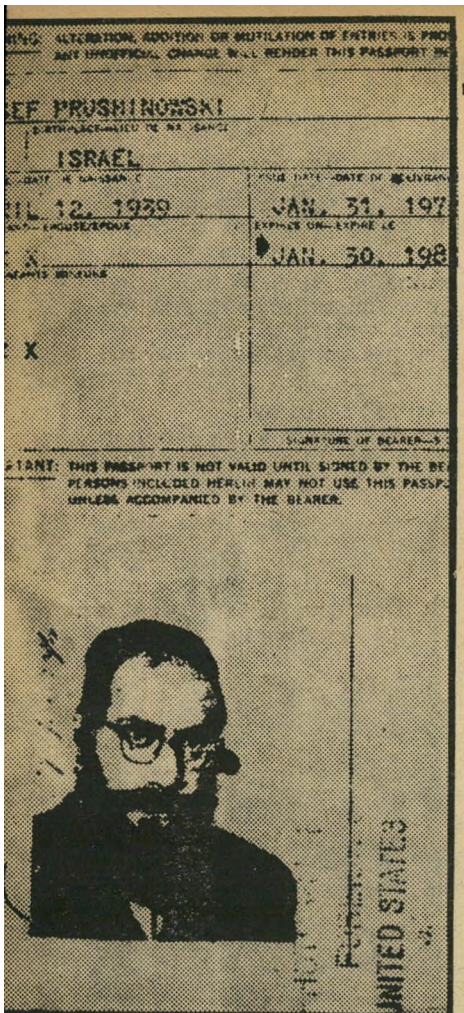

הדרכון של פרושינובסקי

השמות בדויים

מקורביו ידעו לספר עוד, כי לפני שעזב נשבע שיחזור ארצה ויוכיח את ניקיון כפיו. ידידיו אינם מכחישים כי פרושינוב־סקי היה מעורב בעיסקות לא כשרות, אך הם טוענים בלהם, כי בפרשת כלל שירסון נפל הוא עצמו קורבן למעשה מירמה, לא פחות מהחברה עצמה.

צ'ק ללא כיסוי

לטענת פרושינובסקי התכוון הוא לעמוד בעיסקה עם כלל שירסון. „אילו רציתי לרמות," סיפר למקורביו, „לא הייתי נשאר בארץ עד הרגע האחרון. הייתי מכין הכל מראש וברגע שהייתי מקבל את הכסף לא היו רואים אותי יותר. אבל אני לא ידעתי בכלל שלצ'ק שנתתי אין כיסוי.

„החשבון בבנק בקנדה הוא שלי, תחת שם אחר. לפני שנתתי את הצ'ק על החש־בון שם, דאגתי להכניס צ'ק אחר, כדי שיהיה כיסוי. זה היה צ'ק שקיבלתי מאדם אחר, והוא היה משוך על בנק בוואדוץ, בשווייץ. האיש שנתן לי את הצ'ק רימה אותי. לא היה לצ'ק שלו כיסוי, וככה גם הצ'ק שלי נשאר ללא כיסוי."

ידידי פרושינובסקי ידעו לספר כי כל כוונתו בעיסקה עם כלל שירסון היתה להלבין כספים. „הוא התעסק הרבה עם כסף שחור, וכשהיה צריך מזומנים נהג לתת צ'ק על סכום גבוה ולקחת את העודף," סיפרו. „הפעם פשוט דפקו אותו. אבל הוא יחזור ויסגור את החשבון. הוא נשבע."

נפילתו של פרושינובסקי הדאיגה חרדים רבים, שהיו קשורים עימו בעסקים שונים. רבים פקדו את ביתו, בזמן שהיה ניתן עדיין להשיגו, וביקשו לבדוק את מצב עסקיהם. פרושינובסקי הבטיח לכולם כי יעמוד בכל התחייבויותיו.

אחד האנשים שנראה מודאג ביותר מאז התפוצצה הפרשה, הוא חבר־הכנסת של אגודת־ישראל, שלמה לורנץ. הוא עצמו סירב לענות על השאלה אם היה קשיר בעסקים עם פרושינובסקי. אך מקורביו ידעו לספר כי הוא שרוי בדיכאון, כאילו ירד מכל נכסיו. נודע כי פרושינובסקי, הנמנה עם חסידי צ'ורטקוב, היה מקורב אל מחנהו של לורנץ בתוך מחנה אגודת־ישראל.

נראה כי עתה הכל תלוי בפרושינובסקי. אם יחזור ארצה ויחזיר את חובותיו, כפי שהבטיח, ינשמו רבים לרווחה. אם לא ישוב — סביר להניח כי לא מעטים ירדו מנכסיהם.

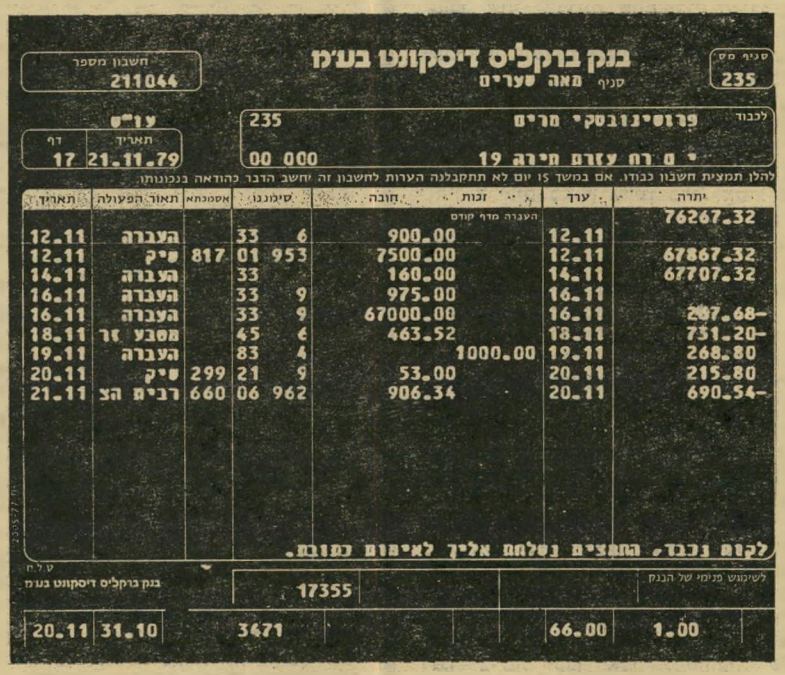

בנק ברקליס דיסקונט בע"מ
סניף מאה שערים
סניף מס 235
חשבון מספר 211044
לכבוד פרושינובסקי מרים 235
רח עזרת תורה 19 00 000
עו"ש
דף 17
תאריך 21.11.79

להלן תמצית חשבון כבודו. אם במשך 15 יום לא תתקבלנה הערות לחשבון זה יחשב הדבר כהודאה בנכונותו.

תאריך	תאור הפעולה	אסמכתא	סימוכין	חובה	זכות	תאריך	יתרה
				העברה מדף קודם			76267.32
12.11	העברה		33 6	900.00		12.11	
12.11	ש"ק	817	01 953	7500.00		12.11	67867.32
14.11	העברה		33	160.00		14.11	67707.32
16.11	העברה		33 9	975.00		16.11	
16.11	העברה		33 9	67000.00		16.11	207.68-
18.11	מסב' זר		45 6	463.52		18.11	731.20-
19.11	העברה		83 4		1000.00	19.11	268.80
20.11	ש"ק	299	21 9	53.00		20.11	215.80
21.11	רבית הצ	660	06 962	906.34		20.11	690.54-

לקוח נכבד, המצאים נשלחת אליך לאימות כפובם.

בנק ברקליס דיסקונט בע"מ ע.ל.ח

לשיקוף פנימי של הבנק				
17355				
20.11	31.10	3671	66.00	1.00

חשבון חבנק האחרון של אשת פרושינובסקי

המשיכות נמשכו

זקן צבוע ובגדים מרושלים

אשי החברה לא מיהרו לפנות ל־מישטרה. כספם היה חשוב להם יותר מאסרו של פרושינובסקי. הם שכרו את השירותים של שתי חברות בילוש פרטיות, כדי שיתחקו על צעדיו של פרושינובסקי ויבטיחו שלא יעלם. הם האמינו עדיין כי פרושינובסקי יחזיר את הכסף.

אך פרושינובסקי שיטה בהם. הוא שיגר לחברה שליחים, כדי לשכנעם שישלם את חובו. אך באותו זמן עשה את כל הדרוש כדי להיעלם. הוא אף שיטה באנשי חברת הבילוש. בניגוד למה שפורסם בעיתונות לא התחמק פרושינובסקי מהבלשים, ש־צבאו על ביתו, מבעד לכניסה האחורית של ביתו. מקורות המקורבים אליו, בקרב העדה החרדית, ידעו לספר כי פרושינוב־סקי פשוט צבע בלבן את זקנו, לבש בגדים מרושלים והתחפש לזקן. באופן זה היה יוצא ונכנס לביתו, השוכן בבניין משותף ברחוב עזרת תורה 19, בירושלים, ממש לנגד עיניהם של הבלשים.

בעוד שחברות הבילוש דיווחו לחברת כלל שירסון כי פרושינובסקי סגור בביתו, הסתובב הוא חופשי והמשיך בעסקיו. חשבונות הבנקים שלו, שאותם רשם על שם אשתו, מרים, ועל שמות בדויים, המ־שיכו להתנהל כרגיל. כאשר החליטו לבסוף ראשי כלל שירסון לפנות למישטרה היה זה מאוחר מדי. עיקבותיו של פרושינובסקי נעלמו, יחד עם אשתו ועשרת ילדיו.

שכניו ידעו לספר, כי תקופת מה אחרי שנעלם התגורר יחד עם מישפחתו העפה בדירת־מישרד, שאותה שכר תחת שם בדוי, במרחק כמה עשרות מטרים מביתו. גם אחרי שהוצאה נגדו פקודת־מעצר, ב־14 בנובמבר השנה, המשיכו להתבצע פעולות בחשבונות הבנקים שלו, עד שלבסוף הוטל עליהם עיקול. עוד ב־16 בנובמבר נמשכו 67 אלף לירות מחשבון על־שם אשתו, ב־סניף מאה שערים של בנק דיסקונט.

חקירת המישטרה העלתה כי פרושינוב־סקי מבוקש בארצות־הברית, קנדה ובריי־טניה על מעשי הונאה שביצע שם תחת שמות בדויים. לחוקרי המישטרה הסתבר כי פרושינובסקי החזיק בחמישה דרכונים מזוייפים, שבעזרתם ביצע את מעשי ה־מירמה והצליח להסתובב ברחבי העולם, מבלי שיעלו על עיקבותיו.

היקף מעשי המירמה ברחבי העולם ש־בהם חשוד פרושינובסקי, מסתכם ב־150 מיליון לירות ישראליות. בין אלה שנפלו קורבן למעשיו נמצאים בנקים, חברות מיס־חריות ואנשי־עסקים. ככל שהתרחבה חקי־רת המישטרה הלכה פליאתם של החוקרים וגברה, לנוכח מעשי המירמה הגאוניים שנתגלו להם.

לדברי מקורביו, שהה פרושינובסקי תקופה מסויימת בארץ, כשהוא מסתתר הרחק ממרכזי החרדים, שבהם חיפשה אחריו המישטרה. כאשר הרגיש כי הקרקע בוערת, פיזר את ילדיו בכמה מוסדות חר־דיים ועזב את הארץ באחת מדרכיו המיס־תוריות.

אופיום להמונים

(המשך מעמוד 31)

זוהי סיפורת יפה. אולי היה כבוד השר צריך לנסות את מזלו בסיפרות, במקומו של משה שמיר, שנטש את הסיפרות. אולי היה יכול לתרום יצירות סיפרותיות לטלוויזיה, הזקוקה לכך.

על כל פנים — הקשר בין הדברים היפים האלה, האידיאלים הנעלים האלה, הכוונות היפות האלה, ובין מה שנעשה יום־יום בטלוויזיה — קשר כזה אינו קיים כלל.

המלך ינאי הזהיר את אשתו שלומציון — והרי אנו חיים השבוע בסימן החשמונאים: אל תראי מפני הפרושים ולא מפני שאינם פרושים, כי אם מפני הצבועים, העושים

מנכ"ל־ישעבר ליבני
הודח

שדרנים רועה וירון
התפטרו, התפוטרו

מעשי זימרי ודורשים שכר כפינחס. יש שרים אשר רוממות הכוונות הטובות בפי־הם, ומעשיהם היומיומיים הם ההיפך ה־מוחלט.

שילמון אגו"י במדינה

בוויכוח הזה הושמעה הקריאה: לסגור את הטלוויזיה!

אחד התובעים זאת היה חבר־הכנסת גרוס, אכן הייתה זאת דוגמה יחידה־במי־נה לעוזת־מצח.

חבר־הכנסת גרוס, שמיפלגתו קמה, אם אינני טועה, בשנת 1913, במטרה המוצ־הרת להילחם בהשכלה ולהילחם בציו־נות — זאת אומרת: למנוע את הקמתה של מדינת־ישראל.

המיפלגה הזאת יא זו ביקבד שהיא שלטת היום במדינת־ישראל (שיא האירוניה של הגורל!) — אלא היא מטיפה לנו יום־יום מוסר על ציונות, על פטריוטיזם, ועל חג־נת המולדת.

אני מניח שלמועצת־גדולי־התורה לא איכפת כל־כך לסגור את המדינה כולה לחצי שנה, לניסיון. והנה באים אנשים אלה, שאינם מסתכלים כלל בטלוויזיה, שעצם ההבטה בטלוויזיה היא חטא בעי־ניהם, ומטיפים מוסר לעובדי־הטלוויזיה, ♦כנים אותם „סוכני אש"ף", אומרים שהם בוגדים במולדת ונציגי כוחות־השחור.

אכן, אין גבול לצביעות!

איני מציע לסגור את הטלוויזיה, אלא להיפך: לפתוח אותה! אני קורא לסלק את צמרת רשות־השידור כולה, ולקרוא דרור ליצירה של אנשי הטלוויזיה, שהם ברובם המכריע אנשים נאמנים, אנשים הרוצים לשרת את החברה הישראלית בשטח שעליו הם מופקדים, שטח התיקשורת.

רשות־שידור מקוללת

כאשר קמה הטלוויזיה, היה בבית הזה ויכוח על תיקון חוק רשות־השידור. הייתי רוצה לחזור על מה שטענתי אז.

אמרתי אז שישנן בעולם שלוש שיטות בשטח התיקשורת האלקטרונית: ממשל־תית, ממלכתית־ציבורית ופרטית. לכל אחת משלוש השיטות האלה יש מעלות ויש מיגרעות.

התיקשורת הממשלתית — המיגרעת שלה היא שהיא כפופה לממשלה, ועושה את רצונה. המעלה שלה היא שהממשלה יכו־לה להרשות לעצמה שלא לשדר דברים תפלים. אין היא צריכה לקבל פירסומת, אין היא צריכה למכור את הסחורה שלה, היא חופשית מלחצים מיסחריים.

התיקשורת הציבורית חופשית אף היא מלחצים מיסחריים, ובנוסף על כך היא חופשית גם מלחצים ממשלתיים. אך יש לה בעיית משלה: חוסר האחריות של מנהליה כלפי המוסדות הנבחרים.

לתיקשורת המיסחרית יש מיגרעת אין־מה: עליה לסגוד למכנה המשותף הגמוך ביותר של הציבור. אבל יש לה גם מעלה אחת גדולה: היא חופשית לגמרי, יש בה התחרות, כל אחד יכול להקים לעצמו תחנת־שידור משלו אם יש לו האמצעים לכך, כשם שהוא יכול להקים עיתון.

אנו מקודים ברשות־שידור שיש בה כל הרע שך כך שלוש השי־טות האלה גם יחד, ואין זה מעלה אחת אף שך אחת מהן.

היא משועבדת לחלוטין לממשלה ה־שלטת — תהיה אשר תהיה — כאילו היתה רשות־ממשלתית, אך אין היא אחראית לפני הכנסת. אין היא אחראית כלפי איש.

יש לה הבעייה של תיקשורת ציבורית־ממלכתית — שמנהליה מתמנים על־פי קריטריונים סתומים. אבל אין בה החופש והאחריות הציבורית של רשות ממלכתית־ציבורית אמיתית, החייבת — גם לפי ה־חוק שלנו — לשקף את כל מיגוון הדי־עות הרווחות בציבור.

יש לה כל המיגרעות של תיקשורת מיסחרית. היא שדופה, ריקה־מתוכן, תפ־לה, רדודה, שיטחית, מבלי שיהיה לה החופש הקיים בתיקשורת המיסחרית.

לאיש בארץ אין הזכות להקים תחנת רדיו או טלוויזיה, כפי שיש לו הזכות לייסד עיתון. אלוהים בשמיים, ילמד אותי מישהו מה ההבדל בין תיקשורת טלוויז־יונית, תיקשורת רדיופונית ותיקשורת מודפסת! אין כל הבדל!

כמו שיש חופש לעיתונות, כך צריך היה לחיות חופש לרדיו ול־טלוויזיה.

העורך של המדינה

במקום דיון בעלמא לפני אולם ריק, שבו נזרקים הדברים אנה ואנה ללא שי־טה, היה מוטב לכנסת לחשוב על עצם מהותה של הרשות.

באיזו רשות אנו רוצים? באיזו טל־וויזיה אנו רוצים? עלינו לבחור בין שלוש השיטות האלה, ולאמץ לנו שיטה אחת בשלמותה. אם תהיה הבחירה ב־טלוויזיה ציבורית־ממלכתית, הרי אז יש לשחרר אותה מן הדיקטטורה של הממ־שלה, ליטול מהממשלה את הסמכות למנות את היושב־ראש ואת המנכ"ל — בייחוד כשהמנכ"ל רואה את עצמו, שלא בצדק, כעורך ראשי, בדומה לעורך ראשי של עיתון.

אוי לכיבי־תיקשורת, אם אדם אחד, הנבחר על־ידי שר, רואה את עצמו כעורך ראשי של המדינה, פשוטו כמשמעו!

הרדיו והטלוויזיה הם מוקד כביר של עוצמה וכוח. הם מהווים כיום 90% של התיקשורת במדינת־ישראל. והנה אדם אחד רואה את עצמו כעורך, בעל הסמכות השילטונית של עורך ראשי על כל המע־רכת האדירה הזאת — והאדם הזה מתמנה על־ידי שר־החינוך־והתרבות!

שיגעון של יו"ר

(המשך מעמוד 46)

יש לו הרבה ידידות, או כפי שהוא מכנה אותן „מכירות". „מכירה ארכיטקטית שלי ריחמה לי את הדירה. כאשר אני הולך לתיאטרון, למסיבה או לקולנוע, אני הולך תמיד עם אחת המכירות שלי."

„לא דברנו על פוטש נגד בגין"

ל**ברמן ביקורת** חריפה ביותר על המיפלגה שלו, בעיקר לאור מצבה הנוכחי של המיפלגה. „אני לא מאושר מהממוצע של האי־קין בקרב חברי־הכנסת של המיפלגה שלי. מתוך 13 חברי־כנסת שנותרו לנו, לאחר שיוסף תמיר פרש לש"י ושמואל רכטמן פרש למעשיהו, יש אולי כשבעה שהייתי רוצה לראות איתי במיפלגה אחת."

לדעתו חולה המיפלגה הליברלית בשתי מחלות, שאם לא ידאגו לרפאן במהירות, יביאו עליה את הכליה: „המיפלגה הליבר־לית לא מנצלת את הפוטנציאל שלה. היא יכולה להצליח רק אם היא תייצג את המעמד הזעיר־בורגני והיא לא עושה כן. ללא מעמד זה אין למיפלגה הליברלית זכות קיום."

המחלה השנייה חמורה עוד יותר לדעתו. „כבר שתי קדנציות שהמיפלגה הליברלית מקבלת את המנדטים שלה מתוך פול שבראשו עומדים אנשים כמנחם בגין ועזר וייצמן. גם את הכסף שלה היא מקבלת אוטומטית מקופת־המדינה, בגלל חוק ממון המיפלגות. פעם זה לא היה כך. לפני שקם גח"ל היו אנשים צריכים להתמודד כדי לקבל את העמדות שלהם בתוך המיפלגה והיו צריכים מאמץ עליון כדי להשיג את הכסף למימון פעולותיה. קיים מצב שהעס־קונה המיפלגתית, שהיא בעצם ממונה, מחליטה שלא לקרב אליה אנשים, ואין כל טעם במאמץ. אם המצב הזה לא ישתנה, אין למיפלגה הליברלית זכות קיום."

ברמן מסרב לומר אם יתמודד על תפקיד יושב־ראש הכנסת. לדעתו דרישת חוגי השר יצחק מודעי במיפלגה הליברלית לקבל את תיק־החוץ היא בגדר של איומים בלבד. „שלושה תיקים אינם צריכים להיות על פי מפתח מיפלגתי: תיקי האוצר, הביטחון והחוץ, ולכן אין לנו שום נקודת־אחיזה בדרישה לקבל את תיק־החוץ." לכל במיפלגה הליברלית ברור לגמרי כי אם אכן ימונה יצחק שמיר כשר־החוץ, יקבל ברמן את תפקיד יושב־ראש הכנסת. המועמד האחר ששמו הוזכר לקבלת התפ־קיד, סגן־יושב־ראש הכנסת משה מירון, אינו חזק דיו בתוך המיפלגה כדי להיאבק נגד ברמן, וכבר אמר למקורביו, שאם ברמן ירוץ לתפקיד, הוא לא יתמודד.

לברמן צפויה תמיכה נרחבת גם ממיפ־לגת־האחות — מחרות. מלבד בגין, הזוכר לו את חסד נעוריו מהאצ"ל, מקיים ברמן יחסי־ידידות אמיצים ביותר עם שר־הבטחון עזר וייצמן. כאשר היו שמועות על פניות לווייצמן לקבל עליו את ראשות־הממשלה במקום בגין, נלווה לשמועות שמו של ברמן. ברמן מכחיש אותן: „היו לי הרבה שיחות עם וייצמן, שאותו אני מעריך מאד, אולם אף פעם לא דיברנו על פוטש נגד בגין."

לברמן דעות קבועות ביותר על הכנסת. „אני לא יכול להשוות את הכנסת הנוכחית עם אלה שקדמו לה, מאחר שלא כיהנתי באף אחת מהכנסות הקודמות. אבל פעמים רבות יש הרגשה לא נעימה בכנסת מבחינת ההתנהגות וצורת ההתבטאות."

הוא תומך בכל לב בהחלטתו של יושב־ראש הכנסת לבטל את המיקרופונים לקרי־אות־הביניים: „אני בעד קריאות־ביניים, אבל מה שקרה אצלנו זה שחברי־כנסת שכחו שהם קוראים קריאות־ביניים ונאמו נאום מקביל לנאום של זה שעמד על הדוכן. לכך אי־אפשר להסכים." לעומת זאת, אין הוא שולל תופעה כמו זו של צ'ארלי ביטון. „זה קיים בכל פרלמנט בעולם. זה כמעט לא מפריע ורק מעלה חיוך. יש בכל פרלמנט בעולם סיעות קטנות שחברי־הכנסת שלהם יודעים כי הם יוכלו למשוך תשומת־לב רק בצורה כזו, ואני לא מוצא בכך שום פסול."

ברמן חושש קצת מתפקיד יושב־ראש הכנסת. אולם מוכן להודות כי אם יוצע לו, הוא יסכים לקבלו. „אני אפסיד כסף רב, אצטרך לשנות הרבה מנוהגי חיי. אני אצטרך לוותר על הרבה דברים שאני אוהב, אבל יתכן מאד שבסופו של דבר אני בכל זאת אהיה יושב־ראש הכנסת."

יוסי ינאי

הנדון

(המשך מעמוד 29)

רגליהם מן התנועה, אף כשזו קמה כדי לגאול אותם.

■ ■ ■

אצל **הנשים** בולטת תופעה זו עוד יותר, ובייחוד בישראל.

„הפמיניסטיות האלה?" אומרת האשה ה־„נורמלית" בבוז, „זוהי חבורה של מכו־ערות, שאינן יכולות לתפוס גבר! מתוס־כלות שכאלה! וגם לסביות! אני, ברוך השם, לא זקוקה לזה! אני יכולה לתפוס כל גבר שאני רוצה!"

או: „שטויות! מה אני צריכה את שיח־רור האשה? אני משיגה כל מה שאני רוצה! אני חושבת שהגבר המיסכן זקוק לשיחרור, הה־הה!"

מה מסתתר בדברים אלה? ה־השתעבדות יעזום־המושגים של החברה הגברית השלטת, והחסי־תיגות מן הקבוצה הרדיקלית ה־ראשונה, שהרימה את נס המרד.

אלה הם סימני־ההיכר האופייניים של השלב הראשון של המאבק. כל עוד שול־טות גישות אלה, לא תהיה התקדמות אל שיוויון־האשה, אלא להיפך, התרחקות ממנו.

■ ■ ■

התוסיה **המבישה** שנחל ציבור ה־נשים (יחד עם כל כוחות הקידמה ב־ארץ) עם ביטול הסעיף 5 בחוק־ההפלות, יכולה להביא ברכה אם היא תעורר נשים רבות. כי אז יכול להתחיל השלב השני.

שלב זה בא — בחיי כל תנועת־שיחרור מצליחה — כאשר האנשים ה„נורמליים"

הפגנה מול הכנסת
שייך למי?

בציבור המדוכא מתחילים להתרגז ולתבוע את המגיע להם. אנשים המצליחים בחיים מצטרפים אל המאבק. הרדיקלים הפרועים נדחקים לפינה, ושרביט ההנהגה עובר לידי המצליחנים.

השיחרור חדל מלהיות שיגעון של יוצאי־דופן. הוא הופך מטרה „מכובדת", המושכת אליה אנשים „מכובדים".

ולגבי שיחרור האשה: הולך ונמוג הדי־מוי של לוחמת־השיוויון הרדיקלית, ה„מכו־ערת". במקומה של זו באות נשים המצ־ליחות מכל שטחי החיים, „נשיות", מוש־כות ומרשימות, היכולות לשמש דוגמה לחי־קוי לבנות־מינן.

אחרי זה בא השלב הסופי: ה־ציבור המדוכא רוצה בשיחרור. הוא מוכן לחביא לשם כך את ה־קורבנות הגדושים, לחתארגן, לצ־בור כוח, לחילחם.

כאשר זה יקרה בציבור הנשים של יש־ראל, לא יהיה כוח בארץ שיוכל לעצור בעדן. לא גדולי־התורה ולא קטני־חמיפלגה.

כמו ש(כימעט) אמר הרצי: „אם תרצינה, אין זו אגדה!"

הפרוצה הודתה בגניבת 15 אלף ל"י מלקוח -
המישטרה לא האמינה - והמאהב שלה הורשע בשוד

הפרוצה המאהב והשוד

צ עירה שחרחורת מצויידת במטרייה ארבה מאחרי דלת בית־המישפט. משנפתחה הדלת ומתוך האולם יצא השו־טר ואחריו התובעת נורית שניט, שלחה הצעירה את חוד מטרייתה מעבר לכתפו של השוטר וניסתה להכות את התובעת התמי־רה. ציונה לוי, פרוצה מראשון־לציון, לא חסכה מהתובעת קללות ומילות גידוף. היא איימה עליה ועל ילדיה והשתוללה כשהיא מנערת מעליה את השוטרים שניסו להרגי־עה. נורית החיוורת עלתה במהירות למיש־רדה בקומה החמישית של היכל המישפט בתל־אביב, וציונה נלקחה אחר כבוד ל־מעצר.

באולם של השופט חיים דבורין נותרו צורחים ומשתוללים בני מישפחתו של הנאשם, יעקב (קוקו) בלגזל, מאהבה של ציונה, שזה עתה נידון לחמש שנות מאסר על שוד. לדברי התביעה, שאותה ייצגה בהצלחה נורית שניט, שדד קוקו את טלאל חמדן, ערבי צעיר מבית־לחם, בתחילת חו־דש מאי 1978. חמדן בא באותו יום אביב ליבנה כדי לקנות רהיטים ישנים. בכיס מיכנסיו האחורי היה חבוי סכום של 15 אלף ו־800 לירות במזומן. פרנסתו של חמדן היא במכירת „אלטה זאכען" ובכך עסק גם אותו בוקר. לדבריו, פגש בו קוקו, ואמר כי יש לו דברים למכירה. השניים עלו לקומה השנייה של אחד מבתי יבנה, ושם התנפלו עליו קוקו ושני אנשים נוספים. הם היכו את חמדן בפניו וביידיו, ובאיומי סכין שדדו ממנו את כספו. כשהת־עורר מהמכות מצא את עצמו יושב ליד הבית שבו נשדד. כשמישש את כיסו מצא אותו קרוע וריק מכסף. ליד רגליו מצא שטר של 50 לירות, ושכנה טובה הציעה לו כוס מים, וכשהתאושש חזר לכפרו שליד בית־לחם.

למחרת חזר חמדן ליבנה והתחיל לחפש את האנשים ששדדוהו. ליד חורשה מחוץ ליבנה, באיזור הקרוי פרדסי קובייבה, מצא לפעם הוא הולך אליה למקום עבודתה כדי לשכנע אותה לחזור למוטב. כך גם עשה באותו בוקר. כאשר הגיע לפרדס מצא, לדבריו, את ציונה בורחת וערבי צעיר בעיקבותיה. קוקו התערב ושאל מה קרה. הערבי סיפר כי היא גנבה ממנו את כל כספו, ודרש ממנה להחזיר לו את הכסף. קוקו ידע היטב שאין זו הפעם הראשונה שציונה גונבת מלקוחותיה. היא כבר הור־שעה על כך בבית־מישפט בעבר. לכן נטל קוקו את ארנקה והתחיל לחטט בו. ציונה לא התנגדה לחיפוש בארנקה, אך הכ־חישה את הגניבה, וטענה שלא היא לקחה את הכסף. ואכן הארנק היה ריק מכסף. אך הערבי החל משתולל. הוא היכה את פניו באגרופיו, מרט את שערו והחל מת־פלש בחול. הוא התחנן שיחזירו לו את כספו, או לפחות חלקו, כדי שיוכל לנסוע משם. לבסוף חלצה ציונה את מגפה וזר־קה בפניו שטר של חמישים לירות. בשלב זה הסתלק קוקו לביתו.

למחרת עצרה המישטרה את קוקו, והשוט־רים סיפרו לו כי הערבי טוען שהוא אשר שדד ממנו את כספו באיומי סכין.

השוטרים האזינו לסיפורו של קוקו ועצ־רו גם את ציונה. הם הכניסו אותה לתחנת־המישטרה וערכו עימות בין השניים, כאשר השיחה ביניהם מוקלטת. ציונה הכחישה בראשונה כי גנבה כסף מהערבי, ואפילו כי היו לה קליינטים ערבים ביום הקודם. באו־תה הזדמנות סיפרה כי היא בררנית, ואי־נה מקבלת כל לקוח. את הערבים היא ב־ררת, ומהגרוזינים היא מקבלת רק את הצעירים. כאשר לחצו עליה יותר, הודתה שגנבה כסף מלקוח, וסיפרה שביזבזה אותו ושנותרו בידה רק אלף לירות.

פרוצה לוי מצביעה על מקום המישגז
יד ימין היא הגונבת

סניגור הגדר
זיכוי בעליון

שלל רב בתחתונים

ה מישטרה גבתה את כל העדויות והגישה את החומר לפרקליטות. אחרי שנערכו לכל המשתתפים מיבחנים במכו־נת־אמת, החליטה הפרקליטות להעמיד לדין את קוקו באשמת שוד.

נורית שניט טענה בפני בית־המישפט כי הסתירות הקלות שנתגלו בעדותו של הער־בי אינן משמעותיות. אין הבדל אם היו שני אנשים או שלושה, אשר ביצעו את ה־שוד. וכי שתי הגירסות שמסר בדבר יצי־אתו מהבית אחרי השוד מעידות רק על מבוכה ובילבול אמיתיים, שנגרמו לו עקב השוד. המכות שנתגלו בעורפו וביידיו הו־כיחו כי הותקף, וסיפורם של קוקו וציונה נשמע מאד לא אמין.

השופט שמע את עדותו של קוקו, שחזר על סיפורו במישטרה, והתרשם גם מסיפורה של ציונה, שנשמע ססגוני מאד, בבית־המישפט. היא תיארה בצורה חיה כיצד פנה אליה הצעיר הערבי באותו בוקר, ליד הפרדס, ושאל למחיר. היא אמרה לו כי המחיר הוא מאה לירות. הוא בחן אותה ואת הבחורה השנייה שגיצבה לידה, פרו־צה בשם נטע, והחליט לקחת אותה. הם פנו לעבר הפרדס ושם, על קרטון שגררה, קיימו יחסי־מין. בשעת מעשה, שלחה את ידה השמאלית אל כיס מיכנסיו, גילתה שהוא תפוח ומשכה מתוכו את הכסף. הערבי היה שקוע בלהט תשוקתו ולא חש דבר. כאשר סיים, התלבשה והחביאה את הכסף בתחתוניה. היא לא ידעה מה גודל השלל, אך התחילה היתה עבה. כאשר התלבש הערבי וגילה שכספו נגנב, החל רודף את־ריה, בוכה ומשתולל. הוא ביקש שתחזיר לו את כספו והיא סרבה. טענה שלא לקחה אותו. באותו רגע הגיע למקום קוקו, אשר, כמינהגו, בא לשכנע אותה לחזור למוטב. היא הירשתה לו לחטט בארנקה, מאחר שידעה היטב שהכסף חבוי במקום אחר. וכאשר הירבו השניים להתחנן ולבקש, הוציאה ממגפה שטר של חמישים לירות וזרקה אותו לערבי. היא סירבה להחזיר לו מאה לירות, כיוון שאז, לדבריה שכבה איתו בחינם.

עוד גניבה אחת

א חרי שהלך קוקו הצליחה להיפטר גם מהערבי וקיבלה עוד שלושה לקוחות. אחרי העבודה נסעה לתחנה־המרכזית בתל־אביב ושם בדקה את שללה. היא גדהמה לגלות בתחתוניה 15 אלף ו־800 לירות. יחד עם שלל יום עבודתה היה בידה הרבה כסף, והיא נסעה ליפו לקנות שם סמים. לדבריה ביזבזה את כל הכסף.

למחרת, כאשר יצאה מביתו של קוקו עצרה המישטרה גם אותה. היא הכחישה בתחילה הכל, אבל אחר־כך, כשהבינה ש־קוקו סיפר את האמת, השתכנעה והודתה. אולם להפתעתה לא האמינה לה הפעם ה־מישטרה. בפגישה עם קוקו אמרה לו שהוא מלשין, ושכדאי לו ללבוש מדי מישטרה. אך הוא אמר לה שאינו מוכן להיות נאשם בשוד, כאשר היא זו שגנבה את הכסף. השיחה הוקלטה על־ידי המישטרה. משום מה לא הובאה שיחה זו בפני בית־המיש־פט, מפני שנטען כי ההקלטה לא הצליחה ושקשה מאד לפענח אותה.

השופט דבורין שקל היטב את העדויות, והגיע לכלל מסקנה שאין להאמין לעדה־הפרוצה. היא שיקרה כל־כך הרבה פעמים, שייתכן מאד כי גם הפעם עשתה זאת כדי להציל את עורו של מאהבה. עבורה תהיה זו רק עוד גניבה אחת מלקוח, ואין לה הרבה מה להפסיד. לעומת זאת עשה המתלונן הערבי רושם מהימן ביותר על

(המשך בעמוד 51)

תובעת שניט
דקירה במיטריה

עימות מוקלט

ק וקו בן ה־29, מאוהב זה שנים אחדות בציונה לוי. אולם היא מסרבת לעזוב את עיסוקה בזנות, וכל זמן שהיא עובדת כך, אין הוא מוכן לשאת אותה לאשה. מפעם

לאן מוביל הורביץ?

(המשך מעמוד 17)

האינפלציה. תגובת המשק — גם אצלנו וגם בעולם — לצימצום הביקושים נשתנה. מול ביקושים יורדים הייצרנים והסוחרים דווקא מעלים מחירים, ולא מורידים אותם, וזאת כדי לכפר על ההפסדים שגרמים על־ידי המכירות הנמוכות. הם בהחלט מוכנים לשאת בתוצאות של הדבר בצורת מחסנים מלאים, צימצום הייצור ופיטורי עובדים. בעקבות ירידת הביקושים, המחסנים אצלנו מלאים בעוף קפוא, אבל מחיריו ממשיכים לעלות, וייצורו כמובן מצטמצם או נהרס כליל. כך מגיב המשק לצימצום הביקושים העממיים, ואי־אפשר עוד לשחק בהם לשם עצירת אינפלציה. מישחק זה טוב היום רק לגרימת אבטלה והרס הייצור.

על האוצר להבין זאת. עליו להבין שאין אנו חיים בשנת 1966, שתגובות המשק לפעולות שונות נשתנו, ואין שום דרך להבריא את המשק בדרך השיגרתית.

„ציבור" שכזה

הם סך כל הצריכה הפרטית יירד בעיקבות הירידה בביקושים העממיים? אין כל הכרח בדבר. מן הנתונים האחרונים של הביטוח הלאומי למדנו שחלקם היחסי של שני העשירונים התחתונים באוכלוסיה ירד בהכנסה הלאומית לכ־7% ממנה. באותו זמן חלקם של שני העשירונים העליונים עלה לכ־50% מן ההכנסה הלאומית.

יש להניח שצריכתם התפתחה בהתאם. בעיקבות תהליך זה על חלוקת הכנסות לא התרחשה שום ירידה בצריכה הפרטית במשקנו. להיפך, היא עלתה באותה התקופה ב־2% שלמים, ריאלית, במחצית הראשונה של 1979.

פירוש הדבר הוא שכל ירידה בצריכה השכבות העממיות נאכלת בקלות על־ידי הגברת הצריכה של השכבות העשירות.

זהו „הציבור" המפורסם, שתמיד מדבר עליו. אני חושבת מזמן ש־אני אינני ציבור בכלל. ציבור תמיד יש יותר מדי כסף ביד. ה־ציבור מוכר 400 מיליון ל"י איג־רות־חוב בבורסה ביום אחד. הצי־בור משקיע בזהב. הציבור מעדיף פחורה יקרה, אך בעלת טיב מע־לה, והעיקר הוא שה„ציבור" קונה כל דבר, תמונות מקוריות ותכשי־טים יקרים, כי פשוט אינו יודע מה לעשות בכספו באינפלציה ש־כזאת.

מסיבה זו סך כל הצריכה הפרטית לא ירד.

אם כלכלני האוצר מאמינים שהירידה בסך הביקושים במשק תבלום את האינפל־ציה — דבר שאני לא מאמינה בו בכלל — צריך להיות להם גם ברור שבתנאים הנוכחיים, לפי תגובת המשק היום, הירי־דה בביקושים העממיים לא תוריד את סך כל הביקושים. היא רק עוברת אל השכ־בות הלא־עממיות. והדבר בוודאי רחוק מלהיות אנטי־אינפלציוני.

מסיבות של מילחמה באינפלציה, אין שום טעם לפגוע בביקושים העממיים בילי־בד. אין זה אלא מישחק באש. גם בכלכ־לה וגם בחברה. כאשר יוצאים להפעיל צעדים, מוטב לדעת בדיוק מה עושים.

יתכן והדבר ברור לכלכלני האוצר, ר־כדי שתהיה פגיעה ממשית באינפלציה וגם יירידה בגרעון במאזן־התשלומים, מצמצמים את האשראי לייצור. הסיבה הרשמית היא כפולה:

- הרצון לצמצם את מחזור הכספים במשק — זאת קשה להבין כאשר היד הי־שיה, בנק ישראל, מזרים 7.5 מיליארד ל"י למשק בחודש אחד, וקונה את כל הצמודים המוצעים למכירה.
- לצמצם את הייצור — ואם אפשר רק לשוק המקומי. דבר זה צריך לגרום לירידה בייבוא בחומרי־גלם והשקעות אח־רות בייצור, שהם המרכיב העיקרי ב־ייבוא שלנו. ובעיקר, הדבר צריך לעשות את משקנו רזיותי מבחינה הכלכלית.

הרס החקלאות

הם אם זה מה שיקרה?

הייצור המקומי הושם בין הפטיש והסדן. ביטול הסובסידיות צימצם לא רק את הביקושים עבור המוצרים, שהיו מסובסדים בעבר, אלא גם עבור מוצרים עממיים אחרים, כי אחרי ההוצאות הגדו־לות עבור המוצרים החיוניים, שסיבסודם בוטל, נשאר מעט מאד כסף לקניות אח־רות. זה גורם לפדיון יורד. ומצד שני צומצם האשראי.

אחרי צעדים יזומים אלה, נאמר למיפע־לים שעכשיו מי שלא יהיה ריווחי — איננו כדאי למשק, ומוטב שיתחסל. הענף הראשון העומד בתור לחיסול הוא החקל־אות. זה ענף שרוב קוניו באים באמת מרוב העם. הוא עומד לפני צימצום־ביקוש חמור. מצד שני — זהו גם ענף, שלא כאן ולא בכל העולם אינו יכול להתקיים אפילו עונה אחת בלי אשראי מתאים. הזמן בין הזריעה והקציר ארוך מאד, הרבה יותר ארוך מאשר בין התח־לת ייצורו של שולחן — או כל מוצר תעשייתי אחר — וסיומו.

החקלאות שלנו, שיא גאוותנו החבר־תית והכלכלית, הוכנסה למצב ללא מוצא. אך לא כל המשקים במידה שווה. המשקים הגדולים והחזקים יצליחו לעבור את ה־תקופה הקשה — אם היא אמנם תעבור. אך לא המשקים הקטנים. החקלאות ה־מישפחתית והחדשה יחסית תתחסל. בע־ליה יעברו העירה, ויחפשו פרנסה הנמצ־את בדוחק, ועל אדמותיהם ישתלטו ה־משקים הגדולים. הן בוודאי לא תישארנה הפקר (מה יישאר לחקלאי — זה תלוי בחובותיו. את אדמותיו אין הוא יכול ל־מכור). וכך יוקמו מונופולים חקלאיים גדולים.

תהליך זה יתרחש גם בענפי־התעשיה. הקטנים יימכרו, והגדולים ישתלטו גם על הייצור וגם על השווקים.

התנאים שנוצרו עלידי הצעדים הכלכליים החדשים — וצעד אחד משלים את השני, ביטול הסובסידיות את צימצום האשראי והחיפך — אידיאליים ממש להיווצרות מו־נופולים.

בענף אחד המשק כבר עבר תהליך זה — ענף הבנקאות. כולנו יודעים זאת. יד־עים שכיום יש רק שלושה בנקים גדולים במשק, זפעם היו הרבה יותר. ההבה בנ־קים קטנים נאכלו עלידי הגדולים. נזכיר רק את בנק יפת, בנק פויכטוונגר, בנק אלרן ועוד. בוודאי הרבה יסכימו איתי שחיינו היו נעימים וקלים יותר כאשר היו הרבה בנקים, ולא רק שלושה. גם חיי הממשלות היו קלים יותר אז. שלושת ה־בנקים הגדולים רכשו עוצמה עצומה, הם צברו עושר רב והמשק רוקד לפי חליל האינטרסים שלהם.

אנחנו יודעים מה זה ענף מונופוליסטי. ראינו זאת בענף הבנקאות. אבל יש לציין שהבנקים, הם באמת ריווחיים. לא כמו החקלאות. אולם אין הם מוסיפים ולא כלום לייצור ולמאזן התשלומים.

איני חושבת שאנחנו רוצים לראות תעשיה או חקלאות המור־כבת רק מענפים מונופוליסטיים.

יתכן שהם באמת יורידו את ייבוא חומ־רי־הגלם וההשקעות האחרות בייצור, אבל למי זה יועיל אז?

נוכח התחלת העידן הכלכלי החדש, ונוכח ביטול הסובסידיות למיצרכים ה־חיוניים, ונוכח הגבלת האשראי לייצור — אנחנו יכולים רק לשאול: ומה הועילו חכמים בתקנתם?

(תוכניתה של אסתר אלכסנדר לחבראת המשק — בכתבה הבאה).

נסיעה לחו"ל ב־15 תשלומים

כאשר חברת קופל פותחת לך תכנית־חסכון לנסיעה לחו"ל, אתה תהנה מהפקדונות שלך עוד לפני שתגמור לשלם אותם. כי חברת קופל מאפשרת לך חלוקת תשלומים בזאת:

1/3 ממחיר הנסיעה ישולם בתשלומים חדשיים שווים עד מועד הנסיעה.
ה־1/3 השני ישולם ימים מספר לפני הנסיעה.
ה־1/3 השלישי ישולם בתשלומים (זהים ל־1/3 הראשון) שיתחילו לאחר תום הנסיעה.

לפי החלוקה הזאת, אתה יכול לשלם את הנסיעה ב־15 תשלומים (או פחות), וגובה התשלומים יהיה נתון לבחירתך בהתחשב עם יעד הנסיעה ועם מועד תחילת התשלומים.
בתנאים נוחים כאלה, תוכל להגיע לחו"ל כבר בקיץ הקרוב.

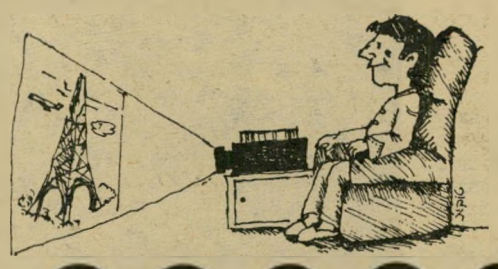

1 איך אפשר לפתור חלום על חו"ל ב־15 תשלומים לא צמודים.

2 3 4 5 6 7 8 שילמת רק 2/3 ממחיר הכרטיס ואתה כבר בחו"ל.

9 10 11 12 13 14 15 כבר מזמן חזרת מהטיול למרות שעדיין לא גמרת לשלם אותו.

קופל נסיעות
תל־אביב, רחוב פרישמן 14, טלפון 246121

* הנוסע לחו"ל עם קופל, יכול להחנות את מכוניתו בחניון קופל בת"א, תמורת 10.- ל"י ליום (כולל מע"מ).

רהיטי "וורדו" – מחמאה לתרבות הדיור

- חדרי־שינה,
- מערכות־ישיבה,
- חדרי־ילדים
- ופינות־אוכל

מתוצרתנו וגם מסקנדינביה, איטליה, בלגיה, הולנד, אנגליה

פתוח בכל יום עד 8 בערב
ובמוצאי שבת עד 10 בערב
רמת גן, רח' ז'בוטינסקי 22

וורדו תרבות הדיור

אל תוותרו על ביקור ב"וורדו"

שלח עוד היום את התלוש הרצ"ב ותהנה מן העותקים האחרונים של המהדורה הראשונה. ומהדורה שניה נמצאת בהדפסה).
ש י מ ל ב ! אנו מתחייבים לספק את הספר לא יאוחר מ־4 שבועות מיום קבלת הזמנתך. פרט לעכובים חריגים שיש בהם משום כח עליון, בכל מקרה תהיה רשאי לקבל את כספך בחזרה לאחר המועד הנ"ל.

בילוי נפלא לכל המשפחה
בלילות החורף הקרים

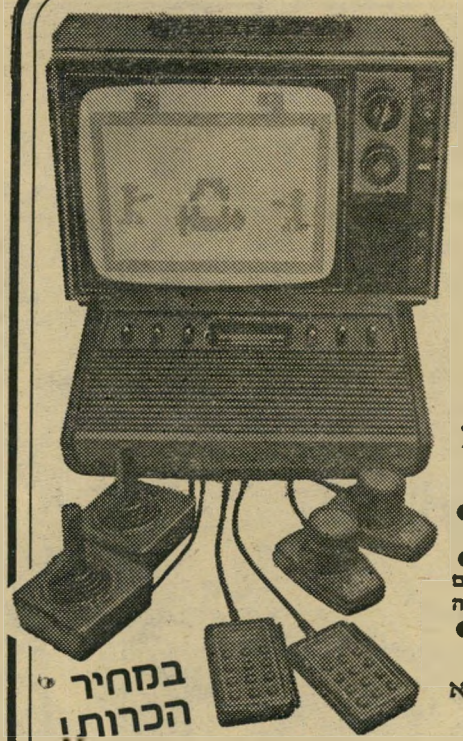

הלהיט העולמי
הגיע לישראל!
אטארי ® ATARI
Video Computer System
משחק הוידאו המאוחשב
אטארי — פיתוח גאוני של משחק ממוחשב, שכבש את ארה"ב ואירופה.
מגוון משחקי חשיבה וקואורדינציה תחרויות וקליעה, לכל גיל וחברה.
באולינג ● שח־מט (עד דרגת אומן) ● גולף ● שש־בש ● סופרמן ● כדור־סל ● אולימפיאדה ● מרוץ מכוניות ● הנהג הזהיר ● המלכודת ● קזינו ● מתמטיקה ● מלחמת טנקים ● מלחמת חלליות ● מלחמת מטוסים ● המערב הפרוע ● מלחמת אוניות וצוללות ● הבריחה ● משחק הזיכרון ● שבירת קודים ● משחקי חשיבה ● תכנות משחקים עצמי ועוד מאות משחקים.
במחיר הכרות!
מומלץ לטייסי ח"א
המשחק לכל גיל מ־7 עד 70
משחק קלפים
חשיבה
כדור־סל

יבואנים ומפיצים בלעדיים בישראל ותצוגה:
ארם בע"מ
שד' נורדאו 28, תל־אביב, טל' 459425

הפרוצה והמאהב

(המשך מעמוד 49)

בית־המישפט. לכן הרשיע השופט את קוקו בשוד, וגזר עליו חמש שנות מאסר בפועל.

סרט־הקלטה כראייה

ב שבוע זה החלו קוקו ומישפחתו מש־תוללים, וציונה הכינה את מטרייתה כדי לתקוף את התובעת. תקיפה זו עלתה לציונה בשנת מאסר תמימה. הפרקליטות ראתה בחומרה רבה איומים ותקיפה של פרקליטה. ולמרות ששופט־השלום גזר על ציונה רק ארבעה חודשי מאסר, עירערה הפרקליטות, ופרקליט מחוז תל־אביב, אהרון שדר בכבודו ובעצמו הופיע ושיכנע את ה־הרכב, בראשותו של נשיא בית־המישפט המחוזי בתל־אביב, בנימין כהן, להחמיר ב־ענש. ציונה נשלחה לשנת מאסר על מעשה זה.

קוקו לא שקט. הוא פנה לעורך־הדין הוותיק, יעקב („קובה") הגלר, וביקש ממנו לייצגו בעירעור. הוא חזר בארוגיו על סי־פור חפותו, והדגיש כי כל ׳בריו אלה נאמרו כבר בעימות שערכה המישטרה בינו לבין ציונה, ואשר הקלטתו לא הוגשה ל־בית־המישפט. בעזרת בתו, ד"ר עדנה קפ־לן, פנה הגלר למעבדת־הקול בטכניון, ומסר להם את סליל ההקלטה המקורי לפיענוח. ללא כל קושי פיענחו מדעני הטכניון את השיחה. תורגמנית מוסמכת תירגמה את השיחה מערבית בניב צפון־אפריקה לעב־ריח. הגלר שמע את ההקלטה, קרא את התמליל, ופנה לבית־המישפט־העליון, כדי שיקבל כראיה נוספת בעירעור את סרט־ההקלטה. למרות שרק לעיתים נדירות נע־תר בית־המישפט־העליון לבקשות כאלה, עשה זאת הפעם. ובהקלטה שמע בית־המישפט את ציונה אומרת לקוקו: „יותר טוב שילבישו לך מדים ותהיה מלשן במיש־טרה. בשביל מה הילשנת? בשביל מה אתה מדבר עלי? מה איכפת לך ממני? אמרת שאתה לא רוצה שאני אעבוד, שאני אחזור למוטב, בסדר אני שדדתי, בסדר, אז בש־ביל מה אתה מלשין?" וקוקו עונה לה: „אבל בואי, הנה הם חושדים בי על סתם. מה זה שאני אפול בשוד על סתם, את מבינה? אני רוצה שתחזירי את כל ה־כסף הזה, אני רוצה לדעת איפה זה שמה..... אמרתי לך מיליון פעם אל תעשי את הדבר. תעזבי את הבאלאגן הזה, נחיה כמו בני־אדם. לא צריך את כל זה. לא צריך את הבאלאגן הזה. מה לך ולכל השטויות, תפסיקי מכל זה."

ענתה לו ציונה: „לא רוצה להפסיק. מה אתה חייב להכריח אותי להפסיק? בא לי לעבוד — אני אעבוד, בא לי לג־נוב — אני אגנוב, אף אחד לא יגיד לי מה לעשות, מה פיתאום אתה מלשין עלי?"

רק לא לגלות את החרפה

ב ית־המישפט־העליון האזין לשי־חה והשתכנע. הוא האזין להסברו של הגלר, כי הצעיר הערבי התפתה לייצרו ב־אותו בוקר. כאשר גילה שכספו נגנב על־ידי הזונה לא ידע את נפשו, הוא השתולל וזעק, אך הבין שלא יקבל את כספו בחזו־רה. הוא חשש לחזור לביתו ללא הכסף, שהיווה עבורו סכום גדול מאד. וחשש להודות בפני אשתו ומישפחתו המוסלמית שהכסף נגנב ממנו על־ידי זונה יהודיה. לכן חזר לביתו והמציא את הסיפור על השוד. הוא הלביש את השוד על קוקו שאותו פגש בפרדס ליד הזונה, בעת שגי־לה את הגניבה. הוא חשב כי הלחץ שיופ־על על קוקו יאלץ את ציונה להחזיר את הכסף, מבלי שתתגלה חרפת ביקורו אצ־לה. אולם הדברים התגלגלו אחרת. בית־המישפט המחוזי האמין לסיפור הדמיוני של טלאל חמדן, וקוקו נשלח לחמש שנות מאסר על לא עוול בכפו. בית־המישפט־העליון זיכה מייד את קוקו וישיחרר אותו ממאסרו. בשלב זה ריצה קוקו כבר יותר משנה וחצי בבית־הסוהר. את נימוקי הזיכוי עומד בית־המשפט העליון לתת ב־ימים אלה.

גם ציונה שוחררה בינתיים מבית־הסו־הר. לדבריהם הם מאוהבים מאד ועומ־דים להינשא. וכמו בכל האגדות יחיו גם הם בוודאי באושר ועושר.

איינה אלון ■

קולנוע

כוכבים

גארבו לשנות השמונים

הסרט המשגע באחרונה את אמריקה אינו סרט אסונות רב־ממדים, ואף לא סרט זוועות מקפיא־דם. כבודן של מיפלצות מסוג זה במקומן מונח, אבל סוף שנת 1979 עומדת, בארצות־הברית לפחות, בסימן שונה לגמרי — סימן 10.

תחת לברוח לחלל החיצון או להעלות מתהום הנשייה את יצורי הפלצות שרודפים אנשים בסיוטיהם, העדיף הבמאי בלייק אדוארדס לעסוק בנושא פשוט ורגיל לכאורה — משבר גיל־המעבר. אלא שהפעם אין זה גיל־המעבר אצל נשים, אלא אצל גברים, שבהתמדה הופכים, כנראה, למין החלש על מסך הכסף.

כמי שהתבשל הרבה זמן במיץ של תעשיית הסרטים, עוטף אדוארדס את הסוכריה המרירה שלו בעטיפות צלופן צבעוניות ומבריקות. גיבורו — הקומיקאי הבריטי דאדלי מור — הוא מלחין מצליח הנושא את עוגמת גיל הארבעים בעזרת מכונית הרולס־רויס שבה הוא מסייר ברחובות הוליווד, ווילת־פאר המצויידת במישקפת שפונה אל האורגיות של השכן, ובעזרת חברתה של זמרת מצליחה שאוהבת אותו (ג'ולי אנדריוס שהיא רעייתו של הבמאי אדוארדס). כל זה טוב ויפה אבל, כמובן, אינו יכול לספק את הנפש החצויה של מי שמתחיל להשוש כי און־הנעורים אבד, כי ההזדמנויות למצות את החיים כלות והולכות וכי הניוון והמוות מתחיל לפשוט בעצמותיו. במצב כזה, מה יכול המיסכן לעשות? הוא מחפש את השלמות. אומנם כל חייו סבר שאילו צריך היה לחלק ציונים לנשים על פי חזותן, מ־1 עד 10, לא היה יכול להגיע לציון גבוה מ־8, אבל דווקא ברגע המשבר הגדול, חולף מתחת לאפו, בדרך לחופה „10" אמיתי. היופי המושלם והאידיאלי שעליו חלם כל החיים, או כך לפחות נדמה לו.

הבעל הנוטה. בנקודה זו, למעשה, באה ההמצאה הגאונית ביותר של הבמאי בלייק אדוארדס בסרט זה. הוא מצא נערה שאכן נראית כמו „10", אם לא כ„11", כפי שהמלחין המשולהב מתאר אותה בפני הפסיכיאטר שלו.

אדוארדס מצא אותה במיקרה, כשהגיעה למיבחני־הבד שערך ומשנמצאה, לא נחסך כל מאמץ כדי להביא את בשורת יופיה לעולם כולו. אין מפרסם המכבד את עצמו בארצות־הברית, מטיים ועד פלייבוי שלא הקדיש לה דפים ותמונות לרוב. יחד עם הסרט החלה הפצה של פוסטרים בדמותה, שכבר עומדים לשבור את שיאה העולמי של פארה פוסט, והגברת כל כך מוטרדת היום על־ידי עיתונאים, צלמים ונודניקים, עד שהיא נושאת עימה אקדח „על כל צרה שלא תבוא". הסרט יוצא, כמובן, נשכר מכל זה.

שמה של הגברת, שגורמת את כל המהומה הזאת, הוא מרי קאתלין קולינס, שם שיגרתי ומצוי. למזלה, כשהיתה בת 16, ופרשה מבית־הספר כדי להתחיל בקאריירה של דוגמנות, הוצע לה להופיע בתפקיד ראשי בסרט לא כל כך ראשי בשם היה היה פעם. במאי הסרט היה שחקן קולנוע יפהפה, ג'ון דרק (הוא היה יהושע בן־נון בעשרת הדברות ובן שייח' ב־אקסודוס) והוא הגיע לבימת הצילומים ביוון יחד עם רעייתו השחקנית לינדה אוונס.

תוך זמן קצר הפכה מרי קולינס הקטנה בת־חסות של הזוג, עוד זמן קצר לא היתה

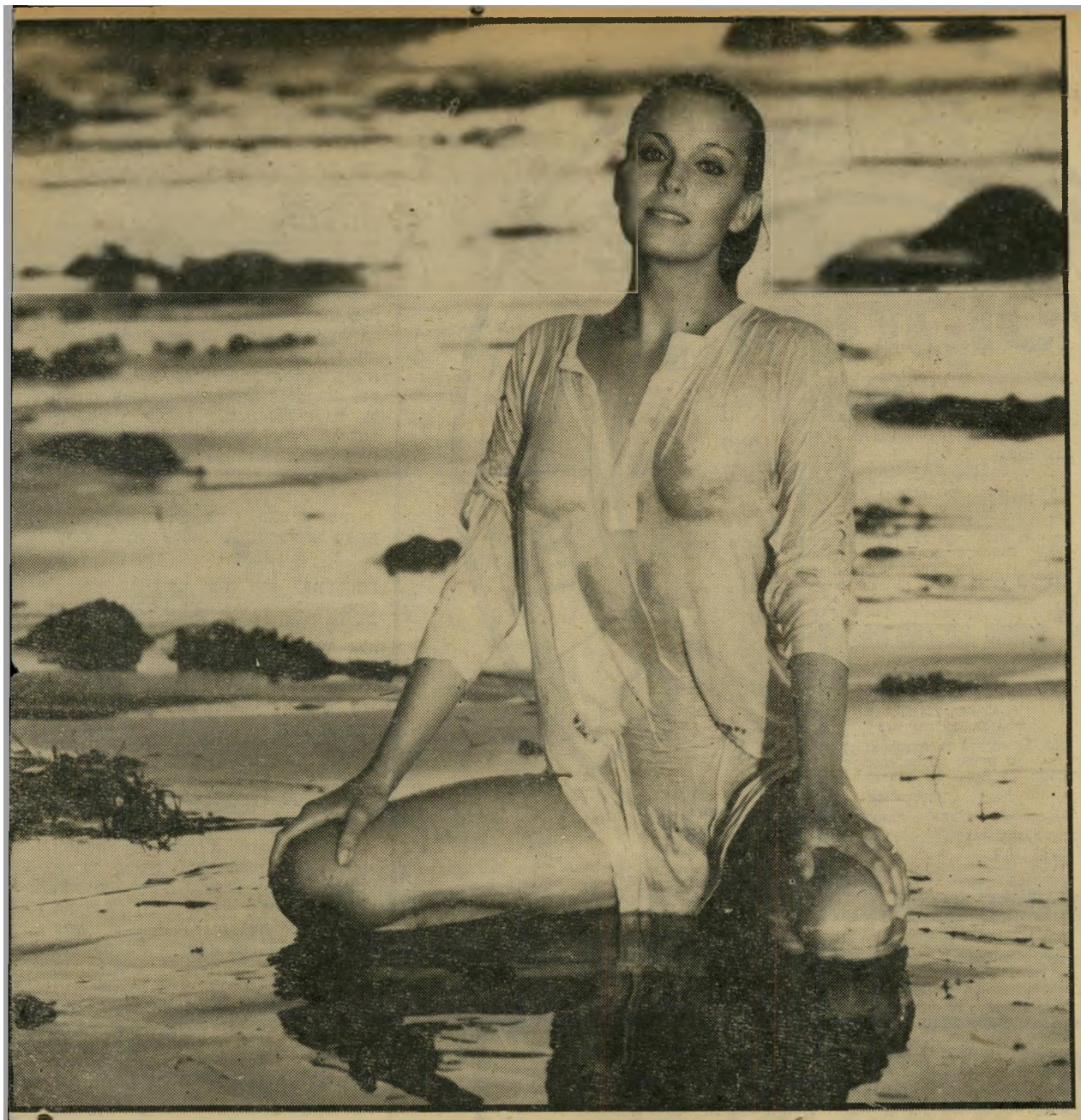

בו דרק בעדשת המצלמה של ג'ון דרק
לחשוף אבל לא הכל

בו דרק ודאדלי מור ב־„10"
ציון „11" בדירוג מ־1 עד 10

בו דרק כדוגמנית צילום
חווה עדיפה על קאריירה

עוד בת־חסות, כי אם בת־זוג, אחרי ש־לינדה אוונס הבינה כי אין לה מה לחפש עוד במקום, וכך הפכה מרי קולינס לבו דרק. ג'ון דרק מינה את עצמו מן הרגע הראשון כנווט הקאריירה שלה, ועדיין הוא משיב למרבית השאלות שמופנות אליה בראיונות. בו היפהפיה מעריצה אותו, את נסיון־החיים שלו ואת הידע שיש לו ב־ג'ונגל הסרטים, שבשבילה הוא עדיין חדש.

„היום, אני מעין גורו בשבילה, בגילי אני נראה לה כהתגלמות התבונה, ואילו אני נהנה לראות כיצד היא צומחת ומתפתחת בהדרכתי," אומר דרק.

והוא משקיע מחשבה רבה בהדרכה זו. „איני רוצה שהיא תהיה חשופה מדי ל־אמצעי־התיקשורת ושבכל צעד ושעל ייתקל בה הקהל. היא צריכה לשמור לעצמה אישהו ממד פרטי, סודי, נסתר, אותו קורטוב של קסם שהופך סתם בחורה יפה

בו וג'ון דרק
פיגמליון וגלתיאה

לכוכבת." זאת, כנראה, בעיקבות הכרזתו של אחד ממנהלי האולפנים, שטען כי „זו המציאה הגדולה ביותר של הקולנוע מאז גרטה גארבו."

לקנות חווה ולפרוש. בו עצמה אינה מגזימה יתר על המידה בהערכתה נתוניה. „איני ראויה בשום פנים לציון 10," השיבה לבמאי אדוארדס, כששאל אותה אם היא מתאימה לתפקיד. זאת היתה תשובה שונה ומרעננת אחרי שאדוארדס שמע את כל המועמדות האחרות מזמרות את שיבחי עצמן. „איני מושלמת," מודה בו. „האוזניים שלי בולטות מדי ויש לי צלקות על הרגליים מתאונות־אופנוע." הדבר לא הפריע כלל לאדוארדס, שהחשיב אותה ב־אחת הסצנות על חוף־הים, וליטף את רגליה הארוכות במצלמתו, מבלי להסתיר אפילו את הצלקות.

לעומת כל הגברים המאבדים את עשתונותיהם, הגברת הצעירה, בת ה־23, נשמעת שלווה למדי. כשראתה את כרזת הפירסום של הסרט, שבה תלויה דמותו הזעירה של דאדלי מור בין זוג שדיים מפותחים במיוחד, (בערך כמו של אניטה אקברג בבוקאצ'ו 70) העירה שאילו היה לה חזה כזה, היתה עוברת ניתוח פלאסטי. למרות שהצעות לתפקידים חדשים מופנות אליה מכל עבר, ובין השאר היא עומדת להופיע בסרט חדש עם שירלי מקלין ואנתוני הופקינס, ובסרט נוסף ש־יביים בעלה, היא טוענת „הקאריירה אינה מעניינת אותי. אני רוצה להרוויח כסף כדי שאוכל לקנות לנו חווה ואחר־כך לפרוש. אני מקווה ששלוש שנים יספיקו לשם כך."

דרק מקשיב לה ומחייך. כמי שהיה בעצמו כוכבן זוהר לפני 30 שנה, וכמי שגידל במחיצתו שתי כוכבות־זוהר, אורסולה אנדרס (שהיתה אשתו הראשונה) ולינדה אוונס, והשכיל להבליט את מעלותיהן העיקריות (הוא צילם את תמונות העירום המפורסמות של שתיהן), הוא יודע שחיידק ההצלחה אינו ותרן כל כך.

שבועון נפוץ קבע ש„בו דרק כי כוכבת־המין הראשונה של שנות ה־80". ג'ון דרק תורם לכך במיטב כישרונו, כמו פיגמליון אמיתי המטפל בגלתיאה שלו. אוסף הצילומים שהכין לאשתו השלישית מרהיב עוד יותר מן האוספים של הנשים הקודמות, וזה בוודאי לא יזיק לקאריירה של בו. אבל לבעל יש דאגה נוספת: אם אשתי אומנם תהיה כוכבת־המין של העשור הבא, הוא מצידו רוצה להבטיח שלא יהיו לה אכזבות ומפחי־נפש, כמו שהיו לכוכבות־המין של העשור שחלף ואלה שלפניו. וזאת אינה משימה קלה.

איזו מילחמה נחמדה

הבריחה הגדולה (תל־אביב, תל־אביב, ארצות־הברית) — ה־במאי ג'ון סטורג'ס ביסס את סירטו על פרשה אמיתית ממילחמת־העולם השנייה, פרשת בריחתם של 250 שבויים ממחנה־שבויים מיוחד, שאמצעי הביטחון בו היו חמורים במיוחד. יש רק גברים: מצד אחד קצינים אנגלים ואמריקאים שהגיעו למחנה אחרי שניסו להימלט ממחנות אחרים, ומצד שני גרמנים שנחושה דעתם למנוע בריחה נוספת.

סטורג'ס השתדל לדייק בכל פרטי הפרשה, ויועצו בהכנסת הסרט היה מפקד הבריחה בכבודו ובעצמו.

החלק הראשון של הסרט משחזר את הפרטים הרבים שנדרשו להכנת המיבצע, מציג את הטיפוסים ואת מערכת־היחסים בין השבויים האנגלים לשבויים האמריקאים ובין כל אלה לגרמנים. החלק השני של הסרט מתאר את הבריחה עצמה, שבה הצליחו אחדים לעבור את גבול גרמניה ולחינצל, אחרים נלכדו, והשאר נטבחו באכזריות.

את הטיפוסים השונים מקטלג סטורג'ס ביעילות הוליוודית. אחד הוא „הזייפן", השני הוא „איש המנהרות", השלישי „מלך הכלא" וכן הלאה, ובכך הוא פוטר את עצמו מהתעמקות נוספת בהם. הוא מעדיף להפעיל אותם, להפגין את שנינותם, את כושרם הפיסי ואת כושר־ההמצאה שלהם, ומן הבחינה הזאת הוא מספק סרט ארוך — כמעט שלש שעות במקור — שאינו משעמם אף לרגע, מפני שאין רגע שבו לא מתרחש משהו.

רבים הכוכבים־לעתיד שהוכיחו בסרט זה את הכאריזמה שלהם, ביניהם היו סטיב מקווין הרכוב על אופנוע, ג'יימס קיבורן הרכוב על אופניים, וצ'ארלס ברונסון החופר מינהרות.

אם בסופו של דבר נראית המילחמה, בסרט זה, כהרפתקה מרתקת לגברים קשוחים, שבה מדגישות טיפות הצער את גודל החוויה, נא להתייחס בסובלנות. זה סרט שנעשה בעידן התמימות של הקולנוע, בתקופה שבו היה העולם פשוט יותר. הבריחה הגדולה יצא לאור ב־1963.

מקווין — כאריזמה על אופנוע

המוכתר עומר כחיים

אנתוני קווין כסרט

„התפקיד שלי להילחם"

בעקבות הפעם, כאות הוקרה לקדאפי, שהוא מממנו הראשי, מוקדש הסרט לראש־שבט בלוב, שהיה חלוץ מילחמת־השיחרור של מדינה זו, במילחמה שנשאה אופי דתי עוד יותר משנשאה אופי לאומי.

גיבור הסרט שייקרא, כנראה, אריה הידבר הוא המוכתר עומר, שיצא, באמצע שנות העשרים, עם לוחמיו, המזוויינים בכלי־נשק פרימיטיביים, להילחם בצבא הפשיסטי של מוסוליני שהשתלט על לוב. הם נעזרו בקשר השתיקה עם המלך אידריס (שסולק לאחר מכן על־ידי קדאפי) שנתן להם שליטה מוחלטת על הארץ.

ארבע שנים רדפו כוחות הגנרל רודולפו גרציאני, מפקד הצבא האיטלקי בצפון־אפריקה, אחרי לוחמי המחתרת של עומר, עד שהצליחו לדכא את מוקדי המרידה האחרונים. שנתיים לאחר מכן נלכד עומר עצמו, שהיה אז בן 69, והצא להורג בתליה יחד עם סגניו.

בזכרונותיו, משחזר גרציאני את השיחה האחרונה שהיתה לו עם ראש־השבט, לפני הוצאתו להורג. „נלחמתי באיטלקים בגלל אמונתי הדתית," אמר לו עומר. „ידעתי שאין סיכוי לנצח. התפקיד שלי היה להילחם, וזהו. כל השאר, בידי הגורל."

חשש לסערות פוליטיות. הבמאי עקאד רואה בסרט הזה תיאור מוקדם של מאבק האיסלאם במערב, המגיע בימים אלה לשיאו. שום מאמץ לא נחסך כדי להפוך את שיחזור פרק ההיסטוריה למחזה מרהיב ככל האפשר. בתפקיד המוכתר מופיע אנתוני קווין (שגילם בעבר, עבור עקאד, את הנביא מוחמד), ואת הגנרל גרציאני מגלם השחקן הבריטי אוליבר ריד. הערכה תקציבית גסה אומרת שהסרט עלה כ־32 מיליון דולר, אבל עקאד, שהוא גם איש־עסקים ממולח, הצליח, עוד לפני שהתחיל בעריכה, להחזיר לעצמו חלק מן הכסף. לצורך ההסרטה הוא בנה, ליד בנגזי, שתי עיירות, ועם תום הצילומים מכר את המיבנים במחיר טוב.

מי שחושש במיוחד לקראת הופעת הסרט, הם האיטלקים, אשר מתנהגים בסרט, לפחות בחלק מן הסצנות, כאילו היו שייכים לאס־אס של הימלר. הסיפור מזכיר עובדות היסטוריות מביכות, כמו מחנות־הריכוז שהקים גרציאני לבני השבטים שאותם הביס, מחנות שהכילו עשרות אלפי אנשים, שחלקם מצאו שם את מותם. האיטלקים, שהשלווה הפוליטית אינה תכונה אופיינית להם, חוששים שהצגת הסרט תעורר סערות שכבר שככו, ותחדד שוב את ההתכתשות בין השמאל והימין עם האשמות הדדיות, על כל תופעות הלוואי העצובות של התכתשות זו.

סרטים

האיסלם מתעורר

רוח־האיסלאם המתעוררת, אינה פוסחת על הקולנוע. במאי סורי בשם מוסטאפה עקאד נטל על עצמו את ההתחייבות להיות הנציג הראשון שלה בתעשיית הסרטים הבינלאומית. זהו סרט ראשון שלו, המתאר את חיי מוחמד, שעלה הרבה כסף ובינתיים לא ברור אם כיסה את הוצאותיו, אבל לפחות הצליח להכות גלים כאשר הקים נגדו מחנות בעד ונגד, בתוך האיסלאם עצמו.

הוויכוחים עצמם שלא הזיקו, כנראה, שכן, עקאד ניגש מיד לעשות סרט שני, וכבר סיים את צילומיו במידבר הלובי.

תדריך

חובה לראות

תל־אביב — **הנער, צייד הצבאים, הבריחה מאלקטרז, נישואיה של מריה בראון, שיעור, ימים ברקיע.**

ירושלים — **הבריחה מאלקטרז, הנער, שיעור.**

חיפה — **הבריחה מאלקטרז, שיעור, רציחות קטנות של אשפי מטבח נדולים.**

תל אביב

★★★★ **הנער** (בן־יהודה, ארצות־הברית) — קשה להיות יותר מעודן, יותר מפוכח, יותר משעשע ויותר רגשני מצ'רלי צ'פלין בסרט זה, המסמל את תחילת בגרותו ומהווה את אחד ההישגים הנאים של הקולנוע.

ירושלים

★★★ **שיער** (כפיר, ארצות־הברית) — מילוש פורמן נותן חיים חדשים למחזמר המחאה של שנות הששים, כשהנשמה האנושית של הדמויות בולטת הפעם, יותר מן המנשר הפוליטי. שילוב מופלא של מישחק, בימוי, צילום, מוסיקה ותנועה.

חיפה

★★★ **רציחות קטנות של אשפי מיטבח נדולים** (מזרית, ארצות־הברית) — קומדיית מתח על מבקר מיסעדות, שכל טבחיו החביבים בעולם נרצחים בזה אחר זה. ז'אקלין ביסט היא הקישוט לסיפור, ג'ורג' סיגל הוא הכוכב, ואת הצגה גונב רוברט מורלי בדמות מבקר המסעדות.

יום רביעי

26. 12

● **על אדונים ומשרתים (8.00).** אושרה של דייזי גדול, כאשר מגיעה אליה הידיעה כי אדוארד עומד להגיע לחופשה. הייזל, שגילתה מחדש את אהבתה לבעלה, ג'יימס, אומללה משום שמסתבר שהוא לא־כל־כך מגיע לחופשה. מורֿאות המילחמה השפיעו על ריצ'ארד בלאמי. כאשר פונה אליו אשה, בבקשה לעזור לה להקים קרן למען ילדי הקצינים של חיל־הים שנפלו, הוא משלח אותה מעל פניו, אבל לאחר שהם נפגשים שוב במיקרה, כימעט שפורח רומן בין שני המבוגרים האלה. אדוארד חוזר הביתה אך הלם הקרב המאוחר פועל עליו והוא מתמוטט. מה שריצ'ארד לא היה מוכן לעשות למען בנו, הוא עושה למען המשרת שלו ומפעיל את השפעתו כדי שאדוארד יועבר לעורף.

● **טירה בשבדיה (10.05).** פראנסואס סאגאן כתבה את הקומדיה על מישפחה שוודית מוזרה, שבה הכל מעורֿרבים ושבה כופה אחת מבנות המישפחה המתרפקת על העבר על כולם להתלבש כמו במאה ה־19. את הסרט ביים רוז'ה ואדים ומשתתפים בו ז'אן לואי טרינטיאן, מוניקה ויטי, ז'אן קלוד בריאלי, קורט יונגרס ו־פראנסואס הארדי.

יום חמישי

27. 12

● **שיכרון סיני (9.35).** החלק השני של סרט של עמק פרי. במקום להביא מידע השתמש פרי בקולו, שאותו הוא חושב עדיין לקול מייוחד, ובצילומי שמש רבים, היאים לגלויות ולכמה שניות בסרט, אך לא כמוטו מרכזי. פרי מבטיח שהפרק השני מעניין יותר, נוגע למגיה של הבידואים בסיני. את המוסיקה כתב יוסף

בלש פרטי: דונאן
יום חמישי, שעה 10.25

טל, והפרופסור עמנואל מארקס, מאוניברסיטת תל־אביב, שימש יועץ של פרי ומורה הדרך שלו בסיני.

● **בלש פרטי (10.25).** סיפורו של ריצ'י ברוקלמן, השחקן דניס דוגאן, שנשכר על־ידי מישהו לקנות עבורו במכירה פומבית מכונית־גרוֿטאה מסוג סטוּדיבֶקֶר, שנת יצור 1953. מול ריצ'י מתייצבים שני גברתנים מאיימים, הרוצים להביס אותו בקניית המכונית. הוא זוכה בה לבסוף, אך אין זה סוף העלילה.

● **בועות (11.15).** צ'סטר מובל לבית־החולים. ברט מציע לדני תוכנית להרוג את איילין. טים וקורין מבקרים אצל אמו של טים, הגברת פלוצקי, המשחקת את הגוסטה. ג'ודי מבקש את ידה של קרול ומבטיח להתנזר מיחסים הומוֿסכסואלים. סאלי, מזכירתו של ברט, חורשת מזימות. לרופאיו של צ'סטר יש בשבילו בשורות טובות ובשורות רעות.

יום שישי

28. 12

● **שאיפה בלא מיצרים (10.20).** ג'ון דין יוצא לחופשה בקמפ דייוויד. כאשר צילמו מפיקי הסידרה פרק זה, היה קמפ־דייוויד תפוס על־ידי הישראלים, המצרים ונשיא ארצות־הברית. הם נאלצו לכן להקים קמפ־דייוויד אחר, מדוייק ככל האפשר, באולפניהם.

● **קווינסי (11.00).** למרות העויינות המופגנת מצד תושבי עיירת דייגים, מתעקש קווינסי לחקור פרשה שנויה במחלוקת. הוא יוצא למסע דייג יחד עם ידידו דני, שאותו מגלם השחקן ואל בזוגליו, אך אינו יכול שלא להיענות לתחנוניה של ג'סיקה קייסי, לנסות ולהוכיח שאביה ג'ון לא הרג את אשתו. חקירותיו של קווינסי ממיטות עליו איומים באלימות

שאיפה: טורן
יום שישי, שעה 10.20

ונסיונות הפחדה מצד ראשי המקום.

שבת

29. 12

● **חידושים והמצאות (6.02).** שוב שידור חוזר. הפעם, לפחות, על נושא חשוב: האיזון העדין שבין האדם לסביבתו, בגין זיהום הסביבה. רעיונות חדשניים לשמירת האיזון הזה ופיתרונות מתוחכמים כדי להתגבר עליו.

● **עשור לספורט (9.00).** כאשר העלתה מחלקת הספורט את ההצעה לערוך תוכנית מייוחדת לסיקור העשור בספורט, נתקלה ההצעה בהרמת גבות. בסופו של דבר הוחלט לאשר את התוכנית ומהר מאוד הלכו יתר המחלקות של הטלוויזיה אחר הספורט והכינו גם הן תוכניות הסוקרות את העשור. אלה תשודרנה ביום שני, היום האחרון של שנות השבעים. בתוכנית הספורט: הופעת ישראל במכסיקו ב־1970, כולל שערו הנפלא של מוטקה שפיגלר במישחק נגד שוודיה; דמותו של הפלא הברזילאי פלה; זכייתה של מכבי תל־אביב בגביע אירופה לאלופות בכדורסל; סיקור אולימפיאדת מינכן, כולל סיקור טבח הספורטאים הישראלים; הריצות המפורסמות של דייב ווטל ל־800 מטרים במונטריאול ושל לאסה וירן למרחקים ארוכים; המישחים הגדולים של מארק שפיץ והקרבות הגדולים של מוחמד עלי; נצחונה של ארגנטינה בכדורגל בשנת 1978 ונצחונותיה של אסתר רות־שחמורוב. התוכנית הוכנה על־ידי יואש אלרואי ותוגש על־ידי הצמד אורלי יניב ויורם ארבל. היא תוגש מאולפן מיוחד שניבנה לצורך זה.

● **בלא כבלים (10.35).** סרט קולנוע שנכתב על־ידי מנהל בית־סוהר על רשמיו מחיי האסירים. נסיון לנהל כלא פתוח שבו רוכשים האסירים מקצוע ומכינים עצמם לחופש.

יום ראשון

30. 12

● **בית פתוח (8.00).** הטלוויזיה ממשיכה להתעקש ולשדר את תוכניתה הכושלת של רבקה פרידמן.

● **החבובות מרחוב הפתעות (8.30).** מארחות הערב את דני קיי. בעוד כמה שבועות תורד התוכנית מעל המסך וחובבי החבובות יוכלו להמשיך ולהתבונן בהן בירדן, מדי שבוע ביום החמישי.

● **המלאכים של צ'ארלי (10.05).** אמא אוזזה הוא לילנד סווינרטון, שאותו מגלם השחקן מורי מאתסון. אמא אוזזה הוא נשיאה הקשיש של חברה לייצור צעצועים. הוא מבקש מהמלאכיות לחקור את הפיצוץ שהיה במשרדיו ושגרם למותו של אדם. סברינה מתחזה למזכירה ומתיידדת עם גורדון רוקלייר, אותו מגלם השחקן קליפורד דיוויס, מנהל העיצוב המוכשר והמטורף. מסתבר כי גורדון מרגל את אמא אוזזה ושותל מיקרופונים במשרדים שלו, בשירות יריבו. המלאכיות משנות את מקום המיקרופונים ומצליחות לשגע את המתחרה.

● **נגד הרוח (10.55).** אוניית האסירים בריטניה מגיעה לניו־סאוט־וויילס, אחרי שכמה אסירים מתו בדרך. האסירים נבדקים בטרם יריידה והרופא הבודק נדהם. השילטונות פותחים בחקירה. הנשים נלקחות לבית־חולים, שבו הן מתרחצות, מחליפות בגדים ואוכלות. הכל לקראת בואם של גברי המושבה כדי לבחור נשים, משרתות ופילגשים. מרי, השחקנית מרי לארקין, מדריכאת מכך שיהיה עליה להיפרד מפולי. פולי שמה עינה על בעל מיסבאה ואילו למרי מסדרים עבודה בביתו של קפטן צ'ארלס וילטשייר ואשתו לוֿאיזה.

יום שני

31. 12

● **מסך גדול, מסך קטן (8.00).** התוכנית הפותחת את יום המישדרים המיוחד, הסוקר את העשור. בתוכנית לקט ממיטב הסרטים של שנות השבעים.

● **שמונה וחצי (8.30).** גם תוכנית זו תנסה לסקור את שנות השבעים בנושאי המוסיקה, התיאטרון, הספרות והאמנות הפלסטית.

● **ביקור חוזר (9.30).** מאיר שלו ויוסי גודארד הולכים לבקר אנשים שהיו בחדשות בעשור האחרון ולשמוע מפיהם איך הם רואים היום את מה שעבר עליהם. כוכבה לוי, תספר על ההתקפה במלון סבוי. מוטי אשכנזי, על תנועת־המחאה. ציפי מימון, על טיול הילדים במעלות. האחים יונדף על החזרתם לגרמניה שגרמה בזמנו לסערה בארץ. בני שליט, על פרשת מיהו יהודי. כמו כן יופיעו הסופר דויד מרקוש, מהסרובניקים הבולטים בברית־המועצות, שעלה לארץ, השר לשעבר אהרון אוזן, שחזר למשקו אחרי המפלה, האלוף (מיל.) מאיר זורע, מראשוני המתפכחים מד"ש וצביקה גרינוולד, הוא כוח צביקה, שזכה לאות גבורה במילחמת יום־הכיפורים על מילחמתו ביחידת טנקים סורית.

נגד הרוח: מארי לארקין
יום ראשון, שעה 10.55

● **העשור בחדשות (10.00).** משה שלונסקי ערך קטעי חדשות על משבר הנפט, מילחמת ויאט־נאם, הטרור הבינלאומי, סיפורו של הנרי קיסינג'ר, השלום בין ישראל למצריים, תחיית האיסלם והשפעת כל האירועים האלה על המיזרח, המערב והמיזרח התיכון.

● **עשור לבידור (11.00).** דן בירון ומנחם גרנית מהרדיו ינסו לסקר את האמנים, הלהקות, הסיגנונות והתופעות המייוחדות בעולם הבידור.

גזוז: בירון
יום שלישי, שעה 9.45

● **כימעט 1980 (11.55).** תוכנית כימעט חצות מייוחדת, כמה דקות לפני שכולם מנשקים את כולם.

יום שלישי

1. 1

● **למישפחה (6.30).** תוכנית מייוחדת על הנשים הערביות בישראל בעשור האחרון. דינה יונס, סטודנטית לעבודה סוציאלית, תספר על תוכנית מייוחדת לקירוב לבבות. שרה איוב חטיב, מפקחת לכלכלת־בית בבתי־ספר, תספר על ההתפתחות בתחום זה במיגזר הערבי. נאידה סבאג, מפקחת על גני־ילדים, תספר על ההתקדמות בשטח שלה ונלי כרכבי מוכירת נעמת בסקטור הערבי, תספר על פעילותה.

● **חטף פתח (9.35).** הד"ר רפאל ניר ישוחח על מילות טאבו ועל מילים בעלות מיטען ריגשי.

● **גזוז (9.45).** תוכנית הנפל שעלתה כסף רב על להקת גזוז מובאת, ככל תוכנית שנכשלה, בשידור שני.

● **חיבוק דוב (11.20).** המשך הנסיונות לעידוד היצירה המקורית. דני שיק, איש קולנוע ותיק והצלם דני רותם מביאים עלילה של מתחילים על סיבוכים בחיי המישפחה. בסרט משחקת דליה פן, מי ששיחקה במישפחת פורסייט.

שידור

צל"ג

● **למחלקת־החדשות** של הטלוויזיה, שהחמיצה את אחד האירועים הפרלמנטריים החשובים ביותר של השנה: ההצבעה על תיקון חוק־ההפלות בקריאה הראשונה. האירוע נמשך רק כמה דקות, כשכל אחד מ־120 הח"כים נדרש להכריז בקול רם „בעד" או „נגד".

היה זה כימעט מובן מאליו שהטלוויזיה תפעיל שתי מצלמות וידיאו, ותצלם כל ח"כ כשהוא מכריז על הצבעתו (שאחריה חזר מזכיר־הכנסת בקול רם על ההצבעה, במיקרופון של הכנסת). כך יכול היה העם לחוש בדרמתיות של האירוע, וגם לראות את כל נבחריו בעת הצבעתם על עניין מצפוני זה.

תחת זאת הסתפקה הטלוויזיה בסיקור שיגרתי של כמה שניות. קשה להאמין שלא קיבלה רמז מגבוה להצניע מאורע מביש זה.

שחקנית נתיב
נס־הבתולה

מאחרי המסך

אז מי מחורבנת, מי?

קשה להבין מדוע אישרה הטלוויזיה את הקצבת הכסף עבור הפקת הסרט פרשת וינשל. זה קרה עוד לפני כניסתו של **יוסף** („טומי") **לפיד** לתפקיד המנכ"ל. אך קל להבין מדוע מצאה הטלוויזיה לנכון להציג יצירת־בוסר זו בתקופת כהונתו של לפיד. כי הסרט נושא את כל הסממנים האופייניים ללפידיזם: תיפלות גמורה, שיטחיות מאוסה, התקפות סתמיות על „בולשביקים", וטירור הרוויזיוניסטים מכל רבב של חשד.

כבר בתחילת הסרט נאמר ברמז דק כי הכוונה היא, בעצם, לרצח **חיים ארלוזורוב**. דרוש כישרון רב כדי להציג במשך שעה וחצי סרט על רצח פוליטי, שאירע כביכול בשנות ה־30' — ולא לאמר אף מילה אחת שיש לה ערך כלשהו להארת התקופה, להבנת רצח ארלוזורוב, או לראייה חדשה של הכוחות והאישים שפעלו ביישוב דאז.

לעומת זאת טיפל הסרט בהרחבה ובהעמקה בבעיות הווסת של העיתונאית־כביכול (והשחקנית־המאד־כביכול) **מיי נתיב**. שבע פעמים היא מספרת שהיא „מחורבנת" או „לא מחורבנת", שהיה או לא היה לה וסת, וכיוצא באלה גילויים מרעישים, המרתקים את הציבור הרחב. מזור שנוסף על שאר קיטעי הפירסומת המיסחרית שהוגנבו לסרט, אין בו מודעה לטמפקס.

חוסר־הכישרון של הבמאי, **אברהם הפנר**, זועק לשמיים. קטעים שלמים של השיח אינם רלוונטיים לשום דבר, ובאים רק להאריך את הסרט לאורך הדרוש. צמד־העיתונאיות הוא מגוחך, ותיאור עבודתו של העיתון מעורר־רחמים. די להשוות את הסרט לפרק שיגרתי כלשהו של הסידרה לו גראנט, כדי לעמוד על ההבדל התהומי.

אבל יש מסר. הרוויזיוניסטים הם בסדר. את ארלוזורוב הרג **אלכסנדר פן** הבולשביק. ובעיקר: לטלי נתיב אין

מנהל יבין
לא מודיע של המישטרה

וסת. היא עומדת ללדת. ומכיוון שבכל אורך הסרט אין היא נוגעת כלל בבעלה, **עודד קוטלר**, הרי זהו הנס הגדול ביותר מאז הרתה מרים הקדושה.

חסכון או ביזבוז

כאשר התפטר מנהל מחלקת־הספורט, **אלכס גילעדי**, מתפקידו כמנהל פרוייקט־השידורים מאולימפיאדת מיסקווה, מיהר מנהל הטלוויזיה, **יוסף** („טומי") **לפיד**, לשלוח את עושה־דברו, דובר רשות־השידור, **משה עמירב**, להזין עיתונאים בחצאי־אמיתות ובהערכות לא נכונות.

גילעדי התפטר אחרי שלפיד קיצץ במערכת שידורי האולימפיאדה, ואף התנגד לתוכנית־ביניים שנערכה על־ידי יוצאי המיזחד, **נקדימון** („נקדי") **רוגל**, על פי בקשתו.

גילעדי דרש לשדר 130 שעות ממוסקווה, ואילו לפיד הסכים רק ל־15, שבהן לא יהיו שידורים ישירים, אלא רק תקצירים. אחרי שבדק את הנושא, הכריע נקדימון: 85 שעות. התקציב שאותו דרש גילעדי הסתכם ב־1.2 מיליון דולר. לפיד היה מוכן להקציב רק 700 אלף, וההוכנית של נקדימון היתה צריכה לעלות כמיליון דולר. ביחס לכוח־אדם לא היו, בניגוד לפירסומים, כל חילוקי־דיעות ולוא משום העובדה שגילעדי התפטר עוד לפני שהגיעו לדון בנושא זה. מה שידוע הוא שלפיד דרש לקצץ את הצוות שיצא למוסקווה בשישה איש. גילעדי הסכים,

(המשך בעמוד 56)

מנהל גילעדי
היועץ לא עזר

רולניק בע"מ, מו"לות אחרת

ת"א, ויסוצקי 10, טלפונים 456345, 450465, 447556

מבצע מיוחד לקוראי „העולם הזה"

במשך חודש ינואר ייהנו מנויי העיתון וקוראיו ממחירים מיוחדים (40% הנחה) על כל החומר המופק על ידי ההוצאה:
כרזות אמנותיות וספרים.
זאת באמצעות הזמנות ישירות אל משרדי ההוצאה.

1. כרזות וספרים

הפוסטרים כולם מבוצעים על ידי מיטב אמני הגרפיקה בישראל מודפסים בצבעים מלאים; על גבי נייר כרומו מהודר.
מחיר כרזה רגילה (50×70 ס"מ) —$3. בתקופת המבצע —50 ל"י
מחיר כרזה כפולה (70×100 ס"מ) —$4. בתקופת המבצע —70 ל"י
ספר א—ב, „המילון שלי", פורמט אלבומי, כריכה ספירלית, 500 המילים השכיחות בשפה, עברית־אנגלית. המחיר הרגיל —$6. בתקופת המבצע —100 ל"י.
ספרון „אחד מי יודע", עברית־אנגלית, נייר 240 גרם, כריכה ספירלית, 5 צבעים. המחיר הרגיל —$6. בתקופת המבצע —100 ל"י.

2. אופן ההזמנה

יש למלא בקפידה את הטופס הלוט בתחתית המודעה ולשלחו בצרוף התשלום המתאים ישירות אל משרדנו בתל־אביב. אין לבוא אל המשרדים, אלא לשלוח את ההזמנה בדואר.
הזמנת מינימום: שלושה פריטים. תשלום דמי הדואר בישראל — ע"ח רולניק, מו"לות אחרת. הזמנות לחו"ל יישלחו בדואר רגיל (8 שבועות). למשלוח בדואר אוויר יש להוסיף —$3.
הכרזות נשלחות באריזה קשוחה, בתוך קרטון מיוחד.
קטלוג צבעוני יישלח לכל דורש ע"י משלוח מעטפה מבויילת וממוענת בצירוף —10 ל"י.
הרוכש את כל הכרזות בהזמנה אחת יקבל ללא תשלום מתקן תליה מיוחד לכל כרזה (24 כרזות).

— — — — — — מלא בקפידה, גזור ושלח — — — — — —

לכבוד

רולניק בע"מ, מו"לות אחרת
ויסוצקי 10, תל־אביב

אבקש לשלוח לכתובתי בישראל/בחו"ל את הכרזות והספרים של הוצאתכם:
(סמן את המספר בעיגול).

1. ספר א—ב, המילון שלי
2. ספר אחד מי יודע

כרזות אמנותיות

1. כרזת א—ב
2. אחד מי יודע

סדרת סיפורי ילדים (אבנר כץ)
(הסיפור + ציור אמנותי)

3. הענק וגנו
4. הנזל וגרטל
5. בגדי המלך החדשים
6. שלגיה ושבעת הגמדים

לחדרי ילדים (אלונה פרנקל)

7. בוקר טוב
8. לילה טוב

דמויות ישראליות (דני קרמן)
(בצירוף טקסט הומוריסטי, אנגלית)

9. הקיבוצניק
10. אידישע מאמע
11. הדותיק
12. הצבר
13. התייר

סיפורי התנ"ך (שלמה כץ)

14. מגדל בבל
15. אחרי המבול

תמונות הווי ישראלי (מישל קישקה)

16. התנועה בתל־אביב
17. חוף הים בתל־אביב
18. העיר העתיקה בירושלים

ישראל והציונות

19. ישראל — עבר ועתיד
20. כרזת השלום (עפיפון)
21. ההימנון — התקוה
22. יונת השלום
23. מושגים שימושיים בעברית
24. מושגים שימושיים (מס' 2)

מצ"ב שיק ע"ס ..... עבור ..... פריטים כמסומן לעיל

שם ..... כתובת .....

למכירה

מערכות היי־פיי „סקוט".

תוצרת ארה"ב

3 שנים אחריות

רסיברים, מגברים, טייפים, טיונרים, רמקולים, פטפונים — ממחסן היבוא.

לקונים מערכת מושלמת - הנחה מיוחדת

הצפירה 19, ת"א — טל. 03/336231.

(המשך מעמוד 55)

אך טען כי הקיצוץ יעלה עוד 15 אלף דולר, ההפרש שבין הוצאות נסיעתם של שישה אנשי־צוות יבין הסכום שיצטרכו לשלם לצוותים זרים.

כך או אחרת, נראה כי חובבי הספורט בקרב צופי הטלוויזיה בישראל, לא יזכו לצפות בסיקור מושלם של האולימפיאדה הגדולה ביותר שנערכה אי־פעם.

למסור חומר למישטרה

בישיבה האחרונה של פורום־החדשות, המוסד שבו יושבים ראשי הטלוויזיה והרדיו בצוותא עם מנהלי מחלקת־החדשות, התעורר ויכוח חריף בין מנכ"ל רשות־השידור, **יוסף לפיד** („טומי") לבין מנהל מחלקת־החדשות, **חיים יבין**. סלע־המחלוקת: שיתוף הפעולה עם המישטרה.

בעיקבות הכתבה במבט שני על מישרד־השידוכים צמד של **הלנה עמרם**, פנה תת־ניצב **בנימין זינג** לטלוויזיה ודרש לקבל את הסרט, כדי שיוכל לפתוח בחקירת הנושא.

יבין סירב לתת את הסרט, בטענה כי הטלוויזיה אינה מודיע של המישטרה, זכי אם תמסור חומר כלשהו למישטרה תיפגע אמינותה, וכתביה עלולים לעמוד לפני קשיים בעת עבודתם בשטח.

זינגל לא ויתר ופנה ללפיד. לפיד דרש להעביר את הסרט למישטרה, אך יבין סירב שוב.

בפרשת תחנת־הדלק פז ליד גשר הירקון בתל־אביב, התגלה לפיד כזריז. הוא העביר את הסרט למישטרה מבלי לשאול איש. הסרט צולם בתוכנית כל־בו־טק, שאינה כפופה למחלקת־החדשות, אלא למחלקת התוכניות שבראשות לפיד.

כתב־מתפטר המיזרחי
בגלל טלפון

אין זו הפעם הראשונה שמתעורר ויכוח בנושא זה. הוא התעורר אחרי הפגנות השוטרים נגד המישטרה, כאשר קציני־מישטרה בכירים תבעו מיבין את סירטי הטלוויזיה, כדי שיוכלו לזהות באמצעותם את השוטרים המפגינים.

שולם עם שילון

בשבוע שעבר נערכה שיחת־טלפון בין מנהל קול־ישראל, **גידעון לב־ארי**, לבין כתב רשות־השידור בניו־יורק, **דן שילון**. השיחה היתה קשה, ולב־ארי נתן לשילון להבין שאם הוא לא יתחיל להעביר כתבות לרדיו, ורק יסתפק בשידורי־טלוויזיה, ישלח הרדיו כתב מקביל לניו־יורק.

שילון הבטיח להקדיש מעתה יותר שעות לרדיו, ולספק כתבה או ידיעה ליום.

נגד סכיני גילוח

חבר הוועד־המנהל של רשות־השידור מטעם המפד"ל, עורך־הדין **מיכה ינון**, נזעק בשבוע שעבר, כאשר האזין לתוכנית־הרדיו הדתית מיצעד זמירות ישראל בעריכת **ישראל קצובר**. במהלך התוכנית הושמעו סיסמות־פירסומת לסכיני־גילוח.

ינון פנה למנכ"ל חברת שרותי פירסומת בשידור, **רומי ברכוכבא**, ודרש ממנו להפסיק את שידורי־הפירסומת לסכיני־הגילוח, מאחר שהדתיים אינם מתגלחים כידוע בסכיני־גילוח אלא במישעי, והשיידור פוגע ברגשותיהם.

פירסומת סכיני־הגילוח הוסרה.

המיזרחי יפרוש

הכל המתינו למי שהיה כתב־הטלוויזיה בצפון הארץ, אלוף־מישנה **יורם המיזרחי**, שיחזור לטלוויזיה אחרי תקופת שרות בצבא־קבע כמקשר בין צה"ל לבין צבאו של **סעד חדאד**. המיזרחי היה צריך לחזור לטלוויזיה החודש, אולם עתה ברור כי לא יחזור.

סמנכ"ל רשות־השידור, **שלמה עבאדי**, סירב לאשר להמיזרחי הוצאות־רוכב, למרות שהעבודה בצפון הארץ כרוכה בנסיעות רבות, וסירב לשלם לו גם את הוצאות הטלפון שלו ממטולה, שם מתגורר המיזרחי, למערכת בירושלים.

כאשר נדמה היה ששובו של המיזרחי לטלוויזיה הוא עניין של חודשים מעטים, מילא את מקומו כתב־הטלוויזיה בחיפה, **עמוס כרמלי**. אולם לכל היה ברור כי כרמלי לא יוכל להמשיך ולקרוע עצמו בין חיפה והצפון.

לטלוויזיה יש עתה שני מועמדים לשמש ככתבים בצפון הארץ, אחרי שהכתב לענייני התיישבות, **יגאל גורן**, שרצה תחילה בתפקיד, ויתר עליו. האחד הוא כתב קול ישראל בתל־אביב, ואילו המועמד השני הוא אחד מכתבי גלי צה"ל.

הזמרת רצחה את המורה

בשבת הקרובה תשודר ברדיו התוכנית סולן עם תיזמורת, המוקדשת כולה לזמרת מיספר אחד של ישראל היום, **נורית גלרון**. מפיקי התוכנית, בראשותו של **יוסף אריה**, נשמו לרווחה כאשר תשודר התוכנית. הם יודעים כי אחרי 10 חודשי־עבודה בהכנת תוכנית־רדיו אחת, היתה סכנה שהיא לא תשודר כלל.

גלרון היתה נרגשת, חזרה עשרות פעמים על כל שיר מתריסר השירים שבתוכנית, עד שאישרה אותו לשידור. בשלב מסויים דרשה גלרון כי המורה שלה לפיתוח־קול, **לולה שנצר**, תהיה נוכחת בעת ההקלטות ותעזור לה.

זמרת גלרון
בגלל מיקרופון

תוכנית זו היא המסובכת ביותר שהוקלטה אי־פעם בקול ישראל, אולם גם המפיק, שכימעט והתייאש, מידה כי התוצאה, מהבחינה המוסיקלית, היא בלתי־רגילה.

לועדי עובדים

שבוע ימים בישראל!

תל־אביב

„חיכל התרבות"
יום ב' 7.1.80
בשעות 7—9.45

„חיכל הספורט"
מוצ"ש 5.1.80 בשעה 9.30

כרטיסים: „הדרן", אבן גבירול 90 ת"א טל. 248787, למוסדות: 248844 וביתר המשרדים בעיר. וכן בערים: נתניה, הרצליה, חולון, בת־ים, אשדוד, רחובות.

חיפה

קולנוע „ארמון"
יום ד' 2.1.80
בשעות 6.45—9.15 בערב
יום ו' 4.1.80
בשעות 8.00—10 בערב

כרטיסים: „נובה—ברגר", הרצל 32, טל. 665272 ובמשרדים: „גרבר", „מכבי" ו„קופת חיפה". בנהריה: „שרותי דוד", טל. 920330. בעכו: „שרותי שמעוני", טל. 910456.

ירושלים „בנייני האומה"

יום ה' 3.1.80 בשעות 9.15 בערב

כרטיסי הנחה למוסדות: „קלעים", שמאי 8, טל. 240896 ובמשרדים: „כרטיס־און", „כהנא" ו„בן־נאים".

איילת השחר „יד לראשונים"

יום ג' 8.1.80, בשעות: 7.00—9.30

כרטיסים כאיילת השחר, טל. 37592. בצפת, חנות ספרים גרינבוים, טל. 30249. קריית שמונה, בר ששת, מכשירי כתיבה, טל. 40337.

תן טרמפ לחייל

יום הדין

הדו"ח הסודי של ישיבת קבינט המילחמה של ברית־המועצות שדן בסיכויי מילחמה גרעינית שתיפתח במפתיע נגד ארצות־הברית

מ זג־האוויר היה דביק בשעות אחר־הצהריים של אותו יום בחודש אוגוסט, בו כינס הקולונל לייב פרלשטיין את צוות המוחות האיסטראטגי של ברית־המועצות הסוציאליסטיות.

הקבוצה התכנסה בחשאי בחדר־המיל־חמה מדופן העץ, באחד ממרתפי הקרמלין, ארבע קומות מתחת לפני הקרקע. החדר היה קריר, שלא כמו הכיכר־האדומה הלוהטת מבחוץ באותו אחר־צהריים שטוף שמש. פרלשטיין ואנשיו ישבו מצידו האחד של שולחן־הישיבות הארוך. המכוסה לבד ירוק, שעליו ניצבו מיספר בקבוקי מיים מינראליים [ארזן]. המזכיר־הכללי של המיפלגה הקומוניסטית הסובייטית, ולאדימיר איבאנוב, 63, וארבעה מעמיתיו למזכירות המיפלגה, ישבו מצידו השני של השולחן. איבאנוב סימן בתנועת־יד לפרלשטיין להתחיל בתדריך.

„חברים," פתח הקולונל לייב פרלשטיין ואמר, „ראשית כל: אזהרה. הצבתם ב־פנינו משימה חסרת־תקדים. שום מעצמה לא השתמשה מעולם בנשק טרמוגרעיני — ואני מדלג במתכוון על הפצצות האטומיות שהטילו האימפריאליסטים על יפאן, פרשה המוכרת לכם היטב. כמו כן, הצעת ההתקפה שהעלה החבר המזכיר־הכללי תחייב שיגור 350 מהטילים שלנו כימעט בעת ובעונה אחת, דבר שהוא כשלעצמו התרחשות חסרת תקדים.

„אף־על־פי־כן," המשיך פרלשטיין בהרצאת דבריו, „החבר איבאנוב הביע את תקוותו שנדבוק בקו זה. אני מתכוון להציג את מיטב הצעותינו כיצד ניתן הדבר לביצוע. אנחנו יכולים לשאוב עידוד ממה שנכתב לאחרונה בספרות האמריקאית העוסקת בנושא זה, ובמיוחד ניתוחים מעמיקים שנעשו בידי מחדחרי־המילחמה האימפריאליסטים התקיפים ביותר, שהשתכנעו בכך שיש ביכולתנו להצליח בהתקפת־פתע.

„הרשו לי להוסיף בהתחלה," אמר פרלשטיין, „שהחבר קוזנצ'וב, כרגיל, מתנגד לתידרוך זה. הוא ינמק את התנגדותו כאשר אסיים את דברי.

„הרשו לי לכן, להתוות בפניכם את הניתוח שלנו, כיצד ניתן להנחית מהלומת־פתע גרעינית על המחנה האימפריאליסטי. ראשית דבר, עלינו לתקוף ולהכות ללא כל פרובוקציה מצידם, בשעה שהאם אני צריך לחזור ולהזכיר לכם את הציטטות המביכות שהתפרסמו בעיתונות המערבית מתוך השיחות שניהל החבר ברז'נייב בטלפון שבמכוניתו בדרכו אל הדאצ'ה שלו? עלינו להניח שסוכני הקאפיטליזם שתולים בכל מקום במדינתנו, למרות שאנחנו משוכנעים שאין להם דרך־גישה ברשת הפיקוד של כוחות הטילים האיסטרטגיים שלנו.

„המטרה הראשונה שלנו חייבת להיות סה את מקומם של ליאוניד ברז'נייב וחבריו, התבססה כבר היטב בשילטון ב־ברית־המועצות. ההתכתשות הממושכת, שהתחוללה בעיקבות מותו של ברז'נייב בשנתו, בסוף שנת 1983, הביאה לחשיפת הקלפים בין מחנה המיר (השלום) והסיל (הכוח) בפוליטביורו הסובייטי. העימות הממושך הזה טרם נחשף עד אז בפומבי, אבל הוא היווה את סלע המחלוקת העיקרי בקרב המנהיגות הסובייטית מאז תחילת שנות השבעים.

ליאוניד ברז'נייב הנהיג את מחנה השלום הסובייטי. מחנה זה הוכה מכה ניצחת עם מותו. המזכיר־הכללי החדש של המיפלגה, ולאדימיר איבאנוב, פוליטיקאי רב־תחבולות וערמומי, שלט קודם לכן באוקראינה במשך שנים מיספר. העולם החיצון לא ידע דבר על מדיניותו, רעיונותיו ותוכניותיו של איבאנוב.

אלה היו רעיונות מבשרי־רע.

התוכנית הסודית של איבאנוב במאבק הכוחות על המנהיגות, שזה עתה הסתיים, היתה פשוטה למדי: הגיעה העת לחשוף את הקלפים מול האימפריאליסטים. הכלכלה הסובייטית מתדרדרת והולכת. מאגרי הדלק של ברית־המועצות הולכים ואוזלים. המוני העם הסובייטי חסר המנוחה רעבים למוצרי־צריכה חדשים. הלאומים הלא־רוסיים בתוך ברית־המועצות מגלים סימני התעוררות והתמרדות.

אך מה שחשוב מכל — החברים העומדים בראש הצבא האדום מודאגים מאוד מההתפתחויות האחרונות במחנה האימפריאליסטי — טילי האם־אקס האמריקאיים החדשים, הגברת מערך הטילים הגרעיניים המוצבים במדינות נאט"ו, כשהם מכוונים לעבר מטרות בברית־המועצות, ונתוני מודיעין רבים נוספים. זו יכולה להיות שעת־הכושר האחרונה להכריע את האמריקאים, לפני שיזכו ביתרון משמעותי במאזן הכוחות. לכן חייבים לפעול עכשיו. זו היתה המדיניות שהציעו איבאנוב וחבריו. הם זכו בניצחון.

זמן קצר אחרי שהגיע לשילטון, זימן איבאנוב את צוות־המוחות בהנהגתו של הקולונל פרלשטיין, ששקד במשך זמן ממושך על עיצוב המחשבה האיסטראטגית הסובייטית. הוא ביקש מצוותו של פרלשטיין להגיש סקירה ממצה על הדרך שבה תוכל ברית־המועצות ליזום ולנצח במילחמה גרעינית מול המחנה האימפריאליסטי. איבאנוב אמר לפרלשטיין כי הוא מעוניין במיוחד בתפיסה האמריקאית של „פתחי המיתקפה" עליה קרא בתרגומים הפרטיים של הפוליטביורו מהפירסומים האמריקאיים.

וכך כונסה אותה פגישה חשאית במרתף הקרמלין. פרלשטיין הביא עמו את ולאדימיר קוזנצ'וב, אפאראטצ'יק, שעמל כימעט במשך שני דורות בנושאים איסמפריאליסטים מאמינים שיחסינו עמם נמצאים במצב של שלום. הייתי מציע אפילו לבחור רגע שבו להקת הבאלט בולשוי או קירקס־מוסקבה נמצאים בסיבוב הופעות בארצות־הברית.

„אסור שיודלף רמז כלשהו על מה שאנחנו מתכננים. הם עוקבים אחרינו בקפדנות באמצעות לווייני־התיקשורת שלהם והם מאזינים לכל קווי־התיקשורת שלנו. מניעת כל אזהרה או אזעקה של ארצות־הברית מפני מה שעומד להתרחש..."

החלטתן של מדינות נאט"ו להציב בתחומיהן טילי קרקע אמריקאיים מסוג „פרשינג", העלתה מחדש את הסיכון של מילחמת-פתע גרעינית, בה תיפתח ברית-המועצות. כיצד נראים סיכוייה של מילחמה כזאת מנקודת-מבט סובייטית? על כך משיבים שני עיתונאים אמריקאים, ולטר פינקוס ורוברט קייזר, מצוות ה„וושינגטון פוסט", שחיברו תסריט דמיוני של דיון צמרת סובייטי בנושא זה, המתנהל בשנת 1984.

הכוח גבר על השלום

ה שנה היא 1984. המנהיגות הסובייטית החדשה, שתפ־

(המשך מעמוד 57)

טרטגיים במזכירות הוועדה המרכזית. פרלשטיין היה גאה בו במיוחד, משום שתפקידו היה לקטרג על כל תפיסה ש־הציג הקולונל ולהוכיח את פגמיה ומיג־בלותיה.

איבאנוב עצמו היה נרגש ועצבני מעט במיפגש זה. הוא התרגש משום שקיווה שפרלשטיין יציג תוכנית שניתן להוציאה לפועל. הוא היה עצבני משום שלמרות שגבר במאבק הכוחות על המחנה היוני, עדיין היה ייצוג למחנה זה בפוליטביורו. הוא לא היה משוכנע לחלוטין שיוכל לג־ייס רוב למדיניות תוקפנית. משום כך זימן איתו למיפגש רק ארבעה מעוזריו הקרובים, שהיו נאמנים לו. רק אחד מהם, המרשל ניקולאי אנטונוב, שר־ההגנה ה־חדש, היה מומחה בתחום האיסטרטגי.

מיתקפת־פתע גרעינית

דוֹ קולונל פרישטיין המשיך לדבר בפני האנשים שהתכנסו בחדר־המיל־חמה.

„ללא התראה מוקדמת, יש לנו סיכויים טובים להרוס את כל טילי המינוטמן וה־סיטן של האמריקאים, לפחות מחצית מה־דמת הם יכולים להגביר מיספר זה ב־הרבה."

בנקודה זו התערב קוזנצ'וב, בר־הפלוג־תא הקבוע של פרלשטיין, בדברי הבוס שלו. „גקודה אחת של מידע. כדי למנוע מהאמריקאים להזעיק את כוחותיהם למצב של כוננות, אין אנחנו יכולים להיכנס למצב כוננות גם כן. עלינו להשאיר כ־שמונים אחוז או אפילו יותר מכוח הצול־לות שלנו בנמלים, במקום שהן עוגנות כרגיל. לא נוכל להזיז מפציצים כלשהם מהבסיסים הקבועים או לשנות את סדר־היום הקבוע שלהם. לא נוכל לגייס אזר־חים כלשהם. ייתכן שזה יהיה אפילו בל־תי אפשרי לכל קאדר המנהיגים שלנו לתפוס בעוד מועד מחסה במיקלטים ש־נבנו לצורך זה."

„נכון מאוד," הסכים עמו פרלשטיין, „אבל עדיין אנחנו מחזיקים בידינו את עיקרון ההפתעה. אני רוצה להמשיך: ה־מטרה של ההתקפה צריכה להיות הוצאת כל טילי־הקרקע האמריקאיים, כל הצול־לות־נושאות־הטילים שלהם וכל המפצי־צים שלהם שלא יהיו בכוננות בזמן הנ־חתת המהלומה, מכלל פעולה.

„על מנת להשיג יעד זה יהיה עלינו לשגר בין 350 ל־400 מהטילים ארוכי־הטווח שבידינו, שישאו בין 2,450 ל־2,800 ראשי־חץ, כל אחד מהם בעל כוח־נפץ של 500 אלף טון טי־נ־טי. זה יאפשר לנו לכוון שני ראשי־חץ, משני טילים נפר־דים, לעבר 1,054 בסיסי הטילים האמרי־קאיים ויאפשר לנו מירווח ביטחון להח־טאות ולפגיעה בצוללות ובמפציצים."

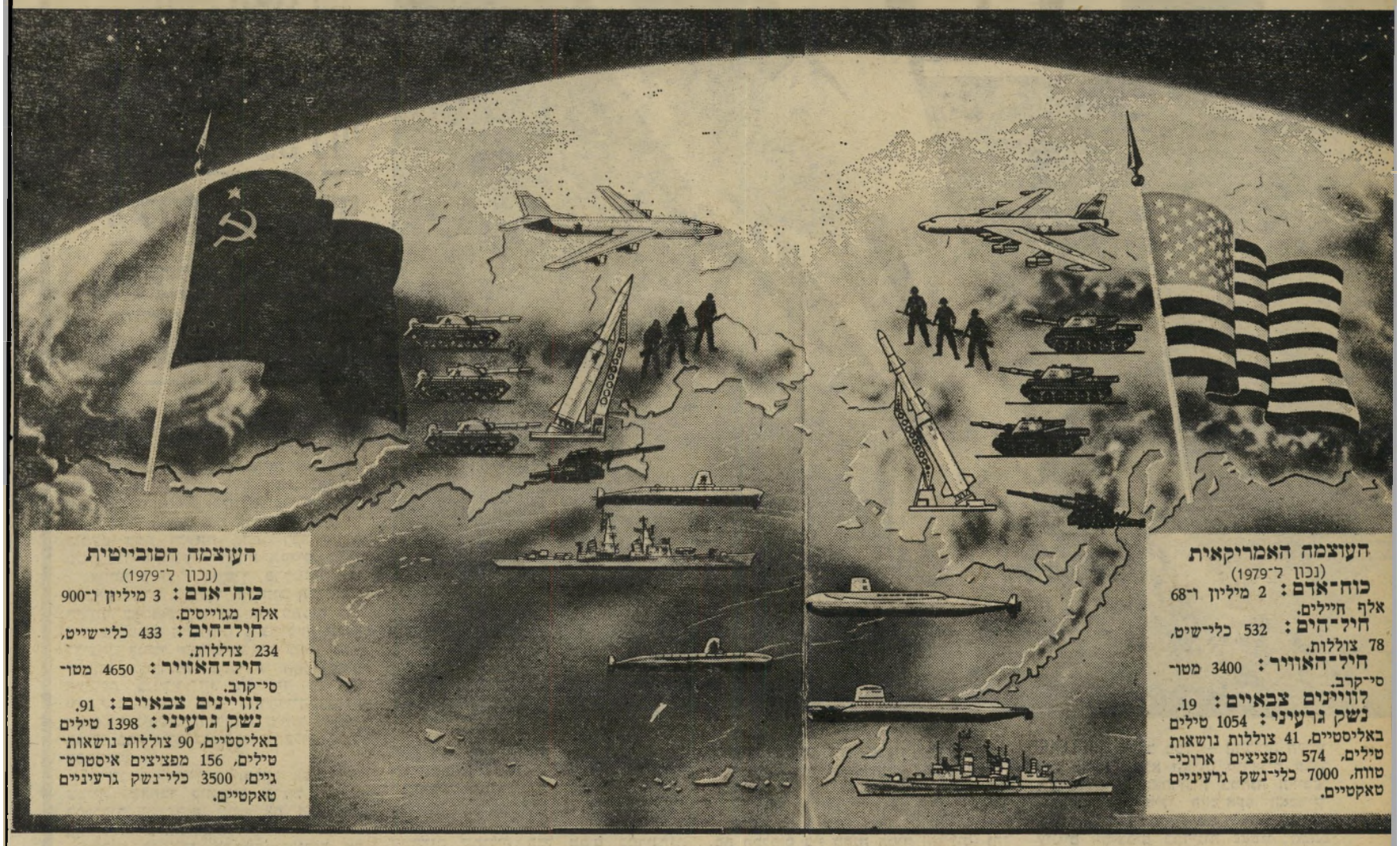

„אתגרים טכנולוגיים"

אִ יבאנוב התפרץ מיד כאשר סיים הקולונל פרלשטיין את תיאור ההת־קפה.

„מה אמרת בקשר להחטאות?" שאל.

„החבר פרלשטיין," הציע שר־ההגנה אנטונוב, „אני סבור שעליך להסביר לנו מעט מהאתגרים הטכנולוגיים הכרוכים ב־תוכנית זו..."

„בדיוק עמדתי להגיע לנקודה זו," אמר פרלשטיין. „התבקשנו לתאר בפניכם הת־קפה שאף אחד לא ביצע מעולם קודם לכן. מטיבעה אין זו מיתקפה שניתן ל־תרגלה. משום כך יהיה עלינו להתמודד בשעת ההתקפה עם מיספר ‚אתגרים טכ־נולוגיים' כפי שכינה זאת החבר אנטו־נוב. הרשו לי לציין את העיקריות שבהן.

„כדי להצליח, יש לתאם את המיתקפה בדייקנות כזו, שלא אנחנו ולא האמריק־אים התנסינו בה בעבר. ראשי־החץ שלנו יהיו חייבים לנחות, בהפרש של שניות זה מזה, בכל מטרה, כשכל מטרה מרו־חקת לפחות עשרת אלפים קילומטר מב־סיסי־הטילים שלנו. כדי להבטיח את הש־מדתו של כל בסיס טילים שנתקוף, אנח־נו רוצים להשיג שתי התפוצצויות: אחת בגובה פני הקרקע והשניה בגובה של כמה מאות מטרים מעל ליעד. אם ראשי־החץ יגיעו ליעדיהם בהפרש גדול יותר מאשר 20 שניות, עלולות תוצאות הפי־צוץ הראשון לפגוע בראש־החץ השני ב־רגע שיגיע ליעדו."

איבאנוב ביקש לשאול: „מה אירע ב־עבר כאשר ניסינו משהו מהסוג הזה?"

„לא ניסינו מעולם דבר מסוג זה," השיב לו פרלשטיין. „אבל יש לנו יתרון על האמריקאים בנושאים אלה. ניסינו את הטילים שלנו בבסיסי־התיפעול, כך ש־אנחנו יודעים איך הם יפעלו."

„כמה טילים ניסינו לבדוק בעת ובעו־נה אחת?" שאל איבאנוב.

„בדרך כלל ניסינו טיל אחד," השיב פרלשטיין, „מעולם לא ניסינו להפעיל יו־תר מעשרה טילים בעת ובעונה אחת."

„אבל מה בקשר להחטאות עליהן די־ברת?" לא הירפה איבאנוב.

„זה עניין אחר," השיב לו פרלשטיין, „אנחנו יודעים מניסיוננו, שניסיון ההת־נעה של כמה טילים עלול להיכשל. חלק מהם עלולים לסטות ממסלולם או לפצל את ראשי־החץ שלא במועד המדוייק ה־נדרש לכך. מסיבה זו אנחנו מתכננים לשגר מיספר רב יותר של טילים מכפי שמחייבת המציאות — זהו מירווח־הביט־חון שאנחנו לוקחים."

„ברור," אמר פלרשטיין, „שה־מיתקפה שלנו חייבת להיות מבו־ססת על ההנחה, שהטילים וראשי־החוץ שבידינו הם מדוייקים כמו אלה המצויים בידי האמריקאים. אנחנו מאמינים שהם אומנם כאלה. מכיוון שראשי־החץ שב־ידינו הם גדולים יותר מאלה שבידיהם, כפי שאתם יודעים, אנחנו משוכנעים ש־יש בידינו לפגוע בכל מטרה ברחבי אר־צות־הברית במירווח טעות של 300 מטר בילבד.

„כפי שכמה מכם ודאי יודעים, הרי שבניסויים שערכנו בטילים שבידינו, היו לנו תמיד קשיים לפגוע במטרה המתוכ־ננת, בעיקר בשלבים המוקדמים של הני־סויים. המתימטיקאים שלנו טוענים כי שינויים פיסקאליים עלולים להסיט את הטיל מנתיב התעופה שלו."

„כלומר שיש אפשרות שנחטיא את ה־מטרה," קרא קוזנצ'וב קריאת־ביניים.

פרלשטיין התעלם ממנו.

„בשעה שאנחנו דנים במטרות," העיר אנטונוב, „אולי מוטב שנדון מה עושים בינתיים האמריקאים כדי להגן על הטי־לים שלהם."

„בדיוק התכוונתי לגעת בנושא זה," אמר פרלשטיין. „האמריקאים השלימו ל־אחרונה את מה שהם מכנים עיבוי האס־מים של טילי המינוטמן. זה כרוך בבניית מחיצות עבות של פלדה מסביב לכל אסם. האמריקאים טוענים שכל מיתקן איחסון כזה יכול לשאת לחץ של אלפיים קילו־גרם לסנטימטר. אם נתון זה נכון הרי שיש להם הגנה טובה, מילבד כנגד פגי־עה ישירה. לרוע המזל אין באפשרותנו לבדוק את מידת חוזקם של אסמים אלה. יכול להיות שחוזקם הוא רק כמחצית ממה שטוענים האמריקאים..."

„או כפול מזה!" התערב קוזנצ'וב.

„תרשה לי להמשיך?" אמר פרלשטיין, „ברור שההתקפה שלנו לא תתבצע בחלל ריק. בחנו גם את הנסיבות הפוליטיות. במיוחד הערכנו את הדרך שהנשיא ה־אמריקאי יכול להגיב.

„הגענו למסקנה שהלווינים האמריקאים יגלו את צרור מאה הטילים הראשונים שנשגר ברגע שהם יתרוממו מהקרקע. מחושים אינפרא־אדומים בלווינים הנעים בחלל, בגובה של 40 אלף קילומטר מעל אדמתנו, מספקים מידע זה. אין ביכולתנו לשבש את פעילותם של לווינים אלה. מי־דע זה יזרום במהירות דרך הצינורות הצבאיים אל הבית הלבן. סביר להניח שהוא יגיע אל הנשיא מיידית. אבל כפי שהד"ר קיסינג'ר ציין בשעתו, לא יהיה זה תמיד פשוט כל כך למצוא את הנשיא.

„עלינו להניח שנשיא ארצות־הברית יקבל מידע מיידי, תוך דקות ספורות, על ההתקפה. תחילה הוא יבדוק ודאי את הדיווח, משום שלא יראה כל היתגרות שעלולה היתה לגרום להתקפה. מסיבה זו עלול הצבא האמריקאי לעכב את המידע לביקורת נוספת, לפני שיועבר הלאה אל צוללות נושאות־הטילים שלהם ויותר מ־מחצית המפציצים שלהם, שיושמדו על מסלולי שדות־התעופה לפני המראתם.

„מבלי להתחשב במה שנעשה, עליכם לזכור שהמדיניות האמריקאית התוקפנית הביאה אותם להחזיק כוח צוללות נוש־אות־טילים ומפציצים ארוכי־טווח, במצב של כוננות, אפילו בעיתות שלום. למשל, אנחנו משוכנעים שלפחות מאה ממפצי־ציהם עלולים להימצא באוויר, כשהם טסים לעבר יעדים במולדת הסובייטית, תוך 15 עד 30 דקות מרגע שיצטוו לע־שות זאת.

„גם ללא פקודה ישירה מהנשיא, יכו־לים המפקדים של פיקוד־האוויר־האיס־טרטגי להכפיל מיספר זה על־ידי הגברת מצב הכוננות. באותה מידה מסוגלים מפקדי הצי האמריקאי לתגבר את מיספר הצוללות נושאות־הטילים בים.

„בימי שלום, אנו מעריכים, יש לאמ־ריקאים כ־350 טילי צוללות בימים הנוש־אים כ־3,000 ראשי־חץ. עם התראה מוק־

הנשיא. אבל בילבול פנימי זה לא יימשך יותר מאשר חמש דקות, משום שאז כבר יגלו האמריקאים את הצרור השני וה־שלישי של הטילים שנשגר. מסכי הרא־דאר שלהם יתחילו לאשר את המידע שה־לווינים העבירו להם קודם לכן.״

רק עשרים מיליון אבידות

״זה יהיה הרגע הקריטי, לפי חי־שובינו נזדקק ל־30 דקות נוספות כדי להשלים את ההתקפה. הנשיא האמ־ריקאי יבין אז בדיוק מה הם מעשינו. הוא יהיה כבר מודע לכך שנמנענו מלת־קוף איזו שהיא עיר גדולה, אפילו את וושינגטון עצמה. האמריקאים ערכו מח־קרים על שיטה זו של התקפה גרעינית והם יודעים שהיא תגרום לאבידות מוע־טות ביותר, לא הרבה יותר מאשר עש־רים מיליון נפש.״

„אתה רוצה לומר שעשרים מיליון אבי־דות זו אבידה קטנה?״ התערב איבאנוב.

„במושגים של מילחמה גרעינית, בהח־לט כן.״ השיב פרלשטיין. „חישבנו שאם נמטיר את הטילים שלנו על האוכלוסיה האמריקאית יהיה בידינו לגרום למאה ו־חמישים מיליון אבידות. הנשיא האמרי־קאי יודע זאת גם כן. משום כך יהיה מודע לכך שההתקפה שלנו היא מיזערית.

„על הנשיא יהיה להיווכח, שאם יגיב בכוחות שנותרו בידיו — המפציצים ש־שרדו אחרי ההתקפה שלנו והטילים שעל גבי הצוללות — הוא יחסל את כל יתרת הנשק שבידו, ומשום כך הוא יכול להכות רק בערינו או בתעשייה שלנו. ללא טי־לי־קרקע לא יהיו בידו האמצעים לנסות ולפגוע בבסיסי טילי־הקרקע שלנו.

„זו תהיה אופציה נוראה בידי הנשיא. אם ישתמש בה, הוא יודע שאנחנו נגיב באותה צורה, ושתי המדינות שלנו תח־רבנה. אבל אם ימנע מלהגיב וינסה להי־כנס עמנו למשא־ומתן — הוא יציל את מדינתו ואולי גם את העולם. הנשיאים האמריקאים הם רומנטיקאים. אנחנו מע־ריכים שהוא ינסה להיכנס למשא־ומתן, שכמובן יוביל לכניעה. אם מותר לי להור־סיף, זה בדיוק גם מה שמומחים אמרי־קאים מנבאים שיקרה.

„אנחנו משערים שהוא יבקש לדון עמ־נו, משום שעלינו לשער כך,״ התערב קוזנצ׳וב. „אחרת ההתקפה שלנו תיכשל. אנחנו נאבד את מולדתנו, אם הנשיא יח־

בפעולת־תגמול על ההתקפה שלנו, גם ללא הוראה מהנשיא.״

„האמריקאים מצייתים בדרך כלל ל־פקודות.״ השיב פרלשטיין.

„עלי לשאול אותה שאלה לגבי הצול־לות האמריקאיות,״ אמר קוזנצ׳וב. „אמרת שיש לשער שכעשרים מהן יהיו מתחת לפני המים בעת ההתקפה שלנו, כשהן נושאות עימן כ־3,000 ראשי־חץ.״

„שוב,״ אמר פרלשטיין, „עלינו לצאת מתוך הנחה שהנשיא לא יפעיל אותן.״

פרלשטיין התיישב ופתח בקבוק נוסף של מים מינראליים. קוזנצ׳וב נטל את רשות־הדיבור.

„התפקיד שלי, חברים, הוא להצביע על החולשות שבתידרוך שזה עתה שמע־נו. אינני סבור שעליכם לשמוע טיעונים נוספים נגד תוכנית ההתקפה הזו. אבל הרשו לי להוסיף נקודה חדשה אחת.

„כולנו מודעים לתוצאותיה של מילחמה קונבנציונאלית על אומה. אנחנו עדיין מחלימים מהמילחמה שנכפתה עלינו לפני ארבעים שנה. על פי הוראותיו של החבר כרושצ׳וב הייתי נוכח בחודש יולי 1962 בפיצוץ פצצת המימן הגדולה ביותר ש־פוצצה אי פעם. היא היתה בעוצמה של

מהלומה על מרכזי אוכלוסיה

״אבל אנו חן הנחות בילבד, ש־עליהן יכולים המדענים שלא ל־הסכים. כשלעצמי אני מודאג יותר מה־

2,800 ראשי־חץ גרעיניים ינחתו על ארצות־הברית תוך שניות ספורות, יגרמו לפיצוצים בעוצמה 1,350 מגטון - אם ינחתו על מרכזי האוכלוסיה הם יגרמו ל־150 מיליון אבידות

ליט במקום זאת לנקוט בפעולת־תגמול.״

„כן, בוודאי,״ השיב פרלשטיין, „זוהי אפשרות היפוטטית.״

„כפי שאתה יודע קולונל,״ אמר אנטו־נוב, „הרי שברגע שאנחנו נבחין שהאמ־ריקאים פתחו עלינו בהתקפה גרעינית, נשגר מיד את הטילים שלנו כדי שטילי האוייב לא יפגעו בהם בכניהם. מדוע שהאמריקאים לא יפעלו בצורה דומה? ידוע לי שהם עסקו לא מעט בנושא של שיגור טילים תחת־מיתקפה...״

„אני אסיר תודה לך על שעוררת נקו־דה זו,״ אמר הקולונל פרלשטיין. „אנשי מפקפקים אם האמריקאים מאורגנים דיים כדי לבצע שיגור־תחת־התקפה. אל תש־כח שהם יתפסו בהפתעה. למרות שאני משער שהם עסקו בנושא זה, לא גילינו שום סימן שהם אימצו אותו כאסטרטגיה.״

אנטונוב המשיך להקשות על פרלשטיין.

„הרשו לי להוסיף כמה נקודות:

„ציינת שכמות מסויימת של המפציצים האמריקאים תצליח להתחמק מהפגיעות שלנו. האם ייתכן שכמה ממטוסים אלה ישאו כעשרים מטילי השיוט החדישים ב־יותר? מה יקרה להם?״

„שוב, מרשל, עלינו להניח כי הנשיא האמריקאי יחליט שלא להפעיל כלי־נשק אלה.״

„עלינו להניח גם שלא יהיה שום דוק־טור סטריינג׳לאב...״ ליגלג קוזנצ׳וב על דברי פרלשטיין. „אני מתכוון שעלינו להניח שאף לא אחד מהטייסים האמרי־קאים יטול על עצמו את ההחלטה להגיב 50 מגטון. כל מה שהנאצים הנחיתו על מולדתנו במילחמת־העולם השניה אינו ניתן להשוואה לעוצמת פיצוץ זו. עוצ־מתה של ההתקפה שמציע החבר פרל־שטיין על ארצות־הברית תהיה 1,350 מג־טון, במרכז ארצות־הברית.

„חקרתי מדענים שלנו: האם ידוע לכם מה יהיו תוצאות פיצוץ בעוצמה כזאת? אינני מתכוון לתוצאות הצבאיות. אני מתכוון להשפעה על האדמה, על האוויר, על הימים, על האטמוספירה. התשובה היתה שיש להם תיאוריות אבל אפילו לא מושג קלוש. איננו יודעים אם פיצוץ בעוצמה כזאת לא יפגע במעטפת כדור־הארץ או שירעיל את האוויר מעל פני כל העולם.

„אני מתייחס כאן לתוצאות העלולות לפגוע בנו כאן, בבית. אינני מתייחס ל־תוצאות שיהיו לכך על ארצות־הברית. החבר פרלשטיין מניח שהנשיא האמרי־קאי יגיב על פיגוע ברמה כזאת באפס מעשה. לא זאת הדרך שבה הגבנו אנחנו להתקפה הנאצית על מולדתנו. אינני סבור שאנחנו יכולים להסיק שרק בני העם הרוסי מגיבים כפי שהגבנו אנחנו לחורבן מולדתנו.

„נקודה נוספת שכדאי להבהירה: החבר פרלשטיין תיאר את ההתקפה הגרעינית שלנו על ליבה של אמריקה. זהו האיזור, תרשו לי להזכיר לכם, המייצר את יבול התבואה הגדול ביותר בעולם. במשך שנים היינו אנחנו עצמנו תלויים ביבול זה. למדתי באקדמיה למדעים מה אירע אתגרים הטכנולוגיים, כפי שהם כונו כאן. אינני יודע כיצד נתגבר עליהם.

„הרשו לי לסכם אותם בקיצור. החבר פרלשטיין ביקש מאיתנו להעריך התקפה התובעת עיתוי מדוייק ביותר, שטרם נר־סה בעבר. אנחנו צריכים לייחס לטילים שלנו שיעור אמינות גבוה ביותר, בהת־חשב בעובדה שרבים מהם מאוחסנים ב־משך שנים רבות באסמים שלהם.

„אנחנו חייבים להסתמך על דיוק הנר־בע מנוסחאות מתימטיות שלא נוסו מעו־לם, כשאנחנו יודעים בבירור שלמגנטיות של כדור־הארץ ולאטמוספירה יש השפ־עות בלתי צפויות על ניתוב הטילים.

„מה שמסוכן יותר מכל היא ההערכה שהנשיא האמריקאי יתפס לחוסר תגובה על התקפתנו, למרות מאגר הנשק האדיר שעדיין יהיה בידו אחרי נחיתת הטילים הראשונה שלנו. יותר מזה. דורשים מאי־תנו להניח שגם אם הנשיא האמריקאי לא יעשה דבר, יציית הצבא האמריקאי להוראות העדר תגובה אלה.

„יכול להיות שאני טועה. ייתכן בהח־לט שהנשיא האמריקאי ייבחר שלא לה־גיב על ההתקפה שלנו. אבל כיורשיו של לנין וכמנהיגי ברית־המועצות עלינו לב־חון את הבעיה מזווית ראיה הפוכה. ומה אם הניחוש שלנו מוטעה? מה תהיינה התוצאות, אם במקום לא לעשות דבר, יח־ליט הנשיא האמריקאי להגיב בכל הכוח שעוד נותר בידו?

„אנחנו יודעים את התשובה. האמריק־אים יכולים לשגר הרבה טילי־קרקע ב־מהלך ההתקפה שלנו עליהם. טילים אלה בילבד יכולים להרוס את החברה התעש־ייתית שלנו והרבה מהטילים שלנו. טי־לי־הצוללות והמפציצים שלהם יכולים להמשיך ולהלום במשך שעות ואולי אפי־לו ימים במרכזי האוכלוסיה שלנו. ייתכן שנחוש סיפוק מהעובדה ששיגרנו טילים רבי־עוצמה לאדמתם, אבל מה הרווחנו מכך? מה התועלת? שתי הארצות יהרסו.״

עתה הגיע תורו של קוזנצ׳וב לפתוח בקבוק מים מינראליים. פרלשטיין נטל את רשות־הדיבור מחדש.

„חברים, ההצעות שהחבר קוזנצ׳וב ייחס לי, לא היו הרעיון שלי. באתי לכאן היום כדי למלא אחרי הוראה, להציג בפניכם תוכנית היפוטטית. כל התוכנית הזו צמחה ממאמרים שהמזכיר־הכללי קרא בעיתונות האמריקאית. האמריקאים הם אלה שנופפו בתוכניות אלה, אותם ייחסו לנו.

„כפי שהמרשל אנטונוב ודאי ייאשר, מעולם לא תמכו אנשי הצבא שלנו ברע־יונות מסוג זה. אינני מסוגל להשיב לכל הנקודות שהעלה קוזנצ׳וב. חיפשתי לשווא תשובות לטיעונים אלה בספרות האמ־אמריקאית הדנה בנושאים אלה. האמרי־קאים לא בחנו את הרעיון של מידת הפגי־עות שלהם, כפי שבחן אותו החבר קוז׳נוב.״

המזכיר הכללי, איבאנוב, לא חשף את מידת אכזבתו מהכיוון אליו הוביל הדיון. תחת זאת ביקש מפרלשטיין להשיב על ה־שאלה:

„הבה ונניח שאתה צודק, שאין אנו יכו־לים להרשות לעמנו את הסיכונים הכרו־כים בהרפתקה מעין זו. אבל האם אנחנו יכולים לנצל את האמונה האמריקאית ב־תוכנית זו שלנו לתועלתנו? האם יש ב־ידינו לאיים במימושה של תוכנית כזאת כדי להשיג יתרונות בנושאים אחרים?״

פרלשטיין התנדב להשיב: „כן, החבר איבאנוב. אנחנו יכולים להשתמש באיום. אבל דומני שעלינו להיות כנים עם עצמנו ולהודות בעובדה שלעולם לא נוכל לממש איום זה.״

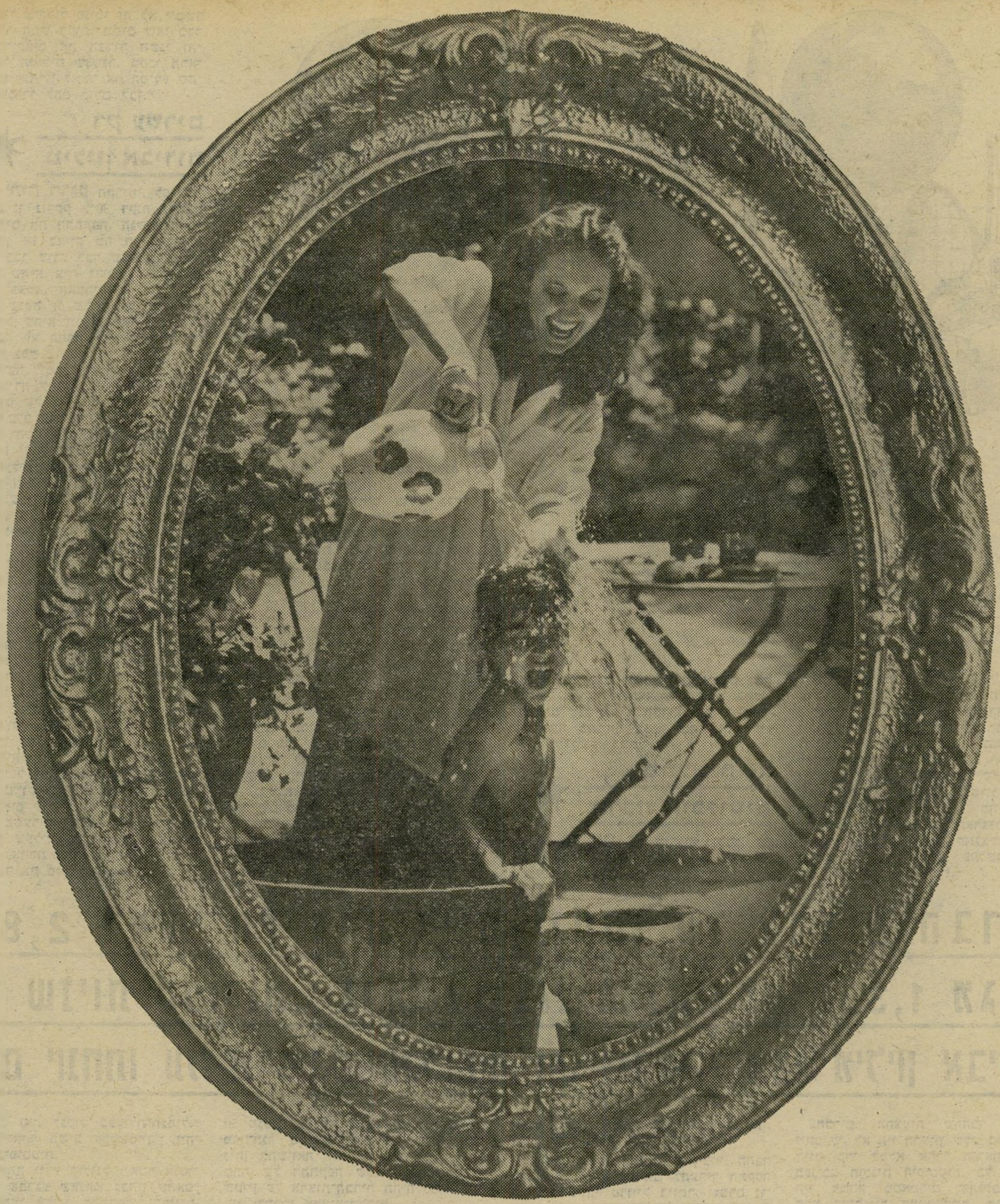

אוליביה מדור לדור

זמנים חולפים, עתות משתנות,
סבון "אוליביה" – לעולם נשאר.
"אוליביה" סבון היופי של עץ הזית
מכיל שמן זית ומרכיבים טבעיים,
לרעננות ולעידון העור.

"אוליביה" – הסבון העובר מדור לדור
וניחוחו עמו.

עץ הזית

אחיו הורשע באונס

קבוצתי של קטינה

שבוצע בצריף האורגיות

בראש־העין.

השבוע זוכה רחמים

חשש (משמאל עם

אשתו) מן האשמה

שביצע אונס באותו

צריף עצמו

חשש לאונס

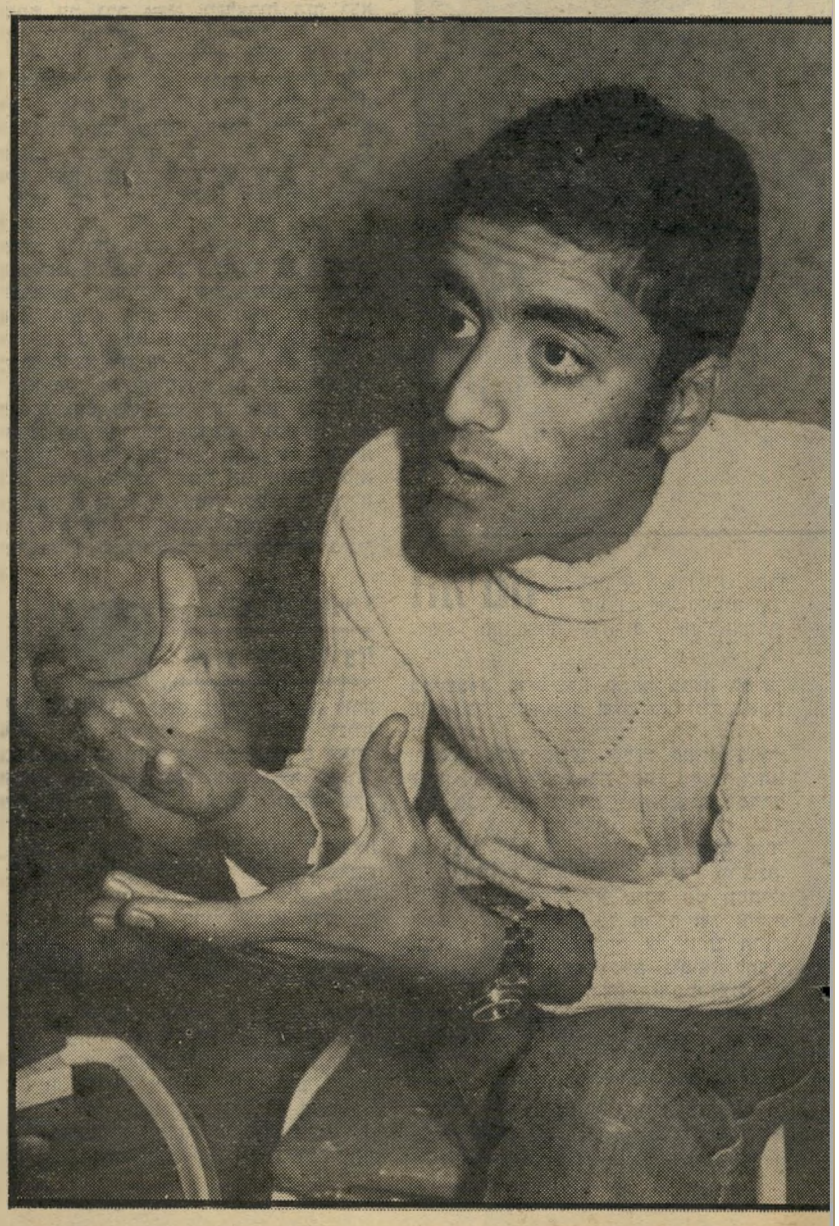

„רמי, השלום והברכה. אינני יודעת איך לכפר על הטעות ש־עשיתי ועל העוול שעשיתי לך. רמי, תא־מין לי, רציתי להתגונן. הייתי תחת לח־צים מההורים ומהדודים שלי. אח שלי אמר לי שאם לא אתלונן, ירצח אותי. אין לי לאן ללכת. נמאס לי מהחיים בבית. אינני מאושרת, פשוט לא היתה לי ברירה, אז הגשתי תלונה...״

מיכתב זה, שנשלח על־ידי מתלוננת על אונס, לנאשם רחמים חשש, בהיותו עצור בכלא רמלה, היה העילה לשיחרורו מה־כלא עד לגמר המישפט.

תוכן המיכתב היה אף אחת הסיבות לזיכויו־מחמת־הספק של רחמים („רמי״) חשש בשבוע שעבר על־ידי השופטים דוב לוין, ישראל גלעדי ונחמיה בר, בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב.

חשש, תושב ראש־העין בן 23, נשוי ואב לילדה, עובד כמפעיל מכונות כב־דות. לפני כשנה הופיע במסיבה בראש־העין, שבה היתה גם המתלוננת. לדבריה, הוא פנה אליה ודרש כי תצא עימו אל מחוץ למועדון, שבו התקיימה המסיבה, באומרו לה: „אם לא תצאי החוצה אכה אותך!״

משסירבה, אמר לה חשש, כי הוא רוצה לשוחח עימה וכי יחזירנה מייד אחר כך למועדון. מחמת הפחד שנפל עליה נעתרה המתלוננת לדרישתו ויצאה עימו החוצה.

חשש, לדברי כתב האישום, הוביל אותה לצריף שנמצא בקירבת בית הוריו, ברחוב רש״י בראש־העין, וזאת אחרי שתפס בידה בכוח. הוא הכניסה בכוח לצריף ודרש ממנה להתפשט. משסירבה, סטר על פניה. היא פרצה בבכי, ואז איים עליה חשש שתחדל מכך, אחרת יכה אותה מכות־

צריף האורגיות

בראש־העין שבו בוצע האונס הקבוצתי של קטינה, שהובאה על־ידי קטינה אחרת המכונה „השועלה״. בהפרש של חודש נאשמו שני האחים באונס באותו הצריף, האחד נידון, השני זוכה.

חשש לאונס

(המשך מעמוד 61)

רצח. הוא התפשט והשכיב אותה בכוח על המיטה בצריף.

אחר־כך שכב עליה, חרף התנגדותה, ומשלא הגיע לסיפוקו ביצע בה, לדברי התביעה, מעשה סדום. בשעת לילה מאוחרת הגיח לה, תוך איום שאם תתלונן על מעשיו, יתנקם בה.

חרף הנאמר בכתב־האישום החליטו השופטים פה אחד לזכות את חשש על מעשה סדום. ברוב דיעות ומחמת הספק החליטו גם לזכות אותו מאשמת אינוס.

גבוה, שחרחר, כשכיפה לראשו, ישב רחמים חשש בבית הוריו בראש־העין וסיפר את גירסתו על המיקרה. הוא היה נינוח.

סיפר חשש:

פגשתי את סימה* שבועיים לפני המיקרה. זה היה בערב, ליד תחנת־אוטובוס בפתח־תיקווה. היכרתי אותה עוד מקודם. היא נכנסה לפני, ולא מצאה את ארנקה. שילמתי במקומה ואחר כך היא החזירה לי את הכסף. ישבנו ביחד. היא סיפרה לי שהיא באה מהעבודה ושיש לה בר־מיצווה בתל־אביב. ביקשתי ממנה להצטרף, בצחוק, כמובן, ושאלתי אם לא מפריע לה שאני נשוי. היא ענתה שזה לא כל כך מפריע לה אבל אני הייתי עסוק ונתתי לה את מיספר הטלפון שלי בעבודה, כדי שתתקשר אחר כך, אם יהיה לה זמן.

היא התקשרה אלי בערב אחד והזמינה אותי למסיבה למחרת היום. קבעתי איתה פגישה והיא אמרה לי שאם לא תוכל לבוא נתראה במסיבה.

במסיבה היו עשרות אנשים ורעש עצום, אז הצעתי לה לצאת החוצה. היא הסכימה ואז הצעתי לה לבוא איתי לצריף שליד הבית שלי ולשתות קפה. הצריף הזה הוא צריף מועד לפורענות. אחרי מה שקרה שם לאחי התחלתי לפחד מהצריף, ומאוחר יותר ביקש עורך־הדין שלי שיהרסו את הצריף**.

כשנכנסנו לצריף הלכתי להכין קפה ולי מזגתי חצי כוס קוניאק. כשחזרתי עם המשקאות ראיתי שהיא נעלה את עצמה מבפנים. אחר כך היא הסבירה לי שנעלה את עצמה בגלל שלא רצתה שיראו אותה עם גבר נשוי, ושלצריף הזה יצא שם רע כצריף של האורגיות.

התיישבנו על הספה והסתכלנו באלבום המישפחתי שלי. כך דיברנו עד 12 בלילה. סיפרתי לה על עצמי, והיא סיפרה לי על החבר שלה, יעקוב יהוד, שהיא אוהבת ושמספרים לו שהיא בוגדת בו ולכן הוא החליט לגמור איתה.

אחר כך היא התפשטה מרצונה. רצתה לשכב איתי, אבל אני השארתי אותה חצי שעה ערומה. למה? בגלל המיקרה של אחי שנאשם באונס באותו הצריף. נכנסתי לטראומה מהמיקרה שלו. פחדתי שהיא אולי תקפוץ מהמיטה ותתחיל להשתולל, לכן החלטתי לא לשכב איתה עד שהיא ממש תרצה את זה.

לא היה מעשה סדום, זה גם הוכח בבית־מישפט כלא נכון, על סמך הבדיקות שעשו לה. אחר־כך העדפתי לגמור עם כל העניין. יצאנו מהצריף והיא עוד אמרה לי: „רמי, אם לא נהנית אני מוכנה לבוא גם מחר.“ נתתי לה סוודר שלי, כדי שלא יהיה לה קר, והתחלתי ללוות אותה הביתה. בדרך פגשנו חבר שלי ועשיתי ביניהם הכרה.

האח גבריאל חשש, שהורשע באונס הקבוצתי בראש־העין. הוריו חלו קשה כתוצאה ממעצרם של שני האחים.

המיטה בצריף האורגיות. אחרי מעצרו של רחמים החליטה המישפחה להרוס את הצריף.

„אם תספרי את האמת“

א ם הייתי תופס מונית לא היה קורה לי כל המיקרה, אבל לא היו מוניות בשעה כזאת, ואיך שאנחנו הולכים ראינו פתאום את הווספה של החבר שלה, יעקוב. הוא גם היה הראשון שלה וההפלה שלה היתה ממנו.

כשהיא ראתה את הווספה היא התחבאה מאחורי. אמרתי לה: „מה את מתחבאה? תגידי שהייתי אצל חברה.“ הוא הגיע, עצר, וקלט אותנו. ברור שהוא הבין מה היה בינינו. מה הוא כבר יכול לחשוב שאנחנו עושים באחת בלילה? משחקים ג'ולים?

אז ביקשתי ממנו שיקח אותה הביתה. אחר כך נודע לי שהיא אמרה לו שקרה לה מיקרה לא נעים ורצתה להסביר, אבל הוא לא היה מוכן לשמוע אותה והיא נכנסה ללחץ בגללו ובגלל שהוא סיפר לה שההורים שלה מחפשים אותה, ושהם מאד מודאגים.

כשהיא הגיעה הביתה היא התחילה לבכות להורים שלה ולעשות להם פרצופים. הם לא ידעו כלום, ולכן גם לא סיפרה להם על מה שהיא מאשימה אותי.

אך הדודים שלה השפיעו עליה להתלונן במישטרה כדי שלא תהייה בושה למישפחה. כדי שההורים שלה לא יגלו באמת מי היא.

עצרו אותי בשעה שלוש לפנות בוקר. לקחו אותי למישטרת פתח־תיקווה. היו שם שני שוטרים. הם לקחו אותי למרתף ומשכו אותי בחולצה. הרביצו לי ישר אגרופים, למרות שסיפרתי להם שלא אנסתי אותה ושהיא שכבה איתי מרצונה. כשהם ראו שאני לא מודה הם התחילו לצעוק עלי שאודה על הרצח של אילנה עמרם*. גם אחי נחקר על אותו הרצח כשעצרו אותו. המישטרה ניסתה להפיל המון עצורים על הרצח הזה כי עוד לא מצאו את הרוצח.

שוב הרביצו לי כמו מניאקים. פיתאום נכנס איזה קצין אמר לי: „אתם מישפחת חשש? צריך לתלות את כולכם.“ והוא הכניס לי סטירה באוזן, ליד הפקידה.

* צעירה שנרצחה לפני חודשים אחדים בראש־העין.

* השם בדוי. השופטים אסרו על פירסום השם.

** אחיו של רחמים, גבריאל חשש, נעצר בזמנו ביחד עם ארבעה אחרים, כחשוד באונס קבוצתי של קטינה, שהובאה לצריף על־ידי צעירה מראש־העין שנדון בכינוי „השועלה“. גבריאל חשש נידון ל־15 שנות מאסר. עירעורו תלוי ועומד בבית־המישפט העליון (**העולם הזה** 2190).

דיור בונה
ארץ־ישראל יפה

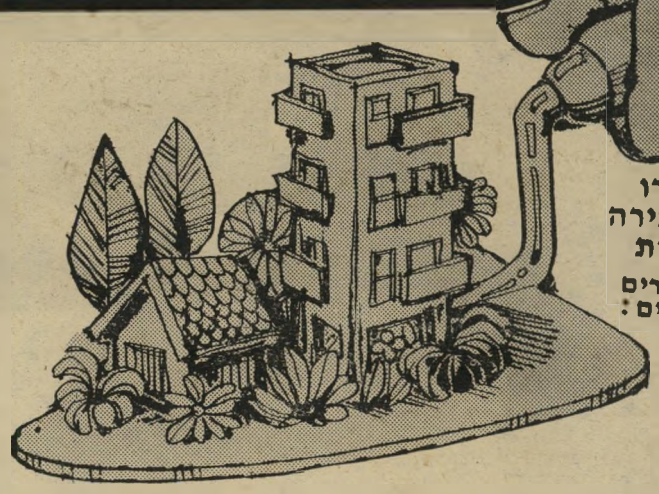

נותרו למכירה דירות באתרים הבאים:

- **בת־ים** — 4 חדרים ברח' אנה פרנק
- **נס־ציונה** — 3, 4 חדרים ברח' ביאליק.
- **אשקלון** — 4 חדרים, קוטג'ים טל. 051-22131.
- **פתח־תקוה** — 4 חדרים בארלוזורוב, טל. 03-916037.
- **תל־אביב** — דירות מפוארות בצמרת ויצמן.
- **הרצליה** — 3½, 4 חדרים בטשרניחובסקי.
- **מבשרת ציון** — קוטג'ים 3 מפלסים. טל. 02-660271.
- **באר־שבע** — 4 חדרים, קוטג'ים. טל. 057-77301.
- **אילת** — 4 חדרים ברודד טל. 059-2161.
- **תל־אביב** — לזוגות צעירים בשכונת כפיר.

לכבי דיור ב.ע.פ. בע"מ
נא לשלוח אלי פרוספקט על אחד
הבניה ב:
שמי:
כתובתי:

בע"מ ב.ע.פ.
ת"א, רח' מונטיפיורי 39, טל. 298361

כותבי שירה ופרוזה!

אם יש לך רעיונות לספרי שירה, פרוזה, בישול, ספרי ילדים, מדע דמיוני וכו' (או שכתבת ספרים אלה), נא שלח/י החומר ל:

„סער“ — הוצאה לאור, ת.ד. 26243 ת"א

לשם בדיקת האפשרות להוציאם לאור!!!

STEAK HOUSE
אם סטייק
אז בסטייק האוס
מבחר עשיר של סלטים ומשקה קל-חובשי.
דיזנגוף 193 תל-אביב טל: 239209, 232386

תן טרמפ לחייל

We Offer
EXECUTIVE JOB
OVERSEAS
Contact P.O.B. 47
Rehovoth

עכשיו אני יודע שאילו לא הייתי מ־
מישפחת חשש לא היה קורה לי כל זה,
אבל בגלל הצריף שלנו, שהתפרסם כ־
צריף של אורגיות, ובגלל המיקרה של
אחי, החליטו להתלבש על הצריף ועל
המישפחה שלנו.

האריכו לי את המעצר ב־15 יום, ואחר־
כך נתנו לי העמדה לדין. היא באה לבקר
אותי ברמלה וגם כתבה לי מיכתב. גם
אשתי באה לבקר אותי. היא כעסה בהתח־
לה, אבל אחר־כך עמדה לצידי כי ידעה
שאני חף מפשע.

כשסימה באה לבקר אותי בכלא, היא
שאלה אותי מה לעשות וניסתה להתנצל,
אז אמרתי לה „יש שני דברים בעולם —
אמת ושקר. אם תספרי את האמת תיכנסי
לבית־הסוהר, ואם תשקרי אני אכנס, עכ־
שיו תחליטי בעצמך מה לעשות." כי
בעצם מה הפסיכולוגיה של הבחורות
בראש־העין? הן הולכות ומתלוננות אפילו
אם התלונות לא מוצדקות, כדי שהמישפחה
לא תגלה עליהן.

ישבתי ארבעה חודשים. שיחררו אותי
אחרי שהגיע המיכתב שלה לכלא, שבו
היא התנצלה על מה שעשתה לי. אחרי ש־
קיבלתי את המיכתב הוחלט לשחרר אותי
עד לסיום המישפט. בכלא הרגשתי כאילו
השמיים נפלו עלי. לא האמנתי שאצא
זכאי.

עד כאן סיפורו של רחמים חשש.

התחסדות והעלמת אמת

ג'ם התובעת, דרורה פלפל, סגן ראשון לפרקליט מחוז המרכז, וגם סניגורו של רחמים, עורך־הדין אבי אורן, לא ידעו עד לרגע האחרון את תוצאות המישפט, שכן כאשר העידה המתלוננת ניכר היה, כי בית־המישפט מתרשם לרעה מעדותה. אולם כשהעיד הנאשם נראה כי בית־המישפט נוטה לכיוון התביעה.

התובעת ניסתה להסביר את הסתירות בעדות המתלוננת, בכך שפחדה מפני ה־נאשם דיבר מגרונה. הסניגור הסביר זאת בחששה להיכנס למאסר על עדות שקר.

בפסק־הדין אמר אב בית־הדין ה־שופט דב לוין: „כשבאים להכריע סופית במישפט האינוס שלפנינו, עלינו לחזור ולשנן לעצמנו את הכלל הבסיסי שמנחה אותנו תמיד, וחייב להנחותנו בדיוני נפשות. הכוונה לכך ששומה על התביעה להוכיח את האשמה מעבר לכל ספק סביר... ראיתי לנכון להדגיש את הדברים נוכח ההתלבטויות הקשות ש־התלבטו חברי בבואם לקבוע את מימצאי־הם העובדתיים ואת מסקנותיהם השיפו־טיות."

במהלך המישפט התעוררו שאלות ש־הטילו ספקות בגירסתה של המתלוננת:

● אם פחדה המתלוננת מהנאשם מדוע יצאה מהמועדון ההומה אנשים והצטרפה אליו לצריף, שהיה ידוע כמקום פורענות וכמאורת־זימה?

● מדוע נשארה בצריף, כשיצא ממנו רחמים להכין שתייה, לא ניסתה להזעיק עזרה או לברוח?

● ההסבר שלה כאילו עד לקיום יחסי־המין לא פחדה שיאונה לה כל רע לא נראה לבית־המישפט.

● היא הכחישה בבית־המישפט, כי ביקרה את הנאשם בכלא, וניסתה להת־כחש לכתיבת המיכתב אליו. אחר־כך הס־בירה, כי כתבה אותו תחת לחצים, אבל ציינה שאיש עדיין לא הציק לה, כלומר שחששה נובע מפני לחץ שיופעל עליה בעתיד, וגירסה זאת לא נראתה לשופט.

● המתלוננת היתה במצב נפשי של חרדה כאשר פגשה בדודיה. מצד אחד, יכול הדבר להוות סיוע לקביעה שאכן היה אונס, אולם הסניגור גרס, כי המתלוננת היתה במצב נפשי זה בגלל שפגשה בחברה האהוב, בשעה שהיתה עם גבר זר, ובגלל החשש מפני תגובת הוריה על שאיחרה לביתה. גירסה זו היא שהתקבלה בסופו של דבר במישפט.

השופט נחמיה בר התייחס לכך שהמת־

(המשך בעמוד 64)

שתי אמהות

משמאל — לאה, אמו של גבריאל, בביתה אחרי זיכוין. מימין הוא משוחח עם חמתו, בתיה, כשביניהם תמונת אחיו. אחרי מעצרו ביקשה מבתה שתתגרש מגבריאל, אך אחרי זיכוין השלימו השניים.

סוכנויות קופמן מציגות:

אופניים בכותרות

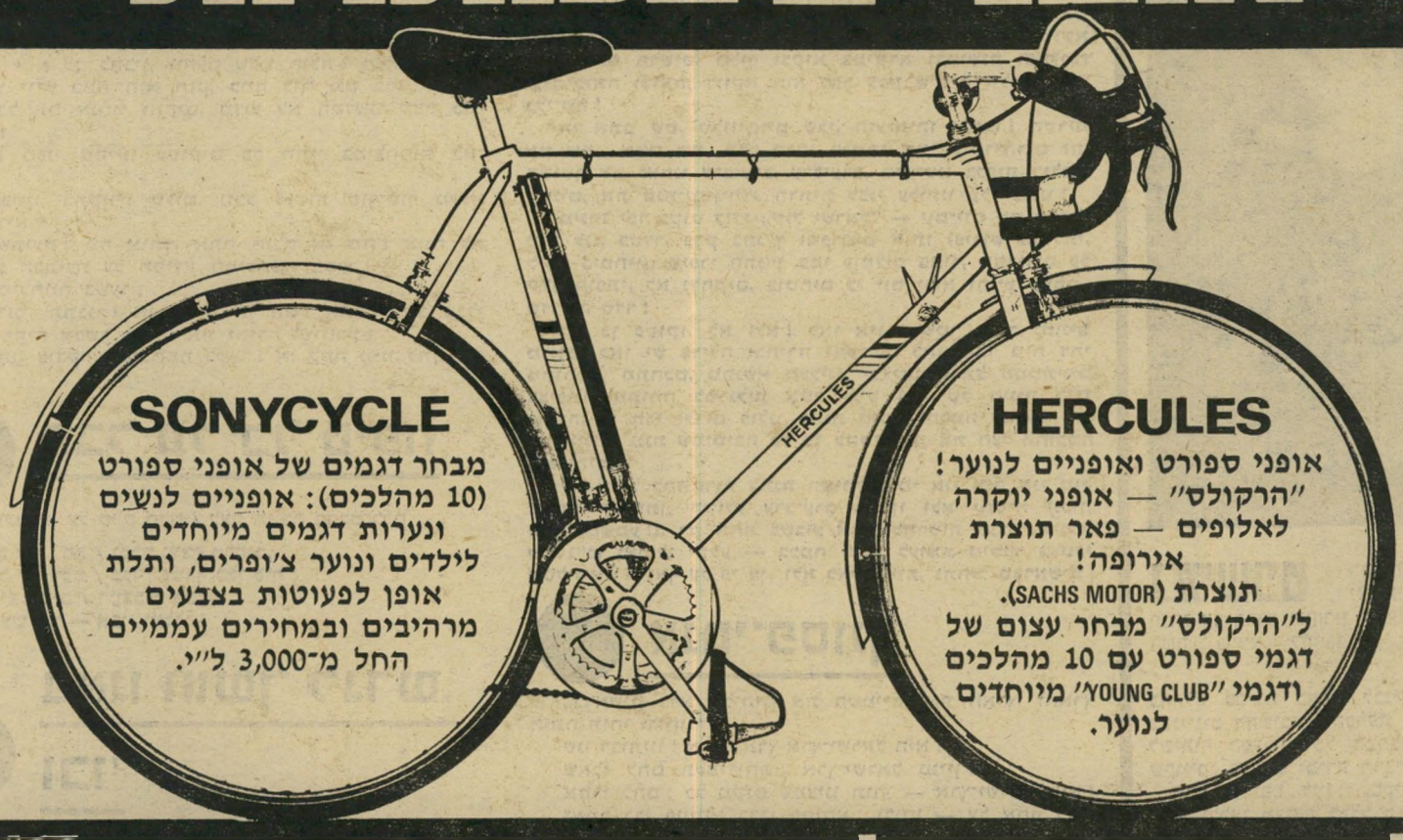

SONYCYCLE
מבחר דגמים של אופני ספורט (10 מהלכים): אופניים לנשים ונערות דגמים מיוחדים לילדים ונוער צ'ופרים, ותלת אופן לפעוטות בצבעים מרהיבים ובמחירים עממיים החל מ־3,000 ל"י.

HERCULES
אופני ספורט ואופניים לנוער! "הרקולס" — אופני יוקרה לאלופים — פאר תוצרת אירופה! תוצרת (SACHS MOTOR). ל"הרקולס" מבחר עצום של דגמי ספורט עם 10 מהלכים ודגמי "YOUNG CLUB" מיוחדים לנוער.

מ.ס.ל

לחיסכון באנרגיה ולשיפור הכושר

סוכנויות קופמן בע"מ
חשמונאים 105 תל-אביב.

להשיג בחנויות האופניים ובמחסני קופמן צפון, במגרשי התערוכה ת"א (סוף רח' דיזנגוף ע"י גלידה מונטנה).

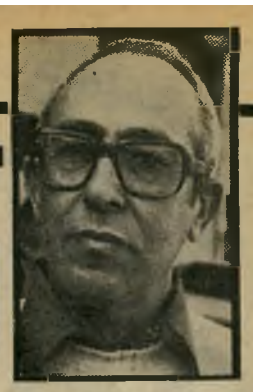

יעקב שרת / איש ממאדים

רגע של עברית

חיים איזק, בעל פינת העברית הטובה ביותר בעיתונותנו (איני מזכיר את „שידורי ישראל", שכן שם הופך מדור העברית בדרך הטבע לסניף של המישנה היומית), העיר במדורו ב„דבר השבוע", כי נתקל באחד העיתונים — נחשו איזה — באיש מן המאדים, והרי זו שגיאה, שכן אין ליידע שם פרטי כמאדים (כשם שאין ליידע בה"א את צדק ונוגה). ובכן תו־דה! ומעתה יהיה איש ממאדים.

אגב, התיקון הזה בא באיחור של כחמש־עשרה שנה, שכן אי־אז פניתי אל חיים איזק, כמזכיר מערכת „דבר", והצעתי לו לעתן אותי בממלכתו. עיניכם הרואות כי הדבר לא נס־תייע, ואם יש „דבר" בגו ואם אין, אין דבר. הזמן חלף חיש קל, והנה הוא קורא משלי ב„העולם הזה".

„שום דבר לא חולך אצלנו לאיבוד", אמרה האשה לבעלה, בשלותו את קפלטה ממרקו (זה היה בסעודת־צהריים). וכמו שאומר חיים גורי, לנושא העברית עוד נשוב.

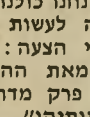

יש לנו כוח!

(נכתב לפני ההתייקרות)

— אנחנו חזקים! אנחנו לא תופסים כמה אנו חזקים! יש לנו כוח!
— אז למה נתנו להם את הנפט!
— זה מפני שוויתרנו להם על כל סיני!
— אבל אם אנחנו חזקים, מדוע נתנו להם את כל סיני!
— זה בגלל חוזה־השלום!
— אבל אם אנחנו חזקים, מדוע חתמנו על הסכם־שלום שכזה!
— זה בגלל הלם יום־הכיפורים!
— אבל אם אנחנו חזקים, למה קיבלנו הלם!
— זה מפני שהאמריקאים לא נתנו לנו לגמור את המילח־מה!
— אבל אם אנחנו חזקים, איך האמריקאים האלה לא נתנו לנו לגמור אותה!
— זה סיפור ארוך, אבל האמת היא שזה בגלל שנתנו להם קודם להפסיק לנו את מילחמת ששת־הימים...
— אבל אם אנחנו חזקים, למה נתנו להם!
— אתה עדיין לא מבין! זה מפני שנכנענו להם עוד בנסיגה מסיני ב־1956!
— אבל אם אנחנו חזקים, למה נסוגונו!
— האמריקאים עשו יד אחת עם הרוסים!
— אבל אם אנחנו חזקים, למה לא ציפצפנו עליהם, למה לא גמרנו פעם אחת מילחמה אחת!
— ואת מילחמת־העצמאות גמרנו!
— אבל אם אנחנו חזקים, למה באמת לא גמרנו אותה!
— תגיד, אתה החלטת להגיע איתי עד אברהם אבינו! כמה זמן יקח לך להבין, שהעם שלנו חולה! חולה עד כדי כך שאינו יודע כמה הוא חזק, כמה כוח גנוז בו!
— אבל אם אנחנו חזקים, מדוע לא הקדשנו קצת כוח להבראה!
— זה מפני שהיינו עסוקים כל הזמן במילחמות לא־גמורות!
— ועכשיו, בתקופת שלום, נוכל לעשות סוף־סוף משהו כדי להבריא!
— השתגעת! מה איתך, אתה חולה או מה! אתה לא קורא את הכתובת על הקיר! המילחמה בשער!
— המילחמה בשער!
— אדוני, תתבגר! או אנחנו או הם! אתה חושב שבלי מילחמה יהיה אפשר לנקות את יהודה ושומרון!
— אתה צודק! המילחמה בשער! אז למה נתנו להם את הנפט!

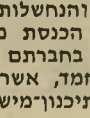

חבל על כל טיפה

ועשיתי על ק"ק חלם / לעת חנוכה בהלם־בלם

טיפה אחת של גשם / וכבר מצף הרחוב,
הארץ פקק של רכב / בנזין נשרף בלי סוף;
לים הולכים המים / העצבים בכלאי,
מהנדסים יש לנו — אבוי ואללי!

באנו חושך לגרש.

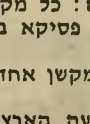

וכו'

החג היפה חלף עבר. הדלקנו נרות, אכלנו סופגניות, שרנו שירים.

כן, שרנו בנעריני ובזקנינו אותם שירים יפים, רבי עוז וגבורה, ובכולם, פחות או יותר, הדלקנו אור וגירשנו חושך.

ואני שואל אתכם, יקירי אלופי השירה, המסתפקים בקול אחד, המיטיבים לשיר בשני קולות, לפחות את „מעוז־צור־ישועתי" בשני בתים, אם לא יותר, ומצליחים לסיים כהלכה את „מי ימלל" בקאנון מרובע: האם שמתם לב, שבכל שירי חנוכה, כימעט, אנחנו מגרשים חושך ומדליקים אור, הרבה אור!

לא שמתם לב! חבל! כי אילו שמתם לב, בוודאי הייתם שואלים את עצמכם: איזה חושך אנחנו מגרשים עכשיו! איזה אור אנחנו מדליקים!

צר לי, אבל לדידי, בחג־החנוכה הזה — מי מילל ומי פילל גבורות כנסת ישראל! — אפפה חשכה גדולה — חשכת שחור הפיגור והנחשלות והבערות (ריאקציה בלע"ז) — את מדינת־ישראל. הכנסת מורדת־האור שלנו העמידה את כולנו לדיראון עולם בחברתם של האפיפיור ונזירתו כלת פרס־נובל — זה צמד־החמד, אשר בהיותם פטורים כל חייהם מבעיות אישיות של תיכנון־מישפחה הם גוזרים על זולתם לפרות ולרבות כשפנים. אכן, חברה נאה ויאה! המשוּאה ה־13 לתיפארת מדינת־ישראל...

ולא יעזור כלום. זו הכנסת שלנו, כלומר זה העם שלנו, כלומר כאלה אנחנו כולנו!

למי שרוצה לעשות קצת שיעורים, וללמוד איך כל זה התחיל, יש לי הצעה: בספר אחד ושמו „היהודים בעולם היווני־רומי", מאת ההיסטוריון אביגדור צ'ריקובר (הוצאת מ' ניומן), יש פרק מדהים בבהירות הרצאתו, ושמו „גזירות אנטיוכוס ובעיותיהן". בסך הכל עשרים עמוד, אבל איזה עמודים! צר פה המקום, אך לאותם שלא יקראו, והם בוודאי הרוב, אגלה אפס־קצה: אותו אנטיוכוס לא היה כל־כך רשע, חנה ושיבעת בניה לא היו ולא נבראו כלל! לא ייאמן! כמובן לא. כי אנחנו זקוקים לאנטיוכוס הרשע, אנחנו זקוקים לכזבי חנה־ושבעה־בניה, אנחנו אמונים על קנאות דתית, שחלליה וקורבנותיה רבים מפירותיה — בימים ההם, בזמן הזה.

פסוקו

יושב לו אי־שם בישראל איש חכם — אני מניח שמדובר באיש ולא במחשב האורתודוכסי המשוכלל של „בר־אילן" — וקובע מדי יום ביומו איזה פסוק תנ"כי, חז"לי או רבני, יוקרן וייקרא לקראת חדשות־של־חצות בטלוויזיה.

האיש הזה לא רק חכם. הוא גם שופע ביטחון. הוא יודע איזה פסוק מגיע לנו, צופי־הטלוויזיה, לקרוא ולשמוע בסיומו של כל יום ישראלי. ואני שואל: מיהו האיש האלמוני הזה? האם לא מגיע לי, צופה־טלוויזיה קבוע, משלם אגרה, האנוס להסתפק בדברי־תורה ערב־ערב, לדעת מיהו אותו חכם נסתר, שניחן בתבונת־עליון לבחור לי ולשאר הצופים דווקא פסוק זה ולא אחר?

אתמהה! הרי כל מישהו־שהוא־משהו בטלוויזיה זוכה ששמו יוקרן בפומבי גדול על המירקע, לאמור: יידע כל העולם, יידעו ידידי ויריבי ואשתי וילדי והורי, כי אני, אני ולא אחר, סייעתי במלאכה ממלאכות הטלוויזיה — ודווקא אותו חכם חרשים, חריף ובקיא במיקרא ובמישנה ובתלמוד ועוד כהנה וכהנה, דווקא הוא נגזר עליו שיהיה אלמוני, בן־בלי־שם!

הי אתם שם, טלוויזאים שלי, הוציאוהו ונדענו! הקרינו את שמו, אתם שם, ונדע מיהו ואיזהו סיני־ועוקר־הרים זה, השוטף את מוחנו ערב־ערב, ערב־ערב, מלעיטנו בכפית כילדים קטנים, את מנת־שמן־הדג הדתית לפני עלותנו על יצועינו!

מינהג יפה נקוט בידי „קול ישראל" — יום־יום הם מדקל־מים לנו, כסדר, פרק בתנ"ך ומפרשים אותו (פירוש מסורתי, ליתר ביטחון). סיפרי התנ"ך כמו עומדים בתור, מקפידים על סדר מופתי, לא נדחקים, בוטחים כי יום יבוא ותגיע שעתם; סדר זה סדר!

לא כן פסוקו. לא ולא! כאן אין מישטר וסדר ונתונים מראש. כאן יש ברירה ובחירה והעדפה. כאן עובד מוח דתי מתוחכם, מתחכם, מתנשא מעלינו, ילדי־גן־ישראל הממתינים בציפייה מתוחה למרגלית אשר יפיק פיה של הגננת לפני פרידה, כי הרי ילדים כולנו, וגננת טובה וחכמה יש לנו שם בטלוויזיה, גננת שמיטיבה כל כך לחטיל בנו את חצי החוכמה האלוהית.

לא אוכל להתחרות בגננת המימסד. מי אני ומה אני מול החכם הענוותן, הקולע ערב־ערב פסוקו ולא יחטיא (נכון, תרתי משמע!). רק אחת בשבוע אוכל להרשות לעצמי לירות פגז נ"פ, ואפילו יקלע — בכמה יקלע לעומת מיספר נשטפי הטלוויזיה! ואף על פי כן, ולא באלמוניות, נתחיל מבראשית:

אנטי־פסוקו

„בראשית ברא אלוהים את השמיים ואת הארץ, והארץ היתה תוהו ובוהו."

שנו רבותינו: אותה ארץ ארץ־ישראל היא!

שאלו להם תלמידיהם: ארץ־ישראל מניין!

אמרו להם: כל מקום שמצינו תוהו — ארץ־ישראל הוא!

ואמר רבי פסיקא ברבי פסוקא: ובוהו — על אחת כמה וכמה...

היה שם מקשן אחד ושאל: רבותינו, ארץ־ישראל תוהו עד מתי!

מיד נזדעזעה הארץ ת"ק פרסה על ת"ק פרסה ונעשתה בורות־בורות, אלו יכילו המים ואלו לא יכילו חמים, ויצתה בת־קול ואמרה: אותו חצוף, שמא לא מישראל הוא!

פישפשו ומצאו — ישראל בן ישראל, אלא מאי! ממזר בן ממזר בן הנידה! מיד תשמעו את החדשות.

חשש לאונס

(המשך מעמוד 63)

לוגנת קיבלה מהנאשם סוודר, דבר שנראה תמוה. שכן, מדוע יתן אנס לנאנסת סוודר, וזאת אחרי שישבו בחדר מעשר עד אחת בלילה.

השופט בר היה היחידי שהחליט להר־שיע את הנאשם באינוס. הוא התרשם שהמתלוננת לא היתה „רודפת גברים", וכי היא פחדה מהנאשם החל באותו הרגע שבו הציע לה לקיים יחסי־מין.

השופט דב לוין אמר לגבי הנאשם ש־הוא השאיר רושם של מי „שאינו בוחל במים הגנובים של קיום יחסי־מין גם עם מי שאיננה אשתו," ושהוא מנסה להציג עצמו כמי שמבקש לקיים יחסים אפלטו־ניים עם נערה צעירה שבינו לבינה אין כימעט כלום. התחסדות זאת, „שיש בה משום העלמת האמת לאמיתה, מעוררת

הפרקליטים

סניגורו של רח־מים, אבי אורן והתובעת דרורה פלפל לא ניחשו עד ל־רגע האחרון את תוצאות המישפט שניהלו.

במישפט

רחמים על ספסל ה־נאשמים. „לא הא־מנתי עד הרגע האחרון שאצא זכאי. בגלל השם שיצא למישפחה שלי," אמר.

בהחלט ספקות באשר לכנות דבריו גם בעניינים החשובים להכרעת הדין, דהיינו, לשיתוף הפעולה של המתלוננת ביחסים שקיימו ביניהם ומידת הרצייה שלה..."

סיכם השופט לוין: „סקירת העובדות לכאן ולכאן מביאה לכלל המסקנה שגיר־סת התביעה לא הוכחה במידה מספקת, וודאי שלא מעל לכל ספק סביר. משום כך מקבל אני את מסקנתו של חברי המלומד, השופט גלעדי, כי יש לזכות את הנאשם, ולו רק מחמת הספק בלבד."

■ יאירה יממין

נס חנוכה...

המתנה הכפולה בהנחות מפליגות!

הורים יקרים! במבצע מיוחד אתם מקבלים עבור ילדיכם 2 מתנות במחיר של מתנה אחת!

+

מערכת עם 5 בובות

הרוכש אחת ממערכות אלה: "לגו 912" "אוניברסל" למתקדמים. "לגו 232" - לבנות. / "לגו 182" - רכבת נוסעים עם מנוע. "לגו 855" - "לגו הנדסי" משאית מנוף. / "לגו 853" - "לגו הנדסי" מכונית מירוץ. / "לגו 928" - ספינת חלל ממערכות "לגו חלל".

מקבל במתנה מערכת חמישיית PLAY BIG - המשחק שכבש את העולם. בובות טפוסיות המניעות ידיים ורגליים ומשנות הבעותיהן.

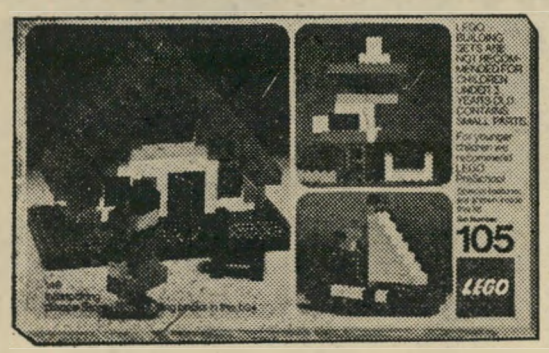

"לגו 105" — מערכת בסיסית

+

הליקופטר ענק של "פישר פרייס" - דגם 305

מבצע הנחות "לגו 50" ו"לגו 1589" "רחוב הפלאות" נמשך! (בשל עיכובים שהיו באספקה מחו"ל).

שי מיוחד!

חוברת משחקי נתן המעניקה עשרות שעות של משחקים שונים ומגוונים, המפתחים את הדמיון —

ניתנת בשי חנוכה לכל קונה של אחד ממשחקי "לגו" האחרים.

דרוש את השי ממוכר הצעצועים שלך!

מינל

המפיצים: "סוכנויות קופמן" בע"מ, חשמונאים 105 תל-אביב.

LEGO **נותן יותר מ-** LEGO

העוצמה חשובה לנו לא פחות מהאיכות.

מוראל מכניסה אותך לעידן העוצמה עם רמקול חדיש ויוצא דופן– LA 205 – המשלים את סדרת הרמקולים המקצועיים של מוראל MLP/301/303/309/311 ואוקטב־3.

כבן למשפחה מופלאה זו ניחן ה־LA 205 בכל היתרונות שעשו את רמקולי מוראל לשם דבר: דיוק מירבי בהעברת הצליל, "היענות מעבר" מהירה, סלילי MAGNAFLEX+HEXAGONAL לספיגת עוצמת־יתר ומערכת ליניארית לתיאום פאזה (MLP).

תכונות אלה בצירוף גימור קפדני, מחיר סביר ו־3 שנות אחריות. נותנים בידך רמקול רב עצמה, בין אם אתה משוגע לדיסקו, למוסיקה קלאסית או לכל מוסיקה באשר היא.

מדוע שלא תכנס לשמוע אותו באחד מאולמי ההשמעה המקצועיים עוד היום!

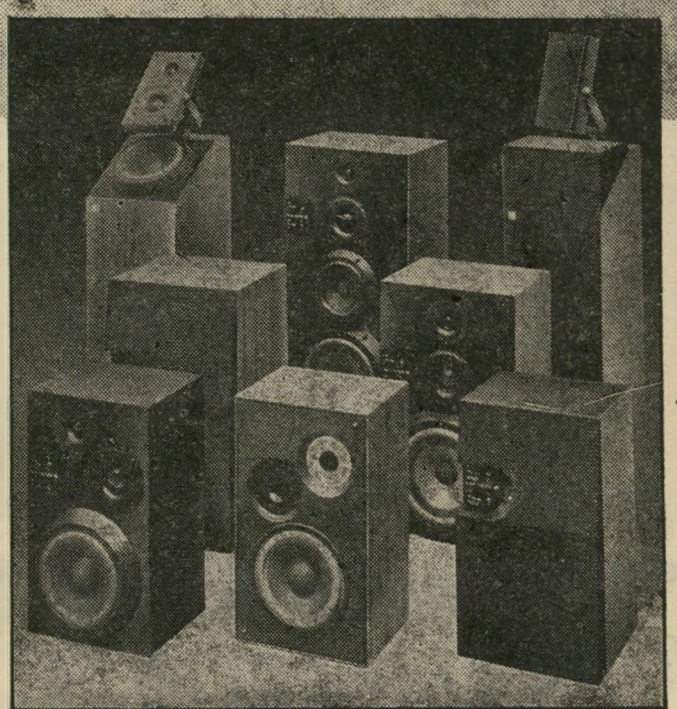

morel® sounds more natural

להשיג בחנויות הסטריאו המובחרות ובחנויות השקם.

מרכז שיווק, תצוגה וייעוץ: מפעלי מוראל, אזור תעשיה נס־ציונה (על כביש בית עובד) טל. 054-70796

פתוח כל יום (פרט ליום ו') מ־8.00 עד 17.00

נמר של עיר

עיון חוזר

הסינים

סיפור מאת אורי אורלב

ביום כניסת הצבא הסיני בא אחי לגור אצלנו. הוא הגיע מיד אחרי הכניעה ומסירת ירושלים בידיהם. למעשה היתה זאת רק כניעה רשמית, כי הצבא שלנו לא נלחם כלל אחרי יציאת בעלות־הברית. לא היה כל טעם להילחם, מה גם שהוב־טח שילטון־בית ליהודים. למזלנו לא פרצה המילחמה הזאת בתקופה שבה היו מונים בנשימה אחת את הציונות עם רוויזיוניזם, קפיטליזם, אימפריאליזם ודומיהם.

בתחילה לא הייתי מסוגל להבין את שינאתם העיוורת לערבים. הגיעו לירושלים שמועות מזוועות מעיראק ומסוריה, משטחי עבר־הירדן. קשה היה להאמין שכבר עתה, בעודם נלחמים בסיביר, באלסקה, על חופי אוסטרליה ובמצריים, מצאו כלי־תחבורה להעביר את האזרחים הצהובים שלהם ולהושיבם לרבבות בכפרים ובערים עזובות, בארצות־ערב. בנו הם ראו אוכלוסיה קטנה היכולה להיות להם לעזר, לעת עתה. עד אשר ישנו את דעתם יוכרע אולי גורל המילחמה הנוראה הזאת, כי אינני יודע כמה זמן תעמוד לנו החסינות שזכינו בה בינתיים. אחי, ככל שעבד אצלם יותר — הוא היה נהג־מורה־דרך של אחד מקציניהם — וככל שהבין יותר את שפתם המוזרה, כך החריד אותנו יותר בסיפוריו על גורלם של הערבים.

תחילה לא האמנו בכל אותן שמועות. כמובן, היו דברים גלויים לעין. לקחו, למשל, מערביי ירושלים כל דבר בעל ערך. התחילו בשטיחים ובמכשירי טלוויזיה, ולפני חודשים אחדים לקחו את מקלטי הרדיו, את הטרנזיסטורים ואת כל מכשירי החשמל. הקשר שלנו עם שאר חלקי הארץ היה רופף מאד. איש כמעט שלא עבר את גבולות „מחוזות־הפיתוח", כפי שכינו זאת. אך בכל זאת שמענו משהו מפה ומשם. בחיפה ובתל־אביב לא היו להם ריכוזי ערבים רבים. את מעט ערביי חיפה העבירו לנצרת. את האיזורים הערביים המובהקים, כמו ואדי ערה, שכם־ג'נין או בית־לחם־חברון סגרו והקיפו מישמרות צבא. אחר כך הגיעו פתאום אזרחים סינים על נשותיהם וטפם, קומונות קומונות הגיעו והתיישבו בכפרי הערבים. היכן נעלמו האחרונים? אסור היה לדבר על כך בקול. לאט לאט התברר לנו, ללא צל של ספק — הם רוצחים אותם בהמוניהם. כנראה עשו זאת גם בעיראק, בסוריה ובכל הארצות השכנות. הם עושים זאת בדרך פשוטה ויעילה. הערבים חופרים בורות. בכל מקום אומרים להם שאלה יהיו יסודותיו של בית־תרבות־סין ענק, אשר עליהם להקים לכבודו של מאו (במאו השלישי המדובר, למי שאינו מתמצא בשושלת). אחר כך אוספים את כל התושבים כדי לנאום לפניהם נאום. בא מסוק ומרסס אותם מן האוויר. הם נופלים ואינם קמים. מישהו סיפר לי, שהקיבוצים מקבלים הקצבת־דלק מייוחדת כדי לכסות את הבורות האלה בעזרת הכלים המכניים המעטים אשר הושארו בידיהם. נדמה לי שאסור לגעת בגוויות, כחודש אחרי הריסוס. זאת לא היתה שינאה, כפי שחשבתי בתחילה. זה היה מעשה שנעשה בקור רוח וחשבון ברור. כבר ז'ול וורן ניבא כי הסינים עתידים לכבוש את העולם. את העמים הגדולים הם החליטו כנראה להשמיד ולרשת את עריהם וכפריהם, על כל רכושם, מלבד הבגדים שבהם נקברו המתים. אשר לנו, רק עובדת היותנו עם קטן ומוכשר עמדה לנו בינתיים. אם כן, נתאשרו השמועות המעורפלות אשר הגיעו אלינו מהודו, ברשית המילחמה הזאת.

אשתי חזרה שלשום מזועזעת מביתחולים, שבו היא עובדת כאחות ראשית במחלקת היולדות. הוציאו את הנשים הערביות ואיש לא פצה פה. הגיע רופא סיני ובדק היטב את כל הנשים. ערביות אשר ילדו נלקחו יחד עם תינוקותיהן. אשתי ניסתה להציל ילד אחד מזוג תאומים, כדי לגדל אותו במקום בתנו שניספתה באסון לפני כשנה, ביום פרוץ מילחמת־העולם הזאת, נקווה האחרונה. מנהל המחלקה סירב להחביאו. הוא אמר כי אין בדעתו לסכן את בית־החולים בגלל תינוק ערבי אחד. זה שלושה ימים שאינה הולכת לעבודה. מתחלכת בבית הלוך וחוזר ורבה כל הזמן עם אחי. אינני יודע מה היא מתכוונת לעשות, אבל לפי הבעת פניה יש בדעתה לעשות משהו. כמעט שאיננה מדברת אתי מאז אותו יום. לא יכולה לסלוח לי על שלא גיניתי את הרוצח גיבוי חמור ונמרץ. אבל איך יכולתי לגנותו: מה הייתי אני עושה במקומו? והרי פורסמו צווים והודבקו בכל המקומות, לאמר, כי המסתיר ערבי, ערביה או ילד ערבי בביתו או במקום עבודתו, או מסייע להסתרתם, אחת דינו למות. מנהל מחלקת היולדות מוכר לי עוד מן הימים שלמדנו יחד בבית־הספר. היה ילד שמן מן וטוב לב. הוא לא יכול היה לסכן את כל החולים והרופאים היהודים האחרים. יתכן שלא היו נוגעים בהם לרעה ומוציאים להורג רק את האחראים במישרין, כלומר אותו ואת אשתי. אולי עוד רופא מן המחלקה. אשתי היא אשה צעירה מאד ונלהבת לעניין הצלת־הנפשות, אך איננה יכולה לדרוש ממנו לסכן את חייו. נכון שילד ערבי הוא ילד כמו כל ילד אחר. אך האם הפיתגם הישן „עניי עירך קודמים" איננו פרי חכמה עממית מציאותית ונבונה? יש לו אשה וילדים, לד"ר אלון, והוא אינו יכול לסכן את חייו. אשתי לא סולחת לי את הערותי אלה.

זה שלושה ימים שאנחנו ישנים בחדרים נפרדים, דבר שלא קרה אף פעם מאז נשואינו. עם אחי איננה מדברת עכשיו כלל, היא מתחילה לחשוד בו שהוא משתף איתם פעולה במה שקשור בערבים. אם הדבר היה נמשך באופן כזה עוד ימים אחדים היינו טורפים לאט לאט זה את זה, אך היום התפוצץ כל העניין.

אחי הגיע כרגיל, בצהריים. ישבנו לאכול. לא נשמע דבר מלבד קישקוש כלי האוכל וקול לעיסתו הגסה של אחי. אשתי היתה נושפת כל פעם ומנקה את אפה, כאילו יש לה נזלת. לא הייתי בטוח אם באמת הצטננה או שהיא נרגשת ואינה רוצה שנחשוב שהיא בוכה. אכילת המרק עברה בשלום. הרהרתי בדבר ההפתעה הזאת שהכינה לנו, בבשלה מרק־בצל עם צנימים מכוסים גבינה צהובה, השטים בצלחות. חשבתי שאולי זה סימן להפשרה ביחסים. היא אספה את הצלחות וחילקה בדומיה את הבשר. זאת היתה תרנגולת־בית שהפכה בר ואשר ניצודה על־ידי הקציץ שלו, של אחי, באחד הכפרים הריקים, ונמסרה לו במתנה. שנינו התחלנו באכילתה. היא ישבה מעל צלחתה ולא אכלה.

— מדוע אינך אוכלת? — שאלתי אותה.

— יש לי הרגשה כאילו אנחנו אוכלים את הגוויות שלהם — אמרה והביטה באחי. הוא פרץ בצחוק.

— אני לא מבינה — אמרה וזרקה בכוח את המזלג שלה על השולחן — אתם לא מרגישים איך אתם מאבדים צלם אנוש!?

— אני לא, מותק — אמר אחי.

המשכתי לאכול. כבר חודש וחצי לא אכלנו בשר.

— אתה בהמה — אמרה לאחי — אני מתעבת אותך. אין בך שמץ של רגש אנושי.

— מה את רוצה שאעשה, מותק?

— תפסיק לקרוא לי ככה!

— ואת — אמר — אל תכני אותי בשמות גנאי.

חשבתי שתשליך את הצלחת בפרצופו. ראיתי איך היא מתאפקת. ליתר ביטחון הרחקתי את צלחתה.

— להציל את הבשר, מה? — אמרה לי בלעג.

— אנחנו גרים כאן שלושתנו יחד — אמרתי כשאני בולע את הערתה — ואי־אפשר שנהפוך את חיינו לגיהינום. בשלוחת הימים האחרונים את הגורם לכך.

— אף אחד מאתנו לא טוב ולא מושלם — אמרה בלהט — וכל החיים שלנו הם כמו שהם, אבל אם לפחות היינו מנסים ומשתדלים לעשות משהו.

— מעניין — אמר אחי.

— כל אחד מבין שאי אפשר להציל את כל הערבים — המשיכה — אבל אני אציל את אחד הילדים שאני מכירה, של טאלב או עווד.

— איך? — שאל אחי.

— אתה תעזור לי.

עתה התברר פשרו של מרק הבצל.

— אני?! את מטורפת. את מטורפת, אשה, את לא יודעת מה את מדברת. רומנטיקה חסרת שחר. כשתשבי בכלא, לפני שיוציאו אותך להורג, לא תחשבי את כל הדברים היפים האלה, מותק. סליחה, זה לא היה כדי להרגיז אותך. את חושבת בטח שאני שונא אותך, מה? אני רק עושה את עצמי. זאת מין דרך קונטרנות כזאת להביע לך חיבה. את חושבת שאני מטומטם או שאין לי נשמה? אבל את צריכה להבין שהחיים שלך בסכנה. ושלו — הצביע עלי — שלא לדבר על עצמי. את רוצה בטח שאבריח לך אחד כזה במכונית של הקציץ שלי, מה?

— זהו בדיוק. מן העיר העתיקה יהיה אולי קשה, אבל מאבו־טור זה ממש כלום.

אחי הציץ בי ואחר כך אמר:

— אומר לכם את האמת. אני בטוח שהערבים הם בדיוק בני־אדם כמונו. לא בדיוק, אבל אם היו מגדלים אותם אחרת וכל השטויות האלה, אלא שתמיד ישארו ערבים. כמו שאנחנו תמיד נשארנו יהודים. אני מאמין שהמילחמה תיגמר תוך שנה, חודש פחות, חודש יותר, ולא לטובתם. האמריקאים מוכרחים לנצח. ואנחנו — הוא הלם באגרופו על השולחן — אנחנו נפטר בינתיים מן הבעיה הערבית! האם אתם מבינים מה פירושו של הדבר? שלא יהיו יותר ערבים, או כימעט לא יהיו בכל האיזור הזה? וכאן, בירושלים, אנחנו נחזור ונקים את בית־המיקדש! והכל בידיים נקיות, בלי שנגענו בהם לרעה. הסינים עושים בשבילנו את כל המלאכה. הרי זה ממש נס, אצבע אלוהים. יגמרו את הערבים ואז יפסידו במילחמה. אני רק מתפלל שלא יפסידו לפני שיסיימו. אל תחשבו שלא כואב לי הלב לראות איך שהם מובילים אותם לגיא־בן־הינום.

— ראית? לא סיפרת אף פעם — אמרה אשתי.

— אסור לי לספר — אמר — בזכות זה אנחנו גרים עדיין בדירה שלנו ואוכלים כמו בני־אדם. ולך יש מים חמים לאמבטיה. אבל לא זאת הסיבה שאני עובד בשבילם.

— אתה באמת רק מורה דרך ונהג? — שאלה אשתי בחשד.

— לא — אמר אחי — אני עוזר להם להבחין בין יהודים לערבים. בשבילם כולנו בעלי אותו פרצוף לבן.

— אתה עוזר להם למצוא את הערבים? — אמרה אשתי כימעט בלחש. אחר כך התרוממה וצרחה: — צא מכאן, צא מכאן! צא מביתי! רוצח! רוצח! רוצח! אחי לא זז ממקומו.

— תמר — אמרתי — החלטנו לדבר גלויות ולברר את הדברים. את יורדת מן הפסים. הרגעי.

— אתה לא מגרש אותו מן הבית?

— לא, הוא אחי.

— אם כן אני עובדת.

— ששש — אמר אחי וקם — אני לא צריך להישאר כאן אם את לא רוצה. מעניין רק איך תבריחי את הערבי הקטן.

— נכון — אמרתי — שבי.

— נבנה את בית־המיקדש — חזרה בלחש על דבריו — מיפלצת.

— לא חטאנו ולא פשענו — אמר אחי.

— כאשר הורגים אנשים סביבך ואתה עוזר לתפוס אותם...

— אני לא עוזר לתפוס אותם. אני רק

החוויה הישראלית
שנות ה־70

מהו הכיוון המאפיין ביותר את הסיפרות הישראלית בשנות השבעים?

היא הפכה ליותר ויותר ישראלית.

כמו טיל רב־שלבי, המשתחרר משלבי־הביניים שלו, מהגופים המאיצים, כך הצליחה גם הסיפרות הישראלית להשתחרר משלבי־הביניים, שהכניסוה למסלול של יצירה משמעותית וערכית. סופרי דור הפלמ"ח המשיכו לנוע בעקבות המתרחש בסיפרות הישראלית.

אם ההישג המשמעותי ביותר של שנות ה־60 היה הענקת פרס נובל לסופר ש"י עגנון, הרי שההישג הספרותי הבולט ביותר של שנות ה־70' הוא הפיכתה של העברית המדוברת, העברית האמיתית והשורשית, לשפת הכתיבה של הסיפרות הישראלית.

בנימין עוז שדה קינן

מסלול של יצירה משמעותית

פינחס שדה ועמוס קינן הינם שני הסופרים הערכיים היחידים ששרדו בכתיבת הפרוזה שלהם מדור מילחמת־השיחרור. לשון כתיבתם צרופה ומשוחררת מסייגים, וכל אחד מהם נושא בכתיבתו בשורה אישית, השומרת על ערכה ועל ייעודה הספרותי.

שני סופרים אחרים שכתיבתם משמעותית נימנים על דור המדינה. אלה הם יצחק בן־נר ועמוס עוז, שלכתיבתם ממד אותנטי, וערכים לשוניים וחברתיים המייצגים את העובר על הדורות שבאו אחרי דור תש"ח.

בעיני עורך המדור, הסיפור המעולה ביותר שראה אור בעברית בעשור האחרון הוא „הסינים", מאת אורי אורלב. ספריו „חיילי עופרת", „עד מחר" ו„חופשת הקיץ האחרונה" ראו אור בעבר. סיפור זה, שפורסם ב־1971, כמו חתם תקופה ופתח תקופה. אין פלא שביקורת הסיפרות — החוקרים המתפרנסים מהסיפרות — התעלמה מפירסומו של הסיפור. הוא כולל בקירבו את כל המרכיבים הלשוניים, סיפוריים, חברתיים וערכיים שבכוחו של סיפור להקיף.

„הסינים" של אורי אורלב מתפרסם כאן בשלמותו, כתיזכורת לכוח הרב הטמון בו.

נמר של נייר

(המשך מעמוד 67)

מציל את היהודים שנתפסים בטעות. זה חכל. יותר לא עושה דבר. מבריח טל־וויזיות ומקלטי־רדיו ומתחלק בכסף עם הקצין שלי וזהו עיסקי הפרטי, שגם את נהניתי מפירותיו.

— אני כבר לא מאמינה לך; אבל נניח שאתה לא עושה שום דבר. הרי זהו ה־חטא שלך, זה שאתה לא עושה! אינך מבין?

— אולי — אמר אחי — אבל הבנים שלך והנכדים שלך יודו לי על כך. את יודעת מה זה שתהיה לנו מדינה חופשית מערבים? שלא לדבר על המדינות ה־שכנות.

אלמלא היתה זקוקה לו כדי להגשים את תוכניתה, היתה משליכה באותו רגע משהו בראשו.

— תפסיק — ביקשתי — לא רוצים לשמוע עוד את השקפותיך.

— אתה מוכן לעזור לי?

— לא — אמר אחי.

— ולו אתה מוכן לתת את המכונית — היא הצביעה עלי — ואת מדי הנהג שלך?

— לא — אמר אחי — רק אם תגנבו אותם.

אחי נכנע. הוא אהב אותה מן ההת־חלה. העריץ אותה על אומץ לבה. אלא שעתה הוא נכנע על חשבוני. פחד זחל מתחת לקיבתי. שאני אעשה זאת? אני? ישמרני אלוהים.

אחי רכס את כפתורי חולצתו.

— אחזור בערב — אמר — וביחתיים תכינו לכם את התוכנית. הזדרזו, כי עוד מעט לא יהיה לכם את מי להציל. ודעו לכם שאם תיתפסו אעיד נגדכם, ואם תספ־רו שהצעתי לכם לגנוב את מכוניתי, אצ־חק לכם בפנים. יתר על כן, אם באמת תביאו איזה ערבי הביתה, אעזוב מיד את הדירה ואז אינני חושב שישאירו אתכם בשכונה הזאת. היא קרובה מדי לעיר ה־עתיקה ולמלון מאו (מלון המלך דויד לש־עבר), כאשר יגרשו אתכם מן הדירה, מיד יימצא הערבוש.

— אזייף תעודות והוא יופיע כבני.

— את המחשב האלקטרוני אי אפשר לרמות.

— יש לי יחסים עם סיני אחד.

— אוהו! — אמר אחי — גם את?

— זה שאשתו ילדה אצלנו בניתוח קיסרי.

— מהי דרגתו?

— הוא לא איש צבא. הוא עובד בהז־נת המחשב של מירשם התושבים.

— אני רואה שהכנת את הדבר זמן רב. אשתי הניעה בראשה.

— הם באמת להוטים לשכב עם נשים לבנות — הוסיף בליגלוג.

— אני קורא אותך לסדר — הערתי כיושב־ראש בדיון הזה.

אשתי לא נעלבה. היא סקרה רגע את שנינו ואחר כך אמרה בנימה פשטנית:

— אשכב איתו כדי להשיג את מבוקשי.

— מה? — אמרתי.

— כן — אמרה — לא יגרע ממך כזית.

— לא רק שאני צריך לסכן את החיים שלי ואת חייך, את מתכוונת עוד לשכב עם הפיסטוק הזה?

„פיסטוק" היה כינוי גנאי בפי העם ל־סינים. אני חושב כי מקור השם בנבט דמוי־הסיני־המזוקן, בקצהו של אחד משני חצאי אגוז־האדמה. אחרי שפותחים אותו לשניים, לפני האכילה. אבא, זכורני, היה קורא להם יהודונים.

— אל תחשבי שזה יגמר בפעם אחת — העיר אחי.

הוא חבש את כובעו ויצא.

— את מטורפת, אשה מטורפת. צדי־קה, לכל הרוחות! — אמר לפני שטרק בדלת. שמענו איך דילג שתיים שלוש מדרגות בכל קפיצה ברדתו למטה. נש־ארנו לבד.

— תמר — אמרתי בחרדה — אני חו־שש שלא נועדתי למעשים כאלה. את יו־דעת שאף פעם לא הייתי חייל. כשאני מתחיל לחשוב איך אני מתקרב במכונית הצבאית שלו למחסום, כבר עכשיו הכל מתחיל לרעוד בתוכי. אסגיר את עצמי כיד. זה חסר תועלת.

— לא תעזור לי?

ראיתי מבע של יאוש בפניה. הושטתי את ידי אך היא דחתה אותי.

— אתה לא תעזור לי? אני לא מבי־נה. תמיד כל כך יפה הסברת לי פשעם המחושב של הסינים. כל כך יפה ידעת להוכיח את המשותף לכל בני־האדם. אי־פה כל הדיבורים האלה עכשיו.

— תמר — אמרתי; ובעצם לא היה לי מה לומר. מה יכולתי לומר? באמת האמנ־תי בדברים שהייתי מטיף להם.

— אם אני אדם חלש ופחדן — אמר־תי באומץ לב — האם פירושו של דבר שאני משקר? אני לא משקר. אני באמת חושב שהדברים האלה נכונים. ערבים בשבילי הם בני־אדם כמו היהודים. אפי־לו הסינים הם בני־אדם בעיני. אבל אי־נני מסוגל לסכן למענם את חיי. כשאני רק מעלה בדעתי איך יתפסו אותי, איך יגררו אותי למיגרש־הסינים (מיגרש־הרוסים לשעבר) וינסו להוציא ממני שם את שמות שותפי לפשע בעינויים. לפני שיח־תכו את ראשי. מילא, שיהיה תקוע אחר כך על קלונס בין הקלונסאות. זה כבר לא יכאב.

— לא אוכל להמשיך לחיות איתך — אמרה אשתי.

היא לא אמרה זאת כדי לקנטר אותי. היא הביטה בי במין מבט של כאב. כל

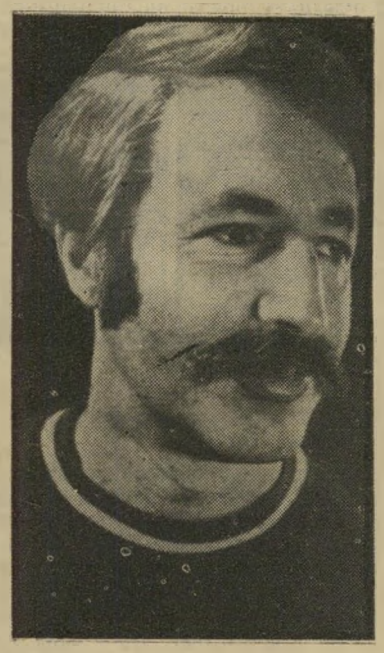

אורי אורלב
תרנגולת־בית שהפכה בר

כך צעירה. כל כך נקיה ותמימה. עכשיו עמדה לעשות מעשה אשר בגללו יקרעוה החיות הצהובות לגזרים.

— אתה תלבש את המדים שלו. הדמ־יון בין שניכם מספיק כדי להטעות אותם. יהיה חושך. עם התעודות שלו לא יקרה לך שום דבר. תכניס את אחד הילדים האלה תחת המושב, כמו שהוא מבריח מקלטי טלוויזיה. לא תתפס.

— ואם יבדקו?

יבוא יום ויהיה עלי לתת דין־וחשבון על מעשי, חשבתי. אני, ההומניסט הדגול, פרופסור בן־דור. מה עשיתי כדי להציל את הערבים? האוכל לומר לזכותי שפח־דתי? שפחדתי מעינויים? שאני לא מת־אים? האנשים יודעים בדיוק מי עושה ומי רק מדבר. אשתי ישבה, טומנת את פניה בין כפות ידיה והשיער המפוזר גלש בין אצבעותיה למטה. הפחד, הפחד הנו־רא הזה.

— תעשה זאת? — שאלה.

— כן — אמרתי. — מחר. קודם אלך לקחת במעבדה קצת ציאנקלי. כי אם יתפ־סו אותי, אתאבד.

— אתה עושה מזה דבר יותר מדי רצי־ני וטרגי — אמרה — אתה תסע לשם, תקח את אחד הילדים ותביא הנה. תקח ילדה. שום דבר לא יקרה. רק שאצליח להוציא מן המחשב את האינפורמציה על מותה של מירי שלנו. אגיד לו שאנחנו מבקשים לאמץ ילדה ואיננו רוצים כי ידעו שהיא ילדה מאומצת ולא שלנו. גם אם לא יאמין אולי יעזור לי. נוכל אפילו לשלוח אותה לבית־הספר.

— את תמימה תמר. ילשינו עלינו.

— מי ילשין?

— חסרים שונאי ערבים כאן, בשכונה?

— אילו היינו יכולים לעבור למקום אחר...

— אולי אחי יעזור לנו לעבור — אמר־תי — וכך יפסר מכולנו.

— אני מתעבת אותו ושכמותו. אתה יודע, לכל היותר נבנה קיר במעבר למח־סן ונפתח פתח דרך עליית הגג ושם נח־ביא אותה. או אולי נחביא אותה בסליק של הנשק. נוכל לבלות עימה שם מפעם לפעם, או אפילו לצרף אליה עוד ילד. זה כבר אותו הסיכון, למות פעם או פע־מיים. טוב, אל תבהל, לא אשלח אותך יו־תר. רק הפעם.

— את יודעת על הסליק?

— מה אתה חושב, אני עיוורת וחרשת?

— חשבנו שלא הרגשת בשום דבר.

שכבנו על המיטה. הקשבנו בדומיה ל־רחש כלי־רכב צבאיים שזחלו על הכביש מבית־לחם. הסינים בנו מחסני נשק ותח־מושת עצומים סביב כל הכנסיות המקוד־שות לנצרות. שם ובעיר העתיקה. האמ־ריקאים ובעלי בריתם לא הפציצו את ה־עיר אף פעם. גם אנחנו זכינו בחסות המיקדשים. תושבי חיפה, למשל, פונו כבר לפני שנה מסביבות הנמל ואיזורי התעשיה. פצצות האטום הטקטיות הקט־נות והנקיות־מקרינה הרסו כבר פעמיים את הנמל ושדה־התעופה ופעמיים בנום הסינים מחדש. הם היו באמת כמו נמלים. ההפצצות הראשונות הישהו את השמדת הערבים בצפון הארץ, משום שעדיין לא היה להם מספיק כוח־עבודה משלהם ל־בניה המחודשת הזאת. כך, בכל אופן, סיפר לאחי הקצין שלו. היה משהו בכל הדברים שאחי אמר לנו בצהריים. עם כל רגש־ההתקוממות שחשתי לשמעם, כאשר יצאו מפיו, היתה בהם אמת. באמת שלא תהיה לנו בעיית מיעוטים בארץ, לכש־תשוחרר. אין ספק, כולנו חיות טורפות.

כשהתעוררנו היה כבר חושך בחוץ. התעוררנו מקול צעדים וחריקת המנעול בדלת. אחי נכנס. הוא הביא חבילה קשו־רה בשק. עוד ייתפס פעם בעסקים מפוק־פקים אלה. אשתי התעוררה גם היא וישי־בה על המיטה. הוא עמד רגע בפתח.

— הבאתי לך מתנה — אמר.

רק עכשיו ראיתי שהחבילה כבדה מאד. אשתי זינקה מן המיטה ובידיים רועדות החלה להתיר את החבל, למשוך ולפתוח את השק. על הארץ צנחה ילדה כבת אר־בע, בהירת שיער, מלוכלכת, רזה, מבו־הלת. אשתי התנפלה עליה כמוצאת שלל רב. הילדה לא הוציאה הגיג מפיה. התח־בוננה בנו בתדהמה.

ניצלתי, חשבתי. או שמא הפסדתי הכל. אשתי הרימה את הילדה והעמידה אותה על רגליה. סגרה את וילון־ההאפלה בחלון והעלתה אור. הקטנה הביטה בנו בעיניים גדולות, כחולות. אולי עוד מימי הצלבנים.

— של מי היא? — שאלתי.

אחי משך בכתפיו.

— של אף אחד. הוצאתי אותה מבית שפוצצו אחרי הצהריים.

עכשיו היינו שלושתנו בסירה אחת.

— תביא מהר את הבשר שהשארתי ב־צהריים — אמרה לי אשתי.

רצתי והבאתי את המזון. העמדתי אותו לפני הקטנה.

— את יודעת עברית? — שאלתי.

— איך היא יכולה לדעת עברית — הת־רגזה אשתי.

— היא יותר מבוגרת מכפי שהיא נר־אית — התערב אחי — הם כולם כאלה.

— בת כמה את? — שאלה תמר.

היא הראתה לנו חמש אצבעות בכף יד אחת ואצבע אחת נוספת בכף יד השניה.

— אני נוצריה — הוסיפה בחרדה והו־ציאה צלב קטן, שהיה תלוי לה על צווארה.

הנעתי בראשי.

— תאכלי — אמרה לה תמר — זה בשבילך.

הילדה התנפלה על המזון. לא יכולתי לראות זאת והפניתי את ראשי. כשהח־זרתי אליה שוב את מבטי ראיתי שהיא בוכה. אוכלת ובוכה והדמעות הקטנות שלה צונחות לתוך הצלחת ויוצרות שם אגמים בהירים ושקופים, למשך רגע קט, לפני שהן נמהלות ברוטב.

סיקורת

המובחרים

רשימת הספרים העבריים שהותירו רישומם במהלך שנות השבעים.

ספרים

●● **עמוס עוז:** לגעת במים, לגעת ברוח (עם עובד), סומכי (עם עובד), באור התכלת העזה (ספרית פועלים) ●● **יצחק בן־נר:** שקיעה כפרית (עם עובד), אחרי הגשם (כתר) ●● **יעקוב בוצ'ן:** שני חיי יעקב (ספרית פועלים) ●● **עמוס קינן:** שואה 2 (הוצאת א.ב.), מתחת לפרחים (פרוזה) ●● **פינחס שדה:** נסיעה (שוקן) ●● **יהושע בר־יוסף:** אהבת נפש (הקיבוץ המאוחד) ●●

שירה

יהודה עמיחי: מאחורי כל זה מסתתר אושר גדול, הזמן (שוקן) ●● **נתן זך:** צפונית מיזרחית (הקיבוץ המאוחד) ●● **דויד אבידן:** תישדורות מלוויין ריגול (לוין־אפשטיין־מודן) ●● **הארולד שימל:** ארעה (סימן קריאה) ●● **נתן יונתן:** שירים (ספרית פועלים) ●● **יורם טהר־לב:** משק יגור: סיפה הקיבוץ המאוחד) ●●

תרגום

●● **היניך בר:** הכבוד האבוד של קתרינה בלום, תמונה קבוצתית עם גברת (זב"מ) ●● **ג'וזף הלר:** מילכוד 22 (ביתן) ●● **זיגפריד לנץ:** שיחת העיר (עם עובד), המופת והשיעור בגרמנית (זב"מ) ●● **יצחק אפימוב:** המוסד (מסדה) ●● **הרמן ברוך:** הסהרוריים (סימן קריאה) ●● **שמיואל בקט:** מולוי (סימן־קריאה), מרסיה וקאמויה (אדם) ●● **חורחה ל. בורחס:** גן השבילים המתפצלים (הקיבוץ המאוחד) ●● **פ.מ. דוסטויבסקי:** שדים (עם עובד) ●● **א.ד. דוקטורוב:** ספר דניאל (זב"מ) ●● **אלבר כהן:** סולל (עם עובד) ●● **שלום עליכם:** סיפורי הרכבת, מנחם מנדל בוורשה (א) ●● **ויליאם פוקנר:** הדוב לוכסן הראשונים (דביר) ●● **איטאלו קאלווינו:** אבות אבותינו (ספרית פועלים) ●● **אליאס קאנטי:** סנוורים (זב"מ) ●●

עיון

●● **ישעיהו ברלין:** הקיפוד והשועל (רשפים) ●● **הנרי ברגסון:** מסה על הנתונים הבלתי־אמצעיים של התודעה (מאגנס) ●● **עמוס עוז:** הרצל (עם עובד) ●● **יעקוב טימון:** בעידן האלימות (עם עובד) ●● **הרברט מרכוזה:** ארוס וציוויליזציה, האדם החד־ממדי (ספרית הפועלים) ●● **נאטלי סארוט:** עידן החשד (הקיבוץ המאוחד) ●● **ברוך שפינוזה:** מאמר קצר על אלוהים, האדם ואושרו (מאגנס) ●● **גרשון שקד:** הסיפורת העברית 1970—1880 (כתר + הקיבוץ המאוחד) ●● **נועם חומסקי:** לשון ורוח (ספרית הפועלים), לשון וחרות (מיפרש) ●● **שמואל אטינגר:** האנטישמיות בעת החדשה (ספרית הפועלים) ●● **משה כספי:** מי חושב? (מסדה), החינוך מחר (עם עובד).

מאת דן עומר

הסוכן בישראל: בלמון בע"מ. המפיצים: חב' נורית בע"מ.
או.קי.

בואו אל האוכל הטוב
בואו אל הטעם הטוב
ג'חנון • חילבה • מלוואח
דגים • ומאכלי גריל
בית רצון רח.בן יהודה 73, ת"א. טל: 235607

תן טרמפ לחייל

במדינה

דרכי חיים

כותו של קול

?שחקנית דבורה קסטלניץ יש, לטענתה, „קול שמעורר מתים״ השבוע היא הוכיחה זאת

השחקנית הוותיקה דבורה קסטלניץ הי־תה בדרכה לביתה, שברחוב פרוג בתל־אביב. היא חזרה מביקור אצל ידידה. היתה זו שעת ערב מאוחרת, ודבורה קסטלניץ החישה את צעדיה. לפתע הרגישה כי מישהו הולך בעיקבותיה.

היא הגבירה את קצב צעדיה. אבל ה־עוקב ניסה להדביק אותה ובדיוק ליד פתח ביתה הרגישה השחקנית כי ארנקה נסחב מידה. אולם לא אשה כמותה תוותר על הארנק, למרות שהיו בו רק כמה עשרות לירות.

היא לא איבדה את עשתונותיה, צעקה: „הצילו! הצילו!״ למרות 70 שנותיה ניס־תה להכות את התוקף במטריה שבידה. הצעיר המופתע, שלא תאר לעצמו כי הג־ברת הזקנה תתנגד לחטיפת ארנקה, נבהל מקול הצעקות. הוא דחף את קסטלניץ. היא נפלה על הריצפה והחוטף הניח לארנק ופתח במרוצה.

„לא קרה לי שום דבר,״ סיפרה אחר כך השחקנית לקרוביה המודאגים. „אמנם אני לא כל כך צעירה אבל יש לי עוד קול תיאטרלי חזק, שיכול אפילו לעורר מתים. אז הוא נבהל וברח. אפילו לגרבי הניילון שלי לא קרה דבר.״

השחקנית החליטה שלא להתלונן ב־משטרה.

עסקים

קצת חי״ל וקצת צופה

הצעיר שחלם להפוך יצואן ישראלי — הגשים את חלומו באיחור של 20 שנה

גבי בנשר היה בן 25 כאשר השתחרר משירות־קבע בצה״ל ופנה לעולם העסקים של השוק האזרחי. להוריו היה באותם ימים, לפני עשרים שנה, בית־מיסחר ל־עורות, בקרן הרחובות נחלת־בנימין ו־קלישר בתל־אביב. גבי, יליד המבורג ש־בגרמניה, שעלה כילד בן ארבע עם הוריו מגרמניה, ניסה להשתלב בעסקי העורות של הוריו.

אולם הצעיר בוגר בית־הספר הדתי ו־שומר המסורת, היה בעל יוזמה. הוא לא הסתפק במיסחר העורות, ביקש לעסוק גם בייצוא. הוא הצליח להשיג אז, בשנת 1959, הזמנה גדולה לכפפות־עור מגרמניה. הוא חלם על הקמת תעשייה וייצוא גדול, אלא שהמציאות ספחה על פניו. הביורו־קרטיה הישראלית ותנאי הייצור לא איפ־שרו לו לעמוד בתנאי ההזמנה הגדולה ש־קיבל מגרמניה.

גבי לא היה מוכן לוותר על ההזמנה, שבה ראה את סיכוי ההצלחה שלו. הוא יצא לגרמניה, ניסה להשיג ממיפעלים שם את הסחורה שביקשו ממנו לייצא מישראל. זה נראה היה גם כסוף הרומן שלו עם התעשייה הישראלית.

קמפינג יסאפארי. גבי בנשר לא חזר כבר לארץ. מגרמניה הוא עבר ללונדון, חיפש שם כר לפעילותו. הוא החל לסחור בעודפי ציוד־צבאי.

„הרעיון שלי היה פשוט,״ מספר גבי. „מניסיוני בארץ הייתי מודע לכך שכל אדם הוא קצת חייל או קצת צופה. הערכתי שככל שרמת־החיים באירופה עולה יותר עשוי השוק הזה, של המחנאות והספורט, להתפתח. קניתי אוהלים וציוד מחנאות אחר העשוי מאריגי האקי והתחלתי לשווק אותו.״

אלא שגבי בנשר לא היה היחיד שצפה את הסיכויים הטמונים בעודפי הציוד־הצבאי. התחרות היתה רבה. הישראלי, שזה עתה החל את צעדיו בעולם־העסקים הלונדוני, קלט עובדה מעניינת. אם למשל, דרש הצבא הבריטי תמורת אוהל משומש סכום של שתי לירות שטרלינג, הרי ש־באותה שעה הוא מכר בד לאוהלים במחיר

(המשך בעמוד 70)

רהיטי דירן
נלחמת באינפלציה

ברהיטי דירן מציעים לך
4 דרכים להילחם באינפלציה של 100%:

1. נצל את מלאי הרהיטים במחירים הישנים.
2. הנחות גדולות על קניה במזומן.
3. תכנית אשראי מיוחדת ל-10 חודשים.
4. הנחות עד 40% במזומן לחיסול פריטים מהמלאי לדוגמא:

חדר שינה אסטרו
מיטה ושתי שידות תואמות
בעץ שחור.
המחיר: ~~30,000~~ ל"י
18,000 ל"י בלבד.

שולחן למטבח + 4 כסאות
שולחן וכסאות תואמים
מעץ טבעי, בעיצוב מודרני.
המחיר: ~~9,300~~ ל"י
6,510 ל"י בלבד,

ארון לחדר שינה
איטלקי, דלתות הזזה עם
ראי ענק.
המחיר: ~~59,615~~ ל"י
44.636 ל"י בלבד,

בואו אל הדברים היפים שבחיים, בואו ל"דירן"

תל אביב: רח' אבן גבירול 30, (בנין נאות אביב).
ירושלים: יד החרוצים 14, תלפיות, אזור התעשיה.
חיפה: טרומפלדור 54/56, נוה שאנן.

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
מחסלים עד הדבורה
איתן עמיחי - הדברה
מחסלים זחלים (גזעים), תולעי עץ, חרקי ספרים וכנימים. בשטיחים על בריאותך ורכושך.
רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 790114-5-6 רש' מס' 481/75 עסק
ירושלים-664015, אילת-059-3012

אנו מציעים
משרת ניהול
בחו"ל
המעוניינים יפנו לת.ד. 47 רחובות

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת
טלפון 227117, 227118
פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל-אביב
(פינת אנטוקולסקי)

במדינה

(המשך מעמוד 69)

של שתי לירות שטרלינג עבור כמות בד המספיקה לייצור תריסר אוהלים. על ה־אוהלים היו קופצים. על הבד — לא כל כך. גבי קפץ על הבד, מסר אותו לתפירה וכעבור כמה ימים יכול היה למכור אוה־לים מתוצרתו, באותו אולם שבו נמכרו עודפי הציוד־הצבאי, במחיר זול יותר מזה שביקשו נציגי אוצר הממלכה.

עסקיו החלו לשגשג במהירות. כשנגמרו עודפי הציוד־הצבאי, הוא המשיך לרכוש חומרי־גלם, למסור אותם לייצור ולשווק ציוד של מחנאות, אופנת ספורט וציוד־ים. כעבור שנים ספורות כבר הגיעו רוו־חיו לסכום של 200 אלף לירות שטרלינג בשנה, מתוך מחזור של 4 מיליון לישי"ט.

גבי החליט להרחיב את פעילותו. הוא הפך את החברה שהקים לחברת מניות צי־

איש־העסקים בנשר
הצלחה בעודפי ציוד־צבאי

בוריות, שגייסה הון בבורסה, כינה קאמ־פארי — שהוא מעין שילוב בין שני ה־מונחים קמפינג וסאפארי.

אין יצואן כעירו. כיום מהווה קאמ־פארי מושג בינלאומי בתחום אספקת ה־ציוד המחנאי והספורטאי כמו אוהלים, סי־רות, שקי־שינה, תרמילים, מזרונים ולבוש ספורטאי אופנתי. מחזור המכירות השנתי שלה מסתכם ב־50 מיליון דולר ויש לה סניפים במדינות כמו גרמניה, שוודיה, והונג־קונג. מיפעלים בכל רחבי העולם, במיוחד במדינות בהן שכר־העבודה הוא נמוך, כמו טאיוואן וקוריאה הדרומית, מייצרים עבורה ציוד אותו היא מפיצה בחנויות הספורט שלה בכל רחבי העולם.

הסגן לשעבר בצה"ל, הנשוי ואב ל־שלושה ילדים, שמאז עזב את הארץ מבקר בה בקביעות ומבלה בחברת משפחתו ה־מקומית, הצליח להגשים את החלום שלו להפוך ליצואן ישראלי באיחור של עש־רים שנה.

לפני שבוע, כאשר חגך את הסניף ה־ישראלי של חברתו, הוא יכול היה להת־גאות בכך שבחצי השנה האחרונה חתם על הזמנות בסכום של כמיליון דולר מ־מיפעלים ישראליים, שייצרו עבור חברת קאמפארי הבינלאומית * מעילי ספורט ו־ציוד ספורט אחר. החברה מחפשת מקורות נוספים לייצור שוטף של מוצריה בארץ לשם ייצוא לאירופה.

מה שלא הצליח גבי בנשר לעשות כ־ישראלי, הוא עושה עתה, עשרים שנה מאוחר יותר, כאיש־עסקים לונדוני מצליח.

מישפט

אצבעות המתלוננת

„נטית טביעת־האצבעות," טען עורך־הדין, „היותה גם עבירה פלילית של תקיפה, וכן עוולה אזרחית"...

„אתם עומדים על סף רעידת־אדמה, ב־רמיזה: אפשרות קרובה של בג"ץ. תלונות

(המשך בעמוד 74)

* שאין לה כל קשר לחברת המשקאות האיטלקית קאמפארי.

האיש שהסתבך בפרשת נוכלות בינלאומית הומלץ על־ידי שר־התחבורה כקונה „נתיב־איילון" - אחרי שתרם לתנועת החרות

פ פני שבוע פנה עורך־הדין אורי גורן לבית־המישפט בתל־אביב, הגיש תביעה להוצאה לפועל בשם לקוחו, האר־כיטקט ישראל גודוביץ. הנתבע הוא שימ־עון אברמוביץ, מנכ"ל חברת שולדן, מ־רחוב גנסין 5 בתל־אביב. עילת התביעה: שטרות בחתימתו, בסך 200 אלף לירות, שנמסרו לגודוביץ, לא נפרעו במועד.

פרשת השטרות חושפת מעלל נוסף של הנוכל הבינלאומי אברמוביץ, שתרומותיו לתנועת־החרות סייעו להשכיח את חלקו בעיסקות־נכל רבות ועוררו שרי ממשלה להמליץ עליו מקרב לב.

אברמוביץ תואר בסידרת כתבות — על עסקים ישראלים באפריקה (העולם הזה 2156, דצמבר 1978), כמי שתיכנן עם נוכל בינלאומי אחר, צבי פאר, הוצאת 700 אלף דולר מחברה שווייצית, שהחזיקה בזכיון לאוראניום בקיסרות המרכז־אפריקאית של הקיסר לשעבר בוקאסה. אברמוביץ הציע לחברה לסלול למענה כביש ביער עד, ועמד לקבל מיקדמה של 700 אלף דולר על חשבון הסלילה. כן עמד להפעיל ב־כביש ציוד כבד לרוב. בעיסקה שותפו צבי פאר ורעיו, רחמים אהרוני והחיפאי אמנון אלקיים, שהוא גם ידיד של שותף אחר של אברמוביץ, דויד בר־יונה מחיפה.

אברמוביץ אמור היה להגיע לאיטליה עם שר המיכרות של הקיסרות האפריקאית, שם המתינה לו חבורת־פאר ושולי חנני, שהיתה צריכה לארח את השר. מישטרת ישראל ידעה על העיסקה וציידה את חנני במכשירי־הקלטה סמויים, שהוצמדו לגופה.

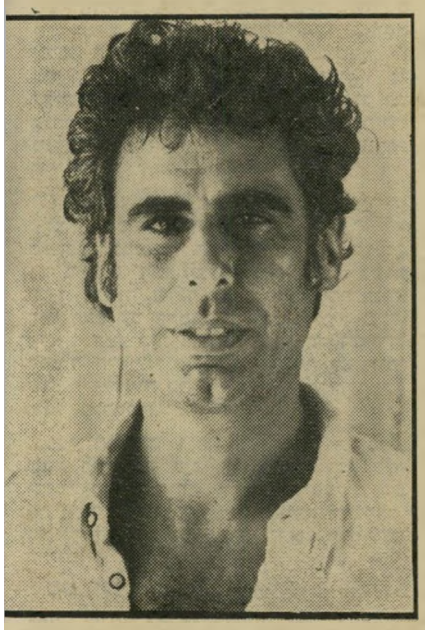

אדריכל גודוביץ
הדיירת כבר גדלה

אולם היא סיפרה על המלכודת לאהרוני. העיסקה הוכשלה כיוון שפאר נעצר ב־שוויץ, עת שהה שם עם אהרוני בעניין אחר. וכך לא היו יכולים להגיע במועד לפגישה באיטליה. שולי נעצרה בנמל־התעופה בלוד, מיד עם שובה, ופירסום הפרשה בהעולם הזה גרם לביטולה.

צעצועי ילדים

א חרי שנכשלה עיסקה זו חזר אב־רמוביץ לחוף־השנהב, שם יש לו חברה לבנייה. לפני כשנה הגיע לישראל והחל לנצל את קשריו בתנועת־החרות. לדבריו,

איך לקנות את העיר

היה תמיד איש חרות ואף פעיל בסניף הצפון של התנועה, ברחוב אבן־עזרא. הוא תרם סכומים נכבדים לסניף זה, לשיפוצו, לחידוש הריהוט הפנימי שלו, ולציפוי ה־קיר. הוא סייע בתרומות לסיעה של מיכאל קליינר, שהשתלטה על הסניף. האיש החזק בסיעה זו הוא צבי דויד, חבר מועצת עיריית תל־אביב וסגנו של הממונה על הדיור בעיריה (בתפקידו זה הסדיר לעצמו דירה, כפי שפירסם לפני חודש ימים — העולם הזה 2202). צבי דויד הוא קרוב־משפחה של ציון לוי, בעל מיסעדת ציון בכרם התימנים. הוא גם בעל מניות בחברת סבן־אפ למשקאות, שבה שולט לוי. דויד הוא חברו ושותפו של דויד אפל, שהוא בעל עסק לצעצועי־ילדים בשם אצבעוני, וגם חבר של שמואל („גורודיש") גונן.

אפל אמר לי, כי הובטחו לו אחוזים ב־זכיונות היהלומים של גורודיש בקיס־רות המרכז־אפריקאית, על שהסדיר פגישה בין גורודיש לבין הנוכל דויד עמרמי, ש־הורשע בבית־המישפט על חלקו בהפצת המחאות בנקאיות מזויפות. הנוכל עמרמי השקיע את הכספים הדרושים בעסקי היה־לומים של גורודיש.

צבי דויד ומיכאל קליינר מייצגים את סניף הצפון בהנהלת תנועת־החרות. השניים וכן אפל חברים בהנהלת הסניף. הם מינו מטעמם גם את גורודיש כחבר מרכז תנועת־החרות. בגין המימון של אברמוביץ ודויד הם השתלטו על הסניף. ההשתלטות גרמה להתפטרותם של כמה חברים ותיקים מן הסניף. גיזבר הסניף, קרול כרמון, הפסיק את פעילותו בגלל הקבוצה השלטת החד־שה, וכמוהו רבים אחרים, המדירים רג־ליהם מן הסניף.

סניף הצפון הוא הגדול בסניפי החרות, ומונה יותר מ־5000 חברים. נמנים עליו אישים ידועים בתנועת־החרות, כעורכי־הדין ראובן ריטרמן, משה אריזור ואחרים. איש מהם לא נבחר להנהלת הסניף. ההנ־הלה החדשה מתכנסת מדי שבוע. בישיבו־תיה משתתף מדי פעם גם בעל המיסעדה ציון לוי.

אגב, לאחרונה נתנה עיריית תל־אביב זכות שימוש במחסנים שבשטח נמל יפו לחברת סבן־אפ.

השתלטות הקבוצה לא עברה ללא התנג־דות. חברים פעילים בסניף, כמו הקבלן דויד פז, עירערו על הבחירות בפני ועדת העירעורים של המיפלגה. אולם ראשי חרות לא התייחסו לתלונה.

לחשוב פעמיים

בן צוויד בקשריו הישנים־חדשים ב־סניף הצפון של תנועת־החרות הגיע אברמוביץ לצמרת מישרד הבינוי, והגיש הצעות לבניית דירות להשכרה בהיקף של מאות מיליוני לירות. שר־הבינוי, דויד לוי, שראה כי הממליצים הם מראשי סניף ה־צפון, נטה לקבל את ההצעות. באותו ה־זמן פירסם העולם הזה את הכתבות על אברמוביץ, ולוי עצר והחליט לחשוב פע־מיים. הוא מסר את ההצעות לבדיקה של קבלנים ידועים, שקבעו כי הן לא כדאיות. לוי ניצל חוות־דעת זו כדי לדחות את הבקשה.

אברמוביץ לא נואש. הוא החליט לנסות במישרד אחר המצוי בידי שר איש חרות. מצוייד בהמלצות של שר־התחבורה חיים לנדאו, ויועצו יוסף דוריאל, הגיע אל ה־ארכיטקט ישראל גודוביץ, הציג בפניו מיסמכים של מישרד־התחבורה, שלפיהם הוא עתיד לרכוש את פרוייקט נתיבי איי־לון. הוא אמר כי הוא מתכוון לרכוש גם את התחנה המרכזית הלא גמורה. פרוייקט נתיבי איילון הוא אחד היקרים בישראל, הושקעו בו עשרות מיליארדי לירות והוא עדיין רחוק מסיום.

הרעיון של מכירת הפרוייקט מדהים כש־לעצמו, אך ההמלצות של דוריאל שיכנעו את גודוביץ והוא החל לתכנן את ניצול הפרוייקט למטרות מסחריות. תוך כדי ה־עבודה עם אברמוביץ סיפר לו גודוביץ כי יש לו אופציה לרכוש פרוייקט בינוי לא גמור באור־יהודה, מחברת שיכון ופיתוח בסכום של 11 מיליון לירות. אברמוביץ אמר בו במקום כי הוא רוצה לרכוש את הפרוייקט והסכים לשלם לגודוביץ מיליון לירות כדמי תיווך וכתשלום על עבודת התיכנון שהשקיע בפרוייקט. גודוביץ סיפר לי כי על חשבון כל העבודות שעשה ל־אברמוביץ קיבל מידיו שמונה שטרות על סכום של 26 אלף לירות כל אחד, שהוצאו על־ידי דויד בר־יונה לפקודת אברמוביץ.

גמילות חסד

כאשר הוצגו השטרות הם לא נפרעו. עורך־דינו של גודוביץ, אורי גורן, פנה במיכתב לאברמוביץ וביקש כי יסדיר את פרעון השטרות. על כך ענה אברמוביץ במיכתב, שבו נאמר כי בזמנו חתם על מיסמך שהוגש לו על־ידי עורך־דין גורן מבלי שקרא אותו. הוא טען כי השטרות ניתנו לגודוביץ כגמילות־חסד, וכי בידו מיכתב בחתימת ידו של גודוביץ המאשר זאת. הוא האשים את גודוביץ בנסיון ל־נצל את טוב לבו בדרך לא נאותה ותבע את החזרת השטרות לידיו, אחרת יפנה למחלקת הרמאויות של מישטרת ישראל. הוא חזר וטען כי לא היה לו כל חוב לגודוביץ.

לרמות אדם תמים

גודוביץ הגיש השטרות להוצאה ל־פועל.

גודוביץ סיפר לי, כי קיבל את השטרות כמיקדמה על חשבון העבודה שהשקיע. ו־באשר למיכתב בחתימתו, המאשר לדברי אברמוביץ, כי קיבלן כגמילות־חסד, סיפר גודוביץ כי כאשר קיבל את השטרות חתם במישרדו של אברמוביץ על מיכתב שבו אישר כי קיבל שמונה שטרות בסכום של 200 אלף לירות ותו לא.

שימעון אברמוביץ רגז מאד על גודו־ביץ, שמנסה, לדבריו, לרמות אדם תמים כמוהו. הוא סיפר כי היה בעבר תעשיין טכסטיל בגרמניה (בהתאם למידע של מיש־טרת ישראל הוא מבוקש בגרמניה על הו־נאה הקשורה במכירת המיפעל, יחד עם בר־יונה) ועבר לעסקי בנייה בחוף־השנהב ובקמרון. מעולם לא הונה או רימה איש, וכל חייו רק עזר לאחרים ולכן סבל. הוא כלל אינו מכיר את צבי פאר, את רחמים אהרוני או את שולי חנני, ואינו מבין מדוע קושרים את שמו לסיפורים כוזבים כאלה. את התרומה לסניף חרות נתן כחבר ותיק של התנועה, והוא מכיר אישית הן את השר חיים לנדאו והן את יוסף דוריאל.

לפני כחודש טס אברמוביץ בטיסת אל על מדרום־אפריקה לישראל, וחיזר אחרי אחת הדיילות. הוא סיפר לה כי הוא קונה את נתיבי איילון. הדיילת הודתה בפניו כי בהיותה ילדה, לפני כעשר שנים, כשהיתה שואלת את הוריה מתי כבר תהיה גדולה, היו משיבים לה: „כאשר יגמרו לבנות את נתיבי איילון." נראה כי הדיילת זכתה ב־ילדות ניצחית ואברמוביץ עצמו גדל והלך מחיל אל חיל.

יגאל לביב

קונה אברמוביץ
מאות אלפי לירות לחרות

הקיר של אברמוביץ במועדון חרות
כביש אל היהלומים

שטר חוב
סך 26,000.- ל"י
1/8
תל-אביב יום 13 בחודש אוגוסט שנה 1979
אני מתחייב לשלם עד שטר זה
בחודש אוקטובר שנה 1979 12
אברמוביץ שמעון
עשרים ושש אלף לירות בלבד
התחתית עשוין חתם

שטר של בר־יונה לזכות אברמוביץ
מחיל אל חיל

גם הקיץ יודע לבכות

„טיילתי עד הגמר בלילה והשחר הפציע והשמש התעוררה וליטפה אותי וטיילתי בג׳אלביה מתנפנפת בחולות והכל חופשי כזה. הייתי ניר. וניר טיילה ופתאום כמו מטורפת רציתי קרם־דני, ו־פתאום התחלתי לצייר ליד הקיוסק בנבי־עות, והיו שם אנשים שצועקים, אנשים לא אמיתיים, אז עברתי לחוף־הים עם הקרם־דני, וציירתי, הרגשתי שאני רואה חתיכות זהב במים, וראיתי אלמוגים ו־חיים שמתחת וכל הפנים שלי היו צבועות, ואז עברתי לצייר ליד בית־האבן, ושפכתי קרם־דני על הציור וקפה אמיתי בדואי עם סוכר, ויצא לי שחור־חום אמיתי, שגם בצבעים הכי הכי טובים אי־אפשר ליצור, ושפכתי קצת חול על הציור וזה היה חול מר מטריף וקוצי דרדר ואבנים קטנות ששייפתי. וקראתי לציור: „אלמוגים״ או „הזהב האמיתי שיש במים!״

היא צעירה, תמימה, ישרה, קורנת ו־מלאת התלהבות של נעורים. אומרים עליה שהיא חכמה מדי או ילדותית מדי. „אנשים לא מבינים אותי,״ היא טוענת, וכשנותנים לה לדבר היא מתארת את עצמה הכי טוב מכולם.

כך היא מציגה את עצמה: „ניר זה חריש בשדה, חריש ועוד חריש זה שדה שלם. נקודה. לפני שנולדתי אמא שלי רצתה לקרוא לי נעמי ואבא שלי רצה לקרוא לי ניר. בסוף הם התפשרו על שני השמות, אבל אני קוראת לעצמי רק ניר. לא ניר מצן, אלא פשוט ניר. נולדתי ב־קיבוץ עין־השלושה. עזבנו כשהייתי קטנה. אבא שלי מאד לא ריאלי, היו המון נסיעות — אשקלון, גרמניה, חזרה לארץ, נסיונות חוזרים ונשנים למצוא את עצמו, בניגוד לאמא שלי שרצתה להיות בבית, בקן ה־מישפחתי החם.״

וכך היא כותבת:

מעולם לא אזכור כי נשק שפתותי (מתוק) צעצוע נתן וחייך מעולם לא אוכל לזכור שעות ליל קטנות, סיפורי מעשיות בזמן גשם וחום בחוץ (רק?) מעולם לא אזכור כי כך סתם, ליטף תלתלי. כי ראה... כי נשק שפתותי. רק מחוך אי־היותו ראיתיו. האיש ש... מעלי שורות ומילים מתורגמות. ידעתיו — בבכי הדומע זועק בתוכי אבי.

„תמיד אהבתי טיולים,״ מספרת ניר. „נורא נורא אוהבת את הארץ. אני לא יכולה להגיד שאני לא מפונקת. באמת היו לי חיים של שמנת, והיה לי אולי יותר מדי טוב, כי כשהתגייסתי לצבא היה לי מין משבר, אבל אני לא קוטר כזה. אני מלאן תלאפים אוהבת את הדרום ואת השמש ואת הים ואני מגיל קטן מציירת וכותבת.

„לא אני קבעתי את זה. גדולים ממני טוענים שיש לי כישרון. בלי שחצנות, זוהי פשוט עובדה. הייתי כותבת לסבתא שלי, שאני מאד מאד אוהבת שירים על מילחמה ועל כלב שבוכה ועל כל החתולים המיס־כנים שהבאתי הביתה.

„סגול מעורפל עם המון סודות״

„תמיד היתה לי חופשיות. למשל, בגיל 16 כשהתחלתי לעשן — אני מעשנת רק סיגריות, לא סמים, אני אוהבת להיות טבעית ואני לא צריכה לקחת סמים כדי ליצור, זה אצלי בדם — אז אמרתי לאמא שלי שאני מעשנת, והיא הסכימה שבמקום שאעשן באמבטיה כמו שכל החברות שלי עושות, היא תקנה לי סיגריות. והטיולים — לאיזה ילד נותנים מגיל כל־כך קטן לטייל לבד? אבל לי נתנו. טיילתי בדרום לבד, במידבר, וראיתי את כל הצורות והציורים בחול, ודיברתי עם אנשים, אבל הראש שלי כתב שיר, כי באיזשהו מקום אני רואה מעבר לחול הצהוב. אני בכלל לא ראיתי חול צהוב, ראיתי זהוב. בדי־זהב למשל, אני רואה המון חתיכות של זהב בים.

מיפלט אחד של רגע (יחסי כמובן — המיפלט והרגע —) שינה

והמוסיקה — לא ידועה, והציור! — ב־אשליה. הכי כואב...

הכל נעלם מעיניה. ורוצה (האני) כן לראות ולראות, עוד — כלמיני* עד אין סוף סוף? מהו — מי אתה נאלם נעלם —? מה שפעם, „רגע״ (מהות בלתי מוגבלת, המוגדרת וקבועה — משתנה״) באפריקה דואה.

פעם יהיה, יהיה פעם, בהיר או כהה, קר או חם, תה בנענע או מר כלענה. עצוב, כואב צהוב או לא, מהיר או רחוק — (כן, רחוק, הבנת?)

בכל אופן יהיה ולא דוקא כן. אבל —

פעם. עובדה — (והרי לא מתווכחים עם עובדות. זוכר? אתה — כשאני הייתי בתוכך, איתך לגבין כ...עובדה וידעת... לא להוותכח...)

יהיה משהו כנה. מין... סוף! או התחלה. „אותו דבר״.

„אז ציירתי וכתבתי ותמיד תראו אותי עם עט ביד, הולכת למכולת, למשל. או בצבא, פיתאום אני מוציאה איזה פינקס ורושמת כמה מילים ושמה בכיס. ויש לי מלאן פיתקאות, ועם כל הבלגאן שלי ב־תוכי, אני בהחלט יודעת מה אני רוצה ואני עם שתי הרגליים חזק על האדמה.

„כשאני מציירת אני יכולה להיות כולי מרוחה בצבעים ואני חייבת לגעת בצבע, לטעום את הסגול ולהרגיש אם הוא באמת סגול מעורפל עם המון סודות, ויש לי חתולה משגעת, קטנה חמודה קוראים לה נואיבה או בקיצור נבי, והיא חתולת אני־גורה עם פרווה לבנה עבה בת עשרים יום, עם תעודת־יוחסין ארוכה ארוכה.

„ועיני בוכיות לבד״

„אני כותבת ומציירת מאז שאני זוכרת את עצמי. הנה, את הציור ה־זה למשל, עשיתי בחופשה מהתיכון כשהייתי בת 15, ואני רואה בציור אולי מתוק מדי או שחור מדי. כל גיל עם היופי שלו. יש פה החלום. יש פה עולם. העולם של גיל ה־15 כשאת מתחילה לחשוב מה זה חזה של אשה ומה זה גבר, אבל יש תינוק ברקע, ויש עין שמסתכלת מלמעלה, ואולי גם אשליות מופיעות ואולי חלום, ואולי

* דברי אלי בערבית.

בין שיריה, ציוריה והבאלאגאן שלה, יודעת ניר מה רצונה

הצגת בכורה

כתבה ניר:

בוכה. / עיני בוכות בשתיקה. / לא ללא קול / על שאתה אינך. שרוע. שותק / ללא קול. שתוק כפוף בתוך — / אתה ממש כמו... / דיו, קום!!! / אתה... לא מת!!? / כן. תגיד — אל תשתוק. די! / ועיני בוכיות לבד. / ללא דמע / על שאינן שומע. לא יודע את ה„לחן במיתום" / זו היצירה. באך. של הפעם הראשונה.

„לזה אני מתכוונת, לראות את היופי, לא את הכיעור. לנצל את המקסימום ב־מינימום. נשמע מליצי... אז מה? אני חושבת שיש לי לתת הרבה. אני רוצה לתת. הספר הזה שאני כותבת עולה לי הרבה, אבל אני אממן אותו לבד, אמכור אפילו ציורים שלי, למרות שכשאני מוכרת ציור אני בוכה המון.

„לאמא שלי שנתנה בי ואותי לחיים"

„אני קוראת לספר שלי: ‚גם הקיץ יודע לבכות.' בהתחלה רציתי לקרוא לו: ‚עירומה באתי ועירומה אחזור?' אבל ‚גם הקיץ יודע לבכות' אומר יותר כי הקיץ הוא תמיד צוחק. חורף, סתיו ואביב יש בהם מקומות שהם כן ולא, וכהה יותר ובהיר אותר, ובוכה ו־לפעמים עצוב, אבל הספר עצמו זה אני, ואני אולי זה שמש, אולי זה אור, אולי זה קיץ, אבל גם ניר יודעת לבכות לפעמים.

„אז אנשים אולי יגידו: ‚משוגעת על כל הראש.' ‚חכמה מדי' או ‚אחרת' אבל אני לא מיוחדת. כל בנאדם הוא עולם ואני מבקשת בספר שלי כי את ניר יקלטו מעבר...

כתבתי את הספר מגיל 16 עד 19 ולא שיניתי או נגעתי במילה. והספר מוקדש לאמא שלי, וכך כתוב: ‚לאמא שלי ש־ילדה אותי שנתנה בי ואותי לחיים. אמא שלי, חברה שלי, אשה, בנאדם, מהות. אמא שאני הכי הכי... וזהו ניר שלכם. ניר בממש ואפילו בין אלף ספרים נוספים בבית שלכם. רק בבקשה — ניר מעבר... ואיני רוצה להסביר.'

ישבנו יחד בכסית, כי של מוישל'ה האיש.

שתית לימון בתה ולי שוקו חם עם קצף! בבקשה נתן.

ביקשת. כן אתה. איש עלא כייפאק עם עיני יולי של — תמיד. אתה מחייך, יופי על באמת!

מופיע גם שחור ופיתאום זה עולם של שחור, אבל פיתאום יש גם ירוק וגם ה־כחול מנצנץ לפעמים, ויש גם נקודת אדום.

היום אני רק בת 19. היום אני קצת שונה, כי אני טוענת שגיל זה הרגשה. את יכולה להיות בת 80 ועם ראש של ילד, אבל אם אני ארצה, ואני מלאת שאי־פות, ואני מנסה ואני מצליחה, ואני מייש־מת זה בחיי היומיום שלי, זה נפלא. כי האתמול הוא כבר הלך והמחר רק מנצנץ והוא עוד לא הגיע עדיין, ואני אומרת כאילו המחר הוא היום האחרון שלי עלי אדמות, והכוונה שלי היא לא: ‚אכול ושתה כי מחר נמות', אלא שאני מנסה לקלוט ולמצות כל רגע, כל דקה, כי יש מלאן ‚תלאפים יופי.

אז כך אני מרגישה טוב ולא מקטרת. למשל, בצבא, אני ממש משתגעת לעבוד משמונה עד חמש, אבל אני מחייכת. למה? כי מזל שזה לא משמונה עד שבע בערב.

חולצתך ותרמילך הבלוי
שבע מאבק דרך ומרית לא רק, אף —
שתן חמוץ גם מדם.
כן. באת עדי —
זו אני שרציתי לרוץ בין —
גלים ואנשים וקולות וצבעים
לקטוף אורות כוכבים ולתיתם —
לעיני ילדים רכים.
כן. זו אני שרציתי...
לנשום חיוכך והבל נשמתך החמה.
שרציתי...
לצחוק לצהול ולחכות —
משמחה רציתי.
באת עדי — ואתה... יינך. זו אני. כן.
אני שרציתי...

סבא שלי, למשל, שאני ממש מעריצה, הוא היום משותק על שתי הרגליים ויושב על כיסא־גלגלים. זה אדם של איש אדמה. זה אדם שהגיע בזמנו לארץ, והלך לעשות אדמת־טרשים לירוק בנגב, בנגב המיד־ברי והשומם והמלא חום. זה איש שיצר ובנה, ואני שאלתי אותו: ‚סבא, איך אתה תמיד צוחק ועוד היום, כשאתה כבר שנתיים על כיסא גלגלים ואתה לא זז?' אז הוא ענה לי באידיש, אני קצת מבינה: ‚אני צוחק, ילדה, כי אני מודה כל יום על עוד יום.' ואני שאלתי אותו: ‚אבל סבא, אתה משותק, אתה עם שתי רגלים מתות?' אז הוא אמר לי: ‚כן, אבל יש לי שתי ידיים וראש.'

נזיר החלומות

הוא ציור שציירה ניר כשהיתה בחוץ לארץ וביקרה במנזר. הנזיר לא ידע כי היא מציירת אותו. ניר חזרה ארצה ולפי הרישום שעשתה ציירה את הציור. „התאהבתי בקמטים שלו," סיפרה.

צחקת בי — קרנת בעינים מלאות אור ופניך ציורי צבעים מלאן... (ואולי. איש... קמטים? זמנים.)

כן. אין מה — הזמן כמו רכבת מהירה... יופי היה לשמוע אותך מנגן, מספר. נותן נוזיק יקר.

רק בשביל ניר.

טעם נעים היתה הגבינה הלבנה — וה־הקשבה הנפלאה שלך למילות ושירי הגיל שלי בי. אתה איש אתה צעיר... אבל עלא כיפאק באמת! עם הנסיון וגיל הילד שבך בהרגשה... עדיין ועם עוד... מוסיקה ותווים הרבה — מילים. אתה — היו זמנים.

„היום אני קצת אחרת, קצת יותר מבינה, קצת יותר פתוחה ואני עומדת רגעים וחושבת כדי שאוכל לאהוב את החיים. ולסדר לי את הראש. ואני עומדת וחושבת ואומרת: ‚רגע אחד, עד כאן. מה אני? ובסוף מגיעה לנקודה, שלימה עם עצמי, אוהבת את עצמי. כי כל בנאדם שרוצה לקבל צריך גם לתת. אז אני ניר של מלאן ‚תלאפים אור ושמש וים ושדות ופתוח והרבה חופש. וכשאגדל ארצה אולי להיות שחקנית. ללמוד קולנוע. והציור והכתיבה יהיו תמיד תחביבים ותמיד תמיד ילוו אותי. ואני לא מפחדת מהמוות, מה־חשך הזה שיום אחד אזדקן ואמות כי כמו שאני רואה את עצמי היום אני תמיד אשאר צעירה בנשמה. תמיד.

ואת ההרגשה הזאת הנציחה בכתב:

כימעט... ילדה כימעט שבע עשרה סתו ועונה. / כימעט אוצרת בחובה / כמעט... תכל — / את הילדות שכל כך פתאום — / אין היום קושרת בסרט מצוב עם לבן. / ילדה בת שבע עשרה קייץ ועונה. / כימעט שכבר לא... ילדה... כימעט. / אז אז. אותו משהו חם שאבד כבר אז! באתו קיץ של אז. לעד.

לשורר זה לא הכל

אומרת ניר שעל ה־מיטה בחדרה מפו־זרים ניירות ספרים וציוריה תיפרו של דו רי־אמץ זיווית זה לא הכל". אבל ניר אוהבת בעיקר לקרוא שירה, פילוסופיה ורומאנים. היא קוראת עשרה ספרים בעת ובשנה אחת. וכשהיא חצייתה היא מוקדמת על המחשבה שזה בילדים ובחברת כיתה בעתיד

playtex

טמפוני פלייטקס
–היחידים
עם דיאודורנט

רק פלייטקס מציע לבחירתך גם טמפונים עם דיאודורנט, בניחוח עדין המשרה תחושת בטחון ורעננות.
אם את מבקשת בטחון מלא — פלייטקס הוא הטמפון עבורך.
לבחירתך טמפונים עם דיאודורנט או ללא דיאודורנט.

טמפוני Playtex
עם המוליך העדין.

אבנת | קרמון | שיפרין | נעמן

טופס לוטו

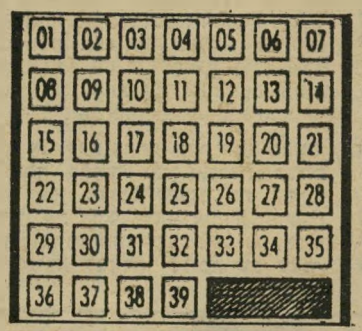

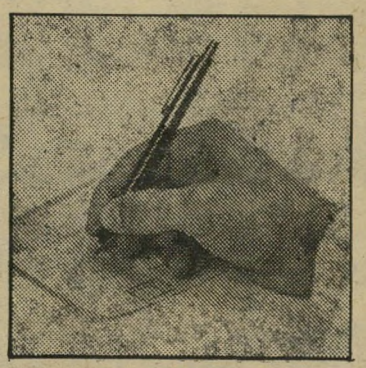

ששה X נכונים

והכסף שלך

בלוטו המזל בא לקראתך

מפעל חפיס לקידום החינוך והבריאות

במדינה

(המשך מעמוד 70)

על בעלי דרגות שלכם על ביזיון בית־המישפט המחוזי. הנוהל המישטרתי ה־מציאותי לפי נסיוני ברמת־השרון הוא לא רק אנטי־חוקי, אלא נוהל סאדיסטי של אנשים חסרי־השכלה עם משכורת רעב...״

מיכתבים נלהבים בסגנון זה נשלחו לפני כשנה על־ידי עורך־הדין צבי גילאון. ב־שבוע שעבר הגיש גילאון עתירה לבית־המישפט העליון נגד שר־הפנים ומפכ״ל מישטרת־ישראל. הסיבה: טביעת־אצבעות שגלקחה ממרשתו, לטענתו — בניגוד ל־חוק.

לכאורה, עניין פעוט, אך מאחריו סיפור ארוך: העותרת, סילביה (שושנה) ולנר, מרצה באוניברסיטה, חיה בנפרד מבעלה, מוריס, שהוא חבר בורסת היהלומים ברמת־גן ויועץ לענייני קניית יהלומים.

בני הזוג, תושבי רמת־השרון, נמצאים בסיכסוך חריף מזה זמן רב בגלל שלושת ילדיהם. צו של שופט בית־המישפט המחוזי בתל־אביב קבע כי מוריס, הבעל, מנוע מלהיכנס לביתה של אשתו, אלא בשעות ובימים מוגדרים, וזאת כדי לקחת אליו את ילדם הקטן, אילן. על רקע זה מתגלעות מריבות בלתי־פוסקות בין בני הזוג.

סילביה טוענת כי המישטרה היפלתה אותה לטובת בעלה, כאשר לא התייחסה כלל לתלונותיה, והעדיפה לשמוע את תלו־נות הבעל, ״מסיבות השמורות עם מישטרת רמת־השרון, וניתנות לניחוש רק על־ידי ברמלי, לתת שתי מערכות של טביעות־אצבעות. באותה הזדמנות, טוענת סגלביה, אמר לה פקד ברמלי כי בעלה כבר גזל שעתיים מזמנו בבוקר וכי יש ללמד אותה לקח.

עורך־הדין גילאון טוען בעתירה כי פנה במיכתבים אל שר־הפנים, אל מפכ״ל ה־מישטרה, אל הממונה על תלונות הציבור במטה מחוז תל־אביב ואל מבקר־המישטרה במישרד־הפנים.

חלק מהמיכתבים נשלחו אליו בחזרה, ועל חלקם לא טרחו הגמנעים לענות כלל במשך שנה.

כתב עורך־הדין בעתירה: ״נטילת טבי־

מתלוננת סילביה ולנר
החמצה של טרמפ

בעל מוריס ולנר
שעות וימים מוגדרים

פרקליט גיליון
להסתפק בתעודת־זיהוי

העותרת וכל בר בי רב דחד יומא,״ כלשון העתירה.

אולם העתירה מכוונת למיקרה מסויים שאירע בחודש פברואר השנה. במוצאי־שבת, ה־19 בחודש, חזרה סילביה מבילוי בירושלים. היא היתה אמורה לחזור ב־טרמפ, אך מלוויה רצו להישאר בירושלים עד לשעה מאוחרת. על סילביה היה להביא את בנה הקטן לאביו בשעה ארבע אחרי־הצהריים. בגלל שהחמיצה את הטרמפ חזי־רה סילביה במונית, והגיעה לביתה רק בשעה שש בערב.

אינטרס ציבורי־כללי. למחרת ב־שעה 12 בצהריים צילצל אל סילביה חוקר ממישטרת רמת־השרון וביקש ממנה לסור ל״עשר דקות״ למישטרה.

הסתבר כי הבעל הגיש נגדה תלונה במישטרה. סילביה באה לתחנה, ושם, ל־דבריה, הוחזקה ארבע שעות ללא סיבה. אחר־כך איימו עליה החוקרים, שאם לא תמסור את טביעת אצבעותיה, יעצרו אותה *. השוטרים ביקשו ממנה להביא ערב, ולבוא למחרת היום אל בית־המישפט.

סילביה נשברה. היא פרצה בבכי ונענתה לדרישתו של מפקד־התחנה, פקד אברהם עת־האצבעות במיקרה דנן היוותה גם עבירה פלילית של תקיפה, וכן עוולה אזר־חית של מעצר שווא. למיטב ידיעת העו־תרת — שיגרת נטילת טביעת־האצבעות על־ידי מישטרת־ישראל הינה בלתי־חוקית באלף מתוך 1001 מיקרים בחקירה — מהם יותר ממחצית אינם מגיעים לתביעות, כך שפרט לעניינה הלגיטימי הפרטי של ה־עותרת, קיים כאן אינטרס ציבורי־כללי פר־אקסלנס.״

עורך־הדין תובע מבית־המישפט העליון כי יורה למשיבים בעתירה לנמק מדוע לא ישמידו את טביעות־האצבעות של סיל־ביה ומדוע לא הועמד פקד ברמלי לדין פלילי או משמעתי, ולשני המשיבים, מפכ״ל המישטרה ושר־הפנים, לנמק מדוע לא יורו לכל חוקרי המישטרה לזהות חשודים על פי מיסמכי־זיהוי.

* טביעות־אצבעות חובה למסור כאשר: זהותו של החשוד אינה ברורה או אינה ידועה; כאשר חשוד נתון במעצר וכאשר הוא עצור בכלא רישמי או בבית־מעצר אחר. שלושת התנאים האלה, לטענת עורך־הדין לא קויימו בשעה שנלקחו טביעות אצבעותיה של סילביה, שכן כל אנשי מישטרת רמת־השרון הכירו את סילביה מפעמים קודמות שבאה לתחנה.

גם אם את משתמשת בטמפון אחר נסי את או־בֶּה

נסי פעם אחת ותגיעי למסקנה שטמפון **או־בֶּה** הוא הטוב ביותר. עם טמפון או־בֶּה תרגישי בטוחה וחפשיה, בתקופת המחזור החדשי, יותר מאשר עם כל טמפון אחר.

ל־**או־בֶּה** שלושה גדלים בשלוש דרגות ספיגה: **מיני** - לבתולה זלנערה המתבגרת, **נורמל** - למרבית הנשים, **אקסטרה** - לנשים עם דימום רב.

או־בֶּה בעל כושר הספיגה הטוב בעולם, מתרחב ואוטם בפני דימום וריח. **או־בֶּה** קטן, וקל להחדירו.

או־בֶּה אינו זקוק למוליכים: דחיפה קלה והוא בפנים. בלתי מורגש ונעלם מעיני כל. גדולתו של **או־בֶּה** בקטנותו. אפשר לשאת אותו בכיס הקטן של הג׳ינס או בארנק הכסף.

נסי את או־בֶּה - אין טוב ממנו.

לכ׳ ענת עצמון
או־בה מח׳ ההסברה
ת.ד. 2115, חיפה

אבקש לשלוח אלי את חוברת ההדרכה + השי:
3 טמפונים בנרתיק

שם _____

כתובת _____

_____

גיל _____

☐ משתמשת בטמפונים
☐ לא משתמשת בטמפונים

o.b.

הטמפון הקטן
שכבש את העולם

אנטומיה של פריצה לא מוצלחת.

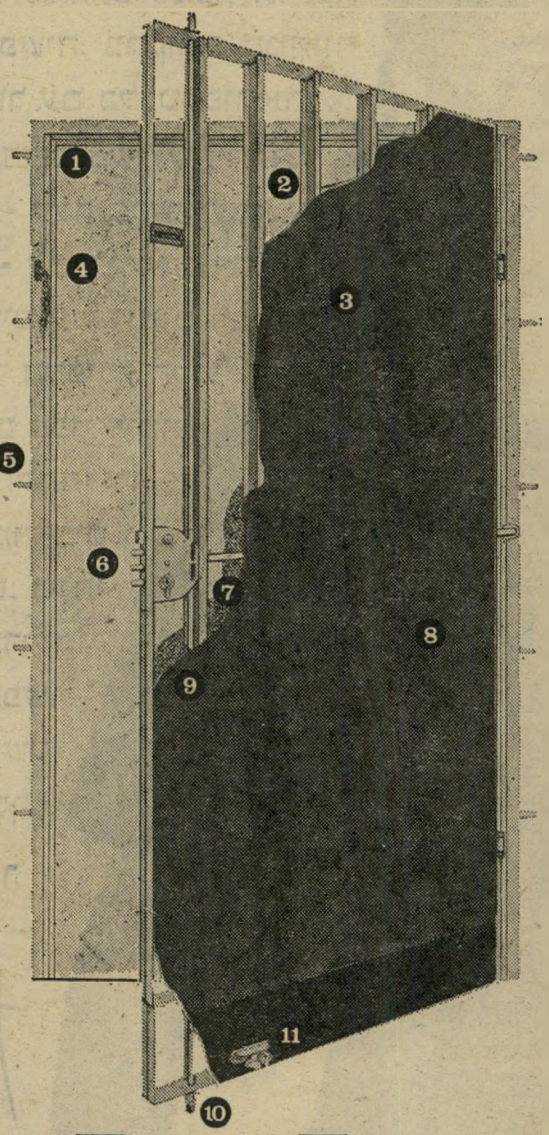

הפְּלָדֶלֶת כוללת:

1. משקוף פלדה בעובי 1.5 מ״מ המותקן על המשקוף הקיים.
2. צלעות חיזוק לאורך כל הדלת.
3. עינית טלסקופית.
4. שרשרת בטחון.
5. מוטות פלדה בקוטר 9.5 מ״מ לחיזוק המשקוף לקיר.
6. מנעול בטחון רב־בריח עם צילינדר מתוחכם הנועל בנעילה גיאומטרית 6 בריחי פלדה אל תוך משקוף הפלדה.
7. חומר בידוד טרמי־אקוסטי הממלא את נפח הדלת.
8. ציפוי וינוריט בגווני־עץ לפי בחירה.
9. 2 לוחות פלדה בעובי 1.25 מ״מ כל אחד.
10. כיפת פלדה מחוסמת בקוטר 13 מ״מ.
11. מעצור אל הרצפה.

וכן מברשת שיער לאטימה בתחתית הפלדלת.

חתך פְּלָדֶלֶת

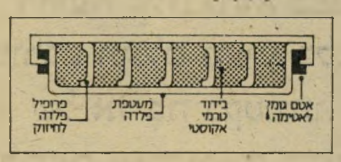

המשפחה שלך- לפני הכל.

הקדם תרופה למכה.

ויש סיבה אחת לכשלון של פריצה:
הצלחה של פְּלָדֶלֶת.

פְּלָדֶלֶת-50 ק״ג של בטחון

הפלדלת שפותחה על ידי חברת רב־בריח, היא דרך חדשנית ומתוחכמת להגן על הכניסה לביתך. זוהי דלת פלדה שמשקלה 50 ק״ג, ועם זה היא דקורטיבית וקלה להפעלה.
באמצעותה אתה מגן על ביתך בפני פריצה ואנשים לא רצויים.

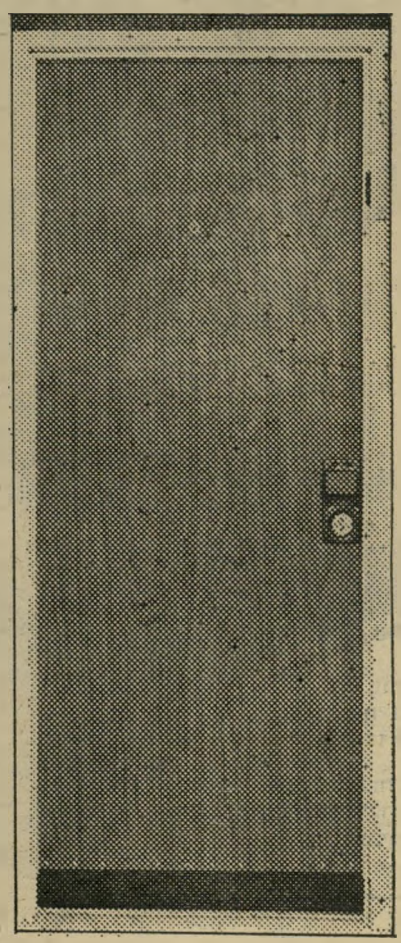

פְּלָדֶלֶת של רב-בריח

יופיה מסתיר את עוצמתה

לפרטים, הזמנות ולהתאמת פלדלת לביתך תוכל לפנות אל:

תל־אביב- רח' סוקולוב 45, חולון, טל: 854458, 853791, 855250, 03-844145-6 • חיפה- רח' האיצטדיון 40, ק. חיים, טל: 04-725111-2-3 •
טבריה- השוק העירוני החדש, טל: 20024, 067-92969 • השרון- רח' החלוצים 8, נתניה, טל: 053-37766 • פתח־תקוה- רח' ההגנה 17, טל: 03-919383 • ירושלים- רח' עוזיאל 28, בית וגן,
טל: 423769, 02-422767 • אשקלון- רח' צה״ל 5,(כנין סולל בונה),טל: 051-24515 • באר־שבע- רח' הפלמ״ח 22,טל: 057-76840 • אילת- רח' צופית 4, טל: 059-2750 •

או אל המפיץ המורשה הקרוב למקום מגוריך.

ועדה ממשלתית מיוחדת
חוקרת מדוע פרצה
קטטה בין לינדה
רמבאום (ימין) ובין
ליאורה ניר (שמאל) -
שתיהן עובדות בכירות
בלישכת העיתונות

מילחמה בין ידידות

„מ ערכת היחסים בתוך הלישכה הממשלתית לעיתונות הגיעה ל־מצב של ג'ונגל," הסביר אחד מהוותיקים שבעובדי הלישכה, מיכאל ששר. „מסתו־בבות שם כל מיני חתיכות, שאחריהן מחז־רים הכל, ואילו הן משתוללות, מרביצות זו לזו, וזורקות רהיטים אחת על השנייה. במקום לא נעשית עבודה, ותחת זאת אפ־שר לצפות שם במילחמות החתיכות."

מיכאל ששר לא סיפר זאת כרכילות ב־בית־קפה, ואף לא כתב מאמר מרתק ב־עיתון שערוריות. ששר ניצב בפני ועדה נכבדה ביותר, בראשותו של מנכ"ל מיש־רד ראש־המשמלה, הד"ר אליהו („אלי") בן־אלישר, ותיאר, באופן מרתק, את מיל־חמת־החתיכות בפני אנשים רציניים.

עדותו זו של ששר היתה שיאה של מילחמה שהוא עורך כנגד מנהלה של לישכת־העיתונות־הממשלתית, זאב חפץ.

חפץ, אשר מכהן בשנתיים האחרונות כמנהל הלישכה בפועל, החליט לוותר על התואר הזמני שלו, ולגשת למיכרז רישמי, כדי לקבוע את תפקידו.

אל ועדת המיכרזים שבה ישבו, מלבד אלישר, גם הפרופסור עמנואל גוטמן וראש המכון־לפיריון־העבודה, צבי מידן, הגישו את מועמדותם שניים: זאב חפץ ומיכאל ששר. כאשר נכנס ששר לחדר שבו ישבה הוועדה, הוא סיפר את סיפור מילחמות־החתיכות, וביקש מהוועדה להסיק מדב־ריו על מערכת יחסי־האנוש המעורערת בלישכת־העיתונות־הממשלתית, ועל כי־שוריו של מנהלה, זאב חפץ.

חפץ הפך דמות מפורסמת בתחום ה־אירגון, בעולם כולו, בעיקבות המיבצע הראשון שלו, הכנת ביקור אנוור אל־סא־דאת, שעליו הודיעו לו יומיים בלבד לפני הגיעו של הנשיא המצרי לישראל. הוא הצליח להפוך את לישכת־העיתונות־הממ־שלתית ממוסד שמרני הקופא על שמריו כלי־עזר לעיתונאים הישראליים ולכתבי־חוץ. השירותים שנותנת לישכת־העיתו־נות־הממשלתית לעיתונאים הפונים אליה לקבלת עזרה, הופכים עיתונאים זרים רבים לידידי ישראל, ומעוררים התפעלות אפילו בקרב העיתונאים הישראליים, ה־חושבים תמיד, כי הכל מגיע להם.

הצלחה זו של חפץ באה לו בעיקר תו־דות לכשרונו לרכז סביבו צוות־עובדים מעולה. חפץ השאיר את מרבית העובדים מתקופת המערך, שרצו להישאר בעבודה, אך הכניס כמה אנשים חדשים, ביניהם הצעירה מהמוצא ההודי, לינדה רמבאום, ומי שהיתה קריינית בגלי צה"ל, ליאורה

מנהלי־לישכה חפץ בעבודה (עם עיתונאית זרה)
הצלחות מעוררות התפעלות

גיר. שתיהן חתיכות ירושלמיות ידועיו, שתיהן מוקד לחיזורי כתבי־החוץ, ושתיהן עובדות מעולות ומסורות.

גם למיכאל ששר, מי שהיה אחד העוב־דים הבכירים והוותיקים בלישכה הצ־ע חפץ להישאר. בשיחה הראשונה בינ־הם ביקש חפץ משר שעבודתיו הנוספות לא יפריעו לו בעבודתו בלישכת־העיתונות. מלבד היותו עובד בכיר בלישכת־העיתו־נות היה ששר גם דובר נשיא־המדינה לש־עבר, אפריים קציר, עורך ראשי של סי־־סומי מכון וייצמן למדע, מרצה מטעם ה־סוכנות היהודית, וכותב מאמרים לצהרון ידיעות אחרונות. ששר הבטיח, כי עבודתו בלישכה לא תיפגע, והפגישה בין השניים הסתיימה ברוח טובה.

ביום שבו עזב אנוור אל־סאדאת את הארץ, בתום ביקורו הראשון, יצא נשיא־המדינה אפריים קציר לביקור ממלכתי במכסיקו. ששר התלווה אליו, אולם לא לפני שסיכם עם זאב חפץ, כי הוא ישיב לארץ מייד עם תום ביקורו של קציר במכסיקו. אולם הנשיא קציר סיים את הביקור, וששר לא חזר, אלא המשיך בדרכו לארצות־הברית וערך שם הרצאות מטעם הסוכנות והמגבית היהודית.

על לישכת העיתונות הממשלתית הוט־לה עבודה מרובה באותה עת, בעיקר בגלל ביקורו של ראש־הממשלה מנחם בגין ב־איסמעליה. ששר לא היה בארץ כדי לע־זור, והגיע רק כאשר חפץ כבר היה במצריים לשם הכנת ביקור איסמעלית. ששר התקשר אליו וביקש את אישורו לבוא לאיסמעליה, אולם חפץ סירב לאשר לו זאת. משחזר חפץ לארץ ערך בירור עם ששר, זה סיפר כי שכב חולה בניו־יורק ולכן לא חזר ארצה. חפץ ידע על הרצאו־תיו של ששר, וביקש ממנו להתפטר, אולם משסירב ששר התלונן חפץ בפני נציבות שירות־המדינה.

לששר נערך מישפט. בית־הדין המישמע־תי הרשיע אותו, וגזר עליו קנס של 3000 לירות. אולם אי־אפשר היה לפטר את ששר. הוא המשיך להיות עובד לישכת־העיתונות־הממשלתית אם כי לא נראה כלל בחודשים האחרונים בבניין. ששר המתין לרגע שבו יוכל להתנקם בחפץ.

ואכן רגע זה הגיע. כאשר שמע ששר, כי נפתח מיכרז לתפקיד מנהל־הלישכה, הוא הגיש את מועמדותו. הוא ידע, כי לאור עברו בלישכה אין לו סיכוי לקבל את התפקיד. הוא פשוט רצה במה שבה יוכל להשמיע את דבריו נגד חפץ, ואכן פורום כוועדת המיכרזים, שבראשה יושב בן־אלישר, היתה במה נאותה.

בן־אלישר נדהם מהסיפורים שסיפר ששר על הקרבות המתנהלים בין החתי־כות בלישכת־העיתונות. הוא הקים ועו־דה מיוחדת שתחקור את האשמותיו של ששר. הוועדה חקרה את הפרשה ואכן גילתה שני מיקרים שבהם היו מעורבות עובדות לישכת־העיתונות בתיגרות.

הפעם הראשונה היתה כאשר לינדה רמבאום ועובדת אחרת של הלישכה, פני־נה הרמתי — שבינתיים עזבה את עבודתה ועברה לעבוד עם מערכת הלוס אנג'לס טיימס בארץ — נסעו לנמל־התעופה בן־גוריון, כדי לקבל מישלחת של עיתונאים זרים. כפי שקורה לעיתים במישרדי חמיש־טרה בנמל־התעופה, לא היו אישורי־הכ־ניסה שלהן מוכנים, למרות שהמישטרה אישרה קודם לכן, טלפונית, כי השתיים יוכלו להיכנס לשטח הסגור של נמל־הת־עופה. לינדה ופנינה, שהבינו, כי המטוס כבר נחת וכי עלולה להתרחש תיסבוכת עם העיתונאים הזרים, פתחו בדין־ודברים קשה עם השוטרים בתחנת־המישטרה. אחד השוטרים השיב בחוצפה. לינדה ענתה לו, והשוטר החליט להכניס את השתיים למע־צר. כאשר נודע הדבר לחפץ שוחררו, כמו־בן, השתיים והשוטר קיבל נזיפה.

הפרשה השנייה אירעה בעת ביקור אנוור אל־סאדאת בבאר־שבע. המתח ה־גדול של הטיפול במאות עיתונאים נתן את אותותיו גם בשתי החברות הטובות לינדה וליאורה. בין השתיים התפתח ריב שב־מהלכו זרקה לינדה על ליאורה משדך סיכות. מובן שדקותיים לאחר מכן פרצו השתיים בצחוק והשלימו זו עם זו. הן עצמן שכחו את התקרית.

זאב חפץ עצמו אינו מוכן להגיב על הפרשה. „אני מצטער שהאיש עושה מעצ־מו צחוק, יורק לבאר שממנה שתה, וכדי לפגוע בי מנסה להשחיר שתי עובדות של המישרד, שבניגוד לו הן עובדות מעו־לות ונאמנות. התוצאות מדברות בעד עצ־מן. בעוד ששר נקנס על־ידי בית־דין מש־מעתי, הפכו העובדות שאותן הוא משמיץ, לשם דבר בקרב כל מערכות־העיתונים ואמצעי־התיקשורת בעולם."

על המסלול

אופנה לצעירים

פירוצ'י היא חברה איטלקית בעלת שם עולמי גם באופנת הלבוש וגם בייצור אביזרים שונים הקשורים באופנה, כמו חגורות, ארנקים, נעלים וכיו"ב. המתכננים של פירוצ'י טוענים שהאופנה שלהם מיועדת לצעירים. וכשהם אומרים צעירים הכוונה לקבוצת הגילים 18—25. אבל אף אחד לא יגיש נגדך תביעה משפטית אם את בת 30, או אפילו יותר, ואם חשקה נפשך ללבוש בגד משל פירוצ'י.

איך נקבע קו האופנה שלהם? יודעי־דבר אומרים, שאנשי החברה הזאת נטמעים ב־חוגי הצעירים, מאזינים לרחשי הלב ולרצונות הכמוסים שלהם, בכל הקשור לאופנה, ומיד מדווחים למעצבים. והללו, במהירות, מעבירים את רעיונותיהם לאולמות הייצור. כך אפשר למצוא מהר מאד את האופנה המבוקשת על־ידי הצעירים בחנויות האופנה. בקולקציית החורף האחרונה שלו הציג פירוצ'י סוודרים ארוכים ורחבים, חגורות ותיקים, חליפות טרנינג ומקטרונים ספורטיביים שונים — כמו שהצעירים אוהבים. ויש לי הודעה בשבילך: אינך צריכה לנסוע לשם כך לאיטליה; לפירוצ'י יש חנות גם בתל־אביב.

כובע לבד בגזרת צלחת מעופפת הוא אחד הכובעים האופנתיים ביותר לאחרונה.

כובע מסוגנן מלבד הוא אותו כובע ששימש את הגברים וכיום עבר לנשים.

נוצות טווס משמשות כקישוט לכובע, בדרך כלל למערכת לבוש לשעות הערב.

כיפה בסיגנון סיני מחומר מבריק עשוי או מקש מבריק או מחוטי לורקס. משתלב עם האיפור־הסיני.

קלוע מחוט קש מוקשים וצבועים בצבע שחור, וכתוספת: סרט מאחורנית. כובע לשעות הערב.

רשת ביחד עם הכובע הוא מראה הקלסי של האופנה הנוכחית. הכובע עצמו חלק וללא קישוטים.

נוצות באות כתוספת לכובע לבד ספורטיבי. בהשראת הכובעים הטירולים והחורף בכל העולם.

לכובע שלי שלוש פינות

בפינת הפיזמון נפתח היום בזמר ידוע. מוכנות? בבקשה: לכובע שלי שלוש פינות, שלוש פינות לכובע שלי, ואם לא היו לו שלוש פינות, לא היה זה הכובע שלי.

איך אנחנו יודעות שזה שיר ישן? או, כי היום, אם תסתכלי במיגוון הכובעים, תראי שיש חנות גם בתל־אביב.

כובע גרב מהצבא לאופנה. הסיגנון ידוע ומשתנה, קצוות הכובע מתגלגלות כמה שיותר.

צמר אנגורה הוא החומר השימושי ביותר לכובעי חורף ספורטיביים. הוא הכובע היומיומי, חם, רך ונקי.

עיים, לא תצליחי למצוא כובע שיש לו רק שלוש פינות. הכובעים של היום מזכירים צלחות מעופפות, ובכל זאת, אם בעבר נהגו רק נשים מבוגרות לחבוש כובע, הנה כיום גם הצעירות באופנה מפתיעות בכובע המתאים. הכובעים עשויים מאנגורה, מוהר וגם מלורקס. אפשר להוסיף רשת היורדת מן הכובע על הפנים, או קבוצת נוצות המתנופפת ברוח. בחרי לך את הצורה הנראית לך ביותר.

מערכת טרנינג לפעילות ספורטיבית כמו ריצה, או משחק כדורגל, או סתם לבוש נוח ביום קר. מעל זה מראה פירוצ'י זקט קורדרי רחב.

סוודר ארוך ורחב מראה פירוצ'י לחורף, כשחגורת העור ומכנסי הג'ינס ונעלי הפלדינס הצבעוניות משמשים כאביזרים. אופנה לצעירות בגיל העשרים.

שק עמשיק

אישי ויפה. השיק היפה של בנק דיסקונט, הנושא את פרטיך האישיים.
יפה ונוח. מודפס על רקע רישומים עתיקים מנוף הארץ. מעוצב בתבנית מוקטנת, כדי שיהיה נוח לשאתו בכיס או בארנק.
נוח ומהודר. השיק שניתן לקבלו בנרתיק מהודר, המיועד לפנקס השיקים, למזומנים, לכרטיסי אשראי ולכרטיס הכספומט.

* במחיר 10 ל"י בלבד

טוב לעבוד עם

בנק דיסקונט

הצד האנושי של המטבע

80 עמודים

העולם הזה

ו' טבת תש"ם, 26.12.1979 מיספר 2208 שנה 44 המחיר: 35.00 ל"י (כולל ...)

נערת־הזוהר שהעולם התחתון מחפש

אותה מפני ששירתה את המישטרה

איריס דוידסקו

"דוד"

"לגהתרת"